ଯୋଜନା

ଏକବିଂଶ ବର୍ଷ : ଏକାଦଶ ସଂଖ୍ୟା : ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୧୪

ଏ ସଂଖ୍ୟାରେ

୨ ସଂପାଦକୀୟ

୩ ପଦ୍ଧତି ଓ ଉପାୟ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ — ଅସୀମା ଗୋୟଲ

୧୦ ଆର୍ଥିକ ସୁଦୃଢ଼ିକରଣ ସକାଶେ ବ୍ୟବହାରିକ ପଦ୍ଧତି — ଚରଣ ସିଂ ଏବଂ ଶାରଦା ଶିମ୍ପି

୧୫ ପରିବ ର୍ତିତ ଆର୍ଥିକ ପରିବେଶରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଗୁଡିକୁ ରୂପଦେବା — ରବୀନ୍ଦ୍ର ଏଚ ଢୋଲକିଆ

୨୦ ରେଳ ବଜେଟ ୨୦୧୪ - ୧୫ : ବାସ୍ତବତା ଅଭିମୁଖେ — ଏସ. ଶ୍ରୀରମଣ

୨୪ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଓ ପୁଷ୍ଟିହୀନତା ସମସ୍ୟାର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ — ଆଶା କପୁର ମେହଟ୍ଟା ଓ ସଞ୍ଜୟ ପ୍ରତାପ

୩୦ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟ : କୃଷି ବିକାଶ ଓ ଅଭିବୃଦ୍ଧି — ଡକ୍ଟର କମଳ କୁମାର ପାଣି

୩୪ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟ : ଏକ ଦୃଷ୍ଟିପାତ — ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମହାପାତ୍ର

୩୮ ଓଡିଶା ବଜେଟ୍ : ୨୦୧୪-୧୫ — ଗୁରୁକଲ୍ୟାଣ ମହାପାତ୍ର

୪୩ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟ : ୨୦୧୪-୧୫

୪୭ ରେଲବାଇ ବଜେଟ

୫୧ ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟ

୫୩ ସଫଳ କାହାଣୀ

୫୫ ଶୋଧଯାତ୍ରା — ନାଟୁଭାଇ ଆର. ୱାଧେର

୫୯ ନିଯୁକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ନ ହେଲେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଇ ପାରିବ ନାହିଁ — ପ୍ରଫେସର ବୈଦ୍ୟନାଥ ମିଶ୍ର

୬୨ ରାଜଧାନୀରେ ଯମୁନା ନଦୀ ପରିଷ୍କରଣ : ସାଂପ୍ରତିକ ସମସ୍ୟା ଓ ପ୍ରଶମନ ପଦ୍ଧତି — ଦୀପଶିଖା ଶର୍ମା

୬୯ ଗ୍ରାମସଭା ଓ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ — ଡକ୍ଟର ପୁରୁଷୋ ମ ବିଶ୍ୱାଳ

ମୁଖ୍ୟ ସଂପାଦକ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ : ରାଜେଶ କୁମାର ଝା

ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ : ବସନ୍ତ କୁମାର ମାଝୀ

ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଉତ୍ପାଦନ) : ଭି. କେ. ମିନା

ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପଟ ଶିଳ୍ପୀ : ଜି.ପି. ଧୋପେ

"ଯୋଜନା" ହେଉଛି ପରିକଳ୍ପନା ଓ ଉନ୍ନୟନର ମାସିକ ମୁଖପତ୍ର । ସୂଚନା ଓ ପ୍ରସାରଣ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ପରିସର କେବଳ ସରକାରୀ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପ୍ରକାଶନରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ନୁହେଁ । "ଯୋଜନା" ଅସମିୟା, ବଙ୍ଗଳା, ଇଂରାଜୀ, ଗୁଜରାଟୀ, ହିନ୍ଦୀ, କନ୍ନଡ଼, ମଲୟାଲମ, ମରାଠୀ, ଓଡ଼ିଆ, ପଞ୍ଜାବୀ, ତାମିଲ, ତେଲୁଗୁ ଓ ଉର୍ଦ୍ଦୁରେ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି ।

ସଂପାଦକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ:

Editor
YOJANA (ODIA)
East Block - 4, Level - 7
R.K. Puram, New Delhi -110066
Phone & Fax : 011-2617 6722
Website : www.publicationsdivision.nic.in
E-mail : yojanaoriya@rediffmail.com
Subscription & Business Queries :
pdjucir@yahoo.co.in
Ph. : 011-26100207

ଯୋଜନାରେ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ବ୍ୟକ୍ତ ବିଚାର ଲେଖକଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ଅଟେ । ଏହା ଜରୁରୀ ନୁହେଁ ଯେ ଲେଖକ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସେହି ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ, ବିଭାଗ ତଥା ସଙ୍ଗଠନ ଗୁଡିକ ସହ ସଂବନ୍ଧ ବା ତାଙ୍କର ବି ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ରହିଛି । ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ବିଜ୍ଞାପନଗୁଡିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ ପାଇଁ ଯୋଜନା ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନୁହେଁ ।

ସଂପାଦକୀୟ

ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନତା ଓ ପରିବ ର୍ନ

କୌଣସି ଦେଶର ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ସମୟର ରାଜନୈତିକ ବାସ୍ତବତାଠାରୁ ଅଲଗା କରି ଦେଖି ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଆମକୁ ୨୦୧୪ ମେ ମାସ ପରଠାରୁ କ୍ଷମତାସୀନ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ନୀତିଗତ ଘୋଷଣା ଗୁଡିକୁ ଦେଖିବାକୁ ପଡିବ । ୨୦୧୪-୧୫ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟ ହେଉଛି ନୂତନ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ମୁଖ୍ୟ ନୀତିଗତ ଘୋଷଣା । ସାରା ଦେଶରେ ବିପୁଳ ଜନ ସମର୍ଥନର ତରଙ୍ଗରେ ଆରୁଢ ହୋଇ ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷତାସୀନ ହେବାର ମାତ୍ର ୪୫ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ପଡିଥିଲା । ସାରା ଦେଶରେ ନୂତନ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଲୋକମାନେ ଯେଉଁ ବିଶାଳ ଆଶା କରୁଛନ୍ତି ତାହାକୁ ଦେଖିଲେ ଏହା ଅବଶ୍ୟେ ଏକ ବିଶାଳ ଓ କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟ । ବିଗତ ତିନି ଦଶକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ କୌଣସି ରାଜନୈତିକ ଦଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠତା ହାସଲ କରିଛି । ମିଳିତ ରାଜନୀତିର ବାଧ୍ୟବାଧକତା ଆଉ ନାହିଁ । ଦେଶପାଇଁ ନିଜ ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ଆଧାର କରି ମୁଖ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ନୀତିଗତ ପରିବ□ନ ପାଇଁ ସାରା ଦେଶରେ ସରକାରଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ ମିଳିଛି । କିନ୍ତୁ ଭାରତ ଭଳି ଏକ ବିଶାଳ ଓ ଜଟିଳତା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଶରେ ନିୟୁତ ନିୟୁତ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କଲାଭଳି ପରିବ□ନ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଆଣିବା ଏତେ ସହଜ ନୁହେଁ କି ବିଜ୍ଞତାର କାମ ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।୨୦୧୪-୧୫ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟରେ ତାହା ହିଁ ହୋଇଛି ତେବେ ପରିବ□ନ ପାଇଁ ସ୍ପଷ୍ଟ ମନୋଭାବ ପୋଷଣ କରାଯାଇଛି । ଅତୀତର ଧାରାକୁ ଜାରୀ ରଖିବା ସହିତ ସନ୍ତୁଳନତା ହାସଲ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ରଖାଯାଇଛି ।

ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମୁଖ୍ୟ ଆହ୍ୱାନ ହେଉଛି ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ତ୍ୱରାନ୍ୱିନ କରିବ ସଂଗେ ସଂଗେ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିରତା ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା , ବିଗତ ଦୁଇ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତରେ ଜି.ଡି.ପି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ଯଥାକ୍ରମେ ୪.୫ ଓ ୪.୭ ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ମାନ୍ଦାବସ୍ଥା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ, ନିର୍ମାଣ, ଖଣିଜ ଓ ପରିବହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ପୁଂଜି ନିବେଶ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ତଥା ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ନୂତନ ସରକାରଙ୍କ ବଜେଟରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ ଆହ୍ୱାନ ଥିଲା ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ□ ବ୍ୟୟ ଉପରେ କ୍ରାଉଡିଂ ଇନ ଏବଂ କ୍ରାଉଡିଂ ଆଉଟ ପ୍ରଭାବ କଣ ହେବ ସେଥିନେଇ ଆଲୋଚନା ଜାରୀ ରହିଥିବା ବେଳେ ସରକାର ପି.ପି.ପି/ ଏଫଡିଆଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପଦକ୍ଷେପ ଜରିଆରେ ପୁଂଜି ନିବେଶ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସକାଶେ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି । ବଜେଟରେ ପୁଂଜି ନିବେଶ ଅନୁକୂଳ ନୀତି ଏବଂ ଏହାର ଫଳପ୍ରଦ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସକାଶେ ଅନୁକୂଳ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଅସ୍ଥାୟୀ ଟିକସ କ୍ରେଡିଟ ସିଲିଂ ସୀମା ୧୦୦ କୋଟିରୁ ୨୫ କୋଟିକୁ କମ କରିବା, ଦ୍ରୁତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ, ବୀମା ଓ ପ୍ରତିରକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏଫ.ଡି.ଆଇ, ରେଟ୍ରୋସ୍ପେକଟିଭି ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଘୋଷଣା ଆଦି ଏଦିଗରେ କେତେକ ପଦକ୍ଷେପ ।

ଅଭିବୃଦ୍ଧି ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିରତା ମଧ୍ୟରେ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟତାର ସଂଭାବନା ରହିଛି । ଏମଧ୍ୟରେ ସନ୍ତୁଳତା ରକ୍ଷା କରିବା ହେଉଛି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଟିକସ ରାଜସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି ଓ ସବସିଡି ହ୍ରାସ ଆଦି ଜରିଆରେ ଆର୍ଥିକ ନିଅ□ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖିବା ପାଇଁ ବଜେଟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଛି । ଆର୍ଥିକ ନିଅ□ ପାଇଁ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ଜି.ଡି.ପିର ୪.୧ ପ୍ରତିଶତରେ ରଖାଯାଇ ଥିବା ବେଳେ ୨୦୧୫-୧୬ ପାଇଁ ଏହା ୩.୬ ପ୍ରତିଶତ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି । ୨୦୧୬-୧୭ ବର୍ଷକୁ ଏହା ୩ ପ୍ରତିଶତକୁ କମ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଛି । ସେଇଭଳି ଜି.ଡି.ପିର ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ଟିକସ ରାଜସ୍ୱ ୨୦୧୩-୧୪ ର ୧୦.୨ ପ୍ରତିଶତରୁ ୨୦୧୬-୧୭ ବେଳକୁ ୧୧.୨ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଅଧିକ ଟିକସ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଟିକସ ଭି□ ପ୍ରସାରିତ କରିବା, ବିଶେଷକରି ସେବା ଟିକସ ପରିସର ବୃଦ୍ଧି କରିବା ତଥା ଆଇ.ଟି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରୟୋଗ ଜରିଆରେ ଟିକସ ସଂଗ୍ରହ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି । ଏହା ସହିତ ସବସିଡି ମଧ୍ୟ ଜି.ଡି.ପିର ୨ ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଆବଶ୍ୟକ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ସବସିଡି ତଥା ଲିକେଜ ହ୍ରାସ କରି ଏହା ହାସଲ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି ।

ଆର୍ଥିକ ବିଷୟ ଉପରେ ଆଲୋଚନାରେ ତଥ୍ୟ ଓ ସୂଚନା ସବୁକୁ ବାଦ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି, କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି, ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଡକ ବିଦ୍ୟୁତଶକ୍ତି, ସୌଭାଗ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ, ରାଜନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ପରିବେଶ ସମାଜର ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଆର୍ଥିକ ସମାନତା ଆଦି ସମସ୍ୟା ସବୁ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ମୌଳିକ ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇ ରହିଛି । ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ସବୁ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ହାସଲ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଯେ କୌଣସି ସରକାରୀ ନୀତିର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇପାରେ । ବୋଧହୁଏ, ଉତ୍ପାଦକତା ବୃଦ୍ଧି, କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି, ମାନବୀୟ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ଆଦି ଜରିଆରେ ସକ୍ରିୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ସଂପନ୍ନତା ମାର୍ଗ ନେଇ ଆମେ ବାସ୍ତବିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତିସଂପନ୍ନ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାସଲ କରି ପାରିବା । ■■

ବଜେଟ

ପଦ୍ଧତି ଓ ଉପାୟ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ

• ଅସୀମା ଗୋୟଲ

ମୋଟାମୋଟି ଉପାୟକୁ ପଦ୍ଧତି ସହ ସମ୍ମିଳିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଉଥିଲେ ହେଁ ଏହା କିନ୍ତୁ ନାମମାତ୍ର ରହିଛି କାରଣ ଅନେକ ଉପଦାନ ସଠିକ ଭାବରେ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଏହା ଅବଶ୍ୟ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ କାରଣ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପୁଁଜି ନିବେଶ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ନିଆ ଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ଏଥି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଠି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାସଲ ଓ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ସକାଶେ ପରସ୍ପର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ, କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ସଘନ କ୍ଷେତ୍ର, ଭି ିଭୂମି, ଗୃହ ନିର୍ମାଣ, କୃଷି ବିପଣନ ଓ ଶସ୍ୟ ସଂଚାଳନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି ।

ନୂତନ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ବଜେଟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସରକାରଙ୍କ ନୂତନ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ତଥା ତାହାର କର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ନିମନ୍ତେ ଯୋଜନାର ଉଲ୍ଲେଖ ଆଶା କରାଯାଉଛି । ଉଚ୍ଚତର ଅଭିବୃଦ୍ଧି, କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି, ଉ□ମ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ, ଭି□ିଭୂମି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ସୁଶାସନ ଜରିଆରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଆକାଂକ୍ଷା ପୂରଣ ଏଥିରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଛି । ତେବେ ବଜେଟରେ ଯେଉଁ ସବୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ତଦ୍ୱାରା ଏହା କିପରି ହାସଲ ହୋଇ ପାରିବ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଏହା ଅବଶ୍ୟ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ, ତେବେ ବଜେଟରେ ଅନେକ କିଛି କୁହାଯାଇଛି ଯାହା ନିୟମିତତା ସ□େ ବି ପରିବ□ନର ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ କରୁଛି ଏଥିରୁ ଯେ ଭଲ ଫଳ ମିଳିବ ତାହା ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ମାକ୍ରୋ ଅର୍ଥନୈତିକ ଉପାଦନ :

ମାକ୍ରୋଅର୍ଥନୀତି ଦିଗରୁ ଦେଖିଲେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବାରେ କ୍ଷମତା ରଖୁଥିବା ପାରିବାରିକ ସଂଚୟ ତଥା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପୁଁଜିନିବେଶ ପାଇଁ ତ୍ୱରକର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ସାରଣୀ ୧ର ସ୍ତମ୍ଭ ୧ରେ ବ□ମାନର ବଜେଟ ହିସାବ ଏବଂ ପୂର୍ବ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟବ□ୀ କାଳୀନ ବଜେଟ ଅନୁମାନ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ତାରତମ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏଥିରୁ ପୂର୍ବ ସରକାରଙ୍କ ବଜେଟରେ ପୁନର୍ଗଠନ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରତୀତ ହୁଏ । ସ୍ତମ୍ଭ ୨ରେ ୨୦୧୪-୧୫ ବଜେଟ ହିସାବ ତୁଳନାରେ ୨୦୧୩-୧୪ର ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ତାରତମ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସଂଭାବ୍ୟ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ସ୍ତମ୍ଭ ୩ରେ ମଧ୍ୟବ□ୀ ବଜେଟରେ କରାଯାଇଥିବା ସମାନୁରୂପ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ସ୍ତମ୍ଭ ୪ରେ ଏହି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପାଳନ ହୋଇପାରିବ କି ନାହିଁ ତାହାର ସଂଭାବନା ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ୨୦୧୨-୧୩ର ବାସ୍ତବିକ ବ୍ୟୟ ତୁଳନାରେ ୨୦୧୩-୧୪ ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳରେ ହୋଇଥିବା ପରିବ□ନ ପ୍ରଦର୍ଶିତ

ହୋଇଛି ।

ସ୍ତମ୍ଭ ୧ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ତଥ୍ୟ ମୁତାବକ ମଧ୍ୟବ□ୀ କାଳୀନ ବଜେଟରେ ଯେଉଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆ ଯାଇଥିଲା ତାଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନଶୀଳ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି । ଯୋଜନା ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯାଇଛି । ସେହିପରି ଅଣଯୋଜନା ପୁଂଜିବ୍ୟୟ ତଥା ମୂଳଧନୀ ପୁଂଜି ସଂପଦା ସୃଷ୍ଟି ଲାଗି ଅନୁଦାନରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପକ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି ।

ସରକାରୀ ପୁଂଜି ନିବେଶରେ ସାମାନ୍ୟ ପରିବ□ନ ବ୍ୟତୀତ ଅନେକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ଯାହା ଘରୋଇ ପୁଂଜିନିବେଶରେ ହେଉଥିବା ହ୍ରାସ ସ୍ଥିତିକୁ ବଦଳାଇବ ତଥା ଉତ୍ପାଦକତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହା ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାନ୍ଦାବସ୍ଥା ଦୂର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ଏମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ପୁଂଜି ନିବେଶ ପାଇଁ ଅସ୍ଥାୟୀ ଟିକସ କ୍ରେଡିଟ । ଏଥିନିମନ୍ତେ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ସେବା ମୁତାବକ ପୁଂଜି ନିବେଶ ମାତ୍ରା ପୂର୍ବର

ସାରଣୀ - ୧ : ମୁଖ୍ୟ ବଜେଟର ଆକୃତି (ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି)

	ପୁନର୍ଗଠନ	ସଂଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ : ବ□ମାନ ବଜେଟ ଅଟକଳ	ସଂଭାବିତ ପ୍ରଭାବ : ମଧ୍ୟବ□ୀ ବଜେଟ ଅଟକଳ	ସଂଭାବନା ସ୍ଥିତି
	ମଧ୍ୟବ□ୀ ବଜେଟ ଅନୁମାନ ତୁଳନାରେ ବ□ମାନ ବଜେଟ ଅଟକଳର ବୃଦ୍ଧି	ଅତୀତ ସଂଶୋଧିତ ଅନୁପାତ ତୁଳନାରେ ବଜେଟ ଅଟକଳରେ ବୃଦ୍ଧି	ବାସ୍ତବିକ	୨୦୧୨-୧୩ ତୁଳନାରେ ବାସ୍ତବିକ ଅଟକଳରେ ବୃଦ୍ଧି
	୧	୨	୩	୪
ରାଜସ୍ୱ ନିଅ□ ଅନୁପାତ	-୩.୩୩	-୧୨.୧୨	-୯.୦୯	-୮.୩୩
ଆର୍ଥିକ ନିଅ□ ଅନୁପାତ	୦.୦୦	-୧୦.୮୭	-୧୦.୮୭	-୪.୧୭
ପ୍ରାଥମିକ ନିଅ□ ଅନୁପାତ	୦.୦୦	-୩୮.୪୬	-୩୮.୪୬	-୨୭.୭୮
ଅଣ ଯୋଜନା ବ୍ୟୟ	୫.୧୭	୨୦.୭୨	୧୪.୭୯	୫.୭୯
ମୋଟ ଉତ୍ପାଦନ ବ୍ୟୟ	୪.୦୦	୨୦.୯୦	୧୬.୮୦	୧୪.୯୭
ଯୋଜନା ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟ	୨.୫୪	୨୧.୯୬	୧୮.୯୪	୧୨.୯୫
ଯୋଜନା ମୂଳଧନୀ ପୁଂଜି ବ୍ୟୟ	୭.୪୭	୧୭.୧୮	୯.୦୪	୨୨.୮୨
ମୋଟ ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟ	୧୫.୮୦	୧୨.୮୬	-୨.୫୪	୧୨.୭୭
ମୂଳଧନୀ ପୁଂଜି ସଂପଦା ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ଅନୁଦାନ	୧୪.୬୮	୨୧.୬୧	୬.୦୪	୧୯.୪୬
ଅଣଯୋଜନା ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟ	୦.୬୨	୮.୪୬	୭.୭୯	୧୨.୪୦
ସେ ମଧ୍ୟରୁ ସବିସିଡି	୧.୯୪	୨.୦୧	୦.୦୮	-୦.୬୧
ସାମାଜିକ ସେବା (ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଆଦି)	୨.୦୩	-୦.୪୦	-୨.୪୦	୨୦.୧୭
ମୋଟ ମଳଧନୀ ପୁଂଜି ବ୍ୟୟ	୬.୩୯	୧୮.୮୦	୧୧.୬୬	୧୪.୪୧
ରାଜସ୍ୱ ରିସିଟ୍	୧.୯୪	୧୫.୫୯	୧୩.୪୦	୧୭.୦୬
ମୂଳଧନୀ ପୁଂଜି ରିସିଟ	୧.୫୨	୭.୮୩	୬.୨୨	୫.୬୬

୧୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ୨୫ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ମାଇକ୍ରୋ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ୟୋଗ ଏହି ଟିକସ କେଡ୍ରିଟ ସକାଶେ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବେ । ପି.ପି.ପି ମଡେଲ ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ତର ସମେତ ପ୍ରଶାସନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶୃତି ଦିଆଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରବ□ା ଯିବ । ଏକ ଆଇ.ଟି ପରିଚାଳିତ ଇ-ବିଜ୍ ଏକକ ୱିନ୍‌ଡୋ ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ସେବା ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଅନେକ ଶିଳ୍ପା□ଳ କରିଡର ଓ କ୍ଲଷ୍ଟର ସବୁ ମଧ୍ୟ ବିକଶିତ କରାଯିବ ।

ରକ୍ଷା ଉତ୍ପାଦନ, ବୀମା ଭଳି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସିଧାସଳଖ ବିଦେଶୀ ପୁଂଜି ନିବେଶ ପ୍ରସାର ହେଲେ ତାହା ସିଧାସଳଖ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ, କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି, ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାର ପ୍ରସାର ତଥା ଫାଇନାନସିଂ ବୃଦ୍ଧି ଅନୁକୂଳ କରିବ । ଏଫ.ଡି.ଆଇ ସୀମା ୨୬ରୁ ୪୯ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି ଯଦ୍ୱାରା ପ୍ରବନ୍ଧନ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଦାୟିତ୍ୱ ଭାରତର ରହିବ । ସ୍ୱଳ୍ପ ବ୍ୟୟର ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ତଥା ସ୍ମାର୍ଟ ସହର ନିର୍ମାଣ ସକାଶେ ମଧ୍ୟ ରିହାତି ସବୁ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ।

ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ ପାରିବାରିକ ସଂଚୟ ବୃଦ୍ଧି ଆଦି ପଦକ୍ଷେପ ଜରିଆରେ ଆସିପାରିବ । ଟିକସ ରିହାତି ପାଇଁ ପବ୍ଲିକ ପ୍ରୋଭିଡେ□ ଫଣ୍ଡ ସୀମା ବୃଦ୍ଧି । ସରଳ କେୱାଇସି ନିୟମ ତଥା ଏକକ ଡିମାଟ ଆକାଉ□ ଅପରେସନ୍ ଡା□ା ଜରିଆରେ ସଂଚୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯାଇ ପାରିବ । ରିଅଲ ଇଷ୍ଟେଟ ଇନଭେଷ୍ଟମେ□ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା (ଯାହାକୁ ଟିକସ ରିହାତି ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଛି) ତଥା ସରକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗୁଡିକରୁ ଘରୋଇ ଖୁଚୁରା ପୁଂଜିନିବେଶକାରୀଙ୍କୁ ଇକ୍ୱିଟି ବିକ୍ରି ଜରିଆରେ ପୁଂଜି ପ୍ରତ୍ୟାହାର ଆଦି ଉଦ୍ୟମ ବଳରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଇକ୍ୱିଟି ବଜାର ଆଡକୁ ପୁନଃ ଆକର୍ଷିତ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଏହା ବଳରେ ବ୍ୟାଙ୍କମାନେ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦ ଭି□ଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡିକ ସକାଶେ ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗ କରିପାରିବେ ।

ସର୍ବାଧିକ ଟିକସ ଭାର ବହନ କରୁଥିବା ବେତନ ଭୋଗୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କିଛିଟା ରିହାତି ଦିଆଯାଇଛି । କେତେକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ ଶିଳ୍ପକୁ ମଧ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳକ ରିହାତି ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଟିକସକୁ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫିତୀ ଜନିତ ଅବକ୍ଷୟରୁ ରୋକିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫିତୀ କମ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ କେବଳ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଷ୍ଟକ ବିକ୍ରୟ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିଛି । ତେବେ ଏ.ପି.ଏମ.ସି ଆଇନରେ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମାନଙ୍କ ସହ ନିବିଡ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି ବୋଲି ବଜେଟରେ ସ୍ୱୀକାର କରାଯିବା ସଂଗେ ସଂଗେ କୃଷି ପଦାର୍ଥ ବିପଣନ ବୃଦ୍ଧି, ଭଣ୍ଡାର ଘର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି ତଥା ଭାରତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ନିଗମର ପୁନର୍ଗଠନ ସକାଶେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯାଇଛି । କୃଷି ପାଇଁ ଭି□ଭୂମି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି ଯଥା- ଜଳସେଚନ, ଜଳଛାୟା ବିକାଶ, ଶକ୍ତିରେ ଫିଡର ଅଲଗା ଅଲଗା କରିବା, ସଡକ ଓ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଆଦି ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । 'ନରେଗା' ପାଇଁ ବ୍ୟୟବରାଦ ପୂର୍ବଭଳି ଚାଲୁ ରହିବ ତଥା ଏହା ଦ୍ୱାରା ସଂପଦା ସୃଷ୍ଟି ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯିବ । କୃଷି ପାଇଁ ଋଣ ସୁଯୋଗ ସୁବିଧା ଜନକ କରାଯିବ । ଗ୍ରାମା□ଳ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପାଣ୍ଠି ଗ୍ରାମାଂଚଳରେ ଖାଦ୍ୟ ଷ୍ଟୋରେଜ ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରଣରେ ସହାୟତା କରିବ ।

ଗତ ବର୍ଷ ବହୁବିଧ ଉଦ୍ୟମ ବଳରେ ଚାଲୁଖାତା ନିଅ□ କମ କରାଯାଇପାରିଥିଲା ତଥା ଭାରତୀୟ ମୁଦ୍ରାର ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଧାରଣାଶୀଳ ଦେୟ ସନ୍ତୁଳନ ସ୍ଥିତି ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ହେଲେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଆର୍ଥିକ ସଂଚୟ ବୃଦ୍ଧି ତଥା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବଜାରର ସୁଦୃଢ଼କରଣ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ପଦକ୍ଷେପ ଭାବରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଆର୍ଥିକ ବଜାର ସୁଦୃଢ଼ କରଣ ଦିଗରୁ ଦେଖିଲେ ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୈଦେଶିକ ଋଣ ପ୍ରବାହ ଅଧିକ ସରଳ ନକରି ଭଲ କରିଛନ୍ତି । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଯୋଗାଣ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସ୍ଥିତିରେ ଉନ୍ନତି ପରେ ହିଁ ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବ୍ୟବସାୟ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତି କଲେ ରପ୍ତାନି ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ ହେବ । ଏକ ରପ୍ତାନିପ୍ରସାର ମିଶନ ସ୍ଥାପିତ ହେବ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆର୍ଥିକ ଜୋନକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବାକୁ ପଡିବ ।

ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସବୁ ଦୂର କରିବା

ପୂର୍ବ ବଜେଟ ମାନଙ୍କରେ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏଭଳି କରାଯାଉଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟର ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧି ହେଉଥିଲା କିନ୍ତୁ କୃଷି ଉପରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଯୋଗୁଁ ଚାହିଦା ମୁତାବକ ଯୋଗାଣ ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାପକ ଟ୍ରାନସଫର ଯୋଗୁଁ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫିତୀ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଛି । ଏଥିରୁ ଶିକ୍ଷା ମିଳୁଛି ଯେ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ ମୁକ୍ତ

କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ଯେଉଁ ବ୍ୟୟ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଯୋଗାଣ ଉପରେ କଟକଣା ଦ୍ୱାରା କରୁଛନ୍ତି ତାହାର ପ୍ରଭାବ ଅଧିକ ଫଳପ୍ରଦ ହେବ । ଆର୍ଥିକ ସୁଦୃଢ଼କରଣର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ହେଉଛି ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । କେବଳ ବ୍ୟୟ ହ୍ରାସ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନୁହେଁ । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଟ୍ରାନସଫର ସବୁ କ୍ଷମତା ସଂପ୍ରସାରଣ ମୁତାବକ ହେବା ଦରକାର ।

ସରକାରୀ ପୁଂଜି ନିବେଶ ବୃଦ୍ଧି କମ ହେବା ପଛରେ ଦୁଇଟି କାରଣ ରହିଛି । ପ୍ରଥମତଃ ଫଳପ୍ରଦ ଭାବରେ ବ୍ୟୟ କରିବା ବିଶେଷ କରି ଯଦି ବ୍ୟୟର ଦିଗ ପରିବ□ନ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି । ତେବେ ସେଥିପାଇଁ ସମୟ ଲାଗିବ ଦ୍ୱିତୀୟରେ ପାଣ୍ଠି ଅଭାବ ମଧ୍ୟ ପୁଂଜି ନିବେଶ ବୃଦ୍ଧି କମ ହେବାର କାରଣ ହୋଇଥାଏ । ପୁଂଜି ନିବେଶ ଅନୁକୂଳ ସରକାରୀ ବ୍ୟୟବୃଦ୍ଧି ଦିଗରେ ପରିବ□ନ ଆଣିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଉଦ୍ୟମ ହେଉଛି ତାହା ସାମାନ୍ୟ ବୋଲି ଜଣାପଡୁଛି । ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟ କମ କରିବା ଦିଗରେ ସେଭଳି ଉଦ୍ୟମ ଦେଖାଯାଉନାହିଁ । କେତେକ ଟିକସ ରିହାତି ଦିଆଯାଉଛି । ଆର୍ଥିକ ସ୍ତର ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବବତ୍ ରହିଛି ।

ସବସିଡିକୁ ଯୁକ୍ତି ସଂଗତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ପ୍ରବନ୍ଧନ ଆୟୋଗର ରିପୋର୍ଟ ଅସିମାଂସିତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ରାସାୟନିକ ସାର ସବସିଡି ଯୋଗୁଁ ସବିସିଡି ମାତ୍ରା ବାସ୍ତବରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି । ଜି.ଡି.ପିର ୨ ପ୍ରତିଶତରେ ଏହାକୁ ସ୍ଥିର ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଥି ପାଇଁ ପୁଂଜି ନିବେଶ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟବ□ୀ କାଳୀନ ବଜେଟ ଅଟକଳରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ନିଅ□ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରବା ସକାଶେ ସରକାର କେତେକ ବ୍ୟୟ ବନ୍ଦ କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ରାଷ୍ଟ୍ରାୟ□ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡିକ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଲାଭାଂଶ ଦେବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ ତଥା ମୂଳଧନୀ ପୁଂଜି ବ୍ୟୟ କମ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରୁଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ କମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦରେ ହାସଲ କଲେ ବଜାର ମଧ୍ୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବ ।

ଦୀର୍ଘମିଆଦ ଆର୍ଥିକ ସୁଦୃଢ଼ିକରଣ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ହେଉଛି ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ । ବିଶେଷ କରି ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟୟ ଯୋଗୁଁ ଯେଉଁ ସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ସେ ଦିଗରୁ ଦେଖିଲେ ଏହା ଅତି ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦ ପଦକ୍ଷେପ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ଆମେ ଅବଶ୍ୟ ସୁଯୋଗ ହରାଇ ବସିବା ସୁତରାଂ ଆର୍ଥିକ ସୁଦୃଢ଼କରଣର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ଓ ଏଥିପାଇଁ ନିଷ୍ଠାପରତା ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ଯୋଗାଣ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫିତୀ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଆମ ଦେଶରେ ବେକାରୀ ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ଦୁନିଆରେ ସର୍ବାଧିକ । ସୁତରାଂ, ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶଗୁଡିକ ଭଳି ଆମକୁ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଅଧିକ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବାକୁ ହେବ ।

ବାସ୍ତବରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହେଉଛି ଜୁଆ ଖେଳିଲା ଭଳି । କିନ୍ତୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସ୍ଥିତିରେ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଯୋଗୁଁ ଏହା ଅଧିକ ଯୁକ୍ତିସଂଗତ ହୋଇପଡିଛି । ତୈଳ ଦର କମ ହେଉଛି । ମୁଦ୍ରାର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଛି ଏବଂ ଡିଜେଲ ଦରରେ ସ୍ୱତଃ ବୃଦ୍ଧି କମ କରୁଛି ।

ପୁଂଜି ବିନିବେଶ ଜରିଆରେ ମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଭଳ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇପାରିବ । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଷ୍ଟକ ବଜାର ବ□ମାନ ଭଲ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବାରୁ ଏହାର ସଂଭାବନା ଅଧିକ ରହିଛ । ମଧ୍ୟବ□ୀ ବଜେଟରେ ରାଜସ୍ୱ ରିସିଟ ପାଇଁ ଯେଉଁ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ବଜେଟରେ ବଜାୟ ରଖାଯାଇଛି । ତାହା ହାସଲ କରିବା ସଂଭବ ମଧ୍ୟ, ଏଥି ପାଇଁ ସ୍ଥିତି ଅନୁକୂଳ ରହିଛି । ତେବେ, କେତେକ ଅଣ ଉତ୍ପାଦନଶୀଳ ପଦ୍ଧତି ଯଥା- ପୁଂଜି ନିବେଶ ହ୍ରାସ ତଥା ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିବା ମୁଦ୍ରାସ୍ଫିତି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପଥରେ ବାଧକ ହୋଇପାରେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଛି ଟ୍ରାନସଫର ସବୁକୁ କ୍ଷମତା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୀମିତ ରଖିବା । ଏଥିପାଇଁ ଟ୍ରାନସଫର ସବୁରେ ପୁର୍ନବିନ୍ୟାସ କରାଗଲେ ସୁବିଧା ହେବ । ଏକ ସ୍ଥିର ସରକାର ପ୍ରାରଂଭିକ ସମୟରେ ଲୋକପ୍ରିୟତା ପରିବ□ ଉତ୍ପାଦକତା ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହୋଇଥାଏ । ଏଥିରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ କଲେ ଫଳାଫଳ ଭଲ ନହେବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଛି ।

ସକ୍ରିୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ସଂପନ୍ନତା :

ଭୋଟ ଦାତାମାନେ ଉ□ମ ସରକାରୀ ସେବା ଆଶା କରନ୍ତି ଯଥା : ଭି□ଭୂମି, ଜଳ, ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷା ଆଦି । ରାଜନୀତି ବିଶାରଦମାନଙ୍କ ମତରେ ଏହି ସବୁ ସେବା ଉ□ମ ଭାବରେ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା ଏକ ପନ୍ଥା ଯଦ୍ୱାରା ଗଣତନ୍ତ୍ର ସମୃଦ୍ଧି ସୃଷ୍ଟି କରି ପାରିଥାଏ । ଭାରତୀୟ ସମାଜର ବିବିଧତା ତଥା ଭୋଟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏସବୁକୁ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ।

ସାମାଜିକ ମିଡିଆ ଯୋଗୁଁ ସଚେତନତାର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରସାର ହେବା ଫଳରେ ବାସ୍ତବିକ ମଧ୍ୟମ ବର୍ଗ ବସ୍ତୁତଃ ସକ୍ରିୟ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମାଂଚଳରୁ ସହରା□ଳକୁ ପ୍ରବହନ ଯୋଗୁଁ ଏକ ନିଓ ମାଧ୍ୟମ ବର୍ଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଏବଂ ଭାରତୀୟ

ସାରଣୀ - ୨ : କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା ଓ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଅଟକଳ (ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି)				
	ପୁନର୍ଗଠନ ବଜେଟ ଆକଳନ ମଧ୍ୟବ□ୀ ବଜେଟ	ସଂଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ : ବଜେଟ ଆକଳନ ଅତୀତ ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳ ତୁଳନାରେ ବଜେଟ ଅନୁମାନ	ସଂଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ : ମଧ୍ୟବ□ୀ ବଜେଟ ଅଟକଳ	ସଂଭାବନ ଅତୀତ ସଂଶୋଧିତ ଅନୁମାନରେ ବୃଦ୍ଧି ୧୨-୧୩ ବର୍ଷ ଉପରେ ବାସ୍ତବିକ ବ୍ୟୟ
	୧	୨	୩	୪
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା ବରାଦ	୪.୨୨	-୨୧.୧୦	-୨୪.୨୯	୨୩.୨୦
ବାହ୍ୟ ବଜେଟ	-୦.୦୯	-୩.୭୬	-୩.୬୭	୩୨.୯୮
ବଜେଟ ସହାୟତା	୯.୧୫	-୩୩.୬୩	-୩୯.୨୦	୧୬.୯୮
କ୍ଷେତ୍ର				
କୃଷି	୧୫.୪୬	-୩୪.୩୨	-୪୩.୧୨	୩.୦୯
ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ	୬.୨୦	-୯୩.୯୧	-୯୪.୨୭	୧୩.୯୪
ଜଳସେଚନ	୨୪.୪୫	୨୮୭.୨୮	୨୧୧.୨୧	୫.୬୯
ଶକ୍ତି	୧.୭୪	-୬.୯୯	-୮.୫୮	୩୫.୨୯
ଶିଳ୍ପ ଓ ଖଣିଜ ପରିବହନ	୪.୧୬	୧୧.୧୮	୬.୭୪	୮.୯୩
ପରିବହନ	୪.୬୬	୬.୫୮	୧.୮୪	୨୦.୪୫
ଯୋଗାଯୋଗ	-୦.୦୮	୩୯.୩୯	୩୯.୫୦	୪୮.୪୦
ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ପରିବେଶ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ	୭.୮୮	୩୮.୪୩	୨୮.୩୨	୧୨.୬୭
ସାମାଜିକ ସେବା	୫.୭୩	-୫୧.୬୯	-୫୪.୩୧	୨୦.୪୯
ମାନବ ବିକାଶ	୫.୩୩	-୭୧.୪୩	-୭୨.୮୮	୧୧.୪୦
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ	୯.୦୬	-୬୭.୫୮	-୭୦.୨୭	୧୧.୭୧
ପାନୀୟ ଜଳ ଏବଂ ପରିମଳ	୦.୦୦	-୯୮.୦୮	-୯୮.୦୮	-୭.୪୩
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର ନିୟୋଜନ	୯.୦୬	-୬୭.୫୮	-୭୦.୨୭	୧୧.୭୧
ସହରୀବିକାଶ	୦.୦୦	୭୭.୬୩	୭୭.୬୩	୩୩.୨୯
ମାନବିକ ଅଧିକାର	୫.୩୩	-୭୧.୪୩	-୭୨.୮୮	୧୧.୪୦
ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା	୭.୦୨	-୯୩.୭୦	-୯୪.୧୧	୧୦.୧୩
ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା	୫.୦୦	-୦.୦୨	-୪.୭୮	୧୫.୬୭
ମଜୁରୀ ଓ ନିଯୁକ୍ତି	୨୨.୮୭	-୫୩.୨୨	-୬୧.୯୩	-୦.୨୩
ଜଳ ସଂପଦ	୮୫.୪୩	୩୬୩.୫୭	୧୫୦.୦୦	୩୬.୪୫
ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ	୧୧.୨୫	-୯୪.୫୭	-୯୫.୧୨	୭.୩୬

ଲୋକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଯୁବଗୋଷ୍ଠିଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଏହି ବର୍ଗ ଉ□ମ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିବେଶ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ଲାଭବାନ ହେଉଛନ୍ତି । ମୁକ୍ତଦାନ ଯୋଗୁଁ ନୁହେଁ, ଏପରିକି ନିମ୍ନ ଆୟବର୍ଗର ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ଭଲ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ଲାଭାନ୍ୱିତ ହେଉଛନ୍ତି ।

ପୂର୍ବ ମନ୍ତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ସଂପନ୍ନ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ତୁଳନାରେ ନୂତନ ମନ୍ତ୍ର ହେଉଛି ସକ୍ରିୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ସଂପନ୍ନତା, ଏହା ଉତ୍ପାଦକତା ଓ କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ଜରିଆରେ ହାସଲ ହୋଇ ପାରିବ । ପୁଷ୍ଟି ସାଧନ ଓ ଶିକ୍ଷା ସୁବିଧା ଯେପରି ଅତି ମାତ୍ରାରେ ଗରିବ ଲୋକଙ୍କୁ ମିଳେ ସେଥିପାଇଁ ସିଧାସଳଖ ଟ୍ରାନସଫରକୁ ସ□ମୂଳକ କରିବାକୁ ହେବ । ଏତଦବ୍ୟତୀତ ଉ□ମ ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧତା ମଧ୍ୟ ହେଉଛି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଓ ପୁଷ୍ଟିସାଧନ ସପକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ ।

ଭି□ଭୂମି ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ, ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ, ଜଳ ଆଦି ଉପରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ହାରାହାରି ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବନ ସହଜ ହୋଇ ପାରିବ ।

କ୍ଷେତ୍ର

ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ବ୍ୟୟ ହ୍ରାସ କରିମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାସଲ କରିବାକୁ ହେଲେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡିକରେ ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ କରିବାକୁ ହେବ । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଓ କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟିରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଗୁଡିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରି ତାହାର ସମାଧାନ କଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରୁ ସର୍ବାଧିକ ଲାଭ ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଏଥିପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ବ୍ୟୟ ଢା□ାରେ ପୁନର୍ଗଠନ କରିବାକୁ ହେବ । ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭାବରେ ଭି□ଭୂମି ସଂରଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଥିବା ଏବଂ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ବ୍ୟୟ କମ ହେଉଥିବା ସଂକେତ ମିଳୁଛି । ପୂର୍ବ ସରକାରଙ୍କ ବଜେଟ ତୁଳନାରେ ନୂତନ ବଜେଟରେ ପରିବ□ନର ଯଥେଷ୍ଟ ସଂକେତ ମିଳୁଛି । ବୋଧହୁଏ ପୂର୍ବ ସରକାର ଏହା ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟୟ ବରାଦ ଯୋଗୁଁ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ଚାପ ପଡିଛି ବା ବ୍ୟୟ କାଟ ପାଇଁ ଏହା ସବୁଠାରୁ ସହଜ ପନ୍ଥା ଥିଲ । କିନ୍ତୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଆଗରୁ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ କରୁଥିଲେ ।

ବିସ୍ତୃତ ପରିବ□ନ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଆଣିବା ଯେ ଅମଲାତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅତି କଷ୍ଟ ଏହା ଆମେ ଭାରତୀୟ ଅମଲାତନ୍ତ୍ରର ଇତିହାସରୁ ଜାଣିଛୁ । ତେବେ ବ□ମାନର ସରକାର ବାସ୍ତବରେ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ବାସ୍ତବରେ ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟ ଅଧିନରେ ଆସୁଥିବା ପୁଞ୍ଜି ସୃଷ୍ଟି, ଗ୍ରା□ରେ ବୃଦ୍ଧି ତଥା ବ୍ୟୟ ବିଶିଷ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଓ ନିର୍ମାଣ ଭଳି ଶ୍ରମ ସଘନ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ବୃଦ୍ଧି ଜରିଆରେ କରାଯାଇଛି ।

କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ଏହା ଉପରେ ହିଁ ବ□ମାନ ସରକାରଙ୍କର ଗୁରୁତ୍ୱ ଅଧିକ ରହିବ । ତେବେ ଏହା ହେବ ବୋଲି ଆମେ ଧରିନେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ବିଭିନ୍ନ ସରକାର ଅଧିନରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା ବ୍ୟୟ ବାସ୍ତବିକ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକ ସୂଚକାଙ୍କ ଦେଖିଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ କଂଗ୍ରେସ ସରକାର ଏଥିରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଥିବା ବେଳେ (-୦.୬) ଏହା ପରେ ସ୍ଥାନ ହେଉଛି ୟୁ.ପି.ଏ -୧ (-୩), ଏନ.ଡି.ଏ (-୭.୦) ଏବଂ ୟୁ.ପି.ଏ -୨ (-୯.୭୭) । ଅତୀତର ଏହି ସ୍ଥିତିରେ ପରିବ□ନ ଆଣି ପ୍ରତିଶୃତି ପାଳନ କରିବା ବ□ମାନ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି ।

ବ୍ୟବସ୍ଥାଗତ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ :

ଦ୍ରୁତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସୁଗମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ପୁରାତନ ପ୍ରଶାସନିକ ଢା□ା ଯୋଗୁଁ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ୨୦୦୯ବର୍ଷ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଭି□ଭୂମି ସଂରଚନା ପ୍ରକଳ୍ପ ସବୁ ବିଳମ୍ବ ହେବା ଯୋଗୁଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ମାନଙ୍କର ଏନ.ପି.ଏ ବଢିବାକୁ ଲାଗିଥିଲା । ବିଳମ୍ବ ପଛରେ କାରଣ ଥିଲା ବଡ ବଡ ସ୍କାମ ସବୁ ଯାହା ସି.ଏ.ଜି ତାଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ୨୦୧୦ କମଣ୍ୱେଲଥ କ୍ରୀଡା ସ୍କାମ ସର୍ବୋପରି ଥିଲା । ଦୁର୍ନୀତି ଏବଂ ସିବିଆଇର ଭୟ ଯୋଗୁଁ ବିଳମ୍ବ ଅବଶ୍ୟ ହେଉଥିଲା ମାତ୍ର ସରକାର ପଙ୍ଗୁ ପ୍ରାୟ ହୋଇଯିବା ପଛରେ ଏହା ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବଜେଟରେ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଉପରେ କିଛି ଆଲୋକପାତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ପୂର୍ବ ସରକାର ତୁଳନାରେ ବ□ମାନ ସରକାରରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମ୍ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ୪୯ଟି ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । ୟୁ.ପି.ଏ ସରକାରରେ ୫୦ଟି ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଉଥିଲା । ବ୍ୟୟ ସଂଚୟ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ

ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର କମ ମାତ୍ରାର ମୂଳଧନ ପୁଁଜି ସହ ଅନେକ ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସବୁ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରୀ ସରକାରଙ୍କ ବ୍ୟୟ ଅକ୍ଷମତା ଦ୍ୱାହି ଦେଇ ପ୍ରାରଂଭିକ ବ୍ୟୟ ବରାଦ କମ ରଖିଥିବା କଥା କହିଛନ୍ତି । ତେବେ ଯେଉଁମାନେ ଭଲ ଓ ସୁଦକ୍ଷ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ କରୁଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଦେଲେ ତାହା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତା । ତେବେ ଏଥିପାଇଁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଢାଞ୍ଚା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆବଶ୍ୟକ । ଶାସନର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ନୂତନ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟାର ମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଦରକାର ।

ଆଯୌକ୍ତିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଅନେକ ସମୟରେ ଭାରତୀୟ ସରକାରୀ ସେବାର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନରକ୍ଷତି କରିଥାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ସବ୍‌ସିଡିର ମାତ୍ରା ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି ଏହା ଯେଭଳି ଭାବରେ ଦିଆ ଯାଉଛି ତାହା ଅଧିକ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ସର୍ବନିମ୍ନ ସମର୍ଥନ ମୂଲ୍ୟ ଓ ସବସିଡି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କେବଳ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉ ଥିବାରୁ ଚାହିଦା ସହିତ ଏହାର ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହି ପାରୁନାହିଁ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ପନିପରିବା ଓ ପ୍ରୋଟିନ ଆଡକୁ ଚାହିଦା ଢଳୁଛି, ଇନ୍ଧନ ତୈଳ ସବସିଡି ଯୋଗୁଁ ଶକ୍ତି ସଂଚୟ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରତିରୋଧ ହେଉଛି । ଡିଜେଲ ଓ କିରୋସିନ ଭଳି ଇନ୍ଧନରେ କ୍ରସ-ସବସିଡାଇଜେସନ ଯୋଗୁଁ ଦୁର୍ନୀତି ଓ ପ୍ରଦୂଷଣ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଛି । ଏହାର ଦୀର୍ଘମିଆଦି ସାମାଜିକ ବ୍ୟୟ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ହେଉଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ପଂଜାବରେ କର୍କଟ ରୋଗ ମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି, ସବସିଡି କମ କରିବାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ସିଧାସଳଖ ଆୟ ଟ୍ରାନସଫର ଅଧିକ କରିବା ।

ଟ୍ରାନଜାକସନ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ଅଣ ଉତ୍ପାଦନଶୀଳ ଆଇବ୍ରିଟେଜ (ବିଶେଷକରି ଟିକସ ଢାଞ୍ଚା ଓ ପ୍ରଶାସନରେ) କମ କରିବା ଲାଗି ପ୍ରୟାସ କରାଯାଉଛି । ପାରଦର୍ଶୀତା ଓ ସରଳୀକରଣ ସହିତ ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣିବା ଓ ତୁରନ୍ତ ସମାଧାନ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି । ଟିକସ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ମାମଲା ସବୁ କମ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନ ଓ ପ୍ରଶାସନଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସବୁ କରାଯାଉଛି । ପ୍ରବାସୀ ଟିକସ ଦାତାମାନେ ଆଗୁଆ ଟିକସ ରୁଲିଂ ପାଇ ପାରିବେ । ଶିଳ୍ପମାନଙ୍କ ସହ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ତଥା ତୁରନ୍ତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ସକାଶେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରୀୟ କମିଟି ଗଠନ କରାଯିବ । ମ୍ୟୁଚୁଆଲ ଫଣ୍ଡ ଆୟକୁ ଆୟ କର ଭାବରେ ଗଣନା ନକରି କ୍ୟାପିଟାଲ ଲାଭ ଭାବରେ ଗଣନା କରାଯିବ ।

ଟିକସ ରାଜସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି ଦିଗରେ ମୁଖ୍ୟ ହେଉଛି ସେବା ଉପରେ ଟିକସ ଭିତ୍ତି ପ୍ରସାରିତ କରିବା । ଏହା ଜି.ଏସ.ଟିରେ ସଂଭାବ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନୁରୂପ ହେବ । ନିମ୍ନ ହାର ଏବଂ ପ୍ରସାରିତ ଭିତ୍ତି ଭାରତ ଭଳି ବିଶାଳ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଦେଶ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ । ପ୍ରତିପତ୍ତିଶାଳୀ ଲୋକମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ସରଚାର୍ଯକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରି ଦିଆଯିବା ଦରକାର ଏବଂ ଏହା ବୃଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ କରାଯିବା ଦରକାର । ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା, ସୂଚନା, ଜି.ଏସ.ଟି ଜରିଆରେ ଉପଯୋଗ ଟିକସ ଆଦି ଭାରତରେ ଟିକସ ଭିତ୍ତିକୁ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରସାରିତ କରିବ । ଚୀନ ଦେଶରେ ୨୦ ପ୍ରତିଶତ ଟିକସ ଦେଉଥିବା ବେଳେ ଭାରତରେ ମାତ୍ର ୩ ପ୍ରତିଶତ ଟିକସ ଦେଉଛନ୍ତି । ବଜେଟରେ ଏଦିଗରେ ସାମାନ୍ୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

ଉପସଂହାର :

ମୋଟାମୋଟି ଉପାୟକୁ ପଦ୍ଧତି ସହ ସମ୍ମିଳିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଉଥିଲେ ହେଁ ଏହା କିନ୍ତୁ ନାମମାତ୍ର ରହିଛି କାରଣ ଅନେକ ଉପାଦନ ସଠିକ ଭାବରେ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଏହା ଅବଶ୍ୟ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ କାରଣ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପୁଁଜି ନିବେଶ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ନିଆ ଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ଏଥି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଠି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାସଲ ଓ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ସକାଶେ ପରସ୍ପର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ, କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ସଘନ କ୍ଷେତ୍ର, ଭିତ୍ତିଭୂମି, ଗୃହ ନିର୍ମାଣ, କୃଷି ବିପଣନ ଓ ଶସ୍ୟ ସଂଚାଳନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି । ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପ୍ରୋତ୍ସାହନ, ସର୍ବସାଧାରଣ ସେବା ଓ ବ୍ୟୟର ପୁନର୍ଗଠନ ଆଦି ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ହେଉଛି । ଏହି ସବୁ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ବ୍ୟତୀତ କ୍ଷମତା ସୃଷ୍ଟି ଜରିଆରେ ସମାନତାର ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଯଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ମୁଖରେ ବାଧା ରହିବ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ବଜେଟ ଭାଷଣରେ ଏଭଳି ବିଷୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କାରଯାଇ ନାହିଁ । ପୁରାତନ ବିଷୟ ଚାଲୁ ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ନା କିଛି ଦିଆଯାଇଛି । ଠିକ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ ନକଲେ ତାହା ଅବୋଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ପାରେ । ଏହା ହେଉଛି ବିପଦଜ୍ଜନକ କାରଣ ରାଜନୀତି ଏଥିଯୋଗୁଁ ଏକ ସୁଯୋଗ ହାତ ଛଡା କରିବା । ଏକ ସୁଚିନ୍ତିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସବୁବେଳେ ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ହୋଇଥାଏ । ■■

** ପ୍ରଫେସର, ଆଇ.ଜି.ଆଇ.ଡି.ଆର., ମୁମ୍ବାଇ*

ଆର୍ଥିକ ସୁଦୃଢ଼ିକରଣ ସକାଶେ ବ୍ୟବହାରିକ ପଦ୍ଧତି

• ଚରଣ ସିଂ ଏବଂ ଶାରଦା ଶିମ୍ପି

> **କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟକୁ ସାଧାରଣ ଢା ାରୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଏକ ନୂତନ ରୂପ ଦେବାକୁ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରୟାସ କରିଛନ୍ତି । ମୁଦ୍ରାନୀତି ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟିସାଧନ ଭଳି ଅନ୍ୟ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପର ଯୋଗାଣ ଆଦି ଉପରେ ଅଲଗା ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ । ଆୟୋଗର ଜରିଆରେ ସବସିଡି ଆଦି ସରକାରଙ୍କ ବ୍ୟୟର ସରଳୀକରଣ ପ୍ରଭୃତି ସରକାରଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟର ପରିପ୍ରକାଶ କରିଛି ।**

କଷ୍ଟକର ଆର୍ଥିକ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ଜୁଲାଇ ୨୦୧୪ ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରରେ ଆର୍ଥିକ ସୁଧାର ସେଭଳି ବଳିଷ୍ଠ ହୋଇନାହିଁ କି ବି□ୀୟ ବଜାର ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିର ହୋଇନାହିଁ । ଇ.ସି.ବି. ବିଯୁକ୍ତାତ୍ମକ ସୁଧ ହାର ଘୋଷଣା କରିଥିବା ବେଳେ ଆମେରିକା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟାପରଂ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଧ୍ୟ କରିନାହିଁ । ଉଦୀୟମାନ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟପଟ ନିରାଶାଜନକ ରହିଛି । ବ୍ରିକସ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିୟମିତ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଭାରତ ମୁଷ୍ଟିମେୟ ଦେଶମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ଯାହା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସମୟରେ ବିଶ୍ୱ ଆର୍ଥିକ ସଂକଟରୁ ପ୍ରାୟ ସୁରକ୍ଷିତ ରହିଥିଲା । ମାତ୍ର ୨୦୧୨-୧୩ ଏବଂ ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷ ହଠାତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ୫ ପ୍ରତିଶତ ତଳକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲା । ଏହି ଧାରା ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରାୟ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା - କୃଷି, ଶିଳ୍ପ ଓ ସେବା । ନିରାଶାଜନକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସହ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ଅତି ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ରହିଥିଲା । ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷ ହାରାହାରି ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ୬ ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲେ ହେଁ ଏହା ସ୍ୱଚ୍ଛଳ ସ୍ତରଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଉପରେ ଥିଲା । ଅତି ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରର ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଚିନ୍ତାର କାରଣ ହୋଇଛି । କେତେକ ନୀତିଗତ ପଦକ୍ଷେପ ବଳରେ ସୁନା ଆମଦାନୀ ଉପରେ କଟକଣା ଲଗା ଯାଇଥିବା ବେଳେ ଭାରତୀୟ ମୁଦ୍ରାର ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ ଯୋଗୁଁ ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷ ଭାରତ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ରପ୍ତାନି ଦର୍ଶାଇ ପାରିଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଚାଲୁ ଖାତା ନିଅ□ ସ୍ଥିତି ୨୦୧୨-୧୩ ରୁ ୪.୭ ପ୍ରତିଶତରୁ ସୁଧାର ହୋଇ ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷ ୧.୭ ପ୍ରତିଶତରେ ପହ□ିଥିଲା ।

ନୂତନ ସରକାରଙ୍କ ମୌଳିକ ନୀତିଗତ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ହେଉଛି ଅଧିକ ସୁଶାସନ ଓ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରଶାସନ । ଏହା ବଜେଟରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି । ଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନିଅ□ କମ କରିବା ଏବଂ ଉଚ୍ଚସ୍ତରର ଋଣ କମ କରିବା ପଦକ୍ଷେପ ହେଉଛି ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

ଆଗାମୀ ୩-୪ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୭-୮ ପ୍ରତିଶତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାସଲ ପାଇଁ ବଜେଟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଆର୍ଥିକ ନିଅ□ କମ କରିବା, ଚାଲୁ ଖାତା ନିଅ□ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧନ ଯୋଗ୍ୟ ସ୍ତରରେ ରଖିବା ଏବଂ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି କମ କରିବା ପାଇଁ ବଜେଟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଆର୍ଥିକ ସୁଦୃଢ଼କରଣ ସକାଶେ ବି□ୀୟ ନିଅ□ ୨୦୧୫-୧୬ ସୁଦ୍ଧା ୩.୬ ପ୍ରତିଶତକୁ ଏବଂ ୨୦୧୬-୧୭ ସୁଦ୍ଧା ୩ ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ।

ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ମାନ୍ଦାବସ୍ଥା ଯୋଗୁଁ ଟିକସ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହ ମଧ୍ୟ ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷ କମ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଏଥିରେ ସୁଧାର ହେଉଥିବା ଯୋଗୁଁ ଚଳିତବର୍ଷ ଏଥିରେ ସକାରାତ୍ମକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଆଶା କରାଯାଇଛି । ବ୍ୟୟ ଦିଗରୁ ଦେଖିଲେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ବ୍ୟୟ ସ୍ଥିର ରଖାଯାଇଥିବା ବେଳେ ଖାଦ୍ୟ ସବସିଡି ଭାର ଯୋଗୁଁ ସବସିଡି ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟରେ କୃଷି, ଭି□ିଭୂମି ସଂରଚନା, ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି, ତଥା ସାମାଜିକ ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରାଯାଇଛି । ଦେଶର ଗ୍ରାମା□ଳର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଜୀବନଧାରଣ ପାଇଁ କୃଷି ଓ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ବଜେଟରେ ଫାର୍ମିଂ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅଧିକ ପ୍ରତିଯୋଗୀତା ମୂଳକ ଓ ଲାଭଜନକ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । କିଶାନ ଟେଲିଭିଜନ, ୱେୟାର ହାଉସ ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟକଚର ପାଣ୍ଠି, ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିରୀକରଣ ପାଣ୍ଠି, କିଶାନ ବିକାଶପତ୍ର ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦ ଗ୍ରାମା□ଳ ଋଣ ପାଣ୍ଠି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉଚ୍ଚତର ଉତ୍ପାଦକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ସବୁଜ ବିପ୍ଳବ ପାଇଁ ନିରନ୍ତର ଓ ନିଷ୍ଠାପର ଉଦ୍ୟମ ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ ହାଉସିଂ, ନିର୍ମାଣ ଓ ରିଅଲ ଇଷ୍ଟେଟ ହେଉଛି ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର । ଏହାଦ୍ୱାରା ଅଧିକ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚାହିଦା ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇପାରିବ ତଥା ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ପଡିବ । ପୁଂଜି ନିବେଶ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡିକ ସକାଶେ ଅଧିକ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଡ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ନେଇ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ରିଅଲ ଇଷ୍ଟେଟ ଇନଭେଷ୍ଟମେ□ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଏବଂ ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟକଚର ଇନଭେଷ୍ଟମେ□ ଟ୍ରଷ୍ଟକୁ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ଭି□ିଭୂମି ସଂରଚନା ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡିକର ନିର୍ମାଣ ସମୟ ଅଧିକ ହେଉଥିବାରୁ ତଥା ଏଥିପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମାତ୍ରାର ସମ୍ବଳ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଯୋଗୁଁ ଏହି ଟ୍ରଷ୍ଟଗୁଡିକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବଜାରରୁ ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଡ କରିପାରିବେ ।

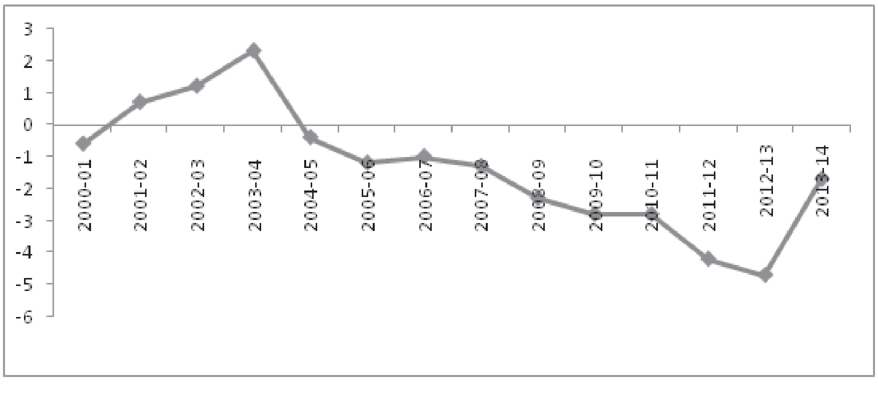

ଭାରତରେ ବାସଗୃହର ଯଥେଷ୍ଟ ଅଭାବ ରହିଛି । ୨୦୧୨ ବର୍ଷ ସହରା□ଳରେ ଏହି ଅଭାବ ୧୯ ନିୟୁତ ୟୁନିଟ ଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ର ହାଉସିଂ ଓ ସହରା□ଳ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ଦୁଇଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱଳ୍ପ ବ୍ୟୟ ହାଉସିଂ ମିଶନ ଆରମ୍ଭ କରିବେ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ନ୍ୟାସନାଲ ହାଉସିଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏହାର ପୃଷ୍ଠପୋଷକ ହେବେ ।

ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବିକାଶ ଓ ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ଫଳ ହେଉଛି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ମିଳିବା ତଥା ଜୀବନଧାରଣ ମାନ ବୃଦ୍ଧି ହେବା । ଏକ ଶହ ସ୍ମାର୍ଟ ସହର ବିକାଶ ଏବଂ ତଦଜନିତ ଆଧୁନିକୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ରିଅଲ ଇଷ୍ଟେଟ ଏବଂ ସାମଗ୍ରିକ ଭି□ିଭୂମି ସଂରଚନା କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ପଡିବ । ଏହା ଫଳରେ ଆଧୁନିକ ଯୋଗାଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଉଚ୍ଚତର ପୁଂଜି ନିବେଶ ହେବ । ଏଥିଯୋଗୁଁ ଟେଲି ଯୋଗାଯୋଗ ଏବଂ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଥେଷ୍ଟ ବିକାଶ ଓ ପ୍ରସାର ହେବ ।

ସେବା ଓ ସାମଗ୍ରୀ ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବିଭିନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀ ସାମିଲ କରିବାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ନମନୀୟତା ଦିଆଯିବ ବୋଲି ଯେଉଁ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ତାହା ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସହଜ ଓ ସୁଗମ କରିବ । ହାରରେ ସମାନତା ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସୁବିଧା ରହିଲେ ତାହା ଉଭୟ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ସହଜ ଓ ସୁବିଧାଜନକ ହେବ । ମ୍ୟୁନିସିପାଲ ଡେବଟ ଓବ୍ଲିଗେସନ ଫାସିଲିଟି

ପାଇଁ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉଛି ତାହା ବିଭିନ୍ନ ଭି□ଭୂମି ପ୍ରକଳ୍ପ ସକାଶେ ଅର୍ଥ ଉପଲବ୍ଧ ସୁଯୋଗ ପ୍ରସାରିତ କରିବ ତଥା ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥା ଗୁଡିକର ସୁଦୃଢକରଣରେ ମଧ୍ୟ ସହାୟତା କରିବ । ସ୍ୱଚ୍ଛ ଭାରତ ଅଭିଯାନର ଲୋକମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ସକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ଏବଂ ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଗୁଁ ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁହାର କମ ହେବ ।

ଶେଷରେ ମହିଳା ଶ୍ରମବଳର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଅନେକ ଘୋଷଣା ସବୁ କରାଯାଇଛି । ଝିଅ ବଂଚାଅ, ଝିଅ ପଢାଅ ଯୋଜନା, ସମାଜରେ କନ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ସହୃଦୟ ସହ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ସହାୟତା କରିବ । ଏହା ଦେଶର ମୋଟ ଶ୍ରମବଳର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଯେପରି ଆତ୍ମ ବିଶ୍ୱାସର ସହ ଓ ପ୍ରତିଯୋଗୀତା ମନୋଭାବ ନେଇ ଦେଶର ପ୍ରଗତିରେ ଭାଗୀଦାର ହୋଇପାରିବେ ସେଥି ନିମନ୍ତେ ସହାୟତା କରିବ ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟର ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କରିବା ସକାଶେ ଦେଶର ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ମୁଖରେ ରହିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଆର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିବା ଦରକାର । ଯଥା- ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି, କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ଓ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି, ଏହିସବୁ ସମସ୍ୟା ଉପରେ ବଜେଟରେ ଗୁରୁତର ଭାବରେ ଆଲୋକପାତ କରାଯାଇଛି ।

ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ହାଉସିଂ ଓ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଗଲେ ଦେଶର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ ହେବ ଯଥା- ରିଅଲ ଇଷ୍ଟେଟ ଓ ଭି□ଭୂମି ପୁଂଜି ନିବେଶ ଟ୍ରଷ୍ଟ, ହାଉସିଂ ପାଇଁ ଟିକସ ରିହାତି, ସୁଲଭ ହାଉସିଂ ପାଇଁ ଏନ୍.ଏଚ୍.ବି. ଜରିଆରେ ଅଧିକ ବଜେଟ ଅଟକଳ, ସ୍ମାର୍ଟ ସହର ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ବରାଦ, ଟିଅର ୧ ଓ ୨ ସହର ପାଇଁ ନୂତନ ବିମାନ ବନ୍ଦର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ୨୬୯ ଶିଳ୍ପ ସହ ହାଉସିଂ ନିର୍ମାଣର ସଂଯୋଗ ରହିଥିବାରୁ ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ ଏହାଦ୍ୱାରା ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟତା କରିବ । ଏହି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପଦକ୍ଷେପ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ଉପରେ ସକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଏହିସବୁ ପଦକ୍ଷେପ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶରେ ସହାୟତା କରିବ ଯଦ୍ୱାରା ନିଅ□ ମାତ୍ରାରେ ସିଧାସଳଖ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇପାରିବ । ଏହା ହୋଟେଲ, ଆମୋଦପ୍ରମୋଦ, ପରିବହନ ଓ ବିମାନ ଚଳାଚଳ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟିରେ ସହାୟତା କରିବ । ଆର୍ଥିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି କରଣ ମିଶନ ସମାଜର ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ସଶକ୍ତିକରଣ ସକାଶେ ୨୦୧୪ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ତାରିଖଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ । ଏଥିରେ ବିଶେଷକରି ଗ୍ରାମା□ଳରେ ଗରିବ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସେବା ସଂପ୍ରସାରଣ ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବ । ବିଭିନ୍ନ ଅପରେସନର ନେପଥ୍ୟରେ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଗଲେ ତାହା ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଥେଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ତଥା ଗ୍ରାମା□ଳରେ ଆର୍ଥିକ ସେବାର ପ୍ରସାର କରିବ ।

ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯାହା କଲ୍ୟାଣ ମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ହେଲେ ହେଁ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟିରେ ସହାୟତା କରିବ ଯଥା- ବୀମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସିଧାସଳଖ ବିଦେଶୀ ପୁଂଜି ନିବେଶ । ଜି.ଡି.ପି.ରେ ବୀମା ପ୍ରିମିୟମକୁ ଦେଖିଲେ ଦେଶରେ ବୀମା ଭୁକ୍ତକରଣ ମାତ୍ର ୪ ପ୍ରତିଶତରେ ରହିଛି । ୨୫ ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବୀମାର ପ୍ରସାର ହେଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ ବୀମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଥେଷ୍ଟ କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିବ ।

ଯୁବ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ଥିବା ଆମ ଦେଶ ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ମାରକୀ ବା ମୂ□ି ନିର୍ମାଣ ଭଳି ସାଧାରଣ ନିଷ୍ପ□ିକୁ ଜାତୀୟତାବାଦୀ ବୋଲି ଧରି ନେଇଛନ୍ତି । ଏଗୁଡିକୁ ଜାତୀୟ ଐତିହ୍ୟ ଭାବରେ ବିକଶିତ କରାଯିବା ଦରକାର । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହି ସ୍ଥାନଗୁଡିକରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ହେବ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ବାଣିଜ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ନୂତନ ଆଇ.ଆଇ.ଟି, ଆଇ.ଆଇ.ଏମ, ଏମସ୍, କୃଷି

ସାରଣୀ ୧ : ଜିଡିପିର ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ନିଅ□

ବର୍ଷ	ଆର.ଡି.	ଜିଏଫଡି	ପି.ଡି
୧୯୮୦-୮୧	୧.୪	୫.୭	୩.୯
୧୯୯୦-୯୧	୩.୩	୭.୮	୪.୧
୨୦୦୦-୦୧	୪.୧	୫.୭	୦.୯
୨୦୧୦-୧୧	୩.୩	୪.୯	୧.୮
୨୦୧୨-୧୩	୩.୬	୪.୯	୧.୮
୨୦୧୩-୧୪ (ଆରଇ)	୩.୩	୪.୬	୧.୩
୨୦୧୪-୧୫ (ବିଇ)	୩.୦	୪.୧	୦.୮

ସାରଣୀ ୨ : ଜି.ଡି.ପିର ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆର୍ଥିକ ସୂଚକାଙ୍କ				
ବର୍ଷ	ଟିକସ ରିସିଟ୍	ସୁଧ ପରିଶୋଧ	ସବସିଡି	ପ୍ରତିରକ୍ଷା
୧୯୮୦-୮୧	୯.୧	୧.୮	୧.୪	୨.୫
୧୯୯୦-୯୧	୧୦.୧	୩.୮	୨.୧	୨.୭
୨୦୦୦-୦୧	୯.୦	୪.୭	୧.୩	୨.୩
୨୦୧୦-୧୧	୧୦.୩	୩.୧	୨.୩	୨.୦
୨୦୧୨-୧୩	୧୦.୬	୩.୩	୨.୦	୧.୮
୨୦୧୩-୧୪ (ଆରଇ)	୧୦.୨	୩.୩	୨.୨	୧.୮
୨୦୧୪-୧୫ (ବିଇ)	୧୦.୪	୩.୧	୨.୬	୧.୮

ଓ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଦିର ସ୍ଥାପନ ଦୀର୍ଘମିଆଦ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅତି ପ୍ରଶଂସନୀୟ ପଦକ୍ଷେପ ।

ବିଗତ କିଛି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଅବଶ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଛି ଯେ ଭାରତରେ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ବିଶେଷ କରି ଖାଦ୍ୟ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ଯୋଗାଣ ଜନିତ ସମସ୍ୟା ଯୋଗୁଁ ହେଉଛି ନା କି ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ଯୋଗୁଁ । ଯୋଗାଣ ଦିଗ ସମସ୍ୟା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ କୃଷି ଓ ଗ୍ରାମାଂଚଳ କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା ୱେୟାର ହାଉସିଂ ଆଦିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଉଛି । ଭାରତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ନିଗମର ସଂସ୍କାର ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣ ବିତରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସଂସ୍କାର, ଲିକେଜ ଦୂର କରିବା ଆଦି ପଦକ୍ଷେପ କୃଷି ପଦାର୍ଥ ମୂଲ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି କମ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ ।

ଦେଶର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପୁନଃ ସକ୍ରିୟ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ବଜେଟ ହେଉଛି ଏକ ଅସାଧାରଣ ବଜେଟ, ସୁତରାଂ ବିଭିନ୍ନ କର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସଫଳ ରୂପାୟନ ସକାଶେ କେତେକ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଛି ।

(କ) ଖାଦ୍ୟ ସବସିଡି ଦିଗରୁ ଦେଖିଲେ ବାସ୍ତବରେ ଯେପରି ବାସ୍ତବିକ ଗରିବ ଓ ଅସହାୟ ଲୋକମାନେ ଏହାର ସୁବିଧା ପାଇବେ ସେଥିପାଇଁ ଡେଲିଭେରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂପ୍ରସାରଣ କରିବାକୁ ହେବ । ବାସ୍ତବରେ କେଉଁମାନେ ସହାୟତା ଆବଶ୍ୟକ କରୁଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନର ଲାଭ ନିଆଯିବା ଦରକାର ।

(ଖ) କିଶାନ ବିକାଶ ପତ୍ରକୁ ଯେପରି ପୁଣି ଥରେ ଚାଲୁ କରାଯାଇଛି ସେଥିରେ ଅଣ-କିଶାନ ମାନେ ଅଧିକ ଲାଭ ଉଠାଉଥିବା ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ଜଣାଯାଇଥିବାରୁ ଏହାର ଉପଯୋଗୀତା ନେଇ ପୁନର୍ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ।

(ଗ) ଗୋଟିଏ ପରିବାର ପିଛା ଦୁଇଟି ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉ□ ଏବଂ ପ୍ରାରଂଭିକ ରାଶି ସହ ଆର୍ଥିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି କରଣ ମିଶନ ସଫଳ ହୋଇପାରେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାରତୀୟ ପାଇଁ ୟୁନିକ ଆଇଡେ□ଟି ନମ୍ବର ନଦିଆଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଥିରୁ ଲିକେଜକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉପାୟ ନେବାକୁ ପଡିବ ।

(ଘ) ବ□ମାନ ପ୍ରଚଳିତ ପି.ଡି.ଏ.ସ ଗୁଡିକର ପୁନର୍ଗଠନ କଲାବେଳେ ୫ ଲକ୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ଦୋକାନ ଜରିଆରେ ନୂତନ ନୂତନ ସାମଗ୍ରୀ ଯଥା- ସାବୁନ, ମେଡିସିନ, ମଶାରୀ ଆଦି ବିକ୍ରୟ କରିବା ଉପରେ ବିଚାର କରାଯିବା ଦରକାର ।

(ଙ) କର୍ପୋରେଟ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱ (ସି.ଏସ.ଆର) ଜରିଆରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟୟ ହେଉଛି ତାହାକୁ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଓ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଉପଯୋଗ କରାଯାଇ ପାରିବ । ୨୦୧୩ କଂପାନି ଆଇନ ମୁତାବକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କଂପାନି ମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଲାଭର ୨ ପ୍ରତିଶତ ସି.ଏସ.ଆର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଉପଯୋଗ କରିବାକୁ ପଡିଥାଏ । ଏହି ନିୟମ ୫୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଟ ମୂଲ୍ୟର କଂପାନି ବା ୧୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାରକାରବାର କରୁଥିବା କଂପାନି ବା ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରୁଥିବା କଂପାନିମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତେ ଉର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ । ଏଥିରେ ଅନେକ କିସମର କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉଛି । ଶିଳ୍ପ ସୂତ୍ରରୁ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରାୟ ୬୦୦ କଂପାନି ଭାରତରେ ସି.ଏସ.ଆର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ହେବେ । ଅନେକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ ଯେଉଁମାନେ ୬ କୋଟିର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଲାଭ କରୁଛନ୍ତି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ତେଣୁ ଦେଶ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେପରି ସି.ଏସ.ଆର କାର୍ଯ୍ୟର ଫଳପ୍ରଦ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ହେବ ସେଥିପାଇଁ ସରକାର ସମ୍ବଳକୁ ସଠିକ ସ୍ଥାନରେ ବ୍ୟୟ କରିବା ପାଇଁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେଷ ଉପରେ ବିଚାର

ସାରଣୀ ୩: ମୁଖ୍ୟ ସବସିଡି (କୋଟି ହିସାବରେ)			
ବିଷୟ	୨୦୧୨-୧୩	୨୦୧୩-୧୪ (ଆରଇ)	୨୦୧୪-୧୫ (ବିଇ)
ମୁଖ୍ୟ ସବସିଡି	୨୪୭୪୯୩	୨୪୫୪୫୨	୨୫୧୩୯୭
ସାର	୬୫୬୧୩	୬୭୯୭୨	୭୨୯୭୦
ଖାଦ୍ୟ	୮୫୦୦୦	୯୨୦୦୦	୧୧୫୦୦୦
ପେଟ୍ରୋଲିୟମ	୯୬୮୮୦	୮୫୪୮୦	୬୩୪୨୭
ସୁଧ	୭୨୭୦	୮୧୭୫	୮୩୧୩
ଅନ୍ୟ	୨୩୧୬	୧୮୯୦	୯୪୭
ମୋଟ	୨୫୭୦୭୯	୨୫୫୫୧୬	୨୬୦୬୫୮

କରିପାରନ୍ତି । ସି.ଏସ.ଆର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ୨୦,୦୦୦ କୋଟିରୁ ଏକ ଲକ୍ଷ କୋଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟୟ ହେଉଛି ।

(ଛ) ଅତିରିକ୍ତ ଡେବଟରିକଭରୀ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ଗଠନ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ତାହା ଉପଯୁକ୍ତ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନରେ ସହାୟକ ହେବ । ଏଠାରେ କିନ୍ତୁ ଅଧିକ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି । ଏହି ଡି.ଆଇ.ଟି ଗୁଡିକର ସୁଦୃଢକରଣ କରିବା ଏବଂ ସେଗୁଡିକୁ ଅଧିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଫଳପ୍ରଦ କରିବା । ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ ସଂପ୍ରଦାୟରେ ଏକ ସାଧାରଣ ମତ ହେଉଛି ଯେ ଡି.ଆର.ଟି ଗୁଡିକ ଖାଉଟି ଅନୁକୂଳ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଋଣ ଅର୍ଥ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ସଫଳ ହୋଇ ପାରିନାହାନ୍ତି ।

(ଜ) ନୂତନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଜରିଆରେ ଯୁବ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷିତ କରିବା ପଛରେ ଯେଉଁ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ରହିଛି ତାହାର ସୁଦୃଢ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ରହିଛି । ଏହା ଅଧିକ ମହତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ଯଦି ବିଦେଶୀ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କ ଭାରତରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ । ଦେଶର ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଦେଶ ଛାଡି ବିଦେଶକୁ ଚାଲି ଯାଉଥିବାରୁ ଏମାନଙ୍କୁ ଦେଶ ଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ କରିବ ସକାଶେ ଏମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ଉଦ୍ୟମ କରିବାକୁ ହେବ । ଏଥିପାଇଁ ବିଦେଶରୁ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଭାରତକୁ ଆମନ୍ତ୍ରିତ କରାଯାଇପାରେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଦକ୍ଷତା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ସେମାନେ ଦେଶର ଆମ୍ବାସଡର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କିରବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଭାରତ ପାଇଁ ରେମିଟାନସର ଉ□ମ ଉତ୍ସ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ମାତ୍ର ଛଅ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନୂତନ ସରକାରଙ୍କ ଏହି ବଜେଟରେ ସର୍ବାଧିକ ସହଯୋଗ ଓ ଅନ୍ୟୁନ ପ୍ରତିରୋଧ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ବୋଧହୁଏ ସବୁଠାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ଥିଲା ଦେଶର କଠିନ ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ।

ବିଗତ ମାସମାନଙ୍କରେ ଅଧିକ ଚାଲୁଖାତା ନିଅ□ ଯୋଗୁଁ, ସୁନା ଆମଦାନୀ ଉପରେ ଯେଉଁ କଟକଣା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଅତି କଠିନଥିଲା । ତେଣୁ ନୂତନ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଯାହା ବିଶେଷ ଭାବରେ ଆଶା କରାଯାଉଥିଲା ତାହା ହେଲା ସୁନା ଆମଦାନୀ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ କୋହଳ କରିବା ତଥା ସୁନା ବଜାରର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା । ତେବେ ଏହି ବଜେଟରେ ସୁନା ଉପରେ କିଛି କୁହାଯାଇନାହିଁ । ସୁନା ଉପରେ ସରକାରଙ୍କ ନୀତି କଣ ତାହା ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିଥାନ୍ତେ ।

ଦେଶର ବୟୋବୃଦ୍ଧ ଗୋଷ୍ଠୀ ସବୁବେଳେ ସରକାରୀ ନୀତିରେ ଅବହେଳିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଦେଶରେ ବୟସ୍କ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ୧୧ କୋଟିରୁ ଅଧିକ । ଏମାନଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯତ୍ନ ଆବଶ୍ୟକ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୯୪ ପ୍ରତିଶତ ଅଣ ସଂଗଠିତ କ୍ଷେତ୍ର ସହ ଜଡିତ । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଧାରଣଶୀଳ ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ବି.ପି.ଏଲ୍. ସ୍ତର ତଳେ ଥିବା ପ୍ରାୟ ୩ କୋଟି ବୟସ୍କ ଲୋକଙ୍କ ମାସିକ ମାତ୍ର ୫୦୦ ଟଙ୍କା କରି ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥା ପେନସନ ମିଳୁଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ ୮ କୋଟିଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ନାହିଁ । ଦେଶରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅତି ଦୁର୍ବଳ ଓ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ବୃଦ୍ଧ ଲୋକଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ମେଡିକାଲ ସେବା ମିଳୁ ନାହିଁ । ଅପରପକ୍ଷରେ ୟୁରୋପର ଅନେକ ଦେଶରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପାଇଁ ୮ ରୁ ୧୦ ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟୟ ହେଉଥିବାବେଳେ ଭାରତରେ ମାତ୍ର ୧ ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟୟ ହେଉଛି । ବୟସ୍କଙ୍କ ପାଇଁ ଯେଉଁ ସବୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇପାରିବ ସେ ମଧ୍ୟରେ

ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ୩୭ପୃଷ୍ଠାରେ

ବଜେଟ

ପରିବ ର୍ତ୍ତିତ ଆର୍ଥିକ ପରିବେଶରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଗୁଡିକୁ ରୂପଦେବା

• ରବିନ୍ଦ୍ର ଏଚ ଢୋଲକିଆ

ଏହି ବଜେଟଟି ବାସ୍ତବରେ ଏକ ଅତି ଆହ୍ୱାନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । କେବଳ ଏଥିପାଇଁ ନୁହେଁ ଯେ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମାତ୍ର ୪୫ ଦିନ ସମୟ ଲାଗି ଥିଲା । ବରଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦେଶକୁ ବିଭିନ୍ନ ବି ୀୟ ଓ ମାକ୍ରୋ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ସ୍ଥିତିରୁ ବାହାରକୁ ଆଣିବା ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା । ବଜେଟରେ ଅନେକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ ରଖିଛନ୍ତି ।

ଏହି ବଜେଟଟି ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଆଗାମୀ ଆଠ ମାସ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ସୁତରାଂ ୨୦୧୪ରେ ପାରିତ ମଧ୍ୟବ□ୀ କାଳୀନ ବଜେଟରେ ବ୍ୟାପକ ପରିବ□ନ ଏବଂ ଏଥିରୁ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ କରିବା ପାଇଁ ସେଭଳି ବିଶେଷ ସୁଯୋଗ ନଥିଲା । ଏହି ବଜେଟରୁ ଲୋକମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ କିଛି ଆଶା କରୁଥିଲେ ହେଁ ପୂର୍ବ ସରକାର ଯେଉଁ ସବୁ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନେକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ରହିଛି ବୋଲି ଅର୍ଥନୀତିଜ୍ଞ ଓ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି । ବିଗତ ସରକାର ଲୋକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା, କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ଓ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପ□ା ଅଧିକାର ଦେଇ ଅନେକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିବାରୁ ଏହି ସବୁ ଆଇନରେ ବ୍ୟାପକ ପରିବ□ନ ନକରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଥିପାଇଁ ବଜେଟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅଧିକ ପରିବ□ନ କରିବା ପାଇଁ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ହାତରେ ସେଭଳି ସ୍ୱାଧୀନତା ନାହିଁ । ଆମର ସଂସଦୀୟ ଓ ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଦକ୍ଷତାକୁ ଦେଖିଲେ ଏଥିପାଇଁ ସମୟ ଲାଗିବ ଏବଂ ବଜେଟରେ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଖୁବଶୀଘ୍ର କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଏଦିଗରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସତର୍କତାର ସହ ଚାଲିବାକୁ ପଡିବ ।

ନୂତନ ସରକାର ତାଙ୍କର ୫ଟି ବଜେଟ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବ□ମାନ ବଜେଟର ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ । ଏହି ବଜେଟର ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ହେଉଛି ସାଂପ୍ରତିକ ତଥା ପରିବ□ିତ ଆର୍ଥିକ ଦୃଶ୍ୟପଟ ଯାହାକୁ ଭି□ିକରି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଅଗ୍ରାଧିକାର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଆର୍ଥିକ ପରିବେଶ ଓ ବଜେଟ ଅଗ୍ରାଧିକାର

ବିଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ନେଇ ଅନେକ ଆଲୋଚନା ଓ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ହେଉଛି । ଏହି ଦୁଇ ବର୍ଷ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ଯଥାକ୍ରମେ ୪.୫ ଓ ୪.୭ ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଏହି ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ କୃଷି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ହାରାହାରି ୩ ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହା ଅବଶ୍ୟ ସେଭଳି ଖରାପ କିଛି ନୁହେଁ । ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାସ୍ତିସୂଚକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପଂଜୀକୃତ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ପାଦନ ଶିଳ୍ପ ଓ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ

ସ୍ଥାଣୁ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ବ୍ୟାପକ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ।

ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ଅନାବଶ୍ୟକ ସ୍ତରରେ ପହ□ିଥିଲା । ଲୋକମାନେ ଭାବୁଥିଲେ ଯେ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଥାଣୁତଯୁକ୍ତ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫିତୀ ସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛି । ଚାଲୁଖାତା ନିଅ□ ଜି.ଡି.ପିର ୩ ପ୍ରତିଶତ ଅତିକ୍ରମ କରି ଅତି ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ପହଂଚି ଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଆଦୌ ଧାରଣଶୀଳ ନଥିଲା । ତେବେ ଗତବର୍ଷ ଆମଦାନୀ କମ ହେବା ଏବଂ ରପ୍ତାନି ସ୍ଥିର ରହିବା ଯୋଗୁଁ ଏହା ୧.୭ ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ।

ରପ୍ତାନି ସମେତ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନେକ ଉତ୍ପାଦନଶୀଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସ୍ଥାଣୁତ୍ୱ ପ୍ରାୟ ସ୍ଥିତି ଆସିଯିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାରରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିଯୋଗୁଁ ଉଭୟ କୁଶଳୀ ଓ ଅଣକୁଶଳୀ ଶ୍ରମ କ୍ଷେତ୍ରରେ କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତିରେ ହ୍ରାସ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ହିସାବ କରାଯାଇଛି ଯେ ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ୧ ପ୍ରତିଶତ ପଏ□ ହ୍ରାସ ହେଲେ କର୍ମନିଯୁକ୍ତିରେ ୦.୧୮ ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ହେବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳେ ଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରେ ୦.୧୯ ପ୍ରତିଶତ ପଏ□ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । ତାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ୧ ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ହେଲେ ୨୨ ଲକ୍ଷ ଲୋକ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ହରାଇବେ ଏବଂ ସେହି ସମାନ ସଂଖ୍ୟାର ଲୋକ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳକୁ ଚାଲିଯିବେ । ଉଚ୍ଚତର ଖାଉଟି ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ଗରିବମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଥିତି ଅଧିକ ଖରାପ କରିବ ।

ତେବେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଏବଂ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ ବ୍ୟୟ ସଂପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ସେଭଳି ଅଧିକ ସୁଯୋଗ ନାହିଁ କାରଣ ଅନାବଶ୍ୟକ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ଅନେକ ଲୋକପ୍ରିୟ ମାତ୍ର ଅଣଉତ୍ପାଦନ-ଶୀଳ ପଦକ୍ଷେପ ଯୋଗୁଁ ଗୁରୁତର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଲିପେଜ ଦେଖାଦେଇଛି । ବାସ୍ତବରେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସେଭଳି ବିକଳ୍ପ କିଛି ନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ । ସୁତରା, ଫେବୃୟାରୀ ୨୦୧୪ରେ ବିଗତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱରା ଆର୍ଥିକ ସୁଦୃଢ଼ିକରଣ ସକାଶେ ଯେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ତାଙ୍କୁ ହାସଲ କରିବାକୁ ପଡିବ । ତେବେ ମନ୍ଥର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ବେକାରୀ ସମସ୍ୟା ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଭଳି ଯେଉଁ ଗୁରୁତର ସାମାଜିକ ବ୍ୟୟ ଦେଶକୁ ଭୋଗିବାକୁ ପଡିଛି ତାହାକୁ ଦେଖିଲେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବାକୁ ହେବ । ଏଥି ସହିତ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫିତୀ ମଧ୍ୟ କମ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହା କେବଳ ପୁଂଜି ନିବେଶକାରୀଙ୍କ ଭାରତୀୟ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଆତ୍ମ ବିଶ୍ୱାସ ବୃଦ୍ଧିକରି କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ବଜେଟରୁ ଆଶା

ବ□ମାନ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରଥମ ବଜେଟରୁ ବ୍ୟବସାୟୀ, ପୁଂଜିନିବେଶକାରୀ ତଥା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ କ୍ରେଡିଟ ରେଟିଂ ଏଜେନିସି ମାନେ ଭବିଷ୍ୟତ ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍କାର ସକାଶେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦିଗଦର୍ଶନ, ଅଧିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସକାଶେ ସ୍ପଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତି, ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ, ନୀତିଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱ ତଥା ସରକାରୀ ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପାରଦର୍ଶୀତା ଆଶା କରୁଛନ୍ତି । ସେଇଭଳି ମଧ୍ୟବି□ ଶ୍ରେଣୀ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସରକାରୀ ଟିକସ ରାଜସ୍ୱକୁ ସର୍ବାଧିକ ଦାନ ରହିଛି । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ରିହାତି ଆଶା କରୁଛନ୍ତି ।

ବଜେଟରେ ୨୦୧୩-୧୪ ଆର୍ଥିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବଜେଟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ବେଳେ ଆର୍ଥିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ସବୁବେଳେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନ ଚିଠା ହୋଇଥାଏ । ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ଭାରତୀୟ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏକ 'ସ୍ୱୋଟ' ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥାଏ (ଦୃଢତା, ଦୁର୍ବଳତା, ସୁଯୋଗ ଓ ବିପଦ) ଏବଂ ତାହା ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ନୀତି, ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉପରେ ସଂସ୍କାର ସକାଶେ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନ କରାଇଥାଏ । ଆର୍ଥିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ ଏହି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଥିଲା କି ସବୁ କିଛିର ସମାଧାନ ପ୍ରଥମ ବଜେଟରେ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା କିନ୍ତୁ ଆଗାମୀ ୫ ବର୍ଷ ସକାଶେ ସଂସ୍କାର ଓ ପ୍ରଗତି ପାଇଁ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନ କରାଇଛି । ସର୍ବେକ୍ଷଣରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାର୍ଗ ଅନୁସରଣ ପାଇଁ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ନିଜର ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଅନେକ ସମାଲୋଚନା ଏଡେଇ ପାରିଥାନ୍ତେ ।

ତେବେ ଖୋଲାଖୋଲି ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ ନକରି ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଅନେକ ସୁପାରିଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଯଦି ଆମେ ଏହାକୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା ବୋଲି ଧରିନେବା, ତେବେ ବଜେଟରେ ସଂସ୍କାର ପାଇଁ ଦିଗଦର୍ଶନ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୋଲି ଅବଶ୍ୟ କୁହାଯାଇପାରିବ । ସର୍ବେକ୍ଷଣରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଆଇନ, ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପରିବ□ନ ଆଣିବାକୁ ପଡିବ ଏହା କିପରି ଭାବରେ କରିବାକୁ ହେବ ତାହା ମଧ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ନୀତି ଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଦୃଢତା ଓ ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱ ଅଣାଯିବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରତିଶୃତି ଦେଇଛନ୍ତି । ବିଶେଷ କରି ଟିକସ ନୀତି ପାଇଁ ସେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ସେଇଭଳି ବ□ମାନ ସରକାର ନୀତିଗତ ସ୍ଥାଣତ୍ୱରୁ ବଜେଟ ବାହାରକୁ ଯାଇ ଦୀର୍ଘ ଦିନରୁ ପଡିରହିଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଅନେକ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଅନେକ ବକେୟା ପ୍ରକଳ୍ପକୁ

ଯେଉଁଭଳି ତୁରନ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ଦିଆଯାଉଛି ସେଥିରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାପଡେ ।

ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ :

ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ଅର୍ଥ ହେଲା ସଂଚୟ ପରିଚାଳିତ ପୁଁଜି ନିବେଶ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ପୁଁଜିର ସୁଦକ୍ଷ ଉପଯୋଗ ଜରିଆରେ ହାସଲ ଆର୍ଥିକ ଲାଭ । ଅତିରିକ୍ତ ପୁଁଜିର ଉତ୍ପାଦକତାକୁ ଆଇ.ସି.ଓ.ଆର ଭାବରେ ମାପ କରାଯାଏ । ୨୦୦୯-୧୧ ଅବଧିରେ ଆମର ପୁଁଜି ନିବେଶ ହାର ଥିଲା ୩୬.୭ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଆମର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ଥିଲା ହାରାହାରି ୯ ପ୍ରତିଶତ, ତେଣୁ ଆଇ.ସି.ଓ.ଆର ହୋଇଥିଲା ୪.୧ ବା ପୁଁଜି ନିବେଶର ୪.୧ ପ୍ରତିଶତ ଯାହା ଜି.ଡି.ପିର ୧ ପ୍ରତିଶତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କରିପାରିବ । ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ମାନଙ୍କରେ ଯେତେବେଳେ ଆମର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ୮ ରୁ ୯ ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିଲା ସେତେବେଳେ ଆଇ.ସି.ଓ.ଆର ୪ରୁ ୪.୧ ମଧ୍ୟରେ ରହୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବିଗତ ତିନିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯେତେବେଳେ ନୀତିଗତ ସ୍ଥାଣୁତ୍ୱ ସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେଲା, ସେତେବେଳେ ଆଇ.ସି.ଜି.ଆର ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । କାରଣ କ୍ଷମତାର ଉପଯୋଗ ଆବଶ୍ୟକତା ଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ କମ ହେଉଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆମର ପୁଁଜି ନିବେଶ ହାର ୩୪-୩୫ ପ୍ରତିଶତ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ରହୁଥିଲେ ହେଁ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ ପାଇ ୪.୫ ରୁ ୬ ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲା ।

ତୁରନ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ହେଲେ ଆଇ.ସି.ଓ.ଆର ହ୍ରାସ ପାଇବ ଏବଂ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ତୁରନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଏହା ବଜେଟ ବାହାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ହେବା ଆରଂଭ ହୋଇଗଲାଣି । ତେବେ ସଂଚୟ ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ସରକାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପ୍ରସାରିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବଜେଟରେ ଅନେକ କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । ସଂଚୟ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ଉଭୟ ପାରିବାରିକ କ୍ଷେତ୍ର କର୍ପୋରେଟ କ୍ଷେତ୍ରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇଛି । ପାରିବାରିକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆୟକରରେ ରିହାତି ଏବଂ କର୍ପୋରେଟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଇ ଏହି ସଂଚୟ ବୃଦ୍ଧି ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଉଛି । ଆର୍ଥିକ ଶୃଙ୍ଖଳା ଜରିଆରେ ସରକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସଂଚୟ ଅଧିକ କରାଯାଉଛି । ବ୍ୟବସାୟ ପରିବେଶ ଉନ୍ନତ କରି ତଥା ସବସିଡି କମ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ଭଳି ଉଦ୍ୟମ ମଧ୍ୟ କରାଯାଉଛି ।

ଉଚ୍ଚ ସଂଚୟ ହାର ପୁଁଜିନିବେଶ ପାଇଁ ଅଧିକ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇ ଦେବ ଏବଂ ତାହା ସୁଧ ହାର ଜନିତ ଚାପ ମଧ୍ୟ କମ୍ କରିବ । ବଜେଟରେ ଅତି କଷ୍ଟକର ଓ ଆହ୍ୱାନମୂଳକ ଆର୍ଥିକ ନିଅ□ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ପୁଁଜି ନିବେଶମୂଳକ ସମ୍ବଳ ଉତ୍ପାଦନଶୀଳ ପୁଁଜି ନିବେଶ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରିବ । ତାହା ମଧ୍ୟ ସୁଧ ହାର ଚାପ କମ୍ କରିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଉଭୟ ଘରୋଇ ଓ ପୁଁଜି ନିବେଶ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ନୀତିଗତ ଦୃଢ଼ତା ଓ ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱ ସକାଶେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ନୀତି ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ବିପଦ ମଧ୍ୟ କମ୍ ହେବ । ସେଇଭଳି ବ୍ୟୟ ଦିଗରେ ଅନେକ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ଯାହା ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବ । ୮୫୦୦ କିଲୋମିଟର ସଡକ ନିର୍ମାଣ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆର୍ଥିକ ଜୋନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା, କୋଇଲା ଯୋଗାଣ ବୃଦ୍ଧି, ୧୦୦ଟି ନୂତନ ସ୍ମାର୍ଟ ସହର ଗଠନ, ତଥା ବୟନ ଶିଳ୍ପ, ରିଅଲ ଇଷ୍ଟେଟ, ୱେୟାର ହାଉସିଂ, ମଧ୍ୟମ ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ, ଜାହାଜ ପରିବହନ, ବିମାନ ବନ୍ଦର, ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ସମେତ ସମଗ୍ର ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ବାଷ୍ପ, ରକ୍ଷା ଉତ୍ପାଦନ ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଆଦି କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ।

ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଭାରତରେ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି ଯେ ବ□ମାନର ଖାଉଟି ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ଯୋଗାଣ ଜନିତ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ହେଉଛି । ବିଶେଷକରି ଖାଦ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ହେଉଛି । ଫଳ, ପନିପରିବା ଓ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ନଷ୍ଟ କମ୍ କରିବା ସକାଶେ ଷ୍ଟୋରେଜ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ବଜେଟରେ ଅନେକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଛି । ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଦେବା ସକାଶେ ଏ.ଏଫ୍.ଏମ୍.ସି. ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସଂସ୍କାର ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ଆର୍ଥିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶ ମୁତାବକ ହୋଇଛି । ବଜେଟରେ ଏହା ଧରି ନିଆଯାଇଛି ଯେ ବଜେଟରେ ନିଆ ଯାଇଥିବା ସବୁ ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ବଜେଟ ବାହାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ସବୁ ପଦକ୍ଷେପ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ବାସ୍ତବିକ ହିସାବରେ ୪.୭ ପ୍ରତିଶତରୁ ୬ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ସହାୟତା କରିବ । ଏହା ରକ୍ଷଣଶୀଳ ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଆଉ ୮ ମାସ ବାକି ରହିଥିବାରୁ ଏହା ହ୍ରାସ କରିବା ସଂଭବପର ହୋଇପାରେ । ଗୋଟିଏ ତ୍ରୈମାସିକ ମଧ୍ୟରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ ହେଲେ ଏହା ଯୋଗାଣଜନିତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦୂର କରିବ ତଥା ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଚାପ ଲାଘବ କରିବ ।

ସୁତରାଂ ଏହା ଏକ ମୋଟ ଚାହିଦା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇପାରେ । ଏହି ଦାୟିତ୍ୱ ଭାରତରେ ପାରଂପରିକ ଓ ଭୁଲ ଭାବରେ ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କର ବୋଲି ଧରି ନିଆଯାଇଥାଏ । ପରିସ୍ଥିତିର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ସୁଧ ହାର ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ

ଦିଆଯାଇଥାଏ । ସଠିକ ସ୍ଥିତି ହେଉଛି ଯେ ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ନୀତି ହିଁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ମୋଟ ଚାହିଦାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ । ସରକାରଙ୍କ ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଜି.ଡି.ପି.ର ୧୩.୭ ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ କରି ବଜେଟ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ର ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ଆୟକର ରିହାତି ଯୋଗୁଁ ଘରୋଇ ସଂଚୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ଏହା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ବି□ୀୟ ନିଅ□ ଜି.ଡି.ପି.ର ୪.୬ ପ୍ରତିଶତରୁ ୪.୧ ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଏହା ମୋଟ ଚାହିଦା କମ କରାଇବ । ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି କମ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି ।

ଆର୍ଥିକ ଶୃଙ୍ଖଳା

ବଜେଟରେ ଏହା ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ର । ବ□ମାନ ବଜେଟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ହେଉଛି ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । କ୍ରେଡିଟ ରେଟିଂ ଏଜେନସି ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ପୁଂଜି ନିବେଶକାରୀମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଭାରତ ଯେଭଳି ମାକ୍ରୋ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିଶୃଙ୍ଖଳାରେ ପଡିଛି ସେଥିରୁ ଦେଶକୁ ବାହାରକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ବ□ମାନ ସରକାରଙ୍କ ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ଓ ପାରଂଗମତା ମୁଖ୍ୟତଃ ଆର୍ଥିକ ଶୃଙ୍ଖଳା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । ଏହା ମହ□ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ଯଦି ସରକାର ଆର୍ଥିକ ସୁଦୃଢକରଣ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବେ ତଥା ଏଫ୍.ଆର.ବି.ଏମ୍. ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବେ । ଏହି ମାର୍ଗ ୨୦୧୪ ମଧ୍ୟବ□ୀ କାଳୀନ ବଜେଟରେ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଏହା ଉପରେ ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା ଯଦି ଯେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା କଠିନ ଆର୍ଥିକ ଶୃଙ୍ଖଳା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ବ□ମାନ ସରକାର ନିମନ୍ତେ ଏହା ହେଉଛି ଏକ ବାସ୍ତବିକ ଆହ୍ୱାନ । ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଏହି ଆହ୍ୱାନ ଦୃଢତାର ସହ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ।

ତିନି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ତାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଜାତୀୟ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପୁଂଜି ନିବେଶକମାନଙ୍କ ଆସ୍ଥାଭାଜନ ପାଇଁ ସରକାର ଅନେକ ନୀତିଗତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ ।

ଦଳର ରାଜନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ହିସାବରେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଏହି ଆହ୍ୱାନକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଦଳ ଛୋଟ ସରକାର କିନ୍ତୁ ସୁଦକ୍ଷ ଶାସନ ନୀତିରେ ବିଶ୍ୱାସ କରେ । ସରକାରଙ୍କ ଆକାର ପାଇଁ ବାସ୍ତବିକ ମାପକ ହେଉଛି ଜି.ଡି.ପି. ତୁଳନାରେ ସରକାରଙ୍କ ମୋଟ ବ୍ୟୟର ଅନୁପାତ । ସାରଣୀ ୧ରେ ଯାହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ତଦନୁଯାୟୀ ଏହି ଅନୁପାତ ଆଗାମୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ନିୟମିତ ଭାବରେ କମ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ୧୪ ପ୍ରତିଶତରୁ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଏହା ୧୩.୭ ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ୨୦୧୬-୧୭ ବେଳକୁ ଏହା ୧୨.୫ ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ସରକାରୀ ବ୍ୟୟରେ ହ୍ରାସ ହେଲେ ସେବାରେ ହ୍ରାସ ହେବ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ପି.ପି.ପି. ପ୍ରକଳ୍ପ ଜରିଆରେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ର ମାନଙ୍କୁ ସଂଶ୍ଲିଷ୍ଟ କରିବା ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇଛି । ସୁତରାଂ ସରକାର ନିଜର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ

ସାରଣୀ- ୧ : ଜି.ଡି.ପି.ର ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ଆର୍ଥିକ ଆଗ୍ରିଗେଟ (ବ□ମାନର ମୂଲ୍ୟ)

	୨୦୧୩-୧୪ (ଆର୍.ଇ.)	୨୦୧୪-୧୫ (ବି.ଇ.)	୨୦୧୫-୧୬ (ଲକ୍ଷ୍ୟ)	୨୦୧୬-୧୭ (ଲକ୍ଷ୍ୟ)
ମୋଟ ଟିକସ ରାଜସ୍ୱ	୧୦.୨	୧୦.୬	୧୦.୯	୧୧.୨
ନିଟ ଟିକସ ରାଜସ୍ୱ	୭.୪	୭.୬	୭.୪	୭.୬
ଅଣ ଟିକସ ରାଜସ୍ୱ	୧.୭	୧.୪	୧.୪	୧.୨
ମୋଟ ବ୍ୟୟ	୧୪.୦	୧୩.୭	୧୩.୧	୧୨.୫
ସବସଡି	୨.୩	୨.୦	୧.୭	୧.୬
ରାଜସ୍ୱ ନିଅ□	୩.୩	୨.୯	୨.୨	୧.୬
ମୂଳଧନୀ ସଂପଦା ପାଇଁ ଗ୍ରା□	୧.୩	୧.୩	୨.୨	୧.୬
ଫଳପ୍ରଦ ଆର.ଡି	୨.୦	୧.୬	୨.୨	୧.୬
ପୁଂଜି ବିନିବେଶ + ପୁନରୁଦ୍ଧାର	୦.୩	୦.୬	୦.୭	୦.୭
ଆର୍ଥିକ ନିଅ□	୪.୬	୪.୧	୩.୬	୩.୦
ଋଣ/ଜି.ଡି.ପି.	୪୬.୦	୪୫.୪	୪୩.୬	୪୧.୫

ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ଅନାବଶ୍ୟକ ବ୍ୟୟ ବନ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ର ବ୍ୟୟ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ନିମନ୍ତେ ସରକାର ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ।

ଜି.ଡି.ପି.ର ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ମୋଟ ଟିକସ ରାଜସ୍ୱ ୨୦୧୩-୧୪ ର ୧୦.୨ ପ୍ରତିଶତ ତୁଳନାରେ ୨୦୧୬-୧୭ ସୁଦ୍ଧା ୧୧.୨ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି । ଏହା କିନ୍ତୁ ଟିକସ ହାର ବୃଦ୍ଧି କରି କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏହା ସେବା ଟିକସ ଓ ସାଇବର ଟିକସ ପରିସର ବ୍ୟାପ୍ତ କରି ହାସଲ କରିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଛି । ଟିକସ ଆଦାୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହୋଇଛି । ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଯାହା ଆଶା କରିଛନ୍ତି ତାହାଠାରୁ ଅଧିକ ଗତିରେ ଯଦି ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହୁଏ, ତାହେଲେ ମଧ୍ୟବି□ ଶ୍ରେଣୀଙ୍କୁ ଅଧିକ ଟିକସ ରିହାତି ଦେବେ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛନ୍ତି । ଟିକସ ରାଜସ୍ୱରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯାହା ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ହିସାବ କରିଛନ୍ତି ତାହା ଉପଲବ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ ।

ସୁଧ ପଇଠ ବ୍ୟତୀତ ସରକାରଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ବଡ ବ୍ୟୟ ହେଉଛି ସବସିଡି । ଆର୍ଥିକ ଶୃଙ୍ଖଳା ହାସଲ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ନିଅ□ରେ ନିୟମିତ ହ୍ରାସ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ସୁତରାଂ ଋଣ-ଜି.ଡି.ପି. ଅନୁପାତ ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ପଡିବ । ତେବେ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ଚାପ କମ ହୋଇଗଲେ ସରକାରଙ୍କ ଋଣ ହାର ମଧ୍ୟ କମ୍ ହୋଇଯିବ । ସୁତରାଂ ନିମ୍ନ ସୁଧହାର ଏବଂ ଋଣ ଜି.ଡି.ପି. ଅନୁପାତ ହ୍ରାସ ଉଭୟ ଦିଗରୁ ଦେଖିଲେ ଜି.ଡି.ପି.ର ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ସୁଧ ପଇଠ ଆଗାମୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ କମ୍ ହେବ ।

ଆର୍ଥିକ ପ୍ରବନ୍ଧନରେ ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ ଆହ୍ୱାନ ହେଉଛି ସବସିଡି । ମୋଟ ୨.୬ ଟ୍ରିଲିୟନ ଟଙ୍କାର ସବସିଡି ହାର ମଧ୍ୟରୁ ୨.୫ ଟ୍ରିଲିୟନ ହେଉଛି କେବଳ ଖାଦ୍ୟ, ରାସାୟନିକ ସାର ଓ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ୍ ପଦାର୍ଥ ସବସିଡି । ପେଟ୍ରୋଲିୟମ୍ ସବସିଡି ୨୦୧୩-୧୪ ର ୦.୮୫୪୮୦ ଟ୍ରିଲିୟନରୁ ୨୦୧୪-୧୫ ବର୍ଷ ୦.୬୩୪୨୭ ଟ୍ରିଲିୟନକୁ ହ୍ରାସ ପାଇବ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ସବସିଡି ମାମୁଲି ବଢିପାରେ । ମୋଟାମୋଟି ଭାବରେ ମୋଟ ସବସିଡିରେ ବୃଦ୍ଧି ଚଳିତ ବର୍ଷ ୧.୫ ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବ । ପରବର୍ଷ କିନ୍ତୁ ସବସିଡିରେ ୪ ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇବ ଏବଂ ତାହା ପରେ ୫ ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ହ୍ରାସ ପାଇବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସବସିଡି ଜନିତ ବ୍ୟୟ ୨୦୧୩-୧୪ ର ୨.୩ ପ୍ରତିଶତ (ଜି.ଡି.ପି.)ରୁ ୨୦୧୬-୧୭ ବେଳକୁ ୧.୬ ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇବ । ଏହା ହାସଲ କରିବା ସକାଶେ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ସରକାରୀ ବ୍ୟୟ ପ୍ରବନ୍ଧନ ଆୟୋଗ ଗଠନ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଆୟୋଗ ବିଭିନ୍ନ ସବସିଡି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସରଳୀକରଣ ଓ ଯୁକ୍ତି ସଂଗତ କରଣ ସକାଶେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ଯଥା: ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭି□କ ସବସିଡି, ଲିକେଜ ବନ୍ଦ କରିବା, ଡିଜାଇନ ପରିବ□ନ ଆଦି ।

ଅନ୍ୟ ଏକ ବଡ ସଫଳତା ହେଉଛି ଆଗାମୀ ବର୍ଷଠାରୁ (୨୦୧୫-୧୬) ରାଜସ୍ୱ ନିଅ□ ବସ୍ତୁତ ଶୂନ୍ୟ କରିବା ସକାଶେ ପ୍ରୟାସ । ଏଥିଲାଗି ଏଫ୍.ଆର୍.ବି.ଏମ୍. ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରା□ ପାଇଁ ରୋଲିଂ ବଜେଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଅର୍ଥ ହେଲା ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ଜି.ଡି.ପି.ରେ ୨.୨ ପ୍ରତିଶତ ଦ୍ରୁତ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଆଧାର କରି ମୂଳଧନୀ ପୁଂଜି ସଂପଦା ସୃଷ୍ଟି କରିବା । ଏହା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଗ୍ରା□ର ଡା□ା ପୁନର୍ଗଠନ କରି ହାସଲ କରାଯିବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି ।

ଉପସଂହାର

ଏହି ବଜେଟଟି ବାସ୍ତବରେ ଏକ ଅତି ଆହ୍ୱାନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । କେବଳ ଏଥିପାଇଁ ନୁହେଁ ଯେ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମାତ୍ର ୪୫ ଦିନ ସମୟ ଲାଗି ଥିଲା । ବରଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦେଶକୁ ବିଭିନ୍ନ ବି□ୀୟ ଓ ମାକ୍ରୋ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ସ୍ଥିତିରୁ ବାହାରକୁ ଆଣିବା ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା । ବଜେଟରେ ଅନେକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ହାସଲ କରିବା ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ ରଖିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର କଥା ହେଲା, ଏହା ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନା ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଉଭୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ଉପସ୍ଥାପନାକୁ ଠିକ ଭାବରେ ପ୍ୟାକେଜିଂ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଭବିଷ୍ୟତ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ସେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଆର୍ଥିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣକୁ ଆଧାର କରିପାରିଥାନ୍ତେ କିନ୍ତୁ ତାହା ସେ କରି ନାହାନ୍ତି । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଏଥିରେ ଦୂରଦୃଷ୍ଟିର ଅଭାବ ରହିଛି ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନ ସ୍ପଷ୍ଟ ନୁହେଁ ବୋଲି ସମାଲୋଚନା ହେଉଛି । ଅବଶ୍ୟ ସେ ସର୍ବେକ୍ଷଣରେ ପ୍ରଦ□ ଅନେକ ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହା ସ୍ୱୀକାର କରିନାହାନ୍ତି ।

ବଜେଟର ମୋଟାମୋଟି ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ସୁଦୃଢକରଣ ପାଇଁ ରୋଲି ଯୋଜନା ହେଉଛି ଅତି ସକାରାତ୍ମକ ଚିନ୍ତାଧାରା । କାରଣ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ପୁଂଜି ନିବେଶ ଦୃଶ୍ୟପଟ, ବ୍ୟବସାୟ ପରିବେଶ, ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ଉପରେ ରହିଛି । ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ପୁଂଜି ନିବେଶକାରୀମାନେ ଏହି ବଜେଟକୁ ଅତି ସକାରାତ୍ମକ ଭାବରେ ପୁଂଜି ନିବେଶ ଦିଗରୁ ଦେଖିବେ । ଅପରପକ୍ଷରେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସୁଧାର ଆରମ୍ଭ ହେଲେ (ଯାହାକି ସଂଭବ) ଦେଶର ରେଟିଂ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ନିଶ୍ଚିତ ହେବ ତାହା ଆଶା କରାଯାଉଛି । ■■

* ଆଇ.ଆଇ.ଏମ୍ ଅହମଦାବାଦ

ରେଳ ବଜେଟ ୨୦୧୪ - ୧୫ : ବାସ୍ତବତା ଅଭିମୁଖେ

• ଏସ. ଶ୍ରୀରମଣ

ରେଳବାଇକୁ ଏକ ସରକାରୀ ନିଗମ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରି ଦେଶର ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା ଦିଗରେ ଯେପରି ଏହା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ତା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ର ରେଳବାଇର ଇକ୍ୱିଟିରେ ହିଁ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ରେଳବାଇର ପ୍ରବନ୍ଧନ ଓ ଅପରେଟିଂ ପଦ୍ଧତିରେ ବୈପ୍ଳବାତ୍ମକ ପରିବ ର୍ନ ହେବ । ବୈପ୍ଳବିକ ରେଳବାଇରେ ବୈଷୟିକ ପରିବ ର୍ନ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ଯଦ୍ୱାରା ଏହାର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ଏବଂ ବଜାରର ଆର୍ଥିକ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ରେଳବାଇ ସାମିଲ ହୋଇ ପାରିବ ।

ଗତ ମାସରେ ସଂସଦରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ୨୦୧୪-୧୫ ବର୍ଷ ପାଇଁ ରେଳ ବଜେଟ ଉପରେ ମିଶ୍ରିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଆସିଛି । କେତେକ ଏହାକୁ ଏକ ଭଲ ସୁଭାଂରଭ ବୋଲି କହି ପ୍ରଶଂସା କରିବା ବେଳେ ଏହା ଯେ ବାସ୍ତବତା ଏବଂ ସଠିକ ଦିଗରେ ଯାଉଥିବା ସଂକେତ ଦେଉଛି ବୋଲି କରିଛନ୍ତି । ଅପର ପକ୍ଷରେ ଏହା କେବେ ସମାଜର ଗରିବ ବର୍ଗର ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ନାହିଁ ବୋଲି କହି ସମାଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ କହିବା କଥା ହେଲା ବିଗତ ୧୦ ବର୍ଷ ଧରି ରେଳବଜେଟରେ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆମେ ବଜେଟର ଏହି ସମୀକ୍ଷାରେ ଏହି ସବୁ ସମାଲୋଚନା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । ପ୍ରଥମେ ରେଳମନ୍ତ୍ରୀ ଆହ୍ୱାନ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିବା ସମସ୍ୟା ଗୁଡିକ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିବା ଏବଂ ପରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ସବୁ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ।

ସମସ୍ୟା

ଦଶନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ରେଳ ବଜେଟରେ ସଂଗଠନ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ବାସ୍ତବିକ ସମସ୍ୟା ଗୁଡିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି ଯେ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଚଳରୁ ଦୀର୍ଘ ଦୂରତ୍ୱ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ମାଲ ପରିବହନ ପାଇଁ ରେଳଭଳି ସଂଯୋଗ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ବଜେଟରେ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ବିକାଶ ମୂଳକ ଆହ୍ୱାନ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଉଛି । ଏହା ଆଗରୁ କେବଳ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଉଥିଲା । ଅନଗ୍ରସର ଅଂଚଳ ଗୁଡିକର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏଭଳି ସଂଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦେବା ହେଉଛି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସରକାରୀ ସହାୟତା ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ଦରକାର । ତାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା ବଜେଟ ସହାୟତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଯାହାକି ଅନେକ ସମୟ ଧରି ହ୍ରାସ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ଏତଦବ୍ୟତୀତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବଳକା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଥିଲା କିନ୍ତୁ ଫଳପ୍ରଦ ଓ ଯୁକ୍ତି ସଂଗତ ଭଡା ପଦ୍ଧତିର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଏହା ଉପରେ ଗୁରୁତର

ଭାବେ ଆଲୋକପାତ କରାଯାଉ ନଥିଲା ।

ଏକ ଯୁକ୍ତିସଂଗତ ରେଳଭଡା ନୀତିର ଅଭାବକୁ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଉଛି । ତେଣୁ, ଏଠାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ଯେ ବାସ୍ତବରେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ସଂଗତ ପଦ୍ଧତି କଣ ? ରେଳବାଇ ଭଳି ବଡ ଉତ୍ପାଦ ଫାର୍ମରେ ବିଭିନ୍ନ ଆଉଟପୁଟର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କଲାବେଳେ ନୀତିନିର୍ଦ୍ଧାରକମାନେ ଅନେକ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥାନ୍ତି ଯାହା ଶିଳ୍ପର ଆର୍ଥିକ ଗୁଣ ସହ ସଂଶ୍ଲିଷ୍ଟ । ଏହା ଏଭଳି ଯେ ସେଥିରେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରାଣ ପାଇଁ ସେଭଳି ସିଧାସଳଖ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସେଇଭଳି ଭାଗିଦାରୀ ବ୍ୟୟକୁ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ପାଦ ସହ ନିର୍ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ସଂଲଗ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ମଧ୍ୟ କରିହେବ ନାହିଁ । ଏଭଳି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିତରିତ (ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟକଳ ବ୍ୟୟ) କେବେ ହେଁ ନାମ ମାତ୍ର ବ୍ୟୟର ବିକଳ୍ପ ମାପକ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ପୂର୍ଣ୍ଣତଃ ବ୍ୟୟ ଆଧାରିତ ହିସାବ ଖୋଜିବା ହେଉଛି ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ମଡେଲ ଉପରେ ଅନାବଶ୍ୟକ ନିର୍ଭରଶୀଳତାର ଅବଶେଷ ମାତ୍ର । ବିକଳ୍ପ ଆଉ କେତେକ ଉତ୍ତମ ପ୍ରାଇସିଂ ନିୟମ ରହିଛି ଯାହା ଆର୍ଥିକ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟତା କରେ ତଥା ସଂସ୍କାର ପଥରେ ଆସୁଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ମଧ୍ୟ ଦୂର କରେ । ଏହି ନୀତି ଯୋଗୁଁ ଡିଫରେନ୍‌ସିଏଟେଡ୍ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୁଏ ଯାହାକୁ ଅନେକ ସମୟରେ 'ରାମସେ ପ୍ରାଇସେସ' ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଯେଉଁଥିରେ ରେଳବାଇ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାୟୀ ଓ ସାଧାରଣ ବ୍ୟୟ ସବୁକିଛିକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥାଏ । ଖାଉଟି ମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସେବାର ମୂଲ୍ୟକୁ ନେଇ ଏହି ହିସାବ କରାଯାଏ ଯାହାକୁ ଗାଣିତିକ ଭାବରେ ଚାହିଦାର ନମନୀୟତା ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଏ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେବାର ମୂଲ୍ୟ ନାମମାତ୍ର ବ୍ୟୟ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (ଯାହାକୁ ସେହି ସେବାପାଇଁ ଚାହିଦା ନମନୀୟତାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିପରୀତ) ଯୋଗୁଁ ଯେଉଁ ଆର୍ଥିକ ଦିଗରୁ ସୁଦକ୍ଷ ଡିଫରେନସିଆଲ୍ ପ୍ରାଇସିଂ ହୁଏ ସେଥିରେ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟୟ ଓ ଚାହିଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଏ । ସୁତରାଂ, ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଏକ ସେବା ପାଇଁ ଚାହିଦା ଅତ୍ୟାଧିକ ଅନମନୀୟ ରହେ ସେଠାରେ ନାମମାତ୍ର ବ୍ୟୟରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଯୋଗ କରିବାକୁ ପଡିଥାଏ । ଯେତେବେଳେ ଚାହିଦା ସଠିକ ଭାବରେ ନମନୀୟ ରହେ ନାମମାତ୍ର ବ୍ୟୟ ଉପରେ ହେଉଥିବା ରାଜସ୍ୱକୁ ବିଭିନ୍ନ ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ନୀତି ଯୋଗୁଁ ମୂଲ୍ୟ କମ ହୋଇଥାଏ, ଯେଉଁଠାରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସେଟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ରେଳ ପରିବହନ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ ଲାଗି ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ମିଳିଥାଏ ।

ଐତିହାସିକ ଦିଗରୁ ଦେଖିଲେ ଏହି ନୀତିକୁ ହିଁ ରେଳବାଇରେ ବିଭିନ୍ନ ସେବା ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବେଳେ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଆଧାର ବୋଲି ଧରା ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ, ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଏଭଳି ପଦ୍ଧତି କେବଳ ଅଣ ପ୍ରତିଯୋଗୀତା ସ୍ଥିତିରେ ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ବିଗତ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ପରିବହନ ମାଧ୍ୟମରେ ଯେଭଳି ବ୍ୟାପକ ସଂପ୍ରସାରଣ ହେଉଛି ତାହା କୌଣସି ପ୍ରକାର ପକ୍ଷପାତ ମୂଳକ ପ୍ରାଇସିଂ ନିମନ୍ତେ ସୁଯୋଗ ସୀମିତ କରୁଛି । ଏଭଳି ପ୍ରାଇସିଂ ପଦ୍ଧତିରେ ମୂଳଧନରୁ ଲାଭ ହାସଲ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଥାଏ ଏଥିଯୋଗୁଁ ଆମେ ଆଗରୁ ବଳକା ରାଜସ୍ୱ ସଂପର୍କରେ ଜାଣୁଥିଲେ । ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ରେଳବାଇ ୟୁଜର ଚାର୍ଯ (ବିଶେଷକରି ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ) ଗୋଟିଏ ସ୍ତର ଉପରକୁ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେଉଁଠାରେ ଚାହିଦା ନମନୀୟତା ରେଳବାଇର ହିତ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ । ଅପରପକ୍ଷରେ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଦୃଷ୍ଟି କୋଣରୁ ଯେଉଁ ପ୍ରାଇସିଂ ନୀତି ଯୁକ୍ତିସଂଗତ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି ତାହା ରେଳବାଇରେ ଆଦୌ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉନାହିଁ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରତି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହେଉନାହିଁ କାରଣ ଅନେକ କିଛି ଆଜିକାଲି ରେଳବାଇରୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରୀତ ହୋଇ ସଡକ ପରିବହନ ଯୋଗେ ସଂପନ୍ନ ହେଉଛି । ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରୀୟ କମିଟିର ସୁପାରିଶ ପରେ ବିଗତ ତିନି ଦଶକ ମଧ୍ୟରେ ରେଳବାଇରେ ମାଲଭଡାରେ ଅନେକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି । ସେଇଭଳି ବଜେଟରେ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଯାତ୍ରୀଭଡା ବ୍ୟୟଠାରୁ କମରେ ରଖାଯାଇଛି । ୨୦୦୦-୦୧ରେ ଯାତ୍ରୀ ପିଛା ରେଳବାଇର କ୍ଷତି କିଲୋମିଟର ପିଛା ୧୦ ପଇସା ଥିବାବେଳେ ୨୦୧୨-୧୩ ବେଳକୁ ତାହା ୨୩ ପଇସାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଠିକ ଯେ ମାଲଭଡା ତୁଳନାରେ ଯାତ୍ରୀ ଭଡାରେ କମ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି । ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ ଠିକ କରିବାକୁ ପଡିବ । ତେବେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ, ଏହା ସଂଭବ ହେବ ଯଦି ବିଭିନ୍ନ ସେବାର ସଠିକ ବ୍ୟୟ ହିସାବ କରାଯାଏ । ତାହାହେଲେ ହିଁ ଆମେ ଯୁକ୍ତି ସଂଗତ ଭଡା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପାରିବା । ସାମାଜିକ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଯଦି ସବସିଡି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବା ଦରକାର ଯଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦ୍ୱନ୍ଦ ରହିବ ନାହିଁ । ଅର୍ଥନୀତିଜ୍ଞମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଏଥିରେ ସହମତ ଯେ ଦକ୍ଷତା ଭିତ୍ତିକ

ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ବେଳେ ସାମାଜିକ ଭାର ଏକ ଆଳ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ପରିବହନ ମାଧ୍ୟମ ତୁଳନାରେ ରେଳବାଇ ଅଧିକ ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ରେଳସେବାକୁ କମ ମୂଲ୍ୟର କରି ଏଥିଜନିତ କ୍ଷତି ଭରଣା ପରିବେଶ କ୍ଷତି କରୁଥିବା ପରିବହନ ମାଧ୍ୟମଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯିବା ଦରକାର । ଏହା କ୍ରସ- ସବସିଡି ଭାବରେ ରେଳବାଇ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା କ୍ରସ-ସବସିଡାଇଜେସନ ନୀତି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ କରାଯିବା ଦରକାର ।

ବଜେଟ ପ୍ରସ୍ତାବ – ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ସବୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ହୋଇ ପଡି ରହିଥିବାରୁ ବଜେଟରେ "ପରିଯୋଜନା ଛୁଟି" ପ୍ରସ୍ତାବ ଯାହା କରାଯାଇଛି ତାହା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ । ଅନେକ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ମଧ୍ୟ ହୋଇନାହିଁ । ୨୦୦୯ରେ ରେଳବାଇ ଉପରେ ଯେଉଁ ଶ୍ୱେତ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିଲା ସେଥିରେ ଯେଭଳି ଭାବରେ ନୂତନ ପ୍ରକଳ୍ପ ସବୁ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି ତାହା ଉପରେ ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ସୁପାରିସ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ତାହା ଉପରେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏକ ବ୍ୟାପକ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ବିଳମ୍ବ ହୋଇନାହିଁ ତେଣୁ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସବୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ସମୀକ୍ଷା କରି ଯେଉଁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ ସେଗୁଡିକର ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥିଲେ ତାହା ବନ୍ଦ କରାଯିବା ଦରକାର । ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଇନ, ଅନଗ୍ରସର ଅଂଚଳଗୁଡିକୁ ଲିଙ୍କେଜ, ବ୍ୟାପକ ମାତ୍ରାର ମୋଟ ସାମଗ୍ରୀ ପରିବହନ ପାଇଁ ଲାଇନ, ଆଦି ହେଉଛି କେତେକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯାହା ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯାଇପାରିବ । ଉନ୍ନତକରଣ ଜରିଆରେ

ଅଧିକ ସାନ୍ଦ୍ରତା ଥିବା ଅ□ଳରେ ଗତି ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ହେବ । ତୀବ୍ର ଗତି ରେଳ କରିଡର ପ୍ରାଥମିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଯେଉଁ ପାଣ୍ଠି ବରାଦ କରାଯାଇଛି ତାହାର ଯୁକ୍ତି ବୁଝି ହେଉନାହିଁ । ଏହା ଉପରେ ଅବଶ୍ୟ କିଛି ସମୟ ଧରି ଆଲୋଚନା ହେଉଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏଗୁଡିକ ଅତି ବ୍ୟୟ ବହୁଳ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଏକ ସଠିକ ପଦକ୍ଷେପ ନୁହେଁ । ଏଭଳି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ରେଳବାଇ ନିକଟରେ ପାଣ୍ଠି ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଏହାର ଅନ୍ୟ ଏକ ବିକଳ୍ପ ହେଉଛି ପି.ପି.ପି. ମଡେଲ ଯାହା ଜାତୀୟ ରାଜପଥ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଆମେ ଦେଖିଛୁ ଯେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ର ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଚତୁର୍ଭୁଜର ଅନେକ ଅଂଶ ଆର୍ଥିକ ଦିଗରୁ ସୁଦୃଢ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଓ ଲେଭି ଜରିଆରେ ସରକାରୀ ପାଣ୍ଠି ଦେବାକୁ ପଡିଛି । ତାହାର କାରଣ ଏହି ପଥରେ ଯେଉଁ ମାତ୍ରାରେ ପରିବହନ ଆଶା କରାଯାଉଥିଲା ତାହା ହାସଲ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଆଉ ଏକ ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ଟ୍ରାଫିକ ହିସାବ ସବୁବେଳେ ଅତିରଂଜିତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ଦୈନିକ ଯାତ୍ରୀ ପରିବହନ ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ । ବୁଲେଟ ଟ୍ରେନ କରିଡର ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏଇଭଳି ଟ୍ରାଫିକ ପୂର୍ବାନୁମାନ କରାଯାଇଛି । ତେବେ ଏଭଳି ବ୍ୟୟବହୁଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିବହନ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ଯଦି ଏଭଳି ପ୍ରକଳ୍ପ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଦିଗରୁ ଲାଭବାନ ହୁଏ ତେବେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ର ଅବଶ୍ୟ ଆସିବେ । ପୁନଶ୍ଚ ରେଳବାଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମାଲ ପରିବହନ କରିଡର ଅଲଗା ଭାବରେ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପ□ି ନେଇଥିବାରୁ ଏଲିଭେଟେଡ ଭି□ିରେ ଆଉ ନୂତନ କରିଡର ତିଆରି ରେଳବାଇ ପାଇଁ କଷ୍ଟକର ହୋଇପାରେ । ବ□ମାନ ରେଳବାଇରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି ଦୀର୍ଘ ପଥ ରୁଟମାନଙ୍କରେ ଉନ୍ନତକରଣ । ଏଥିପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରସାରିତ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ମାଲ ପରିବହନ କରିଡର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ । ଆହୁରି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଛି ସହରା□ଳରେ ଯାତ୍ରୀ ଟ୍ରାନଜିଟ ସେବାର ସଂପ୍ରସାରଣ ତଥା ଆନ୍ତଃ ଆଂଚଳିକ ଭି□ିରେ ଅବାଧରେ ଯାତ୍ରୀ ପରିବହନ । ବୁଲେଟ ଟ୍ରେନ ସ୍ଥାନରେ ଏହା ହୋଇପାରିଲେ ତାହା ଉ□ମ ସମାଧାନ ହେବ ।

ନୂତନ ଟ୍ରେନ ସବୁର ପ୍ରଚଳନ ବେଳେ ସରକାର ପୁରାତନ ପ୍ରଥା ଜାରୀ ରଖିଛନ୍ତି । ଏହା ଲୋକପ୍ରିୟତା ହାସଲ ପାଇଁ କରାଯାଏ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବିଶେଷଜ୍ଞ ମାନଙ୍କ ମତ ହେଲା ଏହା ଉପରେ ବାସ୍ତବିକ ଓ ବିସ୍ତୃତ ସମୀକ୍ଷା ହେବା ଦରକାର ଏବଂ ତୁରନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ହିଁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ନିଆଯିବା ଦରକାର । ନେଟୱାର୍କରେ ଉଭୟ

ଯାତ୍ରୀ ସେବା ଓ ମାଲ ପରିବହନ ସେବା ଉପଲବ୍ଧ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଏକାଠି ଉପଯୋଗ କରୁଥିବା ଯୋଗୁଁ ନୂତନ ଯାତ୍ରୀ ସେବା ପ୍ରଚଳନ ଉପଲବ୍ଧ ସୁବିଧାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଯୋଗ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ । ତେଣୁ କମ ଦୂରତ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରେଳପରିବହନ ସ୍ଥାନରେ ସଡକ ପରିବହନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବା ଦରକାର ।

ଉପ ସହରା□ଳ ସେବା ଉନ୍ନତି କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ନିରନ୍ତର ଇ□ର ମୋଡାଲ ଆକସେସ ଯୋଜନା ସହରା□ଳ ଯାତ୍ରୀ ବିଶେଷ କରି ମହାନଗରୀରେ ଯାତ୍ରୀମାନେ ସ୍ୱାଗତ କରିବେ । କାରଣ ନୀତିଗତ ଉଦ୍ୟମ ସ□େ ବି ବିଭିନ୍ନ ମାଧ୍ୟମ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟନ ଲାଗି ଟ୍ରାନଜିଟ କ□ୃପକ୍ଷ ଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଗତି ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ରେଳବାଇକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ ମାନଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସରେ ନେବାକୁ ପଡିବ । ଏଭଳି ଉଦ୍ୟମ ଯେଉଁ ସହରା□ଳରେ ରେଳସେବା ରହିଛି ସେଠାରେ ସଫଳ ହେବାର ସୁଯୋଗ ଥିବାବେଳେ ବାଙ୍ଗାଲୋର ଭଳି ସହରରେ ଏଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳନ କରିବା ଯୋଜନା ପଛରେ ଯୁକ୍ତି ବୁଝି ହେଉନାହିଁ । ରେଳବାଇ ଅଧିନରେ ଏଭଳି ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ କରିବା ବୁଝି ହେଉନାହିଁ କାରଣ ଏଭଳି ସେବା ସହର ବିକାଶ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଅଧିନରେ କରିବା ପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ ନିଷ୍ପ□ ହୋଇଥିଲା । ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ ସହରା□ଳରେ ରେଳଭଳି ପ୍ରଚଳନ ହେଉଛି ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଏହା ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ତରରେ କରାଯିବା ଦରକାର ଅବଶିଷ୍ଟ ରେଳବାଇ ଭଳି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସଂଗଠନ ଦ୍ୱାରା ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ସମନ୍ୱୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ ଆବଶ୍ୟକତା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ, କାରଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ତରରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ସହ ଆଦୌ ସମନ୍ୱୟ ହେଉନାହିଁ । ଏଥିଯୋଗୁଁ ଅନେକ ସମୟରେ ବିଳମ୍ବ ହେଉଛି ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଛି । ମାତ୍ର ତାହା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନୁହେଁ । ବିଭିନ୍ନ କମିଟି (ଜାତୀୟ ପରିବହନ ବିକାଶ ନୀତି କମିଟି ସମେତ)ମାନେ ଯାହା ସୁପାରିଶ କରିଛନ୍ତି ତଦନୁଯାୟୀ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସମନ୍ୱୟ କମିଟିର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ଯାହା ନୀତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନରେ ସମନ୍ୱୟ କରିବ । ରେଳବାଇର ଐତିହାସିକ ଭୂମିକା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏଭଳି କ□ୃପକ୍ଷ ଗଠନ ଦିଗରେ ରେଳବାଇ ନେତୃତ୍ୱ ନେଇ ପାରିବେ । ଲଜିଷ୍ଟିକ ସକାଶେ ପୁଂଜିନିବେଶ ଅଧିକ କରବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ନିଷ୍ପ□ ଦିଆଯାଇଛି ତାହା ରେଳବାଇକୁ ମଲଟି ମୋଡାଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳନ ପାଇଁ ଟ୍ରକିଂ ଶିଳ୍ପ ସହ ସମନ୍ୱୟ କରିବା ପାଇଁ ସହାୟତା କରିବ ।

ସଂସ୍କାର ଦିଗରୁ ଦେଖିଲେ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଠାରୁ ଅଲଗା କରିବା ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇଛି । ଏହା କିଛି ନୂତନ କଥା ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା ଅନେକ ଦଶନ୍ଧି ଧରି କୁହାଯାଉଥିଲା । ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ବିଭିନ୍ନ ଉଚ୍ଚ ଶକ୍ତି ସଂପନ୍ନ କମିଟି ସବୁଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଆଧାର କରି ଉ□ମ ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ପଦ୍ଧତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବା ଦରକାର । ଏହାଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅଲଗା ଅଲଗା କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ରେଳବାଇର କର୍ପୋରେଟକରଣ ଦିଗରେ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ହେବ । ମାତ୍ର ଆମେ ଏହାକୁ ରେଳବାଇର ଘରୋଇକରଣ ବୋଲି ଧରିନେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ବିଗତ କିଛି ସମୟ ଧରି ଅବଶ୍ୟ ଉତ୍ପାଦକତା ସୁଦକ୍ଷତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଘରୋଇକରଣ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିଲା । କଲ୍ୟାଣ ଓ ସାମାଜିକ ଭାର ଦିଗରୁ ଦେଖିଲେ ରେଳବାଇ ଘରୋଇକରଣରୁ ଯେଉଁ ଲାଭପାଇବ ତାହା କ୍ଷତି ତୁଳନାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ହେବ । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ରେଳବାଇ ଦେଶର ସାମାଜିକ ଓ ଆର୍ଥିକ ବିକାଶରେ ଐତିହାସିକ ଭୂମିକା ନିଭାଇଛି । ଜନସ୍ୱାର୍ଥର ଟ୍ରଷ୍ଟି ଭାବରେ ରେଳବାଇ ପ୍ରବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ବୋଲି ଯେଉଁ ପାରଂପରିକ ମତ ରହିଛି ତାହା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବା ଦରକାର । ରେଳବାଇକୁ ଏକ ସରକାରୀ କର୍ପୋରେସନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରି ଦେଶର ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା ଦିଗରେ ଯେପରି ଏହା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ତା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ର ରେଳବାଇର ଇକ୍ୱିଟିରେ ହିଁ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ରେଳବାଇର ପ୍ରବନ୍ଧନ ଓ ଅପରେଟିଂ ପଦ୍ଧତିରେ ବୈପ୍ଳବାତ୍ମକ ପରିବ□ନ ହେବ । ରେଳବାଇରେ ବୈଷୟିକ ପରିବ□ନ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ଯଦ୍ୱାରା ଏହାର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ଏବଂ ବଜାରର ଆର୍ଥିକ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ରେଳବାଇ ସାମିଲ ହୋଇ ପାରିବ ।

ମୋଟ ଉପରେ ଏହା କୁହା ଯାଇପାରେ ବଜେଟରେ ଏକ ଦୃଷ୍ଟି କୋଣର ପ୍ରତିଫଳନ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇଛି ମାତ୍ର ତାହାର କର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସକାଶେ ଗୁରୁତର ଯୋଜନା ସ୍ପଷ୍ଟ ନାହିଁ । ଏହା ତୁରନ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ ଯଦ୍ୱାରା ପରବ□ୀ ବଜେଟରେ ଆମେ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ପାଇ ପାରିବା । ତେବେ, ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ସଂଗଠନର ଧାରଣଶୀଳତା ଯେ କୌଣସି ଯୋଜନାର ପ୍ରାଥମିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ହେବା ଦରକାର ଯାହା ବିବ□ନ ସଂଗେ ସଂଗେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମଧ୍ୟ ହେବ । ■■

ପ୍ରଫେସର, ଅର୍ଥନୀତି ବିଭାଗ, ମୁମ୍ବାଇ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଓ ପୁଷ୍ଟିହୀନତା ସମସ୍ୟାର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ

• ଆଶା କପୁର ମେହଟ୍ଟା ଓ ସଞ୍ଜୟ ପ୍ରତାପ

୨୦୧୪-୧୫ ବଜେଟରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ୧୮,୧୯୫ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଯୋଜନାକୁ ସାର୍ବଜନୀନ ରୂପଦେବା ପାଇଁ ସରକାର ୭୦୭୬ ପ୍ରକଳ୍ପ ଓ ୧୪ ଲକ୍ଷ ମିନି ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ର/ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ର ମଞ୍ଜୁର କରିଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଆବଶ୍ୟକ ୨୦ହଜାର ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରହିଛି । ଜାତୀୟ ପୁଷ୍ଟିମିଶନ ଓ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ସହାୟତାପ୍ରାପ୍ତ ଆଇସିଡିଏସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ ପୁଷ୍ଟି ଉନ୍ନତି ପ୍ରକଳ୍ପ (ଆଇଏସଏସଏନଆଇପି)ରେ ଆଇସିଡିଏସ ଯୋଜନାକୁ ମିଶାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ନୂଆ ସରକାର କ୍ଷମତାକୁ ଆସିବା ପରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନୂଆ ଘୋଷଣାମାନ କରାଗଲା । ତେବେ ଦୀର୍ଘକାଳ ଧରି ରହିଆସିଥିବା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଓ ଅପପୁଷ୍ଟି ବିରୋଧରେ ସଂଗ୍ରାମ ନୂଆ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରମୁଖ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ହେଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେବା ପାଇଁ ସରକାର ଆଗଭର ହେଲେ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ପରି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଓ ଅପପୁଷ୍ଟି ବିରୋଧୀ ସଂଗ୍ରାମକୁ ସରକାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଲେ । ୨୦୧୪-୧୫ ସାଧାରଣ ବଜେଟରେ ଏଥିପାଇଁ ବଜେଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ ଏହି ଅଙ୍ଗୀକାରକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ବଜେଟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଭିଭାଷଣରେ ଏହି ଆଭିମୁଖ୍ୟର ପରିପ୍ରକାଶ ଘଟିଲା । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହ୍ରାସ ଓ ଅପପୁଷ୍ଟି ରୋକିବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଧୀନତା ପରଠାରୁ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ସରକାର ଅନେକଗୁଡିଏ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଆସିଛନ୍ତି । ସେଥିରୁ ଏକ ଯୋଜନା ହେଲା ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ ଯୋଜନା (ଆଇସିଡିଏସ) ଯାହାକି ଚାରି ଦଶନ୍ଧି ତଳୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ନିକଟରେ ଦେଶରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମିଶନ (ଏନଆରଏଚଏମ) । ସେହିପରି ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଅଧିକ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ କାମ କରିବାର ଅଧିକାରଭି□କ ଏମଜିଏନଆରଇଜିଏ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି ଯଦ୍ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମା□ଳରେ ଲୋକମାନେ କାମ ପାଇବାର ସୁଯୋଗ ପାଇପାରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ଆଲୋଚନାରେ ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଦେଶରେ ଅନେକଗୁଡିଏ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଥିଲେ ମଧ କାହିଁକି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରହେଉ ନାହିଁ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଉଛି ଆଇସିଡିଏସ୍ ଓ ଏନ୍ଆର୍ଏଚ୍ଏମ୍ ପରି ଦୁଇଟି ବୃହତ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିଲେ ମଧ ଅଧିକ ସଫଳତା ନିମନ୍ତେ ଅନ୍ୟ କେଉଁ ଯୋଜନାଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାର ସମୟ ଆସିଛି ।

ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ବିରୋଧରେ ସଂଗ୍ରାମ ପାଇଁ ଦେଶରେ ଅନେକ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିଯୁକ୍ତି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଆଇନ, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଜୟନ୍ତୀ ଗ୍ରାମ ସ୍ୱରୋଜଗାର ଯୋଜନା, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଜୟନ୍ତୀ ସହରୀ ରୋଜଗାର ଯୋଜନା, ସହରାଞ୍ଚଳ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ସହରାଞ୍ଚଳ ମଜୁରୀ ନିଯୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଲକ୍ଷ୍ୟଯୁକ୍ତ ସାଧାରଣ ବଣ୍ଟନ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ ସେବା, ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ, ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମିଶନ, ଜନନୀ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା, ଜାତୀୟ ଏଡସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଆମ ଆଦମୀ ବୀମା ଯୋଜନା, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବୀମା ଯୋଜନା, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମସଡକ ଯୋଜନା, ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ ଯୋଜନା, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିମଳ ଯୋଜନା, ଜବାହାରଲାଲ ନେହରୁ ସହରାଞ୍ଚଳ ନବୀକରଣ ମିଶନ, ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ଗ୍ରାମୀଣ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଯୋଜନା, ସମନ୍ୱିତ ଜଳଛାୟା ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ପଛୁଆ ଅଞ୍ଚଳ ଅନୁଦାନ ପାଣ୍ଠି, ତଫସିଲଭୁକ୍ତ ଜାତି ଉପଯୋଜନା ଏବଂ ଆଦିବାସୀ ଉପଯୋଜନା, ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା, ଜାତୀୟ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ପେନସନ ଯୋଜନା, କିଶୋରୀ ଶକ୍ତି ଯୋଜନା ଇତ୍ୟାଦି । ମାତ୍ର ଦେଖାଯାଇଛି ଏହି ସମସ୍ତ ଯୋଜନା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ତରରେ ହେଉ ବା ପରିବାର ସ୍ତରରେ ହେଉ ସର୍ବନିମ୍ନ ସହାୟତା ନେଇ ରାଜ୍ୟକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ଉପରୋକ୍ତ ଯୋଜନା ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ନିଯୁକ୍ତି ଓ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ଏମଜିଏନଆରଇଜିଏ । ତେବେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ଟପିବା ପାଇଁ ପରିବାରବର୍ଗ ସକାଶେ ବାର୍ଷିକ ଯଥେଷ୍ଟ ଆୟ ହେଲା ପରି ଏମଜିଏନଆରଇଜିଏ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି ଓ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ଆୟ ସୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବାସ୍ତବରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂର କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଭିପ୍ରେତ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାପକ ସଫଳତା ମୁଖ୍ୟତଃ ନିବେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଯାହାକି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ତରରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ତରରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦେଇଥାଏ । ଅନେକ ଗରିବ ପରିବାରରେ ମହିଳା, ବୃଦ୍ଧବୃଦ୍ଧା, ଭିନ୍ନକ୍ଷମଙ୍କ ସମେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଗର ଅବହେଳିତ ସଦସ୍ୟ ରହିଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଜାତୀୟ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ପେନସନ ଯୋଜନା ବା ବିଧବା ପେନସନ ଯୋଜନା ବା ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ପେନସନ ଯୋଜନା ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନ ଥାଏ କାରଣ ଏହି ଯୋଜନାରେ ମିଳୁଥିବା ସହାୟତା ରାଶି ପରିମାଣ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନୁହେଁ ।

ଅନେକ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ତଥା ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ସହ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଅଙ୍ଗୀକାର ସତ୍ତ୍ୱେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ବିରୋଧରେ ଲକ୍ଷ୍ୟଯୁକ୍ତ ସଂଗ୍ରାମର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଫାସ ମଧ୍ୟରୁ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ଓ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କୁ ମୁକୁଳାଇବା ପାଇଁ ସେପରି କୌଣସି ସାମଗ୍ରିକ ଅଙ୍ଗୀକାର ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇପାରୁନାହିଁ । ସେହିପରି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ବଳୟ ମଧ୍ୟକୁ ଯେପରି ଲୋକମାନେ ଠେଲି ହୋଇଯିବେ ନାହିଁ ସେଥି ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ରହିନାହିଁ । ତେବେ କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଙ୍କିମାରୁଛି କିଏ ଗରିବ ହେଲା ଏବଂ କାହିଁକି ? ଜଣେ କିପରି ଦାରିଦ୍ର୍ୟରୁ ମୁକ୍ତ ହେଲା ଏବଂ କିପରି ? ଜଣେ ଗରିବ ହୋଇ ନ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କିପରି ଓ କେଉଁ କାରଣରୁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର କଷାଘାତ ମଧ୍ୟକୁ ଠେଲି ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ସେଥିରୁ ମୁକୁଳିବାର ବାଟ କ'ଣ ? ଏକ ଗରିବ ପରିବାରରେ ଜନ୍ମ ଲାଭ କରିଥିବାରୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଗରିବ ହେଲେ କି ? ଦୁର୍ବଳ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବା ନିରକ୍ଷରତା ବା କୁଶଳୀ ଦକ୍ଷତାର ଅଭାବ ବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଭାବ ଯୋଗୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଗରିବ ହେଲେ କି ? ପ୍ରତି ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ଗରିବମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ଦିଗରେ ରାଜ୍ୟ କେତେ ସଫଳ ହୋଇଛି ? ୨୦୧୪ରେ ଗରିବ ହୋଇଥିବା ପରିବାରକୁ ୨୦୧୫ ବା ୨୦୧୬ରେ ସାଧାରଣ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି କିଏ ଦେବେ ? ଗ୍ରାମ ଓ ସହରଗୁଡ଼ିକୁ ଗରିବମୁକ୍ତ ଘୋଷଣା କରିବା ଦିଗରେ କି କି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ? ଏହି ଦୁର୍ବଳତାଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ବା ବୃତ୍ତି ବା ଗୋଷ୍ଠୀ ବା ଭୌଗୋଳିକ ଅବସ୍ଥିତି ନେଇ ନିରୂପିତ କି ? ଏହି ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ଭିତ୍ତିରେ ସମୀକ୍ଷା କରି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ବିରୋଧରେ ସଂଗ୍ରାମକୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଆଇସିଡିଏସ୍ ଓ ଅନ୍‌ଆର୍‌ଏଚଏମ୍

ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହ୍ରାସ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ନେଇ ଉପରୋକ୍ତ ଅନେକ ଯୋଜନା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ରୂପାନ୍ତରଣ ଜରିଆରେ କପରି ସଫଳ ହେବାକୁ ହେବ ? ଏହି ଅବସରରେ ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆଇସିଡିଏସ ଓ ଏନଆରଏଚଏମ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସବିଶେଷ ଆଲୋଚନା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସଫଳ ରୂପାୟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନେକ ଚିହ୍ନିତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରାଯାଇପାରେ ।

ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ପୁଷ୍ଟିହୀନତା ଉଗ୍ର ଆକାର ଧାରଣ କରିଥାଏ। ସେଥିମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ଉପଯୁକ୍ତ ମେଡିକାଲ ଦୃଷ୍ଟିର ଅଭାବ, ପ୍ରତିଷେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ, ଶିଶୁର ଜନ୍ମ ପୂର୍ବାବସ୍ଥା ଓ ପରବ□ୀ ଅବସ୍ଥା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯତ୍ନର ଅଭାବ, ଜରୁରୀକାଳୀନ ଚିକିତ୍ସାର ଅଭାବ ଆଦି। ସେହିପରି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଭି□ିକ ପ୍ରସବ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ତ୍ରୁଟି, ଅଧିକ ରୋଗଭାର, ଉପଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟର ଅଭାବ, ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଶିକ୍ଷାର ଅଭାବ, ବାଲ୍ୟବିବାହ ଓ ତଦଜନିତ ଗର୍ଭାବସ୍ଥା, ମହିଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରକ୍ତହୀନତା, କମ ଓଜନର ଶିଶୁ ଜନ୍ମ, ପରିମଳ ଅବସ୍ଥାର ଅଭାବ ଆଦି କାରଣ ଯୋଗୁ ପୁଷ୍ଟିହୀନତା ପରି ସଂକଟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ। ପୁଷ୍ଟିହୀନତା ଦୂର କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଇସିଡିଏସ ଓ ଏନଆରଏଚଏମ ପରି ଯୋଜନାର ବ୍ୟାପକ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ୨୦୧୪-୧୫ ବଜେଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ ଆଇସିଡିଏସକୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରାଯିବା ସହ ଏହାର ସୁଫଳ ଯେପରି ସାର୍ବଜନୀନ ଭାବେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇପାରିବ ସେଥିପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି।

୨୦୧୪-୧୫ ବଜେଟରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ୧୮,୧୯୫ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି। ଏହି ଯୋଜନାକୁ ସାର୍ବଜନୀନ ରୂପଦେବା ପାଇଁ ସରକାର ୭୦୭୬ ପ୍ରକଳ୍ପ ଓ ୧୪ ଲକ୍ଷ ମିନି ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର/ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର ମଞ୍ଜୁର କରିଛନ୍ତି। ଏଥିରେ ଆବଶ୍ୟକ ୨୦ହଜାର ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରହିଛି। ଜାତୀୟ ପୁଷ୍ଟିମିଶନ ଓ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ସହାୟତାପ୍ରାପ୍ତ ଆଇସିଡିଏସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ ପୁଷ୍ଟି ଉନ୍ନତି ପ୍ରକଳ୍ପ (ଆଇଏସଏସଏନଆଇପି)ରେ ଆଇସିଡିଏସ ଯୋଜନାକୁ ମିଶାଇ ଦିଆଯାଇଛି। ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ସକାଶେ ଏଥିପାଇଁ ୧୮, ୬୯୧ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି। ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଏନଏନଏମ ପାଇଁ ୩୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ଆଇଏସଏସଏନଆଇପି ପାଇଁ ୧୯୬କୋଟି ଟଙ୍କା ରହିଛି।

ଲୋକଙ୍କ ନିକଟରେ ଯେପରି ସଫଳ ଭାବେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପହ□ିପାରିବ ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରଗତି ସଫଳ ହୋଇପାରିବ ସେହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମିଶନ (ଏନଆରଏଚଏମ)କୁ ଜାତୀୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମିଶନ (ଏନଏଚଏମ) ନାମରେ ପୁନଃନାମିତ କରାଯାଇଛି। ସେହିପରି ଜନସଂଖ୍ୟା ସ୍ଥିର ରଖିବା, ଶିଶୁ ଓ ମାତୃମୃତ୍ୟୁହାର ରୋକିବା, ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ଟୀକାକରଣ, ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିକାଶ, ଡାକ୍ତର, ନର୍ସ ଓ ପାରାମେଡିକାଲ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ତାଲିମ ଆଦି ଦେବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏନଏଚଏମରେ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି। ଏହାଦ୍ୱାରା ଜନଗଣଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଉନ୍ନତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ଦିଆଯାଇପାରିବ। ପ୍ରତିଗ୍ରାମରେ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ସାମାଜିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କର୍ମୀ (ଆଶା) ମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି ଯଦ୍ଦ୍ୱାରା ସମାଜର ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗର ମହିଳାମାନେ ଗ୍ରାମା□ଳରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପାଇପାରିବେ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଶିକ୍ଷାକୁ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଯାଇପାରିବ। ଏନଆରଏଚଏମରେ ମଧ୍ୟ ଆୟୁଷ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସାମିଲ କରାଯାଇଛି।

ଉ ମ ପରିଣାମ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ

ଆଇସିଡିଏସ ଓ ଏନଏଚଏମ ଜରିଆରେ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାର ସଫଳ ରୂପାୟନ ନିମନ୍ତେ ସରକାର ନାନା ଭାବେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉଛନ୍ତି। ଏହି ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକ ସୁଫଳ ଯେପରି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରିବ ସେଥିନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି। ଗ୍ରାମା□ଳ ବା ବସ୍ତିରେ ଯେଉଁଠାରେ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର ରହିଛି ସେଗୁଡ଼ିକ ବାସ୍ତବରେ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରୁଛି କି ନାହିଁ ବା କିପରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ ଲୋକାଭିମୁଖୀ କରାଯାଇପାରିବ ସେନେଇ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଉଛି। ଯେଉଁଯେଉଁ ଇଲାକାରେ ଉଚ୍ଚଜାତି ବର୍ଗର ଲୋକ ରହିଛନ୍ତି ସେଠାରେ ରହିଥିବା ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଦଳିତ, ଆଦିବାସୀ, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଗର ପିଲାମାନେ ସହଜରେ ଆସି ନଥାନ୍ତି। ଏହାର ବିଲୋପ ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି। ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଲ୍ଲା ବା ବ୍ଲକ ସ୍ତରରେ ଏହାର ସମାଧାନ କରିବା ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରତିଗ୍ରାମରେ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବା ଜରୁରୀ। ଜନସଂଖ୍ୟା ଭି□ିରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ବା ବସ୍ତିରେ କେତୋଟି ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବା ଦରକାର ତାହାର ସମୀକ୍ଷା ଆବଶ୍ୟକ। ଆବଶ୍ୟକତାଠାରୁ ଯଦି କମ ସଂଖ୍ୟକ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର ରହିଛି ତେବେ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ନୂଆ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବା ଦରକାର ତାହା ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ତେବେ ଗ୍ରାମ ଓ ବସ୍ତିର ସବୁଠାରୁ ଗରିବ ବହୁଳ ଅ□ଳରେ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ସେହିପରି କେଉଁଠାରେ ଉପକେନ୍ଦ୍ର, ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବ ସେ ଦିଗରେ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ଏହା ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ରହିଥିବା ତ୍ରୁଟିବିଚ୍ୟୁତି ଓ ଅସମାନୁପାତ ଦୂର

ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବାକୁ ସାର୍ବଜନୀନ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଅଧିକ ସ୍ପର୍ଶକାତର ପ□ାୟତ, ବ୍ଲକ ଓ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହି ଯୋଜନାଗୁଡିକର ରୂପାୟନ ଅଧିକ କ୍ରିୟାଶୀଳ ହେବାକୁ ପଡିଥାଏ । କାରଣ ଏହି ଧରଣର ଇଲାକାଗୁଡିକରେ ଉପରୋକ୍ତ ଯୋଜନାଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ନେଇ ଅନେକ ସମସ୍ୟା ଉପୁଜିଥାଏ । ଯଦି ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଖରାପ ଇଲାକାରେ ଉପରୋକ୍ତ ଯୋଜନାଗୁଡିକର ସଫଳ ରୂପାୟନ ହୋଇପାରି ନ ଥାଏ ତେବେ ପୁଷ୍ଟିହୀନତା ବା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ବା ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରି ନ ଥାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ୨୦୦୫ରେ କୁଷ୍ଠ ନିରାକରଣ ହାର ପ୍ରତି ୧୦ହଜାର ଲୋକରେ ୧.୮ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ୨୦୧୩ରେ ଏହି ହାର ହୋଇଥିଲା ପ୍ରତି ୧୦ ହଜାରରେ ଜଣେ । ମାତ୍ର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି ଯେ, ପ୍ରତି ବ୍ଲକରେ ଏହି ହାର ସମାନୁପାତିକ ଭାବେ ସଫଳ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ସେହପରି ଯକ୍ଷ୍ମା ରୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେହି ଏକା ବିଚ୍ୟୁତି ହୋଇଛି । ସହରା□ଳ ବସ୍ତିରେ ଚିକିତ୍ସା ହାର ଓ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚିକିତ୍ସା ହାର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଉନ୍ନତ କରାଯିବା ସହ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଇଲାକାରେ ଚିକିତ୍ସାର ମାତ୍ରାରେ ପରିବ□ନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଆସାମ ଓ କେରଳରେ ଚିକିତ୍ସା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପରିବ□ନ କରାଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଅ□ଳ ଅତି ଦୁର୍ଗମ ସେଠାରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବାକୁ ପହ□ାଇବା ପାଇଁ ବୋଟ କ୍ଲିନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଛି । ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଇଲାକା ଅତି ଦୁର୍ଗମ ସେଠାରେ ମୋବାଇଲ ମେଡିକାଲ ୟୁନିଟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଉଛି ଏବଂ ବିପଦରେ ଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ମୌଳିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରୁଛି । ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶରେ ୪୮୮ଟି ମୋବାଇଲ ମେଡିକାଲ ୟୁନିଟ ରହିଥିବା ବେଳେ ତାମିଲନାଡୁରେ ୩୮୫ଟି, ଓଡ଼ିଶାରେ ୩୨୯ଟି ୟୁନିଟ ରହିଥିବା ୨୦୧୨ ଗ୍ରାମା□ଳ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରିସଂଖ୍ୟାନରୁ ଜଣାଯାଇଛି । ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଉନ୍ନତ ପରିବେଶରେ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇନାହିଁ । ଅନେକ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ରର ମୌଳିକ ଭି□ଭୂମି ନାହିଁ । କେତେକ କେନ୍ଦ୍ର ବାରଣ୍ଡାରେ ଚାଲିଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଭଙ୍ଗା ଘରେ ଚାଲୁଛି । ଅନେକ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ରରେ ପାଣି ନାହିଁ । ଅନେକ କେନ୍ଦ୍ର ନର୍ଦ୍ଦମା ନିକଟରେ ଚାଲୁଥିବା ବେଳେ ଆଉ କେତେକର ଅବସ୍ଥା ନ କହିବା ଭଲ । ପରିଷ୍କାର ପରିବେଶର ଅଭାବ, ଖେଳନା ସାମଗ୍ରୀର ଅଭାବ, ଉପଯୁକ୍ତ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ ଆଦି ନ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ରକୁ ପିଲା ଆସନ୍ତି ନାହିଁ । ଦ୍ୱାଦଶ ଯୋଜନାରେ ଆନନ୍ଦମୟ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସରକାରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ର ଚଳାଇବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପ□ି ନିଆଯାଇଥିଲା । ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡିକର ମୌଳିକ ଭି□ିଭୂମି ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ ମଧ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥିଲା । ତେବେ ଗୋଟିଏ ବିଷୟ ପ୍ରତୀୟମାନ ହୋଇଛି ଯେ, ବିନା ଉପଯୁକ୍ତ ଭି□ିଭୂମିରେ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳିତ ହେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଉନ୍ନତ ଭି□ିଭୂମିରେ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲେ ହିଁ ମୌଳିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ପୂରଣ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ ।

ଯଦି ନିଜସ୍ୱ କୋଠାରେ ଓ ପରିଷ୍କାର ପରିବେଶରେ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ର ଚାଲିବ ତେବେ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ସଫଳ ହେବ । ଯଦି ନିଜସ୍ୱ କୋଠା ନାହିଁ ତେବେ ଭଡା ସୂତ୍ରରେ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କୋଠାରେ ଚଲାଯାଇପାରିବ । ଅଧିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବା ଜିଲ୍ଲା ଓ ବ୍ଲକରେ ଉନ୍ନତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ଯୋଗାଇଦେବା ସକାଶେ ଉପକେନ୍ଦ୍ର ଓ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡିକୁ ଅଧିକ କ୍ରିୟାଶୀଳ କରିବା ସହ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଯେଉଁଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଡାକ୍ତର, ନର୍ସ ଓ କର୍ମଚାରୀ ନାହାନ୍ତି ସେଠାରେ ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଏ ତେବେ ଲୋକମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଉନ୍ନତ ସେବା ପାଇପାରିବେ । ସର୍ବସାଧାରଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବାର ଅଭାବ ଯୋଗୁ ଅଧିକ ଆର୍ଥିକ ବୋଝ ସୃଷ୍ଟି ହେଇଥାଏ । ଭି□ିଭୂମିର ଅଭାବ ଓ ଔଷଧ ଯୋଗାଣରେ ଅଭାବକୁ ଦୂର କରିବାକୁ ହେବ । ଅର୍ଥାଭାବରୁ ଯେପରି କୌଣସି ଲୋକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପାଇବାରୁ ବ□ିତ ହେବେ ନାହିଁ ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ପଡିବ । ସମାଜର ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗଙ୍କ ନିକଟରେ ଯେପରି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପହ□ ପାରିବ ସେଥିପାଇଁ ରାଜ୍ୟଗୁଡିକ ପକ୍ଷରୁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହା ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ଏକ ଗୁରୁ ଦାୟିତ୍ୱ ।

ଆଇସିଡିଏସ ଓ ଏନଆରଏଚଏମର ସଫଳତା ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ମତତ୍ପରତା ଓ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡିଥାଏ । ଉଭୟ ଯୋଜନାରେ ଖାଲିଥିବା ପଦବୀଗୁଡିକ ପୂରଣ କରିବା, ଅଧିକ କର୍ମଭାର ହ୍ରାସ କରିବା, ସହାୟତାମୂଳକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗକୁ ଅଧିକ ଶୋଷଣ ପ୍ରସଙ୍ଗର ସମାଧାନ ଆଦି ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଶିଶୁ ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ, ସୁପରଭାଇଜର, ଅଙ୍ଗନୱାଡି କର୍ମୀ ଓ ହେଲପରମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅଣଆଇସିଡିଏସ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ

କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ଯୋଗୁଁ ଉପଭୋକ୍ତାମାନେ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡିକରେ ଯେପରି ଡାକ୍ତର, ନର୍ସ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କର୍ମୀ, ଏଏନଏମ ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ ହେବ ନାହିଁ ସେଥି ପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ସେହିପରି ସିଏଚସିରେ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ ରହିଛି ।

ଆଇସିଡିଏସ ଯୋଜନାରେ ରହିଛି ଯେ, ଏକ ବୃହତ ଭୌଗୋଳିକ ଅ□ଳରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୁପରଭାଇଜର ୨୦ରୁ ୨୫ଟି ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଅନୁଧାନ କରିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୁରରଭାଇଜର ନିଜର କ□ବ୍ୟ ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ଦୁର୍ଗମ ଅ□ଳରେ ଥିବା ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯାଇ ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ଯା□ କରିବେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅସୁବିଧା ପୂରଣ ଦିଗରେ ବ୍ରତୀ ହେବେ । ଏହା ନ ହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ହେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।। ସେହିପରି ସୁପରଭାଇଜରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଧାରା ଅନୁସାରେ ପୁଷ୍ଟହୀନତାର ସଫଳ ମୁକାବିଲା କରାଯାଇପାରିବ । ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଦୁର୍ଗମ ଅ□ଳରେ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ର ରହିଛି ଏବଂ ସେଠାକୁ ଗମନାଗମନର ସୁବିଧା ନାହିଁ ସେଠାରେ ସୁପରଭାଇଜରଙ୍କ ନିରାପ□ା ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ସହ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିବହନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ସୁପରଭାଇଜରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିଥିବା ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ରର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ବଦଳରେ ହ୍ରାସ କରାଗଲେ ଅଧିକ ସଫଳତା ମିଳିପାରିବ ଏବଂ ଏହି ଯୋଜନାଗୁଡିକର ସଫଳ ରୂପାୟନ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇପାରିବ । ଏନଆରଏଚଏମ ଓ ଆଇସିଡିଏସର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିୟମିତ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଓ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ଜରୁରୀ ।

ଆଇସିଡିଏସ, ଏନଆରଏଚଏମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଫଳ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏଡବ୍ଲ୍ୟୁଡବ୍ଲ୍ୟୁ, ଏନଡବ୍ଲ୍ୟୁଏଚ ବା ଆଶା କର୍ମୀମାନଙ୍କ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ରହିଥାଏ । ତଥାପି, ସେମାନଙ୍କ ନାମକୁ ମାତ୍ର ପ୍ରାପ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଚାକିରିର ନିରାପ□ା ନଥାଏ । ଏଡବ୍ଲ୍ୟୁଡବ୍ଲ୍ୟୁ, ଏନଡବ୍ଲ୍ୟୁଏଚ ବା ଆଶା କର୍ମୀମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଯଦି ଉପଯୁକ୍ତ ଚାକିରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ଚାକିରିର ନିରାପ□ା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ତେବେ ସେମାନେ ବାସ୍ତବ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଫଳ ହୋଇପାରିବେ । ଲୋକମାନେ ନିଜେନିଜେ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ର ବା ପିଏଚସିକୁ ଆସିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ- ଏହା ଭାବିବା ଭୁଲ । ଲକ୍ଷ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ଜନଗଣଙ୍କୁ ଏଠାକୁ ଆଣିବା ପ୍ରାଥମିକ କ□ବ୍ୟ ହେବା ଦରକାର । ଓଡ଼ିଶା ଓ ଛତିଶଗଡରେ ପୁଷ୍ଟିହୀନତା ହ୍ରାସ ପାଇପାରିଛି । କାରଣ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କର୍ମୀ, ଆଶା କର୍ମୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମୀମାନେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମା□ଳର ଲୋକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଯଦି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପହ□ାଯାଇପାରିବ ତେବେ ସେମାନେ ଏହାର ଉପଯୋଗ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଯଦି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ସେମାନଙ୍କ ଘର ନିକଟରେ ପହ□ି ପାରିବ ନାହିଁ ତେବେ ସେମାନେ ଏହି ସୁଯୋଗକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ପାରିନଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗକୁ ଲୋକଙ୍କ ନିକଟରେ ପହ□ାଇବା ସକାଶେ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କର୍ମୀ ଓ ଆଶା କର୍ମୀମାନଙ୍କ ଭୂମିକା ସର୍ବାଦୌ ଗୁରୁତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥାଏ ।

ମିଳୁଥିବା ତଥ୍ୟାନୁସାରେ ଅନେକ ତ୍ରୁଟିବିଚ୍ୟୁତି ସଂକ୍ରାନ୍ତ ସୂଚନା ମିଳିପାରିଥାଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ଉପଜୀବ୍ୟ କରି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥାଏ । ସିବିଓ ପ୍ରତିନିଧି, ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧି, ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ, ଗ୍ରାମମିତ୍ର, ଅଙ୍ଗନୱାଡି କର୍ମୀ, ସୁପରଭାଇଜର, ଏଏନଏମ ପ୍ରମୁଖଙ୍କୁ ନେଇ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥାଏ । ସେହିପରି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଅନୁଧାନ କମିଟିମାନ ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ତେବେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଇସିଡିଏସ ଯୋଜନାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଗ୍ରାମ୍ୟ କମିଟି, ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ମହିଳା ମଣ୍ଡଳମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ସୁଫଳ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇପାରିଛି ।

ଅନେକ ଯୋଜନା ପାଇଁ ବଜେଟରେ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ କରାଯାଉଥିବା ସ□େ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ତାହାର ବ୍ୟବହାର ଅନେକ ସମୟରେ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ନକରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟଗୁଡିକ ସକାଶେ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ପାଣ୍ଠି ଆସିଥାଏ । ତେବେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପାଣ୍ଠିର ଉ□ମ ବିନିଯୋଗ ସକାଶେ ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ ବିନିଯୋଗସଂକ୍ରାନ୍ତ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଜରୁରୀ । ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ବାବଦରେ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟର ଅଂଶଧନର ବିନିଯୋଗ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । କେନ୍ଦ୍ରର ବଡ ଭାଗ ରାଶି ହୋଇଥିବା ବେଳେ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବି ଅଂଶ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ । ମାତ୍ର ରାଜ୍ୟ ଯଦି ନିଜ ଅଂଶଧନ ପ୍ରଦାନ ନ କରେ ତେବେ ଯୋଜନାର ରୂପାୟନ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ରାଶିର ସୁବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରି ନ ଥାଏ । ଭାରତରେ ପୁଷ୍ଟିହୀନତା ଯେପରି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ସେହିଭାବେ ପରିବାହିତ ଓ ଅଣପରିବାହିତ

ରୋଗର ପ୍ରସାର ସେତିକି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ। ଉନ୍ନତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବାର ଅଭାବ ଥିବା ବେଳେ ରୋଗର ପ୍ରସାର ଦେଶ ପାଇଁ ଅନେକ ସଙ୍କଟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ। ତେବେ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ, ବିଶ୍ୱର ଅନେକ ଦେଶ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପାଇଁ ଯେତିକି ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ କରୁଛନ୍ତି ତାହା ତୁଳନାରେ ଭାରତର ଅଂଶ ବହୁତ କମ ରହିଛି। ଉପଯୁକ୍ତ ପାଣ୍ଠିର ଅଭାବ ଯୋଗୁ ଦେଶରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ବିଗିଡ଼ିଛି। ପାଣ୍ଠିର ଅଭାବ ଯୋଗୁ ଜନସାଧାରଣ ଉପଯୁକ୍ତ ସେବାରୁ ବ□ିତ ହେଉଛନ୍ତି। ଭାରତରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ ହେଉଥିବା ପାଣ୍ଠିର ପରିମାଣ ଓ ଜିଡିପିର ଶତକଡା ଅନୁସାରେ ଏହି ପରିମାଣ କମ ରହିଛି। ଦେଶରେ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚର ୧୯.୬୭ ପ୍ରତିଶତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ହେଉଥିବା ବେଳେ ପରିବାରଗୁଡିକ ନିଜ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସକାଶେ ୭୧.୧୩ ପ୍ରତିଶତ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥାନ୍ତି। ବିପରୀତରେ ବ୍ରିଟେନରେ ସରକାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ମୋଟ ୮୭ ପ୍ରତିଶତ ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିବା ବେଳେ ଫ୍ରାନ୍ସ ସରକାର ୮୦ ପ୍ରତିଶତ ଓ ଥାଇଲାଣ୍ଡ ସରକାର ମୋଟ ୬୪ ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟୟ କରିଥାନ୍ତି। ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବାକୁ ଯଦି ସାର୍ବଜନୀନ କରାଯାଏ ଏବଂ ବାସ୍ତବ ରୂପାୟନ କରାଯାଏ ତେବେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବାର ସର୍ବାଦୌ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ସାଧାରଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବାକୁ ମଜଭୁତ କରିବା, ଏହାକୁ ସାର୍ବଜନୀନ କରିବା ତଥା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ସକାଶେ ବ୍ୟୟବରାଦ ପରିମାଣ ଜିଡିପିର ୦.୯ ପ୍ରତିଶତରୁ ୨-୩ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସକାଶେ ଏନଆରଏଚଏମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା। ତେବେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପାଇଁ ବାସ୍ତବରେ ବଜେଟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରିମାଣ ଆଖିଦୃଶିଆ ହୋଇପାରିନାହିଁ ଏବଂ ବାସ୍ତବ ଅଙ୍ଗୀକାରକୁ ଏହା ସାକାର କରିପାରିନାହିଁ। ସେହିପରି ପାନୀୟ ଜଳ, ପରିମଳ ଆଦି ସକାଶେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭି□ଭୂମି ତିଆରି

ସେମାନେ ଅନେକ ସଂକଟ ମଧ୍ୟରେ ଗତି କରୁଛନ୍ତି। ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଭି□କ ପ୍ରସବ ଓ ମାତୃକାଳୀନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ନିମନ୍ତେ ଏନଆରଏଚଏମ ଅଭିପ୍ରେତ ରହିଛି। ତେବେ ମାତୃକାଳୀନ ମୃତ୍ୟୁହାର ରୋକିବା ଏବଂ ପ୍ରଜନନଭି□କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ହେଉଛି ବ□ମାନର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବଶ୍ୟକତା। ଜୀବନ ଚକ୍ରରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା, ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଉପରେ ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଜରୁରୀ। ସେଥିପାଇଁ କେଉଁ ରୋଗରେ କେତେ ମହିଳା ଓ କେତେ ପୁରୁଷ ପୀଡ଼ିତ ହେଉଛନ୍ତି, ତାହାର କିପରି ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଉଛି ଏସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଅଲଗା ଅଲଗା ପଦକ୍ଷେପ ନେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ରହିଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକଗୁଡିକୁ ଦୂର କରିବା ଏବଂ ଏହାର ବାସ୍ତବ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ନେଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱାଧୀନଭି□କ ମୂଲ୍ୟାୟନରୁ ମିଳୁଥିବା ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାପକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି। ତେଣୁ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟଗୁଡିକୁ ବାରମ୍ବାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା, ସମୀକ୍ଷା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ପୁଷ୍ଟିହୀନତା, ମୃତ୍ୟୁହାର ଓ ରୋଗହାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ। ପ୍ରଶାସନ ସ୍ତରରୁ ଆସିଥିବା ତଥ୍ୟାନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ମାସିକ ସମୀକ୍ଷା ବୈଠକମାନ କରାଯିବା ଦରକାର। ଏହାଦ୍ୱାରା ମୃତ୍ୟୁହାର, ରୋଗହାର ସମେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ୟାର ପ୍ରତିକାର କରାଯାଇପାରିବ। ସେହିପରି ନବଜାତ ଓ ମାତୃକାଳୀନ ମୃତ୍ୟୁହାରର ନିୟମିତ ସମୀକ୍ଷା କରାଗଲେ ଏହାର ବାସ୍ତବ କାରଣ ନିରୂପିତ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ତ୍ୱରିତ ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ। ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବାକୁ ଅଧିକ ଜନାଭିମୁଖୀ କରିବା ପାଇଁ ଆଶାକର୍ମୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି। ରୋଗରେ ପୀଡିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ରୋଗ ଚିକିତ୍ସା ଡିପୋଟମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି। ମ୍ୟାଲେରିଆର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସକାଶେ ନାନା ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି। ତେବେ ଉନ୍ନତ ଚିକିତ୍ସା ସେବାର ଅଭାବ ଏବଂ ବିଳମ୍ବିତ ଚିକିତ୍ସା ସେବା ଯୋଗୁଁ ମୃତ୍ୟୁହାର ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି। ଖାଦ୍ୟ ଓ ପୁଷ୍ଟି ସମସ୍ୟା ଯୋଗୁ ପୁଷ୍ଟିହୀନତା, ମୃତ୍ୟୁହାର ଓ ରୋଗହାର ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି। ଏଥିପାଇଁ ବିଶୁଦ୍ଧ ପାନୀୟ ଜଳ, ପରିମଳ, ପୁଷ୍ଟିସଂକ୍ରାନ୍ତ ସଚେତନତା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବାକୁ ଅଧିକ ସୁସଂହତ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଓ ବିଭାଗ ଯଥା ପ□ାୟତିରାଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଶିକ୍ଷା, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁବିକାଶ, ଜଳ ଓ ପରିମଳ ଆଦି ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବା ଦରକାର। ମିଳିତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା, ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଦିଗରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା, ବିଶ୍ୱସନୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜରିଆରେ ଉନ୍ନତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆଦି ଜରିଆରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିକାଶ ସାଧିତ ହୋଇପାରିବ। ■■

** ପ୍ରଫେସର ଅର୍ଥନୀତି, ଇଣ୍ଡିଆନ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ ଅଫ ପବ୍ଲିକ୍ ଆଡମିନିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍*

** ରିସର୍ଚ୍ଚ ଅଫିସର, ଇଣ୍ଡିଆନ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ ଅଫ୍ ପବ୍ଲିକ ଆଡମିନିଷ୍ଟ୍ରେସନ*

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟ: କୃଷି ବିକାଶ ଓ ଅଭିବୃଦ୍ଧି

• ଡକ୍ଟର କମଳ କୁମାର ପାଣି

ଚଳିତ ବଜେଟର ଏହିସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁଶୀଳନ କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ନବଗଠିତ ଏନ୍‌ଡିଏ ସରକାର କୃଷି ଓ ଗ୍ରାମା ଳ ବିକାଶ ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେବା ସହିତ ଆକାଂକ୍ଷିତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାସଲ ପାଇଁ ଭି ିଭୂମି ଓ ଉତ୍ପାଦନକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଭାରତକୁ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପଥରେ ଆଗେଇନେବା ସହିତ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ଜୋର୍ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଭାରତ ଏକ କୃଷି ପ୍ରଧାନ ଦେଶ । ଏହି ଦେଶର ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦକୁ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରର ଅବଦାନ ହ୍ରାସ ପାଇ ୧୩.୭ ପ୍ରତିଶତ ସ୍ତରକୁ ଆସିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରାୟ ଦୁଇ-ତୃତୀୟାଂଶ ଲୋକଙ୍କୁ କର୍ମ ସଂସ୍ଥାନ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥାଏ । ଦେଶର ବିଶାଳ ଜନସଂଖ୍ୟା (୧୨୧ କୋଟିରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ)କୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦେଉଥିବା କାରଣରୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଜାତୀୟ ଅର୍ଥନୀତିର ମେରୁଦଣ୍ଡ ଆଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇଥାଏ । ତେବେ ପାଣିର ଅଭାବ, ଜଳସେଚନର ଅସୁବିଧା, ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ବଜାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଦି କାରଣରୁ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ନିମ୍ନସ୍ତରରେ ରହିବା ସହିତ କୃଷକମାନଙ୍କ ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନସ୍ତରରେ ରହିଛି । ପୁଣି ବିଶ୍ୱ ବାଣିଜ୍ୟ ସଙ୍ଗଠନ ଚୁକ୍ତି ସମ୍ପାଦନ ହେବା ସହିତ କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟାଦିର ଦର ହ୍ରାସ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅଧିକ ଜଟିଳ କରିଦେଉଛି । ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ତଥା ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପମାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ବିଗତ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନରେ ଯେଉଁ ସୁଧାର ଆସିଛି ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ ଖେଳାଇ ପାରିଛି । ୧୯୯୬-୯୭ ରୁ ୨୦୦୪ - ୦୫ ମଧ୍ୟରେ କୃଷିର ଅଭିବୃଦ୍ଧିହାର ୨ ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ୨୦୦୪-୦୫ ରୁ ୨୦୧୨-୧୩ ମଧ୍ୟରେ ତାହା ୩.୭୫ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସହିତ ଅନୁକୂଳ ମୌସୁମୀ ଯୋଗୁଁ କୃଷି ଓ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ୨୦୧୩-୧୪ରେ ୪.୭୫ ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଛି । ଏଥି ସହିତ ବିଗତ ବର୍ଷ ସର୍ବମୋଟ ୨୬୪.୪ ନିୟୁତ ଟନ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଓ ତୈଳବୀଜ ଉତ୍ପାଦନ ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲରେ ଯେ ସହାୟକ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ତେବେ ଆମେ ଏକଥା ଭୁଲିଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେ ଆମ ଦେଶର କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ଅନ୍ୟ ଦେଶ ଗୁଡିକ ତୁଳନାରେ ଯଥେଷ୍ଟ କମ ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଆମକୁ ଯତ୍ନଶୀଳ ହେବାକୁ ପଡିବ ।

ସମସ୍ୟା :

ନିକଟରେ ୨୦୧୪-୧୫ ବର୍ଷପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରସରକାରଙ୍କ ବଜେଟ ସହିତ

୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷର ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଏଥିରେ ୨୦୧୪-୧୫ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅର୍ଥନୀତିର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ୫.୪ରୁ ୫.୯ ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ରହିବାର ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ।

ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମନ୍ଥର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ୨୦୧୨-୧୩ରେ ଦେଶର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ୪.୫ ପ୍ରତିଶତରେ ସୀମିତ ଥିବାବେଳେ ୨୦୧୩-୧୪ରେ ତାହା ୪.୭ ପ୍ରତିଶତରେ ସୀମିତ ରହିଛି ଯାହାକି ଅନେକଙ୍କ ମନରେ ଆଶଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ଏକକ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠତା ହାସଲ କରିଥିବା ଏନଡିଏ ସରକାର ଦେଶର ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଧାରିବା ଏବଂ ଏହାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଧାରାକୁ ପୂର୍ବସ୍ଥିତିକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ସକାଶେ କେତେକ କଠୋର ନିଷ୍ପ□ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ରେଳ ବଜେଟ ପୂର୍ବରୁ ରେଳଭଡା ଓ ମହାସୁଲ ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ସଂସ୍କାରମାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପଛଘୁ□ା ଦେବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଅରୁଣ ଜେଟଲୀ ସୂଚାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଦେଶର ଜନସଂଖ୍ୟାରେ ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଅନୁପାତ ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ଓ ଅନ୍ୟୁନ ୮ ପ୍ରତିଶତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାସଲ ବିନା ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ବୋଲି ସରକାର ସୂଚାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଖାଦ୍ୟ ଓ ଇନ୍ଧନ ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରଙ୍କୁ ବିପୁଳ ପରିମାଣର ସରକାରୀ ସହାୟତା ବା ସବସିଡି ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ପଡୁଥିବାରୁ ଉତ୍ପାଦନକ୍ଷମ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ସୀମିତ ସୁଯୋଗ ରହିଥିବା କଥା ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ନିଜ ବଜେଟ ଭାଷଣରେ କହିଛନ୍ତି ।

ଦେଶର ଚଳନ୍ତି ଜମା ନିଅ□ (Current Account Deficit) କ୍ରମାଗତଭାବେ ଉଚ୍ଚସ୍ତରରେ ରହିବା କାରଣରୁ ମୁଦ୍ରାର ବିନିମୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପଡୁଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି । ବିଜେପି ନେତୃତ୍ୱାଧିନ ଏନ୍.ଡି.ଏ. ସରକାର ଏହିସବୁ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ସହିତ ଭି□ଭୂମି ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକମାନ ଦୂର କରି ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବା (ଯାହା ବିଜେପି ନିର୍ବାଚନ ଇସ୍ତାହାରରେ ଘୋଷଣା କରିଥିଲା) ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ଦେଶରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ବି□ୀୟ ଶୃଙ୍ଖଳା ଆଣିବା, ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଓ ଟିକସ ପଦ୍ଧତିକୁ ସରଳ କରିବା ଦିଗରେ ପ୍ରୟାସ କରିବା ଉପରେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଇଛନ୍ତି ।

ବିଗତ କିଛି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଘରୋଇ ନିଗମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ହ୍ରାସ ପାଇବା ଫଳରେ ଦେଶର ଅର୍ଥନୀତିରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମନ୍ଥର ହୋଇଛି । ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଦେଶର ବ୍ୟବସାୟିକ ପରିବେଶରେ ସୁଧାର ଆଣିବାର ପରମ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ଦେଶର ସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ମନ୍ଥର ଅବସ୍ଥା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବ୍ୟବସାୟ, ବାଣିଜ୍ୟ, ପରିବହନ ଓ ଭଣ୍ଡାରଣ ଆଦି କ୍ଷେତ୍ର ଗତିଶୀଳତା ହରାଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷରେ ସେବା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଏଫ୍.ଡି.ଆଇ. ୩୭.୬ ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇ ୬.୪ ବିଲିୟନ ଡଲାର ହୋଇଛି ଯେତେବେଳେ କି ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତାହା ଥିଲା $୧୫.୯ବିଲିୟନ ।

ମାଧ୍ୟମିକ ବା ମାନୁଫାକ୍‌ଚରିଙ୍ଗ୍ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଭିବୃଦ୍ଧିହାର ଯାହା ୨୦୦୮-୦୯ରେ ୧୧ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ଥିଲା, ତାହା କ୍ରମେ ହ୍ରାସ ପାଇ ୨୦୧୨-୧୩ରେ ୧ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ୨୦୧୩-୧୪ରେ ୦.୨ ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚିନ୍ତାରେ ପକାଇ ଦେଇଛି ।

ବିଗତ କିଛି ବର୍ଷ ଧରି ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ଦେଶର ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କବଳିତ କରି ରଖିଛି । ସେଥିରୁ ନିସ୍ତାର ପାଇବା ପାଇଁ ସରକାର ତଥା ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଯତ୍‌ପରୋନାସ୍ତି ଉଦ୍ୟମ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି କେତେକ ଆର୍ଥିକ ତଥା ନୀତିଗତ କଟକଣା । ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ପରିସ୍ଥିତି ସୁଧୁରିଲେ ସେହିସବୁ କଟକଣାକୁ କୋହଳ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ ଯଦ୍ୱାରା ନିବେଶକମାନଙ୍କ ଆସ୍ଥାଭାବ ଫେରି ଆସିବ ।

ଚଳିତ ମୌସୁମୀ ଋତୁରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଠାରୁ କମ୍ ବର୍ଷା ହେବାର ଯେଉଁ ଆଶଙ୍କା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚିନ୍ତାରେ ପକାଇଛି । ୨୦୧୩-୧୪ରେ ଅନୁକୂଳ ମୌସୁମୀ ବାୟୁ ପ୍ରବାହ ହେତୁ ରେକର୍ଡ ପରିମାଣର ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ (୨୬୪ ନିୟୁତ ଟନ୍) ଉତ୍ପାଦନ ହେବା ସହିତ କୃଷି ଓ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ୪.୭ ପ୍ରତିଶତ ହୋଇପାରିଛି, ଯାହା ବିଗତ ୧୨-୧୩ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା । ତେବେ ଏଲ୍‌ନିନୋ ପ୍ରଭାବ ଓ ସ୍ୱଳ୍ପ ବୃଷ୍ଟିପାତ ଯେ ଚଳିତ ବର୍ଷ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ତାହା ନୁହେଁ, ଏହା ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ, ଜଳ ଯୋଗାଣ ଓ ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ସହିତ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୋହଲାଇ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଏଡାଇ ଦେଇ ହେବନାହିଁ ।

ସୁରେଶ ତେନ୍ଦୁଲକର କମିଟି ରିପୋର୍ଟ ଆଧାରରେ ଯୋଜନା କମିଶନ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଅନୁପାତ ୩୭ .୨ ପ୍ରତିଶତ (୨୦୦୪-୦୫)ରୁ ୨୧.୯ ପ୍ରତିଶତ (୨୦୧୧-୧୨)କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି ବୋଲି କହୁଥିବାବେଳେ ରଙ୍ଗରାଜନ କମିଟି ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଅନୁପାତ ୩୦ ପ୍ରତିଶତରେ ରହିଥିବା କଥା ଚିନ୍ତାଜନକ ଅଟେ ।

ସଫଳତା :-

ଏହି ସମସ୍ତ ସମସ୍ୟା ସ□େ ଯେଉଁ କେତେକ ସଫଳତା ହାସଲ କରିବାରେ ଆମ ଦେଶ ସଫଳ ହୋଇଛି ତାହା ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିବା ଉଚିତ୍ ହେବ ।

ମନ୍ଥର ଅଭିବୃଦ୍ଧି, ଅଶୋଧିତ ତୈଳଦର ବୃଦ୍ଧି ଓ ପୁଂଜିନିବେଶରେ ସ୍ଥାଣୁତା ସ□େ ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷରେ ବି□ୀୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ଥିଲା ନିଶ୍ଚିତରେ ଏକ ବିଶେଷ ସଫଳତା ।

ରାଷ୍ଟ୍ରାୟ□ ବ୍ୟାଙ୍କମାନେ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସର୍ବାଧିକ ଋଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ଉଦ୍ୟୋଗ ଜଗତର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସହାୟତାର ହାତ ବଢାଇବା ହେଉଛି ଅନ୍ୟ ଏକ ସଫଳତା ।

୨୦୧୩-୧୪ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଦେଶର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ସମତୁଳନ ସ୍ଥିତିରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଉନ୍ନତି ଘଟିବା ନିଶ୍ଚିତରେ ଏକ ସୁଖଦ ଅନୁଭୂତି । ଚଳନ୍ତି ଜମା ନିଅ□ ପରିମାଣ ୮୮.୨ ବିଲିୟନ ଡଲାର (୨୦୧୨-୧୩) ସ୍ତରରୁ ହ୍ରାସ ପାଇ ୨୦୧୩-୧୪ରେ ୩୨.୪ ବିଲିୟନ ଡଲାର ହୋଇଛି, ଯାହାକୁ ଅଣଦେଖା କରିହେବ ନାହିଁ ।

ସେହିପରି ବୈଦେଶିକ ଋଣ ପରିଚାଳନା ନୀତିର ସଫଳତା ହେତୁ ଦେଶର ବୈଦେଶିକ ଋଣ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି, ଯାହାକି ଏକ ଆଶ୍ୱାସନାର ବିଷୟ ।

୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷରେ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ୨୬୫ ନିୟୁତ ଟନ୍‌କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସହିତ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟର ସଂଗ୍ରହ ମଧ୍ୟ ଆଶାଜନକ ହୋଇପାରିଛି । ଏହା ଫଳରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଭଣ୍ଡାରରେ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ମହଜୁଦ ପରିମାଣ ୨୦୧୪ ଜୁନ୍ ୧ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ ୬୯ ନିୟୁତ ଟନ୍‌କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

ବିଗତ ଦୁଇବର୍ଷ (୨୦୧୧-୧୨ ଓ ୨୦୧୨-୧୩)ରେ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ହାର ଯଥାକ୍ରମେ ୭ ଓ ୯ ପ୍ରତିଶତ ଥିବାବେଳେ ୨୦୧୩-୧୪ ରେ ତାହା ୫.୮ ପ୍ରତିଶତ ସ୍ତରକୁ ହ୍ରାସ ପାଇ ନୂତନ ଆଶାର ସ□ାର କରିଛି ।

ଦେଶର ମୁଣ୍ଡପିଛା ଆୟ ଟ ୬୭୮୩୯ ରୁ ଟ ୭୪୩୮୦କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସହିତ ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରା ଭଣ୍ଡାର $୩୦୪ ବିଲିୟନକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଏକ ଭଲ ଖବର ।

ତେବେ ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷର ସମସ୍ତ ସୁଖଦ ଅନୁଭୂତି କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରର ସଫଳତା ଦ୍ୱାରା ଅନେକାଂଶରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଏଲ୍‌ନିନୋର ପ୍ରଭାବ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନକୁ ବାଧା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଏଲ୍‌ନିନୋ ପ୍ରଭାବ ହେତୁ ମୌସୁମୀ ବାୟୁ ପ୍ରବାହ ଦୁର୍ବଳ ହେବା କାରଣରୁ ଜୁନ୍ ସୁଦ୍ଧା ଦେଶରେ ବୃଷ୍ଟିପାତ ପ୍ରାୟ ୪୩ ପ୍ରତିଶତ କମ୍ ହୋଇଥିବା କଥା ପାଣିପାଗ ବିଭାଗ ଜଣାଇ ଦେଇଛି, ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚିନ୍ତାରେ ପକାଇଛି । ତେବେ ଦେଶରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ମହଜୁଦ ଥିବା କାରଣରୁ ଭୟଭୀତ ନ ହେବା ପାଇଁ ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷର ଆର୍ଥିକ ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛି । ଅନ୍ୟ ଏକ ଆଶ୍ୱାସନାର ବିଷୟ ହେଉଛି ୫ ପ୍ରତିଶତରୁ ଉଚ୍ଚତର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ପ୍ରତ୍ୟାଶା (୫.୪ ରୁ ୫.୯ ପ୍ରତିଶତ) । ତେବେ ପ୍ରତିକୂଳ ମୌସୁମୀ ଓ ବର୍ଷାଭାବର ପ୍ରଭାବ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନକୁ ଆକ୍ରାନ୍ତ କଲେ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ବଜାୟ ରଖିବା କଷ୍ଟକର ହେବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜେଟଲି ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟରେ ସୂଚାଇଛନ୍ତି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତି ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତିକୁ ଅଧିକ ଗମ୍ଭୀର କରିବାର ଆଶଙ୍କାକୁ ଏଡାଇଦେଇ ହେବ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ, କୃଷି ଉତ୍ପାଦନକୁ ଉଚ୍ଚସ୍ତରରେ ବଜାୟ ରଖିବା ହିଁ ବୁଦ୍ଧିମାନର କାମ ହେବ । ଏବେ ଦେଖିବା ଚଳିତ ବଜେଟରେ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ କଣ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି ।

ଚଳିତ ବଜେଟରେ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରର ଅଭିବୃଦ୍ଧିହାର ୪ ପ୍ରତିଶତ ରହିବ ବୋଲି ଆଶା କରିବା ସହିତ କୃଷି ବିକାଶ ପାଇଁ କେତେକ ସୁଚିନ୍ତିତ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି ।

ଆସାମ ଓ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡରେ ଦୁଇଟି ଉତ୍କର୍ଷ କୃଷି ଗବେଷଣା ସଂସ୍ଥାନ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଟ ୧୦୦ କୋଟିର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । କୃଷି ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଭି□ଭୂମି ପାଣ୍ଠି ବାବଦରେ ଟ ୧୦୦ କୋଟିର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ହେଉଛି ଅନ୍ୟ ଏକ ଆକର୍ଷଣ । ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ଓ ରାଜସ୍ଥାନରେ କୃଷି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ତେଲେଙ୍ଗାନା ଓ ହରିୟାଣାରେ ଦୁଇଟି ଉଦ୍ୟାନ ବିଦ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଟ ୨୦୦ କୋଟିର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯିବା ନିଶ୍ଚିତରେ ଏକ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ, ଯାହା କୃଷି ବିକାଶରେ ସହାୟକ ହେବ ।

ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟର ଉତ୍ପାଦକତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ସବୁଜ ବିପ୍ଳବ ପରିଯୋଜନା ସହିତ

ବିଭିନ୍ନ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟର ଗୁଣବ□ା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରୋଟିନ୍ ବିପ୍ଳବ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉପରେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ନାବାର୍ଡ ଜରିଆରେ ଭୂମିହୀନ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଋଣ ସହାୟତା ଯୋଗାଇଦେବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ଭୂମିହୀନ କୃଷକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଏହି ଯୋଜନାରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କୃଷିଋଣ ଯୋଗାଇଦେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହେଉଛି ଚଳିତ ବଜେଟ୍‌ର ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଶେଷତ୍ୱ ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ସହିତ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇ ଦେବ ।

୨୦୧୪-୧୫ ବର୍ଷରେ ଟ ୮ ଲକ୍ଷ କୋଟିର କୃଷି ଋଣ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ସରକାର କୃଷି ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଗ୍ରାମା□ଳ ଭି□ିଭୂମି ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ସହାୟତା ବାବଦରେ ଟ୫୦୦୦ କୋଟିର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ଗ୍ରାମା□ଳର ବିକାଶରେ ସହାୟକ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ପୂର୍ବରୁ ଉପା ସରକାର ନିଜ ଅନ୍ତରୀଣ ବଜେଟରେ ଏ ବାବଦରେ ଟ ୨୫୦୦୦ କୋଟିର ଧନରାଶି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ ।

କିଶାନ ଟେଲିଭିଜନ ପରିଯୋଜନା ପାଇଁ ୧୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କୃଷକମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୂଚନା ଯୋଗାଇ ଦେବା ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ।

ଚଳିତ ବଜେଟରେ ମୃ□ିକା ସଂରକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ପାଇଁ ୧୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ମଧ୍ୟ କୃଷି ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ।

ଚଳିତ ବଜେଟର ଅନ୍ୟ ଏକ ଆକର୍ଷଣ ହେଉଛି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷି ବିକାଶ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ବରାଦ । ଏହି ଯୋଜନା ପାଇଁ ସରକାର ଟ ୧୦୦୦ କୋଟିର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରିଛନ୍ତି ।

କୃଷକମାନଙ୍କ ସହାୟତା ପାଇଁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ସିଏଲ୍ ହେଲ୍‌ଫ କାର୍ଡ ଯୋଜନା ପ୍ରଚଳନ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଯାହା କୃଷି ବିକାଶ ପାଇଁ ସହାୟକ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବ ।

ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ କୃଷିର ବିକାଶ ପାଇଁ ଜଳସେଚନର ପ୍ରମୁଖ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ସେଚଜଳର ଅଭାବରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ମରୁଡି ଓ ଫସଲ କ୍ଷୟପରି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ସରକାର ଜଳସେଚନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଜଳସେଚନ ବାବଦରେ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ଟ ୧୦୦୦ କୋଟିର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ନିଶ୍ଚିତ ପକ୍ଷେ କୃଷି ତଥା ଦେଶର ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଶୁଭପ୍ରଦ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବ ।

ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ଲୋକମାନଙ୍କ ଖାଦ୍ୟାଭ୍ୟାସର ପରିବ□ନ ହେତୁ ମାଛ, ମାଂସ, ଅଣ୍ଡା ଓ ଦୁଗ୍ଧ ଆଦି ଦ୍ରବ୍ୟର ଚାହିଦା ବିଶେଷ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିବା କଥା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ମତ୍ସ୍ୟ ଚାଷରେ ଉନ୍ନତିପୂର୍ବକ ଦେଶରେ ନୀଳ ବିପ୍ଳବ ଆଣିବାକୁ ସରକାର ନିଜର ଆନ୍ତରିକତା ଜାହିର କରିଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଉନ୍ନତ ମତ୍ସ୍ୟ ବିହନ ଉପରେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେବା ସହିତ ଉନ୍ନତମାନର ମତ୍ସ୍ୟ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସରକାର ଚଳିତ ବଜେଟରେ ଟ ୫୦ କୋଟିର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରିଛନ୍ତି । ସେହିପରି ପଶୁପାଳନର ବିକାଶ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସରକାର ଟ ୫୦ କୋଟିର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଦୁଗ୍ଧ ଓ ପୁଷ୍ଟିଯୋଗାଣରେ ସହାୟକ ହେବ ।

ଚଳିତ ବଜେଟର ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ହେଉଛି ପାଣିପାଗ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଜାତୀୟ ପାଣ୍ଠି ଗଠନ ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଟ ୧୦୦ କୋଟିର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଭଣ୍ଡାରଣ, ବିଶେଷକରି କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉପଯୁକ୍ତ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଶୀତଳ ଭଣ୍ଡାରର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବାବେଳେ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟର ଭଣ୍ଡାରଣ ପାଇଁ ପଣ୍ୟାଗାରର କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧିର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏ ବାବଦରେ ସରକାର ୫୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରିବା ନିଶ୍ଚିତରେ ଏକ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ।

ଚଳିତ ବଜେଟର ଏହିସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁଶୀଳନ କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ନବଗଠିତ ଏନ୍‌ଡିଏ ସରକାର କୃଷି ଓ ଗ୍ରାମା□ଳ ବିକାଶ ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେବା ସହିତ ଆକାଂକ୍ଷିତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାସଲ ପାଇଁ

ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ୭୧ପୃଷ୍ଠାରେ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟ : ଏକ ଦୃଷ୍ଟିପାତ

• ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମହାପାତ୍ର

ଆମ ଦେଶରୁ ସର୍ବାଧିକ ଆୟକର ହାର ଓ କର୍ପୋରେଟ ଟିକସ ହାର ଅନେକ ବିକାଶଶୀଳ ତଥା ଉନ୍ନତ ଦେଶଠାରୁ କମ୍ । ଆମେରିକାର ଉଭୟ ହାର ୩୯.୬ ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିଲାବେଳେ ଆମ ଦେଶରେ ଏହା ୩୦ ପ୍ରତିଶତ । ଏପରିକି ବିଭିନ୍ନ ରିହାତି ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଭାବୀ ବା ଏଫେକ୍ଟିଭ କର୍ପୋରେଟ ଟିକସ ହାର ୨୨.୪୪ ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ପୂର୍ବରୁ ଆମ ଦେଶରେ ସର୍ବାଧିକ ଟିକସ ହାର ୯୬ ପ୍ରତିଶତ ପାଖାପାଖି ଥିଲା ।

ଗତ ଜୁଲାଇ ୧୦ ତାରିଖରେ ଭାଜପା ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ଏନ୍.ଡି.ଏ. ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଅରୁଣ ଜେଟଲୀ ୨୦୧୪-୧୫ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ସ୍ୱାଧୀନ□ାର ଭାରତ ବର୍ଷର ଏହା ୮୪ ତମ ବଜେଟ୍ । ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଲୋକସଭା ନିର୍ବାଚନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗତ ଫେବୃୟାରୀ ୧୭ ତାରିଖରେ ପୂର୍ବତନ କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ପି ଚିଦାମ୍ବରମ ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ୪ ମାସ ପାଇଁ ଉପା-୨ ସରକାର ଭୋଟ ଅନ ଆକାଉ□ ବା ଲେଖାନୁଦାନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବ□ର୍ମାନର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ବଜେଟରେ ଯେଉଁ ଆୟବ୍ୟୟର ଅଟକଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ତାହା ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଜେଟ୍ଲୀଙ୍କ ବଜେଟକୁ ନେଇ ମିଶ୍ରିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଚିରାଚରିତ ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରୀ ଦଳ ପକ୍ଷରୁ ସ୍ୱାଗତ କରାଗଲାବେଳେ ବିରୋଧୀ ଦଳ ପକ୍ଷରୁ କଠୋର ସମାଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ବାସ୍ତବରେ ବଜେଟର ବିଭିନ୍ନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସମୀକ୍ଷା କଲେ ଏହାର ପ୍ରକୃତ ରୂପ ଜଣାପଡିବ ।

ବାସ୍ତବରେ କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଜେଟଲୀ ଏକ ଘଡିସନ୍ଧି ମୁହୂ□ର୍ରେ ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି କହିଲେ କିଛି ଭୁଲ ହେବନାହିଁ । କାରଣ, ଭୟଙ୍କର ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ବିଶେଷକରି ଖାଦ୍ୟ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ଉପଭୋକ୍ତା ମୂଲ୍ୟସୂଚୀ ଭି□କ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ବି□ୀୟ ନିଅ□ ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହ୍ରାସ, ସ□ୟ ହ୍ରାସ ଆଦି ଗୁରୁତର ସମସ୍ୟା ଅର୍ଥନୀତିକୁ କବଳିତ କରିଛି । ଏପରି ସମୟରେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଯେଉଁ ବଜେଟ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ସେଥିରେ କିଛି ଭଲ ପଦକ୍ଷେପ ଥିଲାବେଳେ କିଛି ଜନବିରୋଧୀ ପଦକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟ ରହିଥାଇପାରେ । ବିଶେଷ ଭାବେ ଚିଦାମ୍ବରମଙ୍କ ଲେଖାନୁଦାନରେ ଯେପରି ବିଭିନ୍ନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିଆଯାଇଥିଲା ତାହାକୁ ଏହି ବଜେଟରେ ପୁନଃ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି । ସର୍ବୋପରି ବିଦେଶୀ ପୁଂଜି ନିବେଶକମାନେ

କିପରି ଆମ ଦେଶରେ ସହଜରେ ବ୍ୟବସାୟ କରିପାରିବେ ତାହାକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଫଳରେ ଗରିବ, ଖଟିଖିଆ ଜନତା ତଥା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ବଳି ପଡିଛି । ଏହା ସ□େ ବଜେଟରେ ଯେଉଁ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ସେଗୁଡିକ ହେଲା ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତିଙ୍କ ବିକାଶ ପାଇଁ ୫୦,୫୪୮ କୋଟି ଟଙ୍କା, ଗ୍ରାମା□ଳ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମ ସଡକ ଯୋଜନା ସକାଶେ ୧୪୩୮୯ କୋଟି ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରିଛନ୍ତି । ମନରେଗାରେ ଉତ୍ପାଦକତା ଏବଂ ସଂପ□ି ସୃଷ୍ଟିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଏହାକୁ କୃଷି ତଥା ଆନୁସଙ୍ଗିକ କ୍ଷେତ୍ର ସହିତ ଯୋଡିବା । ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ । କିନ୍ତୁ, ଏଥିପାଇଁ ଗତବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ନକରିବା ଚିନ୍ତାଜନକ ଅଟେ । ପୁନଶ୍ଚ, ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ରହୁଥିବା ତାରତମ୍ୟ ଦୂର କରିବାକୁ ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ ପାଇଁ ୨୮୬୩୯ କୋଟି ଟଙ୍କା, ମହିଳା କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ୯୮୦୩୦ କୋଟି ଟଙ୍କା, ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ୮୧୦୭୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ପାନୀୟ ଜଳ, ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ବିକାଶ, ସହରବାସୀଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ବାସଗୃହ, ସୁଦକ୍ଷ ସଶସ୍ତ୍ର ପୁଲିସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ଗଙ୍ଗାନଦୀର ବିକାଶ, ସଂଗଠିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟ ନିଧି ସଂଗଠନ (ଇ.ପି.ଏଫ) ସଂଚାଳିତ କର୍ମଚାରୀ ପେନସନ ଯୋଜନା ୯୫ ଅନୁଯାୟୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅବସରପରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ୧୦୦୦ଟଙ୍କାର ବାର୍ଷିକ ପେନସନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଦି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । ପୁନଶ୍ଚ ନାବାର୍ଡ ଜରିଆରେ ୫ ଲକ୍ଷ ଭୂମିହୀନ କୃଷକଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା, ଅଧିକ ୫ଟି ଆଇ.ଆଇ.ଟି. ଓ ଆଇ.ଆଇ.ଏମ୍. ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ (ଓଡିଶାରେ ଗୋଟିଏ ଆଇ.ଆଇ.ଏମ୍.) ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

ସେ ଯାହାହେଉ ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ ପୂର୍ବରୁ କ୍ଷମତାକୁ ଆସିବାର ମାସେ ମଧ୍ୟରେ ସରକାର ରେଳଯାତ୍ରୀ ଭଡା, ବୃଦ୍ଧି କରି ମଧ୍ୟବି□ ଶ୍ରେଣୀଙ୍କ ମନରେ ଯେଉଁ କ୍ଷତ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ ଏହି ବଜେଟ୍‌ରେ ସେଥିରେ କିଛି ରିହାତି ଦେଇ କଷ୍ଟ ଉପଶମ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । କେତେକ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ହ୍ରାସ କରିଛନ୍ତି । ଯାହା ଫଳରେ ଏଲ୍.ସି.ଡି. ଓ ଏଲ୍.ଇ.ଡି. ଟି.ଭି., ବ୍ରାଣ୍ଡେଡ୍ ପୋଷାକ, ଜୋତା, ସାବୁନ୍ ମୋବାଇଲ ଫୋନ୍, ଡବା ଖାଦ୍ୟ ଔଷଧ, ସୌରଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀ ଡେସ୍କଟପ୍, ଲାପଟପ ଆଦି ଶସ୍ତା ହେବ । ଅବଶ୍ୟ ସିଗାରେଟ୍, ତମାଖୁ, ପାନମସଲା, ଗୁଟଖା, ମୃଦୁପାନୀୟ ପ୍ୟାକେଟ୍, ଫଳରସ, ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ, ଏସି ବସ୍‌ରେ ଯାତ୍ରାକୁ ମହଙ୍ଗା କରିବା ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ।

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଆୟକର ଛାଡ ସୀମା ବୃଦ୍ଧି କରି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟବି□ ଶ୍ରେଣୀକୁ ନିଜ ସପକ୍ଷରେ ନେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ସେ ଆୟକର ଛାଡ ସୀମାକୁ ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ୨ ଲକ୍ଷ ୫୦ ହଜାର ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କଲାବେଳେ ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୨ ଲକ୍ଷ ୫୦ ହଜାର ଟଙ୍କାରୁ ୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଛନ୍ତି । ଟିକସ ହାର ବା ଶିକ୍ଷା ସେସ୍ ଏବଂ ୧ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଆୟକାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୧୦ ପ୍ରତିଶତ ସରଚାର୍ଜରେ କୌଣସି ପରିବ□ନ କରିନାହାନ୍ତି । ଏଥିଯୋଗୁଁ ଟ୍ୟାକ୍ସେବୁଲ ଆୟ ୨ ଲକ୍ଷ ୫୦ ହଜାରରୁ ୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପରେ ୧୦ ପ୍ରତିଶତ ୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଏବଂ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଆୟକର ୨୦ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଆୟରେ ୩୦ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ପୂର୍ବପରି ଟିକସ ଦେବାକୁ ପଡିବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଧାରା ୮୦ (ଘ) ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ଆର୍ଥିକ ଯୋଜନା ସ□ୟ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଯେଉଁ ୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ରିହାତି ମିଳୁଥିଲା (ମୋଟ ଆୟରୁ ବିଯୁକ୍ତ କରାଯାଉଥିଲା) ତାହାକୁ ୧ଲକ୍ଷ ୫୦ ହଜାର ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସାଧାରଣ ଭବିଷ୍ୟନିଧି ପାଣ୍ଠି (ପି.ପି.ଏଫ୍.)ରେ ବାର୍ଷିକ ନିବେଶ କରିବାର ସୀମାକୁ ମଧ୍ୟ ୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ୧ ଲକ୍ଷ ୫୦ ହଜାର ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ସେହିପରି ଧାରା ୨୪ (ଖ) ଅନୁସାରେ ଗୃହ ଋଣ ସୁଧ ପରିଶୋଧ ବାବଦରେ ଯେଉଁ ସର୍ବାଧିକ ୧.୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୋଟ ଆୟରୁ ବିଯୁକ୍ତ କରାଯାଉଥିଲା ସେହିସୀମାକୁ ୨ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ପୁନଶ୍ଚ କିଶାନ ବିକାଶ ପତ୍ରର ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଛି । ସ୍ୱଳ୍ପ ସ□ୟ ଯୋଜନାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବାପାଇଁ କନ୍ୟା ବିବାହ ତଥା ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ସ□ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରଚଳନର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି । ସେହିପରି ଜୀବନ ବୀମା ସୁରକ୍ଷା ସନ୍ନିହିତ ଥିବା ଏକ ଜାତୀୟ ସ□ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରଚଳନ ବିଷୟରେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଅଭିଭାଷଣରେ କହିଛନ୍ତି । ଉପରୋକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଶ୍ଚୟ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ବିଗତ ବର୍ଷର ଉଚ୍ଚ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ହାରକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଏ, ତେବେ ଉପରୋକ୍ତ ଆୟକର ଛାଡ ସୀମା ବୃଦ୍ଧି ବା ଟିକସ ରିହାତି ମିଳୁଥିବା ସ□ୟ ବାବଦ ଅର୍ଥ ରାଶିର ବୃଦ୍ଧି ଆଖି ଦୃଶିଆ ନୁହେଁ । ପୁନଶ୍ଚ ଆୟକର ଛାଡସୀମା ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ଉଚ୍ଚ ଆୟକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅଧିକ ରିହାତି ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ।

ଏକ ବଜେଟରେ ମୌଳିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଧନିକ ଶ୍ରେଣୀ ପୁଂଜିପତି, ବଡ ବଡ କଂପାନୀମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ହାରରେ ଟିକସ ଆଦାୟ କରି ଗରିବ, ସାଧାରଣ ଜନତା, ସମାଜର ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ବିକାଶ ତଥା କ୍ଷୁଧା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, ବୈଷମ୍ୟ, ବେକାର ଦୂର କରିବାରେ ବିନିଯୋଗ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାର ଉଦାସୀନ ଥିଲା ଭଳି ମନେ ହୁଏ । ଆମ ଦେଶରୁ ସର୍ବାଧିକ ଆୟକର ହାର ଓ କର୍ପୋରେଟ ଟିକସ ହାର ଅନେକ ବିକାଶଶୀଳ ତଥା ଉନ୍ନତ ଦେଶଠାରୁ କମ୍ । ଆମେରିକାର ଉଭୟ ହାର ୩୯.୬ ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିଲାବେଳେ ଆମ ଦେଶରେ ଏହା ୩୦ ପ୍ରତିଶତ । ଏପରିକି ବିଭିନ୍ନ ରିହାତି ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଭାବୀ ବା ଏଫେକ୍ଟିଭ କର୍ପୋରେଟ ଟିକସ ହାର ୨୨.୪୪ ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ପୂର୍ବରୁ ଆମ ଦେଶରେ ସର୍ବାଧିକ ଟିକସ ହାର ୯୬ ପ୍ରତିଶତ ପାଖାପାଖି ଥିଲା । ଲାଫର୍ କର୍ଭ ଅନୁସାରେ ଅଧିକ ହାରରେ ଟିକସ ଆଦାୟ କଲେ ଟିକସ୍ ଫାଙ୍କି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ଏବଂ କମ ଆଦାୟ ହେବ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୩୦ ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଉନ୍ନତ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ଅଧିକ ଋଣ ଗ୍ରସ୍ତ ହେବାରୁ ସର୍ବାଧିକ ଟିକସ ହାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମୁଦ୍ରାପାଣ୍ଠି ମଧ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଦେଉଛି । ଉନ୍ନତ ଦେଶମାନେ ସର୍ବାଧିକ ଟିକସ ହାର ବୃଦ୍ଧି କଲାବେଳେ ଆମ ସରକାର ତାହା କରିବାକୁ ପଛଘୁ□ା ଦେଉଛନ୍ତି। ଯାହାଫଳରେ ଜାତୀୟ ଆୟ ବା ଜି.ଡି.ପି. ଅନୁସାରେ ଆମ ଦେଶରେ ଟିକସ ୧୦.୨ ପ୍ରତିଶତ ଆଦାୟ ହେଉଥିଲା ବେଳେ ଅନେକ ଦେଶରେ ଏହାର ପରିମାଣ ୨ ଗୁଣରୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ । ଏଣୁ ସରକାର ବାର୍ଷିକ ୪୦ ଲକ୍ଷରୁ ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆୟକାରୀ ଉପରେ ୩୫ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପରେ ୪୦ ପ୍ରତିଶତ, ୧ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଆୟ ଉପରେ ୫୦ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଟିକସ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ୍ । ସରକାର ମଧ୍ୟ ଟିକସ ଭି□ିରେ ସଂପ୍ରସାରଣ ସାଙ୍ଗକୁ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ପୁଂଜି ଲାଭର ପ୍ରଚଳନ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଘରୋଇ ବ୍ୟବସାୟୀ ଧନୀ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଟିକସର ପରିସରଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଉ□ରାଧିକାରୀ ଟିକସର ପୁନଃ ପ୍ରଚଳନ ସାଙ୍ଗକୁ ସଂପଦକର, ଦାନକର ହାରକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ ତାହାକୁ ବଳିଷ୍ଠ ପଦକ୍ଷେପ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥାନ୍ତା । ଏହାଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା ।

ଏଣୁ ସରକାର ନିଜସ୍ୱ ସମ୍ବଳ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଆତ୍ମ ନିର୍ଭରଶୀଳ ନ ହୋଇ ଦେଶର ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବିଦେଶୀ ପୁଂଜି ବିଶେଷକରି ଏଫ୍.ଡି.ଆଇ. ବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିଦେଶୀ ପୁଂଜି ରାଷ୍ଟ୍ରାୟ□ ଶିଳ୍ପରୁ ପୁଂଜି ପ୍ରତ୍ୟାହାର ଏବଂ ସରକାରୀ ଘରୋଇ ଭାଗିଦାରୀ (ପି.ପି.ପି.) ଉପରେ ଅଧିକ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି ; ଯାହାର ଅନେକ କୁ ପ୍ରଭାବ ରହିଛି । ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ ବୀମା ଶିଳ୍ପ ଓ ପ୍ରତିରକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏଫ୍.ଡି.ଆଇ. ସୀମା ଫରେନ୍ ଇନ୍‌ଭେଷ୍ଟ ପ୍ରମୋଶନ ବୋର୍ଡ (ଏଫ୍.ଆଇ.ପି.ବି.) ରୁଟ ମାଧ୍ୟମରେ ୨୬ ପ୍ରତିଶତ ରୁ ୪୯ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଛନ୍ତି । ବୀମା ଶିଳ୍ପରେ ଏହି ବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ହେଲେ ବୀମା ଆଇନ ସଂଶୋଧନ ବିଲ ୨୦୦୮ ରେ ସଂସଦରେ ଗୃହୀତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସାଧାରଣତଃ ଅଟୋମେଟିକ୍ ରୁଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଏଫ୍‌ଡିଆଇ ଆସିବା ଅର୍ଥ ବେଶୀ କଟକଣା, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥାଏ । କିନ୍ତୁ, ଏଫଆଇପିବି ମାଧ୍ୟମରେ ଆସୁଥିବା ଏଫ୍‌ଡିଆଇ ଅନେକ କଟକଣା, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

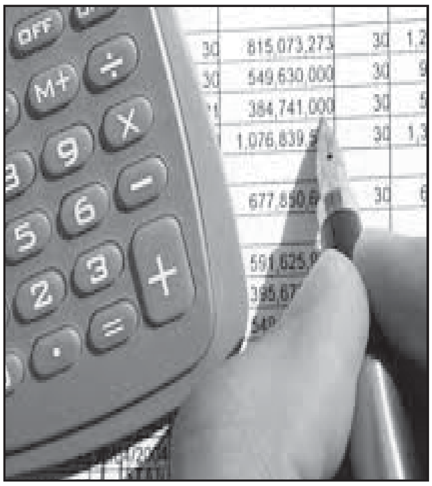

ଥାଏ । ଏଫ୍‌ଆଇପିବି ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ସଚିବ, ଇକୋନୋମିକ ଆଫେଏୟାରସ୍ ବିଭାଗକୁ ନେଇ ଗଠିତ । ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଏହାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି ୧୨୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଫ୍.ଡି.ଆଇ.ଙ୍କୁ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଅନୁମୋଦନ କଲାବେଳେ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଏଫ୍.ଡି.ଆଇ.କୁ କ୍ୟାବିନେଟ୍ କମିଟ୍ ଅନ୍ ଇକୋନୋମିକ୍ ଆଫେୟାରସ୍ ଅନୁମୋଦନ କରିଥାଏ । ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ବିଭିନ୍ନ ଗବେଷଣାରୁ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ଯେ ଏକ ଦେଶର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସ□ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଏଫ୍.ଡି.ଆଇ.ର ଭୂମିକା ସେପରି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ । ତା ସ□େ ଯଦି ଏଫ୍.ଡି.ଆଇ. ଆମ ଦେଶର ସ□ ଅନୁଯାୟୀ ଆସେ ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ନୂତନ ନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, ନୂତନ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଆସେ ତାହା ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ।

ଆମେରିକାରେ ଯେପରି ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଆର୍ଥିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭୁଷୁଡି ପଡୁଛି ଦେବାଳିଆ ହେଉଛି ସେତେବେଳେ ଆମ ସ□ୟ ଉପରେ ବିଦେଶୀ କଂପାନୀଙ୍କ କ□ୃତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି ଆମ ଆର୍ଥିକ ସାର୍ବଭୌମତ୍ୱ ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ସେହିପରି ବାସେଲ ନିୟମ-୩ ପାଳନ ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କମାନଙ୍କର ୨୦୦୮ ସୁଦ୍ଧା ୨,୪୦,୦୦୦ କୋଟି

ଟଙ୍କା ପୁଞ୍ଜି ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କମାନେ ଏହାକୁ ତାଙ୍କ ପୁଞ୍ଜି ବିକ୍ରି କରି ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ବଜେଟ ଅଭିଭାଷଣରେ କହିଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଆମ ବ୍ୟାଙ୍କମାନଙ୍କର ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ବିଭିନ୍ନ ଧନିକ ଶ୍ରେଣୀ ଶିଳ୍ପପତି ଋଣ ନେଇ ରାଜନେତାଙ୍କ ଛତ୍ରଛାୟାରେ ରହି ଋଣ ଓ ସୁଧ ନ ସୁଝିବା ଯାହା ଫଳରେ ଭାରତୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କମାନଙ୍କ ଅଚଳ ସଂପ□ି ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୧୩ ସୁଦ୍ଧା ୨ ଲକ୍ଷ ୬ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହ□ଥିଲା । ବ□ମାନ ଆହୁରି ଅଧିକ ହେବ । ସରକାର ଯଦି ସେହି ଠକ କଂପାନୀ, ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ଏହାକୁ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦୃଢ ପଦକ୍ଷେପ ନିଅନ୍ତେ ତେବେ ବ୍ୟାଙ୍କମାନେ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେବେ ।

ବଜେଟରେ ଯେଉଁ ଟିକସ ଆଦାୟ ହେବାର ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ତାହା ବିଗତ ବର୍ଷର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଟିକସ ହାର ବୃଦ୍ଧିକୁ ଦେଖିଲେ ଅବାସ୍ତବ ପରି ମନେ ହୁଏ, ବଜେଟର ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ୧୭ ଲକ୍ଷ ୯୪ ହଜାର ୮୯୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ବେଳେ ଯୋଜନା ବାବଦ ବ୍ୟୟ ୫୨୭୫ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଯାହା ଗତବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ୨୬.୯ ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ଯେତେବେଳେ ପୂର୍ବ ଦୁଇଟି ବଜେଟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଟିକସ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବାରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ବରାଦ ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳରେ ପୂର୍ବତନ ସରକାର ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ ସେତେବେଳେ ଯୋଜନାବାବଦ ବ୍ୟୟ ଏତେ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ଆଶା କରିବା ଭୁଲ ଅଟେ । ସେହିପରି ମୋଟ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ୧୩ ଲକ୍ଷ ୬୪ ହଜାର ୫୨୪ କୋଟି ଟଙ୍କା (ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଅଂଶ ଦେଲାପରେ ୯୭୭୨୫୮ କୋଟି ଟଙ୍କା) ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଗତବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ୧୭ ପ୍ରତିଶତ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଯେତେବେଳେ ନାମାଙ୍କନ ଅଭିବୃଦ୍ଧି (ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ହାର ଓ ବାସ୍ତବ ଅଭିବୃଦ୍ଧି) ୧୩.୪ ପ୍ରତିଶତ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ସେତେବେଳେ ରାଜସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି ୧୭ ପ୍ରତିଶତ ହେବା ଅସମ୍ଭବ ମନେହୁଏ । ସେହିପରି ବି□ୀୟ ନିଅ□ (ପୂର୍ବ ଲେଖାନୁଦାନ ପରି) ଯେଉଁ ଜାତୀୟ ଆୟର ୪.୧ ପ୍ରତିଶତ ରେ ସୀମିତ ରଖାଯାଇଛି ତାହା ନିଶ୍ଚୟ ଅଧିକ ହେବ । ଯଦି ୪.୧ ପ୍ରତିଶତରେ ସୀମିତ ରଖାଯାଏ ତେବେ ଜନହିତକର ଖର୍ଚ୍ଚ ହ୍ରାସ କରାଯିବ । ବାସ୍ତବରେ ଆମ ଦେଶରେ ବି□ୀୟ ନିଅ□ ବା ସମ୍ବଳର ଅଭାବ ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟା ନୁହେଁ । ବରଂ ଧନିକ ଶ୍ରେଣୀଠାରୁ ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ଅପାରଗତା ଏକ ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟା । ସାଧାରଣତଃ ଏକ ବଜେଟକୁ ପ୍ରଗତିଶୀଳ କୁହାଯାଏ ଯଦି ସେଥିରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷକର ବାବଦରେ ଅଧିକ ଆୟ ହେଲାବେଳେ ପରୋକ୍ଷକର ବାବଦରେ କମ ହୁଏ । ୨୦୧୪-୧୫ ବଜେଟରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷକର ବାବଦରେ ଦେଶ ୨୨୨୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ହରାଇଲା ବେଳେ ପରୋକ୍ଷକର ବାବଦରେ ୭୫୨୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଅର୍ଜନ ହେବ । ■■

** ଡିଭାଇନ ନଗର, ଚାଉଳିଆଗଂଜ, କଟକ*

ପୃଷ୍ଠା୧୪ର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ

ରହିଛି ସାର୍ବଜନୀନ ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥା ପେନସନ ଓ ବୀମା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯଦ୍ୱାରା ବୟସ୍କମାନେ ସମ୍ମାନର ସହ ନିଜର ଶେଷ ଜୀବନ କାଟିପାରିବେ । ଶେଷରେ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ନେଇ ଆଉ ଦୁଇଟି ସମସ୍ୟା ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିବାକୁ ହେବ ପ୍ରଥମତଃ ବୟସ୍କଙ୍କ ସମସ୍ୟା ଓ ବୟସ ସଂଶ୍ଲିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେବା ଦରକାର ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଦେଶରେ ମେଡିକାଲ ଜେରୋ□ୋଲୋଜିକୁ ଏକ ବିଜ୍ଞାନ ଭାବରେ ବିକଶିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି ।

ନୂତନ ସରକାରଙ୍କ ଏହି ବଜେଟକୁ ଅନେକ ପୂର୍ବ ସରକାରଙ୍କ ନୀତିର ସଂପ୍ରସାରଣ ବୋଲି କହୁଥିଲେ ହେଁ ଏଥିରେ ଅନେକ କିଛି ନୂତନ ରହିଛି । ଠିକ ଭାବରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଏହା ଦେଶରେ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦିଗରେ ଏକ ନୂତନ ପରିବ□ନର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରିବ ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟକୁ ସାଧାରଣ ଢା□ାରୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଏକ ନୂତନ ରୂପ ଦେବାକୁ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରୟାସ କରିଛନ୍ତି । ମୁଦ୍ରାନୀତି ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟିସାଧନ ଭଳି ଅନ୍ୟ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପର ଯୋଗାଣ ଆଦି ଉପରେ ଅଲଗା ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ । ଆୟୋଗର ଜରିଆରେ ସବସିଡି ଆଦି ସରକାରଙ୍କ ବ୍ୟୟର ସରଳୀକରଣ ପ୍ରଭୃତି ସରକାରଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟର ପରିପ୍ରକାଶ କରିଛି । ଅତିରିକ୍ତ ଋଣ ନେବା ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ଋଣ ଭାର ନେବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଅନିଚ୍ଛା ଆର୍ଥିକ ସୁଦୃଢ଼କରଣ ସକାଶେ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାର ପ୍ରକାଶ କରେ । ଆୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବଜେଟ ନୀତି ପାଇଁ ଏକ ପରିପକ୍ୱ ପଦ୍ଧତିର ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଛି । ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବଜେଟ ହେଉଛି ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଏବଂ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନକାରୀ ତଥା ଜରିଆରେ ଅଧିକ ସଂସ୍କାର ନିମନ୍ତେ ପଥ ପରିଷ୍କାର କରିଛି । ■■

** ଆର୍.ବି.ଆଇ ଚେୟାର ପ୍ରଫେସର ଆଇ.ଆଇ.ଏମ୍, ବାଙ୍ଗାଲୋର*

** ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆସୋସିଏଟ, ଆଇ.ଆଇ.ଏମ୍.ବି.*

ଓଡିଶା ବଜେଟ୍ : ୨୦୧୪-୧୫

• ଗୁରୁକଲ୍ୟାଣ ମହାପାତ୍ର

ଚଳିତ ବର୍ଷର ବଜେଟକୁ ଗତ ବର୍ଷର ବଜେଟ ସହିତ ତୁଳନା କଲେ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ଚଳିତ ବର୍ଷର ଏହି ବଜେଟ ଅଟକଳ ପ୍ରାୟ ୩୩ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଅଣ ଯୋଜନା ଅଟକଳ ୭.୩ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ବେଳେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ଅଟକଳ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହୋଇଛି ।

ଗତ ଜୁନ୍ ୧୭ ତାରିଖରେ ଓଡିଶାର ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଅମାତ ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ୮୦,୧୩୯ କୋଟି ୫୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ ଓଡିଶା ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ବିଗତ ବର୍ଷରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ପରଂପରା ଅନୁଯାୟୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ପରି ଓଡିଶାରେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମାତ ଦୁଇଟି ବଜେଟ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମଟି ଥିଲା କୃଷି ବଜେଟ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟଟି ଥିଲା ସାଧାରଣ ବଜେଟ । ଏହି ବଜେଟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବିଶେଷ କରି ପୁଂଜି ନିବେଶ, ଅଭିବୃଦ୍ଧି, ଉନ୍ନୟନ ଓ ଜନ ହିତକର ଯୋଜନା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି । ଏହି ବଜେଟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆଉ କେତେକ ନୂତନ ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ତାହା ହେଲା ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସଡକ ଯୋଜନା ପରି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ସଡକ ଯୋଜନା । ୧୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ 'ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସଡକ ଯୋଜନା'ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିବା ଗ୍ରାମ୍ୟ ରାସ୍ତା ଗୁଡିକୁ ଏହି ନୂତନ ଯୋଜନାରେ ସାମିଲ କରାଯିବ ।

ଏହାଛଡା ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ କଚ୍ଚା ଘରକୁ ପକ୍କା ଘରରେ ପରିଣତ କରାଯିବାକୁ ମୋ କୁଡିଆ ଯୋଜନାରେ ୩୩୦ କୋଟି ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ଏହି ବଜେଟରେ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ ଯୋଜନାରେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସକାଶେ ୧୧୬୯ କୋଟି ୨୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚଳିତ ବଜେଟରେ କରାଯାଇ ପାରିଛି ।

ପୁରୀରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନବ କଳେବର

ପୁରୀରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ନବ କଳେବର ପ୍ରତି ୧୨ ବର୍ଷରେ ବା ଯୋଡା ଆଷାଢରେ ୧୯ ବର୍ଷରେ ହୋଇ ଆସୁଛି । ଏ ପରଂପରା ଅତି ପ୍ରାଚୀନ । ଏହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମହୋତ୍ସବ ପାଳନ କରିବା ସମୟରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଅସମ୍ଭବ ଭିଡ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଶ୍ରୀ ଜୀଉମାନଙ୍କର

ନବକଳେବର ଆସନ୍ତା ୨୦୧୫ ମସିହାରେ ହେଉଥିବାରୁ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ପୁରୀ ଓ ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଉଛି । ଏହି ନବ କଳେବର ଦେଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୫୦ ଲକ୍ଷ ତୀର୍ଥଯାତ୍ରୀ, ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଓ ଦର୍ଶକଙ୍କ ସମାଗମ ହୋଇପାରେ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅନେକ ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ରାସ୍ତା ଗୁଡିକର ଉନ୍ନତିକରଣ ପାଇଁ ୭୧ କୋଟି ୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ମାଳତୀ ପାଟପୁରଠାରେ ବସଷ୍ଟାଣ୍ଡ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ୭୩ କୋଟି ୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବରାଦ କରାଯାଇଛି । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ତଥା ଧାର୍ମିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରୁଥିବା ପୁରୀ ଓ ଏହାର ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳକୁ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ତଥା ଉଚ୍ଚମାନର ବିଦ୍ୟୁତ ସରବରାହ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ଶକ୍ତି ବିଭାଗ ୩୦୦ କୋଟିରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଟଙ୍କାର ପ୍ରକଳ୍ପ କାମ ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ୧୩୦ କୋଟି ୯୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବରାଦ କରାଯାଇଛି । ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଭିନ୍ନ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ପ୍ରଭୃତି କ୍ରୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୪ କୋଟି ୩୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ଚଳିତ ବଜେଟରେ କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ଗୃହ ବିଭାଗ ବଜେଟରେ ୨୦୧୫ ର ନବ କଳେବର ସକାଶେ ୧୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ସିସିଟିଭି ଓ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଯନ୍ତ୍ରପାତି କ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ତଥା ଅବଶିଷ୍ଟ ୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବାସିକ ତଥା ଅଣ ଆବାସିକ ଗୃହର ଭିତ୍ତିଭୂମି ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ନବ କଳେବର ଉପଲେକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ପ୍ରଶାସନର ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ୭ କୋଟି ୮୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

ନକ୍ସଲପନ୍ଥୀଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟସ୍ରୋତରେ ଆଣିବା

ନକ୍ସଲବାଦୀ ଯୁବକଯୁବତୀଙ୍କୁ ସମାଜର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ରୋତରେ ସାମିଲ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏକ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଆତ୍ମ ସମର୍ପଣ ଓ ଥଇଥାନ ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଯୋଜନାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଥଇଥାନ କରି ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଦେବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ଅଣ ଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ୭୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

ଚଳିତ ବର୍ଷର ବଜେଟକୁ ଗତ ବର୍ଷର ବଜେଟ ସହିତ ତୁଳନା କଲେ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ଚଳିତ ବର୍ଷର ଏହି ବଜେଟ ଅଟକଳ ପ୍ରାୟ ୩୩ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଅଣ ଯୋଜନା ଅଟକଳ ୭.୩ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ବେଳେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ଅଟକଳ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହୋଇଛି । ଯୋଜନା ଆୟୋଗଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି କ୍ରମେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଯୋଜନା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଂଶବାବଦକୁ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଇ ରାଜ୍ୟର ଯୋଜନା କଳେବର ୧୧,୫୧୩ କୋଟି ୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ବୋଲି ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଯଦି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତାଗୁଡିକୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ ତେବେ ଗତ ୨୦୧୩-୧୪ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ବରାଦ ହୋଇଥିବା ୧୯୩୬୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଯୋଜନା ୨୭୨୯୬ କୋଟି ୯୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ୪୧ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।

ଗତ ୨୦୧୩-୧୪ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ କୃଷି ଓ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟୟ ବରାଦ ୭୧୬୧ କୋଟି ୪୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିବାବେଳେ ୨୦୧୩-୧୪ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଏହା ୯୫୪୨ କୋଟି ୨୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଏହି ବୃଦ୍ଧିର ପରିମାଣ ୩୩ ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା କୃଷି ଓ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ଅଟକଳ ୫୨୬୨ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ୭୪୯୦ କୋଟି ୪୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ଯାହା ୪୨ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ । ଏହି ବୃଦ୍ଧି ହାର ରାଜ୍ୟରେ କୃଷି ଓ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ପାଦନ, ରୋଜଗାର ଏବଂ କୃଷକମାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୋଲି ଜଣାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ- ୧ :

	୨୦୧୩-୧୪ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ବଜେଟ ଆକଳନ	୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ବଜେଟ ଆକଳନ
ଅଣଯୋଜନା	୩୭୯୫୮.୫୭	୪୦୭୧୧.୦୧
ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	୧୯୩୬୭.୦୦	୩୮୧୦.୦୦
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା	୧୦୯୫.୮୦	୬୦୯.୪୨
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଯୋଜନା	୧୮୮୧.୭୨	୯.୧୫
ମୋଟ	୬୦୩୦୩.୦୯	୮୦୧୩୯.୫୮

ଗତ ଜୁନ ୧୨ ତାରିଖରେ ପ□ଦେଶ ବିଧାନସଭାର ପ୍ରଥମ ବଜେଟ ଅଧିବେଶନରେ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇ ଓଡିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳ ଡକ୍ଟର ଏସ୍.ସି.ଜମିର୍ କହିଥିଲେ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଡକ ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରୁନଥିବା ଗ୍ରାମଗୁଡିକୁ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ସଡକ ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରାଯିବା ସହିତ ବିଜୁ ସେତୁ ଯୋଜନାର ପରିସର ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ । ଚଳିତ ବଜେଟରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ସଡକ ଯୋଜନାରେ ୧୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ ବିଜୁ ସେତୁ ଯୋଜନା ପାଇଁ ୧୬୩ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ରହିଛି ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ୪୦ ଟି ବିଭାଗ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରିଛନ୍ତି । ସେଥି ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବାଧିକ ବ୍ୟୟ ବରାଦ ଅର୍ଥବିଭାଗ ପାଇଁ ୧୬୮୪୮ କୋଟି ୧୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବା ବେଳେ ସର୍ବନିମ୍ନ ବ୍ୟୟ ବରାଦ ୧ କୋଟି ୭୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସାଧାରଣ ଅଭିଯୋଗ ଓ ପେନସନ୍ ବିଭାଗ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ବରାଦ ହୋଇଥିବା ଜଣାଯାଇଛି ।

କୃଷି ବଜେଟ

ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ବିଧାନ ସଭାରେ ପ୍ରଥମେ କୃଷି ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ତାଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ, ଯେ ୨୦୧୨-୧୩ ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଉତ୍ପାଦକତା ହାସଲ କରିଛି । ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱିତୀୟଥର ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ଏହି ସଫଳତା ପାଇଁ ସମ୍ମାନଜନକ 'କୃଷି କର୍ମଣ ପୁରସ୍କାର' ରେ ପୁରସ୍କୃତ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଗୌରବର ବିଷୟ । କିନ୍ତୁ ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷଟି ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଶୁଭଙ୍କର ନଥିଲା । କାରଣ ରାଜ୍ୟରେ ଫାଇଲିନ୍ ଯୋଗୁଁ ଫସଲ, ଫଳ ଓ ପନିପରିବା ଇତ୍ୟାଦିର ବ୍ୟାପକ କ୍ଷୟକ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ଫସଲଗୁଡିକର କ୍ଷତି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏହି ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ବିପାକ ନର୍ସରୀ ଓ ସୁରକ୍ଷିତ ଭି□ଭୂମିରେ ବ୍ୟାପକ କ୍ଷତି କରିଥିଲା । ୨୦୧୩-୧୪ରେ ଫାଇଲିନ୍ ବାତ୍ୟା ଓ ତତ୍‌ଜନିତ ବନ୍ୟାଦ୍ୱାରା କ୍ଷତି ସ□େ ଏହି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛି । ଏକାଦଶ ପ□ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା କାଳରେ ସରକାର କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ଅଧିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ଦ୍ୱାଦଶ ପ□ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା କାଳରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ରଗତି ଏବଂ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଆମର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରହିଛି । ଏହି ସଫଳତା ପ୍ରମାଣିତ କରୁଛି ଯେ ଗତ ଦଶନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ଓଡିଶାର କୃଷି ଅଧିକ ସମୃଦ୍ଧଶାଳୀ ହୋଇ ପାରିଛି । କୃଷିର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୨୦୧୩ରେ ନୂତନ କୃଷିନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି କୃଷି ନୀତିର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଉତ୍ପାଦକତାର ନିରନ୍ତର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କୃଷି ଅର୍ଥନୀତି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଚଳିତ ବଜେଟରେ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନେକ ସଂସ୍କାର ଆଣିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି । ଫଳରେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷରେ ଜଳସେଚନ, ଉନ୍ନତ ମାନର ବିହନ ଯୋଗାଣ ତଥା କୃଷି ବୀମା ଓ ସଂପ୍ରସାରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଆ ଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପକୁ ଅଧିକ ସୁଦୃଢ କରି କୃଷକମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ ଓ ଆର୍ଥିକ ମାନଦଣ୍ଡରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିପାରିବ । ଉଭୟ ଯୋଜନା ଓ ଅଣଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ରରେ କୃଷି ବିଭାଗର ବ୍ୟୟ ବରାଦକୁ ଗତ ବର୍ଷ ୧୮୨୩.୭୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ରଖା ଯାଇଥିଲା ବେଳେ ଚଳିତ ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ତାହାକୁ ୨୭୨୭.୯୯କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ୫୦ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଚଳିତ ବଜେଟରେ ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ୨୨୩୪ କୋଟି ୯୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ବିଭିନ୍ନ ଉପକ୍ଷେତ୍ର ଯଥା- ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ, ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି, ଭୂମି ଓ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ, କୃଷି ଗବେଷଣା ଓ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୃଷିଭି□କ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ରୂପାୟନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଛି । ସେଗୁଡିକ ହେଉଛି ଜଳକ୍ଲିଷ୍ଟ ଅ□ଳରେ ଭୂତଳ ଜଳର ପୋଷଣୀୟ ଉପଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ୫୨୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ । ସେହିପରି ଜଳ ନିଧି ଯୋଜନାରେ ୧୬୦ କୋଟି ଟଙ୍କା, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କୃଷି ବିକାଶ ଯୋଜନାରେ ୫୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କା, କୃଷି ସରଞ୍ଜାମ, ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଓ ଡିଜେଲ ପମ୍ପସେଟ୍‌ର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ବାବଦରେ ୧୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କା, ବିହନ ସାର, ଜୈବସାର ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ବାବଦରେ ୬୦ କୋଟି ୯୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, ଶ୍ରୀ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଧାନଚାଷ ପାଇଁ ୧୦ କୋଟି ୫୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, ଆଳୁ ଓ ମସଲା ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ୧୦ କୋଟି ଟଙ୍କା, ଉଦ୍ୟାନ ଓ କୃଷି ମିଶନ ପ୍ଲସ ପାଇଁ ୨୩ କୋଟି ୪୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ବରାଦ ହୋଇଛି ।

କୃଷି ବିଭାଗର ବଜେଟରେ ଅଣୁ ଜଳସେଚନ, ଜଳସେଚନ, ସମବାୟ ବିଭାଗ ସମେତ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରାଯାଇଛି । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ବିପାକ ଓ ପ୍ରତିକୂଳ ପାଗ ପାଇଁ ଚାଷର କ୍ଷୟକ୍ଷତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି

କୃଷକମାନଙ୍କୁ ୧୬୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଶସ୍ୟ ବୀମାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏଥର ବଜେଟରେ କରାଯାଇଛି । ସେହିପରି ମତ୍ସ୍ୟ ଓ ପଶୁସଂପଦ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ପାଇଁ ୫୨୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଜେଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି । ସମବାୟ ବିଭାଗ ପାଇଁ ୧୧୦୬ କୋଟି ୪୬ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ଏଥର ବଜେଟରେ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଜଳସଂପଦ ବିଭାଗ ପାଇଁ ୫୦୮୭ କୋଟି ୬୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟରେ ଏକ ନୂତନ ମତ୍ସ୍ୟନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇ ମତ୍ସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ଚିଙ୍ଗୁଡି ଉତ୍ପାଦନକୁ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ କରାଇବା ସହିତ ଏସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଯୁକ୍ତିର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।

ସାଧାରଣ ବଜେଟ୍

ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ଆଶା ଓ ଭରସାକୁ ଚାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ମୌଳିକ ଭି□ଭୂମିର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାସ୍ତାଘାଟର ବିକାଶ ସମେତ ପାନୀୟ ଜଳ, ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ, ଜଳସେଚନ, କୃଷି ଓ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ବଜେଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ତ୍ରୟୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ସୁପାରିଶ କରିଥିବା ବି□ୀୟ ଶୃଙ୍ଖଳାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଓଡିଶା ବି□ୀୟ ଉ□ରଦାୟୀ ଆଇନ ୨୦୦୫ର ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଗୁଡିକୁ ହାସଲ କରିବା ଦିଗରେ ସରକାର ସମର୍ଥ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମାତ ତାଙ୍କ ବଜେଟ ଅଭିଭାଷଣରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ।

ରାଜ୍ୟ ବଜେଟରେ ଗୁଣାତ୍ମକ ଦିଗ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କଲେ ଜଣାଯିବ ଯେ ଟିକସ ଓ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦର ଅନୁପାତ ୨୦୧୩-୧୪ ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳ ଅନୁଯାୟୀ ୫.୯୩ ପ୍ରତିଶତ ଥିଲାବେଳେ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ଏହା ୬.୦୯ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାର କଳେବର ମଧ୍ୟ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହୋଇଛି । ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ କରାଯାଇଥିବା ୬୬ଟି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରବ□ିତ ଯୋଜନାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତାକୁ ବାଦ ଦେଲେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାର ଅଟକଳ ୪୧ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ପୁଂଜି ସଂପ□ି ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦ୍ୱାରା ପୁଂଜି ସଂପ□ି ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ଏଥର ବଜେଟରେ ୧୦୩୦୪.୯୨ ଟଙ୍କା ବରାଦ ହୋଇଛି ଯାହା ରାଜ୍ୟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦର ୩.୧୬ ପ୍ରତିଶତ । ପୁଣି ପୁଂଜି ସଂପ□ିର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ୪୧୩୦.୫୯ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ଚଳିତ ବଜେଟରେ କରାଯାଇଛି ।

ଚଳିତ ବଜେଟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିବ□ିନ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ବିଗତ ୨୦୦୬-୦୭ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଯୋଜନା ଓ ଅଣଯୋଜନା ବ୍ୟୟର ଅନୁପାତ ୨୭ ପ୍ରତିଶତ ଥିଲାବେଳେ ତାହା ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ୯୭ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ସେହିପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବି□ୀୟ ନିଅ□ ରାଜ୍ୟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦର ୩ ପ୍ରତିଶତ ହେବାକୁ ଥିବାବେଳେ ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ବି□ୀୟ ନିଅ□ ରାଜ୍ୟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦର ୨.୯୮ ପ୍ରତିଶତରେ ରଖାଯିବ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରବ□ିତ ଯୋଜନାମାନଙ୍କରେ ରାଜ୍ୟ ଅଂଶ ବାବଦକୁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ୩୪୪୮.୫୫ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

ବଜେଟରେ ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ମିଶନ୍ ଯୁବଶକ୍ତି ନାମରେ ଏକ ନୂତନ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୀତ ହୋଇଛି । ଚଳିତ ବଜେଟରେ ଏଥିପାଇଁ ୧୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଫଳରେ ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ସକ୍ରିୟ କରାଇ ସେମାନଙ୍କର ସାମଗ୍ରିକ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଏହି ଏକାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଗଲେ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶକ୍ତିର ଉପଯୋଗ କରାଯାଇ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ସାମାଜିକ ଓ ଆର୍ଥିକ ସଶକ୍ତିକରଣ ଜରିଆରେ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ମାନଦଣ୍ଡରେ ଉନ୍ନତି ଅଣାଯାଇ ପାରିବ ।

ମହିଳା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ସୁଧ ରିହାତି ନାମରେ ଯେଉଁ ନୂତନ ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି । ସେଥିରେ ମହିଳା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ରିହାତି ଦରରେ ଋଣ ଯୋଗାଣ ଜରିଆରେ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତିର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ତଥା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ବିମୋଚନ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଚଳିତ ବଜେଟରେ ଏଥିପାଇଁ ୨୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

ବ୍ଲକ ସ୍ତରରେ ନୂତନ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅଣ ଆବାସିକ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନାମରେ ଏକ ନୂତନ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୀତ ହୋଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ୧୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ସେହିପରି ବ୍ଲକ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆବାସିକ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନାମକ ଅନ୍ୟ ଏକ ନୂତନ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ୧୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିବାହ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ଅଭିନବ ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଯୋଜନାନୁଯାୟୀ ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟଜଣେ ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବିବାହ କରେ

ତେବେ ସେ ୫୦ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇ ପାରିବ । ଚଳିତ ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ବଜେଟରେ ଏଥିପାଇଁ ୨ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

ବରଗଡଠାରେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଇକତ୍ ହସ୍ତତନ୍ତ ପାର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ୧୬ କୋଟି ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ପ୍ରକଳ୍ପର ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ନୂତନ ଭାବେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅଭିନବକରଣ ନାମକ ଏକ ଯୋଜନା ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ୭ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

ଦୁର୍ଗମ ଜନଜାତି ଅ□ଳରେ ଗମନାଗମନର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ "ବିଜୁ ଗାଁ ଗାଡି ଯୋଜନା" ନାମରେ ଏକ ନୂତନ ଯୋଜନା ପ୍ରଚଳନ ସକାଶେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛନ୍ତି । ଏହି ନୂତନ ଯୋଜନାରେ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ରିହାତି ହାରରେ ସୁଧ ଦିଆଯାଇ ରାସ୍ତା ଟିକସ ଓ ପରମିଟ ଫି ଛାଡ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ରହିଛି । ଏହି ଯୋଜନାନୁଯାୟୀ ଏକ ହଜାର ଛୋଟ ଗାଡି ଗ୍ରାମା□ଳର ଜନଜାତି ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଅ□ଳରେ ଚଳାଚଳ କରିବ । ଦୁର୍ଗମ ଅ□ଳରେ ପରିବହନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତି କରାଯାଇ ଗ୍ରାମା□ଳରେ ଥିବା ଅନ୍ତତଃ ହଜାରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ସୁବିଧା ମିଳିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହି ଯୋଜନାରେ ହୋଇଛି, ସେଥିପାଇଁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ୮ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

ନୂତନ ଭାବେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓଡିଶା ପାଓ୍ୱାର ଇମ୍ପୃଭମେ□ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ନାମକ ଏକ ନୂତନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଚଳିତ ବର୍ଷଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଚାରିଗୋଟି ଅଂଶ ରହିଛି । ସେଗୁଡିକ ହେଲା ୧. ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଓ ଉଚ୍ଚମାନର ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ Redial to ring conversion Project ପ୍ରତିଷ୍ଠା ୨. ବାତ୍ୟା ପ୍ରଭାବିତ ତଟବ□ୀ ଅ□ଳରେ ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପ୍ରତିରୋଧକ କରିବା ପାଇଁ Disaster Resilient Power System ଗଠନ କରିବା, ୩. ବିଦ୍ୟୁତ ସରବରାହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପ୍ରଶମନ ପାଇଁ ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା , ୪. ଜିଲ୍ଲା ସଦର ମହକୁମାରେ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଓ ଗୁଣାତ୍ମକ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଚଳିତ ବଜେଟରେ ଏଥିପାଇଁ ୫୫ କୋଟିର ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

ନୂତନ ଭାବେ ରାଜସ୍ୱ ନୀରିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗଠନ ନିମନ୍ତେ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ୨ କୋଟି ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

ବଜେଟ କଳେବର ବୃଦ୍ଧି

ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ ଚଳିତ ବର୍ଷର ବଜେଟର କଳେବର ବେଶ୍ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ପ୍ରଚଳିତ ଯୋଜନାଗୁଡିକ ପାଇଁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟବରାଦ ଏବଂ କେତେଗୁଡିଏ ନୂତନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଥିବାରୁ ଚଳିତ ବଜେଟର କଳେବର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ନିଜସ୍ୱ ଯୋଜନାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ମୋକୁଡିଆ ଯୋଜନା ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ବରାଦ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ୨୩୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ସେହିପରି ନୂତନ ଭାବେ ହୋଇଥିବା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ସଡକ ଯୋଜନା ପାଇଁ ୧୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ଚଳିତ ବଜେଟରେ କରାଯାଇଛି । ଏସବୁ ପାଇଁ ବଜେଟରେ ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଖଣି ଲିଜ୍ ଓ ଖଣି ଲିଜ୍‌ର ନବୀକରଣ ଉପରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଡ୍ୟୁଟି ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଆଇନ ୧୮୯୯ର ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏହା ଏବେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସେ ବାବଦରେ କୌଣସି ରାଜସ୍ୱ ପାଇ ପାରିନାହାନ୍ତି ।

ତେଣୁ ରାଜ୍ୟରେ ସମ୍ବଳ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବିଦେଶୀ ମଦ ଉପରେ ୨୦ ପ୍ରତିଶତରୁ ୨୫ ପ୍ରତିଶତ ଟିକସ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏବଂ ପେଟ୍ରୋଲ ଓ ଡିଜେଲ ଉପରେ ଟିକସ ହାର ୧୮ ରୁ ୨୦ ପ୍ରତିଶତ ପୁନଃପ୍ରବ□ନ କରିବାକୁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଏ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କ ବଜେଟ ଭାଷଣରେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱଚ୍ଛଳ ବର୍ଗଙ୍କର ଟିକସ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଥିବା ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବିଦେଶୀ ମଦର ଟିକସ ବୃଦ୍ଧି ଚଳିତ ବଜେଟରେ କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚକ୍ଷମତା ସଂପନ୍ନ କମିଟି ପେଟ୍ରୋଲ ଓ ଡିଜେଲ ଉପରେ ସର୍ବନିମ୍ନହାର ୨୦ ପ୍ରତିଶତ ରଖିବା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କରିଛନ୍ତି । ପୁଣି ଓଡିଶାରେ ପେଟ୍ରୋଲ ଓ ଡିଜେଲ ଦର ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଚଳିତ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ କମିଥିବା ଯୋଗୁଁ ଏହି ଟିକସ ବୃଦ୍ଧି ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ପେଟ୍ରୋଲ ଓ ଡିଜେଲ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ରହିବ । ଏହି ଦୁଇ ପଦକ୍ଷେପ ଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକ ଅତିରିକ୍ତ ୩୭୫ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅମାତ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି । ■■

** ଭି.ଏ. ୨୯/୩, ୟୁନିଟ -୨, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୯*

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବଜେଟ : ୨୦୧୪-୧୫

କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ ଜେଟଲୀ ଗତମାସ ୧୦ ତାରିଖ ଦିନ ଲୋକସଭାରେ ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ନୂତନ ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ବଜେଟର ମୋଟ ଆକାର(ଆୟ+ ବ୍ୟୟ) ୩୧, ୫୯,୪୧୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ରହିଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ବ୍ୟୟ ପରିମାଣ ୧୭,୯୪,୮୯୨ କୋଟି ଟଙ୍କା । ମୋଟ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରୁ ଅଣଯୋଜନା ଖର୍ଚ୍ଚ ୧୨,୧୯ ହଜାର ୮୯୨ କୋଟି ଏବଂ ଯୋଜନା ବାବଦରେ ୫ ଲକ୍ଷ ୭୫ ହଜାର କୋଟି ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ମୋଟ ଟିକସ ଓ ଅଣଟିକସ ରାଜସ୍ୱ ଆୟ ୧୩,୬୪ ହଜାର ୫୨୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ରାଜସ୍ୱ ନିଅ□ ଜିଡିପିର ଶତକଡା ୨. ୯ ଭାଗ ହେବ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ।

ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ବଜେଟରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ପରୋକ୍ଷ କର ପ୍ରସ୍ତାବ ଘୋଷଣା ବେଳେ ଅନେକ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରୁ ଟିକସ ଛାଡ଼ କରିଛନ୍ତି । ବିଗତ ସରକାର ଯେଉଁ ସବୁ ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ଉତ୍ପାଦ ଓ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଛାଡ଼ କରିଥିଲେ, ତାହା ଡିସେମ୍ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ରହିବ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଜେଟଲୀ କହିଛନ୍ତି ।

ନୂଆ ବଜେଟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁସାରେ ୧୯ଇ□ର ଏଲ୍‌ସିଡି ଓ ଏଲ୍‌ଇଡି ଏବଂ ସାଧାରଣ ଟିଭି ଦର ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ସେହିପରି ହଜାରେ ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟର ଜୋତା, ଖେଳ ଉପକରଣ, କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଉପକରଣ, ସୌର ଶକ୍ତି ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ପ୍ୟାନେଲ, ରତ୍ନପଥର, ହୀରା, ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରଣ ସାମଗ୍ରୀ ଶସ୍ତା ହୋଇଛି । ତେବେ ସିଗାରେଟ ଉପରେ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ୧୧ ରୁ ୭୨ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ଫଳରେ ସିଗାରେଟ ସମେତ ପାନ ମସଲା, ଗୁଟ୍‌ଖା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତମାଖୁ ଜାତୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏଣିକି ମହଙ୍ଗା ହେବ । ଏହାଛଡ଼ା ଥଣ୍ଡା ପାନୀୟ ଉପରେ ମଧ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିବାରୁ ଏହା ମହଙ୍ଗା ହେବ । ବକ୍ସାଇଟ ଉପରେ ରପ୍ତାନି ଶୁଳ୍କ କମାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ସେହିପରି ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଜାତ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଟେଲିକମ୍ ଯନ୍ତ୍ରାଂଶ ଉପରେ ବହିଃଶୁଳ୍କ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଛି ।

ସର୍ବନିମ୍ନ ଆୟକର ଛାଡ଼ ସୀମା ୨ ଲକ୍ଷ ରୁ ଅଢ଼େଇ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ସୀମା ୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ବଢ଼ା ଯାଇଛି । ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ପେନସନ୍ ବୀମା ଯୋଜନା ଅବଧିକୁ ଆଉ ଏକ ବର୍ଷ ବଢ଼ାଇବାକୁ ମଧ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ଆୟକର ଆଇନର ୮୦-ସି ଧାରା ଅନୁସାରେ ଦେଢ଼ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିବେଶ ଉପରେ ରିହାତି ମିଳିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ସେହିପରି ଗୃହଋଣ ସୁଧ ବାବଦ ରିହାତି ଦେଢ଼ ଲକ୍ଷରୁ ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଉ ୧୦ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଟିକସ ରିହାତି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସବ୍‌ସିଡି ବୋଝ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ନୂତନ ପ୍ରୟାସ କରିବେ ବୋଲି ସୂଚନା ଦେଇ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ, ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ବାଷ୍ପ ସବସିଡିକୁ ଅଧିକ ଲକ୍ଷ୍ୟଭି□କ କରାଯିବ । କେନ୍ଦ୍ର

ସରକାର ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଏକ ନୂଆ ୟୁରିଆ ନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।

ଦେଶର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ବ୍ୟୟ ବରାଦ ଚଳିତ ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ୨ ଲକ୍ଷ ୨୯ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ସୀମାନ୍ତରେ ରେଳ ନେଟଓ୍ୱାର୍କକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଉ ଏକ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ବଜେଟ ଅଭିଭାଷଣରେ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଉତ୍ପାଦନ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ବିଦେଶୀ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶର ପରିମାଣ ୨୬ ରୁ ୪୯ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ଏକ ର୍ୟାଙ୍କ ଏକ ପେନସନ୍ ନୀତି ପାଇଁ ନୂତନ ବଜେଟରେ ଏକ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଜାତୀୟ ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ମାରକୀ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଶହେ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ସେହିପରି ସର୍ଦ୍ଦାର ବଲ୍ଲଭ ଭାଇ ପଟେଲଙ୍କର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣାବୟବ ପ୍ରତିମୂ□ୀ ଅହମ୍ମଦାବାଦରେ ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ୨ ଶହ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଖଣିଜ ସମୃଦ୍ଧ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କର ଦାବି ପ୍ରତି ସମର୍ଥନ ଜଣାଇ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜେଟଲୀ ଲୁହାପଥର ରୟାଲଟି ରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ।

ଟିକସ ସଂସ୍କାର ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇ ଶ୍ରୀ ଜେଟଲୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଟିକସ କୋଡ଼୍‌ର କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପୁନଃ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବେ । ଦେଶର ଜିଡିପି ହାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ସରକାର ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ବସ୍ତୁ ଓ ସେବାକର ବା ଜିଏସ୍‌ଟି ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ବଦ୍ଧପରିକର । ଏଥିପାଇଁ ସବୁ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ବ୍ୟାପକ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି । ଏହା ଉପରେ ଖୁବଶୀଘ୍ର

ସହମତି ପହଂଚିବ ବୋଲି ସେ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ଜିଏସ୍‌ଟି ସଂକ୍ରାନ୍ତ ବୈଧାନିକ ବିଲ୍ ସଂସଦରେ ଗୃହୀତ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ସରକାର ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଜେଟଲୀ ବଜେଟ ଅଭିଭାଷଣରେ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସରକାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖିବା ସକାଶେ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଏକ ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିଚାଳନା ଆୟୋଗ ଗଠନ କରାଯିବ । ଟିକସ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଶୀଘ୍ର ବିଚାର ପାଇଁ ୬ ଟି ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ଗଠନ କରାଯିବ । ସେହିପରି ରିଟ୍ରୋସ୍ପେକ୍ଟିଭ ଟିକସ ମାମଲାର ପୁନଃମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ସିବିଡିଟି ପକ୍ଷରୁ ଏକ ଉଚ୍ଚସ୍ତରୀୟ କମିଟି ଗଠନ କରାଯିବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

ଚଳିତ ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ୮ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କାର କୃଷି ଋଣ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛନ୍ତି । କ୍ଷୁଦ୍ର ସଂଚୟ ଯୋଜନାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପୁଣି ଥରେ କିଷାନ ବିକାଶ ପତ୍ର ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛନ୍ତି । କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୌରଶକ୍ତି ଚାଳିତ ପମ୍ପ୍ ବ୍ୟବହାର ଲାଗି ୪ ଶହ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଖାଦ୍ୟ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରଖିବା ପାଇଁ କେତେକ ପଦକ୍ଷେପ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ଭାରତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ନିଗମର ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ ସହ ସାରା ଦେଶରେ ନୂଆ ଭଣ୍ଡାର ଘରମାନ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ । ଏଥିପାଇଁ ୫ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ପାଦିତ ସାମଗ୍ରୀର ସିଧାସଳଖ ବିକ୍ରିବଟା ସୁଯୋଗ ଦେବା ସକାଶେ ସହରରେ କୃଷକ ବଜାର ମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ପ୍ରତି ରାଜ୍ୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯିବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି । ତିରୋଟ ଅବସ୍ଥା ବେଳେ ଖାଦ୍ୟ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ୫ ଶହ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିରୀକରଣ ପାଣ୍ଠି ଗଠନ କରିଛନ୍ତି । ଦେଶର ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଚାଷ, କୃଷି ଜଳବାୟୁ, ମୃ□କା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ବହୁବିଧ ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ, ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି, ଅର୍ଥକରୀ ଫସଲ, କୃଷି ବଜାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାର୍ଜନକାରୀ ପନ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ସବିଶେଷ ସୂଚନା ଦେବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଚଳିତ ବର୍ଷ କିଷାନ ଟିଭି ଚ୍ୟାନେଲ ଆରମ୍ଭ କରିବେ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ବଜେଟରେ

ଶହେ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସଂପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ନୂଆ କରି ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷି ସି□ନ ଯୋଜନାରେ ଏକ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି । ଏହାଛଡ଼ା ନଦୀ ସଂଯୋଗୀକରଣ ଯୋଜନାକୁ ଆଗେଇ ନେବା ନିମନ୍ତେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଏକ ବୈଷୟିକ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ । ଏଥିପାଇଁ ଶହେ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

ବୀମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଦେଶୀ ପୁଞ୍ଜିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜେଟଲୀ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିଦେଶୀ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ସୀମା ୨୬ରୁ ୪୯ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଛନ୍ତି । କର୍ମଚାରୀ ବୀମା ଯୋଜନାରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ପେନସନ୍ ଏକ ହଜାର ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ସମେତ ୫ଟି ରାଜ୍ୟରେ ଆଇଆଇଏମ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଗି କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛନ୍ତି । ଏହି ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ, ପଂଜାବ, ବିହାର ଓ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର । ସେହିପରି ଜମ୍ମୁ, ଛତିଶଗଡ଼, ଗୋଆ, ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଓ କେରଳରେ ଆଉ ୫ଟି ଆଇଆଇଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ମହିଳା କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ୯୮ ହଜାର ୩୦ କୋଟି, ଶିଶୁ ବିକାଶ ବାବଦରେ ୮୧ ହଜାର ୭୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବା ପାଇଁ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛନ୍ତି । ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରରେ ଝିଅ ପିଲାମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ୧୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି । ସେହିପରି ଝିଅ ପିଲାମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ଦେଶରେ 'ବେଟି ବଚାଅ, ବେଟି ପଢ଼ାଅ' ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ । ଏଥି ପାଇଁ ଚଳିତ ବର୍ଷର ବଜେଟରେ ଶହେ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଏହାଛଡ଼ା ସ୍କୁଲ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଲିଙ୍ଗଗତ ସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂଆ ବିଷୟ ସନ୍ନିବେସିତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି । ମହିଳା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କୁ ଏବେ ଦେଶର ୧୫୦ ଜିଲ୍ଲାରେ ୪ ପ୍ରତିଶତ ସୁଧରେ ଋଣ ସହାୟତା ଦିଆଯାଉଛି । ଏହି ଯୋଜନା ଆଉ ଶହେ ଜିଲ୍ଲାକୁ ସଂପ୍ରସାରିତ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ଶିଶୁମାନଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିକାଶ ପାଇଁ ଶହେ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ପାଣ୍ଠି ଗଠନ କରାଯିବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ।

ଚଳିତ ବର୍ଷର ବଜେଟରେ ଭିନ୍ନ କ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେତେକ ନୂଆ ପ୍ରସ୍ତାବ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ଦୃଷ୍ଟିହୀନମାନଙ୍କ ସକାଶେ ବ୍ରେଲି ମୁଦ୍ରିତ ନୋଟ୍ ପ୍ରଚଳନ କରାଯିବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି । ଦୃଷ୍ଟିହୀନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ରେଲି ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଅଭାବ ରହୁଥିବାରୁ ତାହା ପୂରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୧୫ଟି ଆଧୁନିକ ବ୍ରେଲି ପ୍ରେସ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ । ଏଥିପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି । ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଭାର ଉନ୍ମେଷ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ରୀଡ଼ା ସଂସ୍ଥାନ ଗଠନ କରାଯିବ । ଦେଶରେ ପ୍ରଥମ କରି ମଣିପୁରରେ ଏକ କ୍ରୀଡ଼ା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ । ଏଥି ପାଇଁ ଶହେ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଜମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀରରେ କ୍ରୀଡ଼ାର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ୨ ଶହ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଇନ୍‌ଡ଼ୋର ଏବଂ ଆଉଟ ଡୋର ଷ୍ଟାଡିୟମ ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ସାଧନ କରାଯିବ । ସମଗ୍ର ଦେଶରେ କ୍ରୀଡ଼ାର ବିକାଶ ତଥା ଭାରତୀୟ କ୍ରୀଡ଼ାର ମାନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ତରକୁ ପହଂଚାଇବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ନୂତନ କରି ଏକ ଜାତୀୟ କ୍ରୀଡ଼ା ଏକାଡେମୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛନ୍ତି ।

ଯୁବ ନେତୃତ୍ୱର ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଶହେ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଯୁବ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଉ ଶହେ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକ ପାଣ୍ଠି ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ସ୍କିଲ ଇଣ୍ଡିଆ ନାମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଦେଶର ଅର୍ଦ୍ଧ କୁଶଳୀ ଶ୍ରମିକ ଓ କାରିଗର ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା ସକାଶେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଶ୍ରମ ଭି□କ ଉତ୍ପାଦନ ଉଦ୍ୟୋଗକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପ୍ରଦାନ ସହ ଲଘୁ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ ପାଇଁ ନୂତନ ବଜେଟରେ ୧୦ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିରାପ□ାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା, ତଥା ମାଓବାଦୀ ଅଭିଯାନର ସଫଳ ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ନୂତନ ବଜେଟରେ ପୁଲିସ ଆଧୁନିକୀକରଣକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜେଟଲୀ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ୩ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ।

ଚଳିତ ବର୍ଷ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମ ସଡ଼କ ଯୋଜନାରେ ୧୪ ହଜାର ୩୯୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବ । ଜାତୀୟ ରାଜମାର୍ଗ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ଆଉ ୮ ହଜାର ୫ ଶହ କିଲୋମିଟର ରାଜପଥ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ । ସେଥିପାଇଁ ୩୭ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି । ପ୍ରତି ପଂଚାୟତ ତଥା ଗ୍ରାମକୁ ବ୍ରଡ଼ବ୍ୟାଣ୍ଡ

ଇଂଟରନେଟ ସଂଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ଏଥରର ବଜେଟରେ ୫ ଶହ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି। ଭି□ଭୂମି ଉନ୍ନୟନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜେଟଲୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ୧୧ ହଜାର ୬୩୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ବ□ମାନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବନ୍ଦର ଗୁଡ଼ିକର ଆଧୁନିକୀକରଣ କରାଯିବ। ଏହାଛଡ଼ା ଆଉ ୧୬ଟି ନୂଆ ବନ୍ଦର ପିପିପି ଢାଂଚାରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ। ଦେଶର ଟାୟର-୧ ଏବଂ ଟାୟର-୨ ସହର ଗୁଡ଼ିକରେ ନୂଆ ବିମାନ ବନ୍ଦର ମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଯୋଜନା ରହିଛି। ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିବା 'ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ମିଶନ' ଅଧୀନରେ ଶହେଟି ନୂଆ ସହର ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ବଜେଟରେ ୭ ହଜାର ୬୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବରାଦ କରାଯାଇଛି। ଏହାଛଡ଼ା 'ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି' ଅଂଚଳରେ ଗୃହ ତଥା ଆଧୁନିକ ଭି□ଭୂମିର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିଦେଶୀ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ନୀତିକୁ କୋହଳ କରାଯାଇଛି। କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ଗ୍ରାମାଂଚଳକୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ସହରରେ ପରିଣତ କରିବା ଲାଗି ପ୍ରଥମ ଥର ସକାଶେ ଶ୍ୟାମାପ୍ରସାଦ ମୁଖାର୍ଜୀ ଅର୍ବାନ୍ ମିଶନ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି। ସେହିଭଳି ଗ୍ରାମାଂଚଳକୁ ଚବିଶ ଘଂଟାର ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଦୀନଦୟାଲ ଗ୍ରାମଜ୍ୟୋତି ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ। ୨୦୧୯ ସୁଦ୍ଧା ସବୁ ପରିବାରକୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ପାଇଖାନା, ଯୋଗାଣ ଏବଂ ପରିମଳ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା ହୋଇଛି। ୨୦୨୨ ସୁଦ୍ଧା ସବୁ ବାସହୀନ ପରିବାରକୁ ଗୃହ ଯୋଗାଇ ଦେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ବଜେଟରେ ମଧ୍ୟବି□ ଆୟକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ପାଇଁ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି। ଆସନ୍ତା ତିନି ବର୍ଷ ମଧରେ ଆର୍ସେନିକ୍ ସମସ୍ୟା ବହୁଳ ଗ୍ରାମରେ ବିଶୁଦ୍ଧ ପାନୀୟ ଜଳଯୋଗାଣ ପାଇଁ ନୂଆ ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ। ଗ୍ରାମ୍ୟ ଭି□ଭୂମିର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ୩୦ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି। ପର୍ଯ୍ୟଟନକୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୫ଟି ଟୁରିଜିମ୍ ସର୍କିଟ୍‌ର ବିକାଶ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ୫ ଶହ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି। ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଇ-ଭିସା ସ୍କିମ୍ ଲାଗୁ କରିବା ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି।

ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ଏବଂ ପୂର୍ବାଂଚଳରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଏମ୍ସ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ। ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ଏମ୍ସ ସଂସ୍ଥାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ ବୋଲି ସେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ।

ଉ□ର ପୂର୍ବାଂଚଳର ବିକାଶ ପାଇଁ ନୂତନ ବଜେଟରେ ୫୦ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି। ବିଶେଷ କରି ଏହି ଅଂଚଳରେ ରେଳ ସଂଯୋଗୀକରଣ ପାଇଁ ଏକ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି। ଉ□ରାଖଣ୍ଡରେ ନ୍ୟାସନାଲ ସେ□ର ଫର ହିମାଲୟାନ୍ ଷ୍ଟଡିଜ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛନ୍ତି।

ତଫସିଲଭୁକ୍ତ ଜାତି, ଉପଜାତି ବର୍ଗର କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ଏଥରର ବଜେଟରେ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି। ତଫସିଲଭୁକ୍ତ ଜାତିଙ୍କ ବିକାଶ ପାଇଁ ୫୦ ହଜାର ୫୪୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଆଦିବାସୀ ଉପଯୋଜନା ପାଇଁ ୩୨ ହଜାର ୩ଶହ ୮୭କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି। ବନବନ୍ଧୁ କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନା ପାଇଁ ୧୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଶିକ୍ଷିତ ଆଦିବାସୀ ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତିର ସୁଯୋଗ ଦେବା ସକାଶେ ୨୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଋଣ ଯୋଜନା ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି। ସଂଖ୍ୟାଲଘୁମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ଦିଗରେ ନୂଆ ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ୱରୂପ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ମଦ୍ରାସାଗୁଡ଼ିକର ଆଧୁନିକୀକରଣ କରିବେ। ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ନୂତନ ବଜେଟ୍‌ରେ ୧୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବରାଦ କରିଛନ୍ତି।

ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଯୋଜନା ପାଇଁ ନୂତନ ବଜେଟ୍‌ରେ ୨୮ ହଜାର ୬୩୫ କୋଟି ଟଙ୍କା, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ ନିମନ୍ତେ ୪ ହଜାର ୯୬୬ କୋଟି ଏବଂ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଆଧୁନିକ ତାଲିମ ଦେବା ସକାଶେ ପଣ୍ଡିତ ମଦନମୋହନ ମାଳବ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ୫ଶହ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବରାଦ କରାଯାଇଛି। ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଘୋଷଣା ଅନୁଯାୟୀ ଦେଶର ଅଗମ୍ୟ ଅଂଚଳରେ ଥିବା ସ୍କୁଲ ଗୁଡ଼ିକରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଉପଗ୍ରହ ଭି□କ ଭିର୍ଚୁଆଲ ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷାଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ। ଏଥିପାଇଁ ବଜେଟ୍‌ରେ ୧୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକ ପାଣ୍ଠି ଗଠନ କରାଯାଇଛି। କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଦେଶରେ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବା ଭି□କ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ସୁପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଇ-କ୍ରାନ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିବେ। ଏଥିଲାଗି ୫ଶହ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବରାଦ କରାଯାଇଛି। ତା ଛଡ଼ା ସ୍ୱଚ୍ଛ ଓ ଉ□ମ ପ୍ରଶାସନ ପାଇଁ ଆଉ ୧୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି। ଦେଶରେ ଗୋଷ୍ଠୀଭିତିକ ରେଡିଓ ସେବା

ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ୬୨ପୃଷ୍ଠାରେ

ରେଳବାଇ ବଜେଟ

କେନ୍ଦ୍ର ରେଳ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଡି. ଭି. ସଦାନନ୍ଦ ଗୌଡ଼ା ଲୋକସଭାରେ ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ମୋଟ ୩, ୧୩, ୫୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ରେଳବାଇ ବଜେଟ ଆଗତ କରିଛନ୍ତି । ସେଥିମଧ୍ୟରେ ରେଳବାଇର ଆୟ ୧,୬୪,୩୭୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିବା ବେଳେ ବ୍ୟୟ ପରିମାଣ ୧,୪୯,୧୭୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରେ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଯୋଜନା ବ୍ୟୟ ୬୫, ୪୪୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ୧୧୦ କୋଟି ୧୨ ଲକ୍ଷ ୫୦ ହଜାର ଟନ ମାଲ ପରିବହନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ଯାହାକି ଗତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ୪.୯ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ହେବାର ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ମାଲ ପରିବହନ ବାବଦରେ ୧,୦୫,୭୭୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ତେବେ ଯାତ୍ରୀ ପରିବହନ ବାବଦ ରାଜସ୍ୱ ୪୪,୬୪୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରାଯାଉଛି ।

କେନ୍ଦ୍ର ରେଳବାଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ବଜେଟ ଅଭିଭାଷଣରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଆଗାମୀ ୧୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ମାଣାଧୀନ ରେଳପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକୁ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ୫୦ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ମୋଟ ୫ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି । ଗତ ୩୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିବା ୬୭୬ ରେଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ୩୧୭ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ ୩୫୯ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଏବେ ୧,୮୨,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି ଆବଶ୍ୟକ ପଡୁଛି । ଶ୍ରୀ ଗୌଡା କହିଛନ୍ତି ଯେ ଗତ ୧୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୯୯ଟି ନୂଆ ରେଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଛି । ତେବେ ୬୦ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏହି ରେଳପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକଳ୍ପ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଛି । ଗତ ୩୦ ବର୍ଷ ହେଲା ୪ଟି ରେଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଦେଶରେ ରେଳପଥର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଏବଂ ରେଳ

ନୂଆ ଜନସାଧାରଣ ଏକ୍ସପ୍ରେସ (୫):

୧. ଅହମ୍ମଦାବାଦ-ଦରଭଙ୍ଗା ଜନସାଧାରଣ ଏକ୍ସପ୍ରେସ ଭାୟା ସୁରତ
୨. ଜୟନଗର- ମୁମ୍ବାଇ ଜନସାଧାରଣ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୩. ମୁମ୍ବାଇ-ଗୋରଖପୁର ଜନସାଧାରଣ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୪. ସାହରସା-ଆନନ୍ଦବିହାର ଜନସାଧାରଣ ଏକ୍ସପ୍ରେସ ଭାୟା-ମୋତିହାରି
୫. ସାହରସା- ଅମୃତସର ଜନସାଧାରଣ ଏକ୍ସପ୍ରେସ

ପ୍ରିମିୟମ ଏକ୍ସପ୍ରେସ (୫):

୧. ମୁମ୍ବାଇ ସେ□ାଲ- ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ପ୍ରିମିୟମ ଏସି ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୨. ସାଲିମାର- ଚେନ୍ନାଇ ପ୍ରିମ୍ରିୟମ ଏସି ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୩. ସିକନ୍ଦରାବାଦ-ହଜରତ ନିଜାମୁଦ୍ଦିନ ପ୍ରିମ୍ରିୟମ ଏସି ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୪. ଜୟପୁର-ମଦୁରାଇ ପ୍ରିମ୍ରିୟମ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୫. କାମାକ୍ଷା-ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ ପ୍ରମିୟମ ଏକ୍ସପ୍ରେସ

ଏସି ଏକ୍ସପ୍ରେସ ଟ୍ରେନ(୬)

୧. ବିଜୟୱାଡା- ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ଏପି ଏକ୍ସପ୍ରେସ(ଦୈନିକ)
୨. ଲୋକମାନ୍ୟ ତିଲକ-ଲକ୍ଷ୍ନୌ ସାପ୍ତାହିକ
୩. ନାଗପୁର-ପୁନେ ସାପ୍ତାହିକ
୪. ନାଗପୁର-ଅମୃତସର ସାପ୍ତାହିକ
୫. ଲହରନାଗୁନ-ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ସାପ୍ତାହିକ
୬. ନିଜାମୁଦ୍ଦିନ-ପୁନେ ସାପ୍ତାହିକ

ଏକ୍ସପ୍ରେସ ଟ୍ରେନ(୨୭):

୧. ପାରାଦୀପ-ବିଶାଖାପାଟଣା ସାପ୍ତାହିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୨. ଟାଟାନଗର-ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ ସାପ୍ତାହିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୩. ପାରାଦୀପ-ହାୱ୍ରାଡା ସାପ୍ତାହିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୪. ବିଶାଖାପାଟଣା –ଚେନ୍ନାଇ ସାପ୍ତାହିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୫. ରାମନଗର-ଆଗ୍ରା ସାପ୍ତାହିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୬. ରାଜକୋଟ-ରେୱା ସାପ୍ତାହିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୭. ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ-ବାରଣାସୀ ଦୈନିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୮. ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ- ଭାଟିଣ୍ଡା ଶତାବ୍ଦୀ ଏକ୍ସପ୍ରେସ(ସପ୍ତାହକୁ ଦୁଇଥର)
୯. ମୁମ୍ବାଇ-ପଲିଟନ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୧୦. ମୁମ୍ବାଇ-କାଜିପେଟ ସାପ୍ତାହିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୧୧. ଲୋକମାନ୍ୟ ତିଲକ - ଆଜମଗଡ ସାପ୍ତାହିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୧୨. କାନପୁର-ଜାମ୍ମୁ-ତାୱି ଏକ୍ସପ୍ରେସ(ସପ୍ତାହିକଦୁଇଥର)
୧୩. କାମାକ୍ଷା-କାଟରା ସାପ୍ତାହିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୧୪. ଇନ୍ଦୋର-ଜାମ୍ମୁ ତାୱି ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୧୫. ହଜୁର ସାହିବ-ନାନଦେବ ବିକାନିର ଏକ୍ସପ୍ରେସ (ସାପ୍ତାହିକ)
୧୬. ହାପା -ବିଳାସପୁର- ସାପ୍ତାହିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୧୭. ଗୋରଖପୁର-ଆନନ୍ଦବିହାର ସାପ୍ତାହିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୧୮. ଗୌହାଟି-ଦୈନିକ ଇ□ରସିଟି ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୧୯. ଗୌହ୍ୱାଟି ଲହର ନାଗୁନ ଇ□ରସିଟି ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୨୦. ଫିରୋଜପୁର –ଚଣ୍ଡୀଗଡ ଏକ୍ସପ୍ରେସ(ଛଅ ଦିନିଆ)
୨୧. ଛାପ୍ରା-ଲକ୍ଷ୍ନୌ ଏକ୍ସପ୍ରେସ (୩ଦିନିଆ)
୨୨. ଭିଦାର-ମୁମ୍ବାଇ ଏକ୍ସପ୍ରେସ (ସାପ୍ତାହିକ)
୨୩. ଭାନ୍ଦ୍ରା-ଜୟପୁର ସାପ୍ତାହିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୨୪. ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ- ସିମୋଗା ଏକ୍ସପ୍ରେସ(ସପ୍ତାହରେ ଦୁଇଥର)
୨୫. ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ–ବାଙ୍ଗାଲୋର ଦୈନିକ ଏକ୍ସପ୍ରେସ
୨୬. ଅହମ୍ମଦବାଦ -ଚେନ୍ନାଇ ଏକ୍ସପ୍ରେସ(ସପ୍ତାହରେ ଦୁଇଥର)
୨୭. ଅହମ୍ମଦାବାଦ -ପାଟନା ଏକ୍ସପ୍ରେସ(ସାପ୍ତାହିକ)

ପାସେଞ୍ଜର ଟ୍ରେନ(୮)

୧. ହାତିଆ - ରାଉରକେଲା ପାସେଞ୍ଜର
୨. ବିକାନିର-ରେୱାରି ପାସେଞ୍ଜର ଦୈନିକ
୩. ଧାରୱାଡ-ଦାଣ୍ଡେଲି ପାସେଞ୍ଜର
୪. ଗୋରଖପୁର- ନୌତାନୱା
୫. ଗୌହାଟି-ମେଣ୍ଡିପଥର
୬. ବାଇନ୍ଦୁର-କାସରାଗଡ
୭. ରଙ୍ଗପଡା ନର୍ଥ-ରଙ୍ଗୀଆ
୮. ୟଶବନ୍ତପୁର-ତୁମକୁର

ଏନଇଏମୟୁ ସେବା:

୧. ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ- ରାମନଗରମ (୬ଦିନିଆ)
୨. ପଲୱାଲ -ଦିଲ୍ଲୀ-ଆଲିଗଡ

ଡିଇଏମୟୁ ସେବା(୫):

୧. ସମ୍ବଲପୁର-ରାଉରକେଲା (୬ ଦିନିଆ)

୨. ଯଶୱନ୍ତପୁର-ହସୁର (୬ ଦିନିଆ)
୩. ବାରମୂଳା- ବନିହାଲ(ଦୈନିକ)
୪. ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ -ନୀଳମଙ୍ଗଳା(ଦୈନିକ)
୫. ଛାପ୍ରା-ମଣ୍ଡୁଆ ଡିହି(୬ଦିନିଆ)

ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ଟ୍ରେନ(୧୧):
୧. ହାୱଡ଼ା –ବେଲଦା ଟ୍ରେନ ଜଳେଶ୍ୱର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୨. ଆନନ୍ଦବିହାର-ସାସାରାମ ଗରିବ ରଥ ଗୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୩. ଦିଲ୍ଲୀ- ଶ୍ରୀରଙ୍ଗନଗର ଏକ୍ସପ୍ରେସ ବିକାନିର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୪. ଗନ୍ଦିଆ-ମୁଜାଫରପୁର ଏକ୍ସପ୍ରେସ ବରାଉଣି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୫. ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ-ଭୋପାଳ ଶତାବ୍ଦୀ ଏକ୍ସପ୍ରେସ ହବିବଗଞ୍ଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୬. ଲୁଧିଆନା-ହିସାର ପାସେଞ୍ଜର ସାଦୁଲପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୭. ସୋନପୁର-କ୍ୟାପଟେନଗଞ୍ଜ ପାସେଞ୍ଜର ଗୋରଖପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୮. ଗୋରଖପୁର-ତାୱି ପାସେଞ୍ଜର ସିୱା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୯. ବକ୍ସର-ମୋଗଲସରାଇ ଟ୍ରେନ ବାରାଣାସୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୧୦. ଝାଝା ପାଟଣା ଟ୍ରେନ ଯଶିଡିହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୧୧. ଲକ୍ଷ୍ମୌ-ହର୍ଦୋଇ ଟ୍ରେନ ଶାହାଜାହନପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଭି□ିଭୂମିର ଆଧୁନିକୀକରଣ ପାଇଁ ବିଦେଶୀ ପୁଞ୍ଜିର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏଣୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିଦେଶୀ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗକୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ କେନ୍ଦ୍ର କ୍ୟାବିନେଟର ଅନୁମୋଦନ କରାଯିବ ବୋଲି ଲୋକସଭାରେ ରେଳମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗୌଡା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ବ□ମାନର ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦି ସରକାର ଶସ୍ତା ଲୋକପ୍ରିୟତା ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ନ କରି ଏକ ବାସ୍ତବବାଦୀ ଏବଂ ଲୋକାଭିମୁଖୀ ରେଳବଜେଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ରେଳ ଷ୍ଟେସନ ଓ ରେଳଗାଡ଼ିର ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା ଏବଂ ଯାତ୍ରୀ ସୁରକ୍ଷା ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି ।

ନୂତନ ରେଳବଜେଟରେ ୫୮ଟି ନୂଆ ଟ୍ରେନ ଚଳାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି । ଏହାଛଡ଼ା ୧୧ଟି ଟ୍ରେନର ଗତିପଥକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯିବ । ଆଉ ୨୮ଟି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ରେଳଲାଇନ ପାଇଁ ସର୍ଭେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ଦୁର୍ଗମ ତଥା ଉ□ରପୂର୍ବ ଅଂଚଳରେ ନିର୍ମାଣାଧୀନ ରେଳପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡିକର ତ୍ୱରିତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଉପରେ ଏହି ବଜେଟରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ର ରେଳବାଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗୌଡା ତାଙ୍କ ବଜେଟ ଅଭିଭାଷଣରେ ଦ୍ରୁତଗାମୀ ରେଳସେବା ଆରମ୍ଭ କରିବା ବିଷୟ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ହୀରକ ଚତୁର୍ଭୁଜ ଅତି ଦ୍ରୁତଗାମୀ ରେଳ ନେଟୱାର୍କ ସେବା ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ ଯାହାକି ସବୁ ମେଟ୍ରୋ ସହରକୁ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କରିବ । ଏଥିଲାଗି ବଜେଟରେ ୧୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ମୁମ୍ବାଇ-ଅହମ୍ମଦାବାଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଦଫାରେ ଏକ ବୁଲେଟ ଟ୍ରେନ ଚଳାଚଳର ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି । ଦିଲ୍ଲୀ-ଆଗ୍ରା, ଦିଲ୍ଲୀ-ଚଣ୍ଡୀଗଡ, ଦିଲ୍ଲୀ-କାନପୁର, ନାଗପୁର-ବିଳାସପୁର, ମୁମ୍ବାଇ-ଗୋଆ, ମୁମ୍ବାଇ-ଅହମ୍ମଦାବାଦ, ଚେନ୍ନାଇ-ହାଇଦ୍ରାବାଦ, ନାଗପୁର-ସିକନ୍ଦରାବାଦ ଏବଂ ମହୀଶୂର-ବାଙ୍ଗାଲୋର-ଚେନ୍ନାଇ ମଧ୍ୟରେ ୧୬୦ରୁ ୨୦୦ କିଲୋମିଟର ବେଗରେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ଦ୍ରୁତଗାମୀ ଟ୍ରେନ ସେବା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ରେଳମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗୌଡା ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛନ୍ତି ।

କୋଇଲା ଭଳି କଂଚାମାଲ ଯୋଗାଣକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଝାରସୁଗୁଡା-ସବଡେଗା ରେଳପଥ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଯୁଦ୍ଧକାଳୀନ ଭି□ିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯିବ ବୋଲି ରେଳମନ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ଦେଶର ସବୁବନ୍ଦରକୁ ମାଲ ପରିବହନର ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ସାଗରମାଳା ରେଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ । ସରକାରୀ-ଘରୋଇ ଭାଗିଦାରିତା ଢାଂଚାରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । ପ୍ରଥମ ଦଫାରେ ଓଡ଼ିଶାର ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅସ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଦର, ଦିଘି, ଟୁନା, ହାଜିରା, ଢୋଲେରା, ରେୱାସ ଏବଂ ଜୟଗଡ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବନ୍ଦରକୁ ରେଳ ସଂଯୋଗ କରାଯିବ । ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୪ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି । ରେଳପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ ଓ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ରେଳ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ କରାଯିବ ।

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ରେଳ ସେବା:

ଦେଶବିଦେଶରୁ ଭାରତକୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ରେଳମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସାଂସ୍କୃତିକ, ପରିବେଶ ଓ ଶିକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳୀଗୁଡିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଛି । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀଗୁଡିକୁ ଟ୍ରେନ ସଂଯୋଗ କରାଯିବ । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଐତିହ୍ୟସ୍ଥଳୀଗୁଡିକ ହେଲା ଦେବୀ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ, ଜ୍ୟୋତିର୍ଲିଂଗ

ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ , ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ, ସୁଫି ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ, ମୁସଲିମ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ, ଶିଖ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ, ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ, ମନ୍ଦିରମାଳା ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ, ସେହିପରି ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଜୀବନାଦର୍ଶ ସମ୍ପର୍କରେ ଲୋକଙ୍କୁ ସଚେତନ କରାଇବା ପାଇଁ ଖୁବଶୀଘ୍ର ରେଳମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ଏକ୍ସପ୍ରେସ ପ୍ରଚଳନ କରାଯିବ ବୋଲି ରେଳମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗୌଡା ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ।

ରେଳସୁରକ୍ଷା :

ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦେଶରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ରେଳ ଦୁର୍ଘଟଣା ଯୋଗୁ ପ୍ରାୟ ୧୫ହଜାର ଲୋକ ପ୍ରାଣ ହରାଉଛନ୍ତି । ରେଳ ଦୁର୍ଘଟଣାକୁ କିପରି ହ୍ରାସ କରାଯିବ ସେଦିଗରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ରେଳମନ୍ତ୍ରୀ ଚଳିତ ବଜେଟରେ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଯାନଜନିତ ଅଲଟ୍ରାସୋନିକ ତ୍ରୁଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଲଟ ଭି□ରେ ପ୍ରଚଳନ କରାଯିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ବ□ମାନ ଦେଶରେ ମୋଟ ୩୦୩୪୮ ଲେଭଲ କ୍ରସିଂ ମଧ୍ୟରୁ ୧୧୫୬୩ଟି ଜଗୁଆଳିବିହୀନ ଲେଭଲ କ୍ରସିଂ ରହିଛି । ଏସବୁକୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ହଟାଯାଇ ଆଧୁନିକ ଲେଭଲ କ୍ରସିଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ । ଏହାଛଡା ପ୍ରତି ଷ୍ଟେସନରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ଲାଟଫର୍ମକୁ ଯିବା ନିମନ୍ତେ ଫୁଟ ଓଭରବ୍ରିଜ ଏବଂ ଏସ୍କାଲେଟର ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବ । ଏଥିଲାଗି ୧୭୮୫ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବରାଦ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗୌଡା ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ଚଳିତ ବର୍ଷ ରେଳବାଇରେ ୪ହଜାର ମହିଳା କନଷ୍ଟେବଲଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯିବ ବୋଲି ତାଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ରେଳପଥ

ପ୍ରଶସ୍ତିକରଣ, ନବୀକରଣ, ଆଧୁନିକ ଲେଭଲ କ୍ରସିଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ରେଳଓଭରବ୍ରିଜ ଓ ଭୂତଳ ବ୍ରିଜ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ମୋଟ ୪୦ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ ।

ଖାଦ୍ୟ ଓ ପାନୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା :

ରେଳଯାତ୍ରୀଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଇ-ଟିକେଟ ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରଣାଳୀରେ ବ୍ୟାପକ ସଂସ୍କାର ଅଣାଯିବ । ପ୍ରତି ମିନଟରେ ୭୨୦୦ ଟିକେଟ ବୁକିଂର ସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବ । ଇଂଟରନେଟ ଜରିଆରେ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଓ ଅଣସଂରକ୍ଷିତ ଟିକେଟ ବୁକିଂର ସୁବିଧା ମିଳିବ । ସବୁ ବଡବଡ ଷ୍ଟେସନ ଏବଂ ଏ-୧ ତଥା ଏ-ଶ୍ରେଣୀର ଟ୍ରେନରେ ୱାଇଫାଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ । ମୋବାଇଲରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳ ଆଗମନର ସୂଚନା ଦିଆଯିବ । ପ୍ରତି ଷ୍ଟେସନରେ ଏଣିକି ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ତଥା ପରିମଳ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପରିଚାଳନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ବାହାର ସଂସ୍ଥାକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯିବ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅହରହ ସିସିଟିଭି ମାଧ୍ୟମରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯିବ । ଦୂରଗାମୀ ଟ୍ରେନଗୁଡିକରେ ଉନ୍ନତ ବ୍ରାଣ୍ଡର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଖାଦ୍ୟ ପରଷା ଯିବ । ଯାତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ଖାଦ୍ୟ ଭଲ କି ନୁହଁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପରିସ୍ଥ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ । ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ଖରାପ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲେ ଯୋଗାଣକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ଲାଇସେନ୍ସ ରଦ୍ଦ କରାଯିବ । ଏଣିକି ଯାତ୍ରୀମାନେ ଅନଲାଇନରେ ରେଳବିଶ୍ରାମ କକ୍ଷର ଆଗୁଆ ବୁକିଂ କରିପାରିବେ । ସବୁ ଷ୍ଟେସନ ଏବଂ ଟ୍ରେନରେ ଆରଓ ପଦ୍ଧତିର ବିଶୁଦ୍ଧ ପାନୀୟ ଜଳ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଟ୍ରେନ ପାଇଖାନାରେ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ବାୟୋଟଏଲଟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ । ଏସି କୋଚରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଲଣ୍ଡ୍ରିସେବାକୁ ସୁସଂହତ କରାଯିବ । ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ଭାବେ ସ୍ୱୟଂକ୍ରିୟ ଟିକେଟ ଭେଣ୍ଡିଂ ମେସିନ କେତେକ ଷ୍ଟେସନରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ । ରେଳମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗୌଡା ତାଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣରେ କହିଥିଲେ କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଷ୍ଟେସନରେ ଫୁଡକୋର୍ଟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ । ଶୀଘ୍ର ପଚିସଢ଼ି ଯାଉଥିବା କୃଷିଜାତ ସାମଗ୍ରୀର ପରିବହନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁପରିଚାଳିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ରେଳମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ୧୦ଟି ବୃହତ ଶୀତଳ ଭଣ୍ଡାର ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ । ଏହାଛଡ଼ା କ୍ଷୀର, ପନିପରିବା, ପାଚିଲାଫଳ ପରିବହନ ନିମନ୍ତେ ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାମାନେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ପାର୍ସଲ ଭ୍ୟାନ ବୁକିଂ କରିପାରିବେ ବୋଲି ନୂତନ ବଜେଟରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ■■

(ପିଆଇବି)

ବଜେଟ

ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟ

କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ ଜେଟ୍‌ଲି ଲୋକସଭାରେ ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଦେଶର ଜିଡିପି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ୫.୪୫ରୁ ୫.୯ ମଧ୍ୟରେ ରହିବ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ହାର କମିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ଉପର ସ୍ତରରେ ରହିଥିବାରୁ ଏହା ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଚିନ୍ତାର କାରଣ ହୋଇଛି । ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ବିଶ୍ୱ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଧିରେ ଧିରେ ସୁଧାର ହେଉଥିବାରୁ ତା'ର ସକରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ଭାରତୀୟ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ପଡିବ ବୋଲି ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟରେ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି । ତେବେ ଦୁର୍ବଳ ମୌସୁମୀ ପ୍ରବାହ, ବାହ୍ୟ ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିବେଶ ଏବଂ ପ୍ରତିକୂଳ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ବାତାବରଣ ଭାରତୀୟ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ କିଛିଟା ଖରାପ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଛି । କିନ୍ତୁ ୨୦୧୩-୧୪ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ବାହ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସୁଧାର ଆସିଥିବା ଏବଂ ଚଳନ୍ତି ଜମା ତଥା ଆମଦାନୀ ରପ୍ତାନି ବ୍ୟବଧାନ କମୁଥିବାରୁ ଜିଡିପି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ଉପରେ ସକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପଡୁଛି । ବି□ୟ ନିଅଂଟ ୨୦୧୧-୧୨ରେ ୫.୭ ପ୍ରତିଶତ ଥିବା ବେଳେ ତାହା ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷ ସୁଦ୍ଧା ୪.୫ ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ଗତବର୍ଷ କୃଷି ଏବଂ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୪.୭ ପ୍ରତିଶତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ଆମ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସୁଧାର ଆଣିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଛି । ଏଥର ଦେଶରେ ରେକର୍ଡ ପରିମାଣର ୨୬ କୋଟି ୪୪ଲକ୍ଷ ଟନ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ହେବାର ଆଶା କରାଯାଉଛି । ପୂର୍ବବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ଏହା ଅଧିକ ୨କୋଟି ଟନ ହେବ । ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ ମଧ୍ୟ ୨୬ କୋଟି ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟନ ହେବାର ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ତେବେ ଗତ ୨ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସେତେଟା ଉତ୍ସାହଜନକ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇନାହିଁ । ସେହିପରି ସେବା, ଘରୋଇ ବାଣିଜ୍ୟ, ପରିବହନ, ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ମହଜୁଦ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାନ୍ଦାବସ୍ଥା ଦେଖାଦେଇଛି । ବିଶେଷ କରି ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଆଶାଜନକ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏବେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଶିଳ୍ପ ଓ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ।

ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟରୁ ମିଳିଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଦେଶରେ ଶିକ୍ଷିତ, କୁଶଳୀ ତଥା କର୍ମନିଷ୍ଠ ଯୁବଶକ୍ତି ରହିଛନ୍ତି । ଆଉ କିଛି ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାର ଆଶା କରାଯାଉଛି । ୨୦୦୧ ମସିହାରେ କୁଶଳୀ, କର୍ମଠ ଓ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୫୮ ପ୍ରତିଶତ ଥିବା ବେଳେ ୨୦୨୧ ସୁଦ୍ଧା ତାହା ୬୪ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାର ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ଏଭଳି ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି ଏକ ଚାଲେଞ୍ଜ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ସେବା ଭାରତର ବିକାଶ ପାଇଁ ଗଠନାତ୍ମକ ଓ ଅନୁକୂଳ ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ତେବେ ଏଥିପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନକାରୀ ତଥା ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ସମୟୋପଯୋଗୀ ବିକାଶ

କୌଶଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟରେ କୁହାଯାଇଛି । ଏହି ରିପୋର୍ଟର ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ୨୦୧୨-୧୩ରେ ଦେଶର ମୋଟ ଚାହିଦା ଜିଡିପିର ୪.୭ ପ୍ରତିଶତ ଥିବା ବେଳେ ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷରେ ୫ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଏହି ସମୟ ମଧରେ ରପ୍ତାନି ହାରରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ମଧ ଘଟିଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏବଂ ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟଭି□କ ଭି□ଭୂମି ଯୋଗୁଁ ବାହ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉନ୍ନତି ଘଟୁଛି । ତେବେ ଅଧିକ ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍କାର, ପୁଞ୍ଜିନିବେଶକୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ପରି ଅନୁକୂଳ ବାତାବରଣ, ଶିଳ୍ପ ଓ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଭିବୃଦ୍ଧି କୃଷି ଓ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅଧିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦ୍ୱାରା ଆସନ୍ତା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ୭ରୁ ୮ ପ୍ରତିଶତକୁ ପହଂଚାଯାଇ ପାରିବ ବୋଲି ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।

ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟର ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ୨୦୧୩ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଶିଳ୍ପ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ମାତ୍ରା ୦.୪ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ତା' ପୂର୍ବବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ ୨୦୧୨-୧୩ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଗତି ୧ ପ୍ରତିଶତ ରହିଥିଲା । ଗତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଭାରତକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିଦେଶୀ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ଡଲାର ହିସାବରେ ୩୬. ୪ ବିଲିୟନ ଡଲାର ରହିଥିଲା । ଏହି ସମୟ ମଧରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଶିଳ୍ପ ଋଣ ପରିମାଣ ୧୪.୯ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ତା' ପୂର୍ବବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ ୨୦୧୨-୧୩ରେ ଏହା ୧୭.୮ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ୨୦୧୧-୧୨ରେ ଶିଳ୍ପଋଣ ୨୦.୯ ପ୍ରତିଶତ ରହିଥିଲା । ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ୧୬ଟି ଜାତୀୟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ଓ ଉତ୍ପାଦନ ଜୋନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା

କରିବା ଲାଗି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ସେଥିରୁ ୮ଟି ଜୋନ ଦିଲ୍ଲୀ-ମୁମ୍ବାଇ ଶିଳ୍ପ କରିଡର ମଧରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ । ଘରୋଇ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏବେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛନ୍ତି । ତାଛଡ଼ା ଭି□ଭୂମି କ୍ଷେତ୍ରର ବିକାଶ ଦିଗରେ ରହିଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହଟାଇବା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍କାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଅଙ୍ଗୀକାରବଦ୍ଧ ରହିଛନ୍ତି ବୋଲି ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟରେ ସରକାର କହିଛନ୍ତି । ୨୦୧୨-୧୩ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ରପ୍ତାନି ପରିମାଣ ୧.୮ ପ୍ରତିଶତ ଥିବା ବେଳେ ତାହା ୧୩-୧୪ରେ ୪.୧ ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଗତ ୬ ମାସ ମଧରେ ରପ୍ତାନି ହାର ଯଥେଷ୍ଟ ବଢ଼ିଛି । ଏହି ସମୟ ମଧରେ ସଫ୍ଟୱେୟର୍ ସେବାର ରପ୍ତାନି ପରିମାଣ ୪୬ ପ୍ରତିଶତ ରହିଛି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଚଳିତ ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ତ୍ରୈମାସିକରେ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ବାଣିଜ୍ୟ ନିଅ□ ୪୨.୪ ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ସେହିପରି ଆମଦାନୀ ହାର ମଧ ୮.୩ ପ୍ରତିଶତ କମିଛି । ୨୦୧୪-୧୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର କେବଳ ଏପ୍ରିଲ ଓ ମେ ମାସର ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ବିଦେଶରୁ ଆମଦାନୀ ପରିମାଣ ୧୩.୨ ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ଏହି ସମୟ ମଧରେ ସରକାରଙ୍କ କଡା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଯୋଗୁ ସୁନା ଏବଂ ରୁପା ଆମଦାନୀ ୪୦.୧ ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇ ୩୩.୪ ବିଲିୟନ ଡଲାରରେ ସୀମିତ ରହିଛି ବୋଲି ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ ଜେଟଲୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ୨୦୧୩-୧୪ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଭାରତର ବାଲାନ୍ସ ଅଫ ପେମେ□ ସ୍ଥିତି ସୁଦୃଢ଼ ରହିଛି । ଚଳନ୍ତି ଜମା ତଥା ଆମଦାନୀ-ରପ୍ତାନିର ବ୍ୟବଧାନ ୮୮.୨ ବିଲିୟନ ଡଲାରରୁ ହ୍ରାସ ପାଇ ଏବେ ୩୨. ୪ ବିଲିୟନ ଡଲାରରେ ପହଂଚିଛି । ୨୦୧୩-୧୪ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଭାରତର ମୋଟ ରପ୍ତାନି ପରିମାଣ ୩୧୨. ୬ ବିଲିୟନ ଡଲାର ରହିଥିଲା । ଏହି ସମୟ ମଧରେ ୩୨୫ ବିଲିୟନ ଡଲାର ସାମଗ୍ରୀ ଓ ସେବା ରପ୍ତାନି ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଅପରପକ୍ଷରେ ଆମଦାନୀ ପରିମାଣ ୮.୩ ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ତେବେ ମୋଟ ଆମଦାନୀ ମଧରେ ସର୍ବାଧିକ ପରିମାଣ ହେଉଛି ପେଟ୍ରୋଲିୟମଜାତ ସାମଗ୍ରୀର ଯାହାକି ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ବିଲିୟନ ଡଲାର ରହିଛି । ରପ୍ତାନି ଆମଦାନୀ ତାରତମ୍ୟ ୧୯୦ .୩ ବିଲିୟନ ଡଲାରରୁ ହ୍ରାସ ପାଇ ଏବେ ୧୩୭.୫ ବିଲିୟନ ଡଲାରରେ

ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ୭୨ପୃଷ୍ଠାରେ

ସଫଳ କାହାଣୀ

ହାଜିଆ ମାର୍ଜିଆ – କାରଗିଲର ଜଣେ ରାଜନୈତିକ ପ୍ରେରଣା

ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ଚେହେରା ସ୍ମୃତି ଇରାନି ଆମେଥିରୁ ନିକଟ ଅତୀତରେ ସଂପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ଲୋକସଭା ନିର୍ବାଚନରେ ଲଢିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆସିଥିଲେ ସେଠାରେ ରାହୁଲ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀତା କରି ବିରୋଧି ଦଳର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ନିତି ଦିନ ବିରୋଧ କରି ପ୍ରିୟଙ୍କା ଗାନ୍ଧୀ ସଂବାଦରେ ରହିଥିଲେ । ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମମତା ବାନାର୍ଜୀ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରାୟ ଏକାକୀ ସଂଗ୍ରାମ କରୁଥିଲେ ଜୟଲଳିତା ଜୟରାମ, ସୁଷମା ସ୍ୱରାଜ, ବ୍ରିନ୍ଦା କାରତ, ସାଜିଆ ଇଲମୀ, ଉମା ଭାରତୀ, ମାୟାବତୀ... ତାଲିକା ହେଉଛି ଦୀର୍ଘ ଏବଂ ଅତି ଉତ୍ସାହଜନକ । ଏମାନଙ୍କ ସହ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି ସାରା ଭାରତର ଅନେକ ମହିଳା ନେତ୍ରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରୟୋଗ ଜରିଆରେ ପୁରୁଷ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ସ୍ଥାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିପାରିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଏଭଳି ସ୍ଥାନରେ ଲଢେଇ କରୁଛନ୍ତି ଯେଉଁଠାରେ ସେମାନଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମ ପ୍ରତି ଜନତା ଓ ମିଡିଆ ସମର୍ଥନ ରହିଛି । ମହା ନଗରୀରୁ ହଜାର ହଜାର କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ସେମାନଙ୍କ ଶାନ୍ତ ସଂଗ୍ରାମ ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି ଜାରୀ ରହିଛି । ସେମାନେ ସାମାଜିକ ପ୍ରଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଗ୍ରାମ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ସଂଗ୍ରାମ ଲୋକଲୋଚନରେ ଆସିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ନିଜ ଲୋକମାନଙ୍କ ସମର୍ଥନ ରହିଛି ।

ଶ୍ରୀନଗରଠାରୁ ୨୧୩ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଲଦାଖ ବରଫା ଛାଦିତ ମରୁ ଅଂଚଳରେ ଗାରଗିଲ ଅବସ୍ଥିତ । ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ମିଡିଆରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ରହିଥିବା ଏହି ଅଂଚଳ ହଠାତ ଗତ ଲୋକସଭା ନିର୍ବାଚନ ସମୟରେ ମିଡିଆର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବ ଭଳି ନିର୍ବାଚନ ପରେ ଆଉ ରହିବ ନାହିଁ । ଏହି ଅଂଚଳରେ ରାଜନୀତି ଓ ପିତୃ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରାୟତଃ ସହଯୋଗୀ ଏବଂ ସେମାନେ ମହିଳା ଅଧିକାରର ବିରୋଧି । ସବୁ ପ୍ରକାର ପ୍ରଥା ଓ ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ପ୍ରତିହତ କରି ୫୧ ବର୍ଷିଆ ହାଜିଆ ମିର୍ଜା ପ୍ରଶାସନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ନିଜର ଶକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସିଥିଲେ । ତୁମାଇଲେ ଭଳି ଛୋଟ ସ୍ଥାନରୁ (କାରଗିଲ ଠାରୁ ୨୫ କିଲୋମିଟର ଦୂର) ଏହି ଆଗ୍ରହୀ ମହିଳା ନିଜର ସୁରକ୍ଷିତ ଘରୁ ବାହାରି ରାଜନୀତି ଦୁନିଆରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ ।

୧୯୯୯ ଯୁଦ୍ଧ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଥିବା ଏହି ଅଂଚଳରେ ପ□ାୟତ ସ୍ଥାନୀୟ ରାଜନୈତିକ ସଂଗଠନ ଓ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ କ୍ୱଚିତ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ପ□ାୟତ ନିର୍ବାଚନରେ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରେ କିଛି ମହିଳା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛନ୍ତି । ଏହାର ସୁଯୋଗ ନେଇ ହାଜିଆ ତୁମେଲ କଲୋନିରୁ ୨୦୦୨ ପ□ାୟତ ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ନିଜକୁ ମନୋନୀତ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅସହଯୋଗୀ ପରିବେଶ ଏବଂ କଠୋର ଭାଷାର ପ୍ରୟୋଗ ତାଙ୍କୁ ଏଥିରୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲା ।

୨୦୦୩ ତାଙ୍କ ଆଶା ଏକ ନୂତନ ଦିଗ ନେଇଥିଲା । ଏହି ବର୍ଷ କାରଗିଲର ଲଦାଖ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ପାର୍ବତ୍ୟ ବିକାଶ ପରିଷଦ ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ଆରଂଭ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପାର୍ବତ୍ୟ ପରିଷଦରେ ପାର୍ଷଦଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ୩୦ । ଏମଧ୍ୟରୁ ୨୬ ଜଣ ପାର୍ଷଦ

ସିଧାସଳଖ ଭାବରେ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇ ଆସିଥିବା ବେଳେ ୪ ଜଣ ପାର୍ଷଦ ମୁଖ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସଂପ୍ରଦାୟ ଓ ମହିଳାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମନୋନୀତି ହୁଅନ୍ତ । ପାର୍ବତ୍ୟ ପରିଷଦର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ହେଉଛି ପାରଦର୍ଶିତାର ସହ ଅଂଚଳରେ ବିଭିନ୍ନ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି କି ନାହିଁ ତାହାର ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱବଦ୍ଧତା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା । କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ସବୁ ତୃଣ ମୂଳ ସ୍ତରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ ଏବଂ ଏହା କଲାବେଳେ ପାର୍ଷଦ, ପ□ ଓ ସରପ□ମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସକୁ ନିଆଯାଇଥାଏ ତଥା ବ୍ଲକ ମୁଖ୍ୟାଳୟରେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ପାର୍ଷଦ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ପାର୍ଷଦଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତାହାର ସମୀକ୍ଷା ମଧ୍ୟ କରାଯାଏ । ଏହି ପାର୍ବତ୍ୟ ପରିଷଦ ମଡେଲ ଦାର୍ଜିଲିଂ ପାର୍ବତ୍ୟ ପରିଷଦ ଢା□ାରେ ୧୯୯୫ ମସିହାରେ ଲେହ ଜିଲାରେ ପ୍ରଥମେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ପରେ ୨୦୦୩ ବର୍ଷ ସୀମାନ୍ତ ଅଂଚଳରେ ଲୋକଙ୍କ ବିକାଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାରଗିଲ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଲଦାଖ ସ୍ୱୟଂ ଶାସିତ ପାର୍ବତ୍ୟ ବିକାଶ ପରିଷଦ ଅଧିନରେ ସାମିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟ ହେବାପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିବାକୁ ହାଜିଆ ନିଜକୁ ଅଲଗା କରିପାରି ନଥିଲେ । ସମାଜରେ ପରିବ□ନ ଆଣିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ସୁଯୋଗ ବୋଲି ସେ ଧରିନେଇଥିଲେ ।

ରାଜନୈତିକ ଶକ୍ତି ଥିଲେ କେହି ସମାଜରେ ପରିବ□ନ ଆଣିବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ଶକ୍ତି ଉପରେ କେହି ପ୍ରଶ୍ନ କରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ହାଜିଆ ବିଶ୍ୱାସ କରିନ୍ତି । ତଥାପି, ସେ ସଂଗ୍ରାମ ଜାରୀ ରଖିଥିଲେ । ବିନା କୌଣସି ଯୁକ୍ତି ସଂଗତ କାରଣ ନଥାଇ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଦୁଇଟି ପ୍ରତିକୂଳ ଘଟଣା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଏଥିରୁ ବିରତ କରି ପାରି ନଥିଲା । ଅନେକ ବର୍ଷ ଇରାନରେ ବିତାଇବା ପରେ ହାଜିଆ ଯେତେବେଳେ ଭାରତକୁ ଫେରିଲେ ସେତେବେଳେ ନିଜର ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଜରାଜୀର୍ଣ୍ଣ ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖି ହତାଶ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ସମାଜର କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ନିଜର ଅବଦାନ ଦେବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ହାଜିଆ ନିଜ ଘରର ତଳ ମହଲା ଟିକୁ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପରିଣତ କରିଥିଲେ । ଏଠାରେ ସେ ପ୍ରାୟ ୧୭ ବର୍ଷ କାଳ ପାଠ ପଢାଇଛନ୍ତି ।

କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ସେ ନିଜର ସଂପ୍ରଦାୟକୁ ଏହି ଉଦ୍ୟମରେ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଚାହିଁ ଥିଲେ ଏକ ଭଲ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ସେ ଖାଲି ଥିବା ସ୍ଥାନ ଦାନ କରିବାକୁ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବ□ାଇ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ନିରନ୍ତର ସଂଗ୍ରାମ ସ□େ ବି ସେ ସ୍ଥାନୀୟ କ□ୃପକ୍ଷ ବା ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ମହାନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରବ□ାଇବାରେ ସଫଳ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲେ । ଜ୍ଞାନର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଲୋକମାନେ ସ୍କୁଲ ଓ ଶିକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବୁଝି ପାରୁନଥିଲେ ବୋଲି ସେ କୁହନ୍ତି ।

ନଭେମ୍ବର ୨୦୦୮ରେ ଗାରଗିଲ ଲଦାଖ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ପାର୍ବତ୍ୟ ବିକାଶ ପରିଷଦ ପାଇଁ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନରେ ତାଙ୍କର ଉଦ୍ୟମର ଫଳ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ସେ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ।

ରାଜନୀତିରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ସଂଗତ ଭାବରେ ନିଜର ଆଇନଗତ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ଅଧିକାର ସମସ୍ତଙ୍କର ରହିଛି ମୁଁ କେବେ ହେଁ ବସ୍ତୁବାଦରେ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ନାହିଁ । ମୁଁ ସାରାଜୀବନ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ତଥା ସଂପ୍ରଦାୟ ପ୍ରଗତି ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସିଛି ବୋଲି ହାଜିଆ ଦୃଢତାର ସହ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ପରିଷଦ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ପ୍ରାୟ ୪ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରେ ସେ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଯେପରି ସେ କ୍ଷମତାରେ ଥିବା ବେଳେ ନିଜର ମୂଲ୍ୟବୋଧ ପ୍ରତି ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ରହିବେ । ମୁଁ କ□ବ୍ୟକୁ ସମ୍ମାନ କରେ ଏବଂ ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ନୁହେଁ ଜଣେ ସୁଚିନ୍ତିତ ନାଗରିକ ଭାବରେ ତାହାକୁ ଯୁକ୍ତି ସଂଗତ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ପ୍ରୟାସ କରେ ବୋଲି ହାଜିଆ କୁହନ୍ତି । ଅନେକ ପାଣି ଚ୍ୟାନେଲ, କଂକ୍ରିଟ ଫୁଟପାଥ, ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ କଂପ୍ୟୁଟର ଲାବୋଟୋରୀ, ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ଓ ମହିଳା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅର୍ଥ ସହାୟତା ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ମଧ୍ୟରେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ହୋଇଛି । "ସମ୍ମାନ ଓ ଭଦ୍ରତାର ସହ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆସି କାମ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାଳିକାର ରହିଛି" ବୋଲି ଦୃଢ ସ୍ୱରରେ ହାଜିଆ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି ।

ଜଣେ ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ହୁସେନ କୁହନ୍ତି " ତାଙ୍କ ଭଳି ଜଣେ ଦୃଢ ମନୋଭାବ ମହିଳା ଆମେ କ୍ୱଚିତ ଦେଖିଛୁ" ନିଜର ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସେ କେବେ ହେଁ ପଛ ଘୁ□ା ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ ବିଶେଷ କରି ପୁରୁଷ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କଲା ବେଳେ ସମାଜର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସେ ଦୃଢ ପ୍ରତିବଦ୍ଧ । ସଠିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କହୁଥିବା ବେଳେ ତାଙ୍କ ସହ ଯୁକ୍ତି କରିବା ନିମନ୍ତେ କେହି ଆସନ୍ତି ନାହିଁ ତଥା ତାଙ୍କ ଭଳି ଠିକ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇବା କ୍ଷମତା ଆଉ କାହାର ନାହିଁ ।

ବ□ମାନ ସେ କୌଣସି ରାଜନୈତିକ ସଂଗଠନର ସକ୍ରିୟ ସଦସ୍ୟା ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ

ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ୬୮ ପୃଷ୍ଠାରେ

ଶୋଧଯାତ୍ରା

କପା ବୀଜକୋଷ ତୋଳିବା ଯନ୍ତ୍ର

• ନାଟୁଭାଇ ଆର. ଓ୍ୱାଧେର

ଶୁଷ୍କା□ଳ କପା ଗୁଜୁରାଟର ଅନେକ ଅଂଚଳରେ ଭଲ ଭାବରେ ହୁଏ । କେବେ କେତକ କିସମର କପାରେ ବୀଜ କୋଷ ବାହାରେ ନାହିଁ ତେଣୁ ଏଥିରୁ କପା ସିଧାସଳଖ ବାହାର କରାଯାଇପାରେ ନାହିଁ । କପା ମଂଜି ବାହାର କରିବା ଏବଂ କପା ବୀଜ କୋଷ ତୋଳିବା ହେଉଛି ଏକ କଠିନ କାମ ଏବଂ ଏଥିରେ ଅନେକ ଶ୍ରମ ଲାଗିଥାଏ । ଗୁଜୁରାଟର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନଗର ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏରାଓ୍ୱାଡାର ୪୦ ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ନାଟୁଭାଇଏହି ସମସ୍ୟା ପାଇଁ ଏକ ଧାରଣଶୀଳ ସମାଧାନ ବାହାର କରିଛନ୍ତି । ଏଥି ସକାଶେ ଏକ ଟ୍ରାକ୍ଟର ପରିଚାଳିତ ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ କଟନବଲ ପିକିଂ ମେସିନ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମେସିନ କେବଳ କଟନ ବଲ୍ ତୋଳିଥାଏ ତାହା ନୁହେଁ ଏହା ବଲ୍ର କପାକୁ ଅଲଗା ମଧ୍ୟ କରିଥାଏ ।

ନାଟୁଭାଇ ରାଟୁଭାଇ ଓ୍ୱାଡେରଙ୍କ ପରିବାରରେ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ମାତା, ପତ୍ନୀ ଓ ଦୁଇଜଣ ପିଲା । ଛଅ ଜଣଙ୍କ ଭାଇଙ୍କ ମଧ୍ୟ କନିଷ୍ଠ ନାଟୁଭାଇଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପିତାମାତା ଓ ଭାଇମାନେ ଅତି ସ୍ନେହରେ ରଖିଥିଲେ । ପିଲାବେଳେ ମେସିନ ସବୁ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ତାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ଆଗ୍ରହ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅନେକ ମେସିନ ସେ ଭାଙ୍ଗିଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ । ଏହି ଅନୁସନ୍ଧିତ୍ସା ଯୋଗୁଁ ହିଁ ସେ କଟନ୍ ବଲ୍ ପିକିଂ ମେସିନ୍ ତିଆରି କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି ।

ଭାରତରେ ଅନ୍ୟ କେତକ ସଂପ୍ରଦାୟ ଭଳି ନରୋଦା ରାଜପୁତ ସଂପ୍ରଦାୟରେ ମଧ୍ୟ ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳିତ । ତଦନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟ ପିଲାବେଳେ ପୁଷ୍ପାବେନଙ୍କ ସହ ବିବାହ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ଷକ ପରେ ସେ ମେହସାନା ଜିଲ୍ଲାର କଡିଠାରେ ଏକ ବୋର୍ଡିଂ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ବ□ମାନ ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର ଧର୍ମେନ୍ଦ୍ର ପଢ଼ୁଅଛି । ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କ ବଡ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଚାକିରି ଇତ୍ୟାଦି ମିଳିଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ଗ୍ରାମରୁ ବାହାରକୁ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ । ବଡଭାଇ ଜଣେ କ□ାକ୍ଟର ଏବଂ ସେ

ଅହମ୍ମଦାବାଦରେ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଛନ୍ତି । ଆଉ ଜଣେ ଭାଇ ଦାସଦାରେ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଗ୍ରାମଛାଡି ଚାଲିଯିବା ପରେ ଫାର୍ମ କାମ ପରିଚାଳନା କରିବା ନାଟୁଭାଇଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟକର ହୋଇ ପଡିଥିଲା । ସେ ନାଟୁଭାଇଙ୍କୁ ପାଠ ଛାଡି ତାଙ୍କ ସହ ଫାର୍ମ କାମରେ ଯୋଗଦେବା ସକାଶେ ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ । ନାଟୁଭାଇ ପାଠ ଛାଡି ପିତାଙ୍କ ସହ ଫାର୍ମ କାମରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଯେ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କେବଳ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ହାସଲ କରିବା ନୁହେଁ ବରଂ ଏହା ହେଉଛି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ ସକାଶେ ଏକ ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତତା । ନାଟୁଭାଇଙ୍କର ମଧ୍ୟ ମତ ତାହା ହିଁ ଥିଲା । ରାଟୁଭାଇ ତାଙ୍କ ଗ୍ରାମର ଜଣେ ସମ୍ମାନାସ୍ପଦ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ୧୫୦ ଏକରରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଜମି ଥିଲା । ଭଲ ସମ୍ବନ୍ଧ ରଖିଥିବା ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କର ଶ୍ରମିକ ମାନେ ନିଷ୍ଠାପରତାର ସହ କାମ କରୁଥିଲେ । କେତେକଙ୍କ ତାଙ୍କ ସହ ଜୀବନବ୍ୟାପୀ କାମ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ନାଟୁଭାଇ କୁହନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଚାକିରି ତୁଳନାରେ କୃଷି ଅଧିକ ଲାଭଜନକ ଥିଲା ଏଥିଯୋଗୁଁ ହିଁ ସେ ଫାର୍ମିଙ୍ଗ୍କୁ ଜୀବନଧାରଣ ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ନାଟୁଭାଇ କୁହନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରୁଛନ୍ତି । ପିତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ପୈତୃକ ସଂପ☐ ଭାଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବା☐ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ନାଟୁଭାଇଙ୍କୁ ମିଳିଥିଲା ୬୦ ଏକର ଜମି । ସେ ଜଣେ ରିଅଲ ଇଷ୍ଟେଟ ବ୍ରୋକର ଭାବରେ ମଧ୍ୟ କାମ କରୁଛନ୍ତି । କୃଷି ଋତୁ ପରେ ଗ୍ରାମର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଗ୍ରାମର ରାମ ମନ୍ଦିରରେ ଏକଜୁଟ ହୋଇ ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା/ବିଷୟ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତି । ଅନେକ ସମୟରେ ସେ ଚାଷ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତି । ସାମାଜିକ ଭାବ ବିନିମୟ ପାଇଁ ନାଟୁଭାଇ ଏହି ପ୍ଲାଟଫର୍ମର ସୁଯୋଗ ସବୁବେଳେ ନିଅନ୍ତି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଗୁଜରାଟର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନଗର, ଅହମ୍ମଦାବାଦ ଓ ରାଦ୍ଧନପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ କପା ହେଉଛି ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଚାଷ । ଜଳାଭାବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଭୌଗୋଳିକ କାରଣ ଯୋଗୁଁ କଲ୍ୟାଣ-ଭି-୭୯୭ ନାମକ ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ କିସମର କପା ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଚାଷ କରାଯାଏ ଏହି କିସମଟି ସ୍ଥାନୀୟ ଅଂଚଳରେ ଶଙ୍କର ନାମରେ ପରିଚିତ । ନାଟୁଭାଇଙ୍କ ଗ୍ରାମ ଏରୱାଡାରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଧାରା ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଏ । ଏହି ଚାଷ ବୃଷ୍ଟିଜଳ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଏବଂ ଗଛସବୁ ବଢିବା ଲାଗି ୯ ରୁ ୧୦ ମାସ ସମୟ ନେଇଥାନ୍ତି । ମୌସୁମୀ ସମୟରେ ବୀଜ ରୋପଣ କରାଯାଏ ଏବଂ ପରବ☐ୀ ମାର୍ଚ୍ଚ-ଏପ୍ରିଲ ମଧ୍ୟରେ ଅମଳ କରାଯାଏ । ଫସଲ ପକ୍ୱ ହୋଇଗଲେ କପା ତୋଳିବା ପାଇଁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନିଯୋଜନ କରାଯାଏ । ଏହା ହେଉଛି ଏକ ଅତ୍ୟଧିକ ଶ୍ରମ ସଘନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନେକ ସମୟରେ ଚାଷୀ ଓ ତାଙ୍କର ପରିବାର ମଧ୍ୟ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସହ ମିଶି କପା ତୋଳିଥାନ୍ତି । ସମଗ୍ର ଅଂଚଳରେ ଅମଳ ପ୍ରାୟ ଏକ ସମୟରେ ହେଉଥିବା ଯୋଗୁଁ ଏହି ସମୟରେ ଶ୍ରମ ଚାହିଦା ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । ଗ୍ରାମରେ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଶ୍ରମିକ ମିଳନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ କପା ଠିକ ସମୟରେ ଗଛରୁ ନ ତୋଳିଲେ ତାହା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । ଅନେକ ସମୟରେ ଶ୍ରମିକମାନେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ମଜୁରୀ ମାଗନ୍ତି ଏବଂ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ କାମ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଆସନ୍ତି ନାହିଁ । ଆଜିକାଲି ଏହି ଅଂଚଳରେ ଶିଳ୍ପ ସବୁ ମଧ୍ୟ ଗଢି ଉଠିଲାଣି ଏବଂ ସେମାନେ ଭଲ ଦରମା ଦେଉଥିବାରୁ ଶ୍ରମିକମାନେ କ୍ଷେତରେ କାମ ନକରି କାରଖାନାରେ କାମ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଛୋଟ ବା ମଧ୍ୟମ ପରିମାଣରେ ଜମି ରହିଛି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିକ ମଜୁରୀ ଦେଇ ବାହାରୁ ଶ୍ରମିକ ନେବା ସଂଭବପର ହୁଏ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଚାଷୀ ପାଇଁ ବର୍ଷର ଏକ ମାତ୍ର ଆୟ ଅର୍ଜନ ସମୟ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ କପା ତୋଳିବାକୁ ପଡିଥାଏ ।

ନାଟୁଭାଇଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନିକଟରେ ୮୦ ଏକର ଜମି ଥିଲା । ସମଗ୍ର ଫାର୍ମ ପାଇଁ ଶ୍ରମ ନିଯୋଜନ କରିବା ତାଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟକର ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ନିଜେ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ସହ ମିଶି କପା ତୋଳିବା କାମ କରୁଥିଲେ । ବଡ ଆକାରରେ ନିଷ୍ଠାପର ଓ ପ୍ରତିବଦ୍ଧ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ କପା ତୋଳିବା ଋତୁରେ ସେ ତଥାପି ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିଲେ । ଦିନେ ନିଜ କାମ କଲାବେଳେ ଏଥିପାଇଁ ଏକ ମେସିନ ତିଆରି କରିବା ଚିନ୍ତା ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଆସିଲା । ନାଟୁଭାଇ କହନ୍ତି ମୁଁ ମୋର ପିତା ଏବଂ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ସମସ୍ୟା ସହ୍ୟ କରିପାରୁନଥିଲି, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମାତ୍ରାରେ କପା ନଷ୍ଟ ମଧ୍ୟ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ଏକ ମେସିନ ଅବଶ୍ୟ ଏହି କାମ ସହଜରେ କରିପାରିବ ।

ଏହି ମେସିନ ପାଇଁ ଡିଜାଇନ ତିଆରି କରୁଥିବା ବେଳେ ଏକ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଲା । ସେଥିରେ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭାଙ୍ଗି ପଡିଥିଲେ । ପରେ ପରିବାର ତାଙ୍କର ବିବାହ ନାବୁବେନଙ୍କ ସହ କରିଥିଲେ । ସେ ନାଟୁଭାଇ ଓ ପୁତ୍ର ଧର୍ମେନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଉ☐ମ ଯତ୍ନ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ କିଛି ବର୍ଷ ପରେ ତାଙ୍କର ଝିଅ ରବୀନାର ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା ।

ଏତିକିବେଳେ ନାଟୁଭାଇ ମନସୁଖ

ପଟେଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ କପା ଷ୍ଟ୍ରିପିଂ ମେସିନ-ଚେତକ ବିଷୟରେ ଶୁଣିଥିଲେ । ଏହି ମେସିନ ତିଆରି କରିବାରେ ମନସୁଖ ପଟେଲଙ୍କୁ ହନି ବି ନେଟୱାର୍କର ସହାୟତା ମିଳିଥିଲା । ଏହି ମେସିନ ବିସ୍ତୃତ ଅଂଚଳରେ କପା ଶିଳ୍ପକୁ ବୈପ୍ଳବାତ୍ମକ କରି ଦେଇଥିଲା । ଏହାର ସଫଳତା ପରେ ନାଟୁଭାଇଙ୍କ ମନୋବଳ ଆହୁରି ଦୃଢ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଦୃଢ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ କି ଏହି ମେସିନ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସଫଳ ହେବ । ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ସେ ଏହି ମେସିନ ଡିଜାଇନ କରିବା ପାଇଁ ନିଜର ସବୁ ସଂଚୟ ବ୍ୟୟ କରି ଚାଲିଥିଲେ ଏଥିକୁ ବିଶେଷ ଫଳ ମିଳୁନଥିବା ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କର ପତ୍ନୀ ଅଭିଯୋଗ କରିବା ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥିଲେ । ନାଟୁଭାଇ ଏହି ମେସିନ ଲାଗି ଗବେଷଣା କରିବାପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୧୦-୧୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଏଥିଯୋଗୁଁ ସେ ନିଜ ପରିବାରର ଆବଶ୍ୟକତା ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେଇପାରୁନ ଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ମଡେଲ ବିଫଳ ହେବା ପରେ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ତଥା ଆଉ ପୁଂଜି ନିବେଶ ନ କରିବା ସକାଶେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କର ପିଲାଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲେ । ବେଳେ ବେଳେ ମୁଁ ତେଜରାତି ଦୋକାନରୁ ଜିନିଷ ଆଣିବା ପାଇଁ ଯାଉଛି ବୋଲି କହେ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଶେଷରେ କିଛି ଲୁହା ସାମଗ୍ରୀ ନେଇଫେରେ । କିନ୍ତୁ ଏହା ବେଶୀ ଦିନ ଚାଲିଲା ନାହିଁ । ସେମାନେ ୧୦ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ରାଶି ବ୍ୟୟ କରିଦେଇଥିଲେ ହେଁ ସଫଳ ହୋଇପାରୁ ନଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଗ୍ୟାରେ□ ନଥିଲା । ପରିବାର ସମାଲୋଚନାର ଶରବ୍ୟ ହୋଇ ସେ ୩ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଉପରେ କାମ କରିବା ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ । ୨୦୦୪ ସୃଷ୍ଟି ସଂଗଠନ ତାଙ୍କ ଉଦ୍ୟମ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଦେବା ସକାଶେ ନିଷ୍ପ□ ନେଇଥିଲେ । ପରେ ଏନ୍.ଆଇ.ଏଫ୍./ଜ୍ଞାନ ଗ୍ରା□ ରାଶି ୧,୫୦,୦୦୦ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଦେଇଥିଲେ ।

ଏକ ମେସିନ ତିଆରି କରିବା ଲାଗି ନାଟୁଭାଇଙ୍କ ପାଖରେ ସେଭଳି ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ ନଥିଲା । ତଥାପି ସେ ପ୍ରତିବଦ୍ଧ ଥିଲେ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ । ମୋର ଏହା ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଯେ ନିଷ୍ଠାପରତା ଥିଲେ ରାସ୍ତା ନିଶ୍ଚୟ ମିଳିବ । ମୁଁ ଘ□। ଘ□। ଧରି ଫାର୍ମରେ ବସି ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲି କିପରି କଟନ ବଲ୍‌କୁ ଅଲଗା କରିହେବ । ପରେ ଯେତେବେଳେ ଏହା ମୋ ମନରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା ମୁଁ ଡ୍ରଇଁ ତିଆରି କଲି । କେତେକ କଟିଂ ଓ ଡ୍ରିଲିଂ ଟୁଲ ଆଣି ଡିଜାଇନ ଉପରେ କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲି ବୋଲି ସେ କୁହନ୍ତି । କ୍ଷେତରେ କାମ କଲାବେଳେ ସେ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ଯେ ଏକ ସ୍ପନ୍ଦନ ସୃଷ୍ଟି କରାଗଲେ ବଲ୍ସଗୁଡିକୁ ଅଲଗା କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ଓ୍ୱେର ପରୀକ୍ଷଣ ସକାଶେ ସେ ଗଛକୁ ଆଘାତ ନେବା ପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ପଦ୍ଧତି ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଆବଶ୍ୟକ ସଫଳତା ମିଳିପାରିବ । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ସବୁ ପ୍ରକାର ସରଞ୍ଜାମ ମିଳି ଯାଇଥିଲା । ପ୍ରାୟତଃ ଅଧିକାଂଶ ସରଞ୍ଜାମ ସେ ନିଜର ଓ୍ୱାର୍କସପରେ ତିଆରି କରି ପାରୁନଥିଲେ ତାହା ଜି.ଆଇ.ଡି.ସି. କ୍ଲଷ୍ଟରରୁ ଆଣୁଥିଲେ । "ମୋର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ତିଆରି କରିବା ସକାଶେ ମୁଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଥିଲି ।"

ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଜଣେ ସହାୟକ ମଧ୍ୟ ରଖିଥିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପରାମର୍ଶ ଦେଉଥିଲେ ତଥା ତାଙ୍କର ୟାସିନଭାଇ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଶେଷରେ ମେସିନ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇବର୍ଷ ସମୟ ଲାଗି ଯାଇଥିଲା ।

କଟନ ବଲ ପିକିଂ ମେସିନ ହେଉଛି ଏକ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରପେଲଡ୍ ମେସିନ୍ । ଏକ ବଡ ଚେମ୍ବର ଭଳି ଏହି ମେସିନଟି ଗଛରୁ କଟନ୍ ବଲ୍‌କୁ ସହଜରେ ଅଲଗା କରିଥାଏ । ଦେଶରେ ଯେଉଁ କିସମର କପା ଚାଷ ହୁଏ ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ମେସିନ ତିଆରି କରାଯାଇଛି ।

ଟ୍ରାକ୍ଟର ଉପରେ ରହୁଥିବା ଏହି ମେସିନଟି ଟ୍ରାକ୍ଟର ପି.ଟି.ଓ.ରୁ ଡ୍ରାଇଭ ନେଇଥାଏ ତଥା ହାଇଡ୍ରଲିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତିଆରିରେ ଏହାର ସ୍ତର ଉପର ତଳ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ସହଜରେ ଟ୍ରାକ୍ଟର ସହ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ କ୍ଷେତକୁ ନିଆଯାଇପାରିବ । ଏଥିରେ ଚାରୋଟି ଅଂଶ ରହିଛି ଯଥା- ଭାଇବ୍ରେଟର, କନଭେୟରଟ୍ରେ, ସକସନ ପମ୍ପ ଏବଂ ଷ୍ଟୋରେଜ କ୍ୟାବିନ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ଭାଇବ୍ରେଟର ଡିସ୍କ ଘର୍ଷଣ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ ଏହା ଗଛକୁ ଏକ ବଡ ଧକ୍କା ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ତତ୍ କ୍ଷଣାତ କଟନ ବଲଗୁଡିକ କନଭେୟର ଉପରେ ପଡିଥାଏ । କନଭେୟର ଏହାକୁ ମେସିନକୁ ନେଇଯାଏ ଯେଉଁଠାରେ ସକସନ ପମ୍ପ ଏଗୁଡିକୁ ଷ୍ଟୋରେଜ ବାକ୍ସରେ ରଖିଦିଏ । ଯେତେବେଳେ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଆଗକୁ ବଢେ କପା ଗଛ ଗାଇଡ୍ସ ମଧ୍ୟରେ ଆସିଯାଏ ଓ ଯାହା ଏହାକୁ ପ୍ଲକିଂ ୟୁନିଟ ଆଡକୁ ଟାଣିନିଏ । କଟନବଲ ଗୁଡିକ ଷ୍ଟାର ଚକ ଗୁଡିକୁ ଘୁରାଇ ଢାଳି ଦିଆଯାଏ । ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ରୋଲିଂ ରବର ବେଲଟ ପ୍ଲକିଂ ୟୁନିଟ ତଳେ

ରଖାଯାଇଥାଏ । ଯାହା ବଲ୍ ଗୁଡିକୁ ସକସନ ପାଇପ ଆଡକୁ ନେଇ ଯାଇଥାଏ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ କଟନବଲ୍ ଗୁଡିକୁ ସକସନ କରିବା ସକାଶେ ଆସପିରେଟର୍‌ର ସବୁ ମଧ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଏହି ମେସିନ ଅତି ସନ୍ତୋଷଜନକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ମେସିନ ଡିଜେଲ ସାହାଯ୍ୟରେ ଚାଲିଥାଏ ତଥା ଗୋଟିଏ ବିଘା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଲିଟର ଡିଜେଲ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ମେସିନ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ମେସିନ ଆଉ ଅତିରିକ୍ତ ଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ କରି ନଥାଏ । ଏହା ଟ୍ରାକ୍ଟର ସହିତ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇପାରେ । ନାଟୁଭାଇ କୁହନ୍ତି ଯେ ସାଧାରଣତଃ ଟ୍ରାକ୍ଟର ୧୦୦ ଏଚ୍.ପି. ଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ କରିଥାଏ । ମେସିନ ସଂଯୋଗ କରିବା ପରେ ଆଉ ଅତିରିକ୍ତ ୫ଏଚ୍.ପି. ଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଯାହା ଇନ୍ଧନ ଉପଯୋଗ କରି ଯୋଗାଡ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଏହି ମେସିନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଆଇ.ଆଇ.ଟି. ଖଡଗପୁରର କୃଷି ଓ ଖାଦ୍ୟ ବିଭାଗରେ ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଛି । ବ□ମାନ ସୁପାରିଶ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉଛି । ପୂର୍ବର ଗବେଷଣାରୁ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ନାଟୁଭାଇଙ୍କ କଟନ ବଲ ପିକିଂ ମେସିନ ହେଉଛି ବଜାରରେ ମିଳୁଥିବା ଏଭଳି ମେସିନଠାରୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ପରିବେଶ ପାଇଁ ଏହା ଅତି ଅନୁକୂଳ । ଏନ୍.ଆଇ.ଏଫ୍. ନାଟୁଭାଇଙ୍କ ନାମରେ ଏଥିପାଇଁ ପାଟେ□ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ମଡେଲଟି ବ୍ୟୟ ସାପେକ୍ଷ ମଧ୍ୟ । ଏହା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରି ନାଟୁଭାଇ କୁହନ୍ତି ଯେ ଟ୍ରାକ୍ଟର ସହ ଯୋଡି ଦେଲେ ଏହା ଏକ ଲିଟର ଡିଜେଲ ଉପଯୋଗରେ ଘ□ାକୁ ୩ ବିଘା ଜମିରୁ କପା ତୋଳି ପାରିବ । ତାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା ମାତ୍ର ୪୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ୬୦୦ କିଲୋଗ୍ରାମ କଟନ୍‌ବଲ୍ ପିକିଂ କରାଯାଇପାରିବ । ମାତ୍ର ବିନା ମେସିନରେ କାମ କଲେ ୨୦ କି.ଗ୍ରା. ପିଛା ୩୦-୪୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଦିନକୁ ମାତ୍ର ୧୦୦ କି.ଗ୍ରା. ବଲ୍ସ ତୋଳା ଯାଇପାରିବ । ସୁତରାଂ, ଏହି ମେସିନ ଅମଳ ସମୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସଂଚୟ କରିପାରିବ । ନାଟୁଭାଇ କହିଛନ୍ତି ୬୦-୭୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଗୋଟିଏ ଆଟାଚମେ□ ଲଗାଯାଇପାରିବ । ସଂଭ୍ରାନ୍ତ ଚାଷୀମାନେ ନିଜେ କିଣି କରି ଲଗାଇପାରିବେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଚାଷୀମାନେ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ । ତାଙ୍କର ମତ ଏହି ଯେ ଅଳ୍ପ କିଛି ପରିବ□ନ କଲେ ଏହାଦ୍ୱାରା ବି.ଟି. କଟନ ମଧ୍ୟ ଅମଳ କରାଯାଇପାରିବ ।

ନାଟୁଭାଇ ଓ ତାଙ୍କର କଟନ ବଲ ପିକର୍ ମେସିନ ସରକାର, ମିଡିଆ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲା । ୨୦୦୫ ବର୍ଷ ଉ□ର ଗୁଜରାଟ ନରୋଦା ରାଜପୁତ ସମାଜ ତାଙ୍କର ଏହି ଉଦ୍ୟମ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନିତ କରିଥିଲା । ୨୦୦୬ ବର୍ଷ ତାଙ୍କୁ ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲ କୃଷି ପୁରସ୍କାର ମିଳିଥିଲା । ୨୦୦୭ ବର୍ଷ ସେ ତାଙ୍କର ସୃଜନଶୀଳତା ପାଇଁ ସୃଷ୍ଟି ସମ୍ମାନ ପାଇଥିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ବୈଶାଖୀ ସୁଧ ତିଜରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ଏହାର ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଚାଷୀମାନଙ୍କର ଏକ ସମ୍ମିଳନୀ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା । ଗୁଜରାତ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଦିଲୀପ ସଂଘାଣୀଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ କେତେକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ସେମାନେ ନାଟୁଭାଇଙ୍କୁ ସବସିଡି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ପରେ ତାଙ୍କୁ ଏନ୍.ଆଇ.ଏଫ୍.ର ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ଷଷ୍ଠ ଦ୍ୱିବାର୍ଷିକ ପୁରସ୍କାର ବିତରଣ ସମାରୋହରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଯେତେବେଳେ ଅର୍ଥ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କର କାମ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା ସେତେବେଳେ ସୃଷ୍ଟି ସଂଗଠନ ତାଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଦେଇଥିଲେ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କୁ ଜିଆଇଏଏନ୍ ଏନ୍.ଆଇ.ଏଫ୍. ତରଫରୁ ମଧ୍ୟ ସହାୟତା ମିଳିଥିଲା । ଏହି ଗ୍ରା□ ଅନୁମୋଦନ ହେବାପରେ ସେ ହାଇଡ୍ରଲିକ ଦୁଇମାର୍ଗ ବିଶିଷ୍ଟ ଗିୟର ସିଷ୍ଟମ ଯୋଡି ମେସିନର ଉନ୍ନତକରଣ କରିଥିଲେ । ନାଟୁଭାଇ କୁହନ୍ତି ଯେ ଗ୍ରା□ ଅର୍ଥ ମୁଖ୍ୟତଃ ଉନ୍ନତକରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆଖିପାଖର ଲୋକମାନେ ନାଟୁଭାଇଙ୍କ ଏହି ମେସିନ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କର ଏହି ଅବଦାନ ସ୍ୱୀକାର କରି ତାଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପୁରସ୍କାର ଓ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରରେ ଅଳଂକୃତ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ନାଟୁଭାଇ ଆର୍ଥିକ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲେ ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କୁ ସହାୟତା ଦେଉଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେ ସେମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ମେସିନ ବିଷୟରେ ଖବର ପ୍ରସାର ହେବା ପରେ ଅନେକ ଲୋକ ତାହା କିଣିବା ସକାଶେ ଆଗେଇ ଆସିଥିଲେ । ଗାଁର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କୁହନ୍ତି କପା ତୋଳିବା ହେଉଛି ଏହି ଅଂଚଳର ଚାଷୀମାନଙ୍କର ସବୁଠାର ବଡ ସମସ୍ୟା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଶ୍ରମ ସକାଶେ ଆମକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ପଡିଥାଏ । ମେସିନର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ତାହା ଅବଶ୍ୟ କିଣିବୁ । କାରଣ ଏହା ସମୟାନୁକ୍ରମରେ ଆମ ପାଇଁ ସଂଚୟ

ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ୭୨ପୃଷ୍ଠାରେ

ଅର୍ଥନୀତି

ନିଯୁକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ନ ହେଲେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଇ ପାରିବ ନାହିଁ

• *ପ୍ରଫେସର ବୈଦ୍ୟନାଥ ମିଶ୍ର*

୨୦୦୯-୧୦ରେ ଏକ ହିସାବରୁ ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ସେହି ବର୍ଷ ଓଡିଶାର ରାଜସ୍ୱ ଆୟ ୧୨୦୦କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ୩୦୦ ଖଣି ପଟ୍ଟା ଦାର ଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ଆୟ ଥିଲା ୧୫ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା । କେତେକ ବିଶିଷ୍ଟ ସମାଜବିଜ୍ଞାନୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଖଣିଜ ଶିଳ୍ପ ଓଡିଶାର ରାଜକୋଷକୁ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି, କିନ୍ତୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିରେ କିଛି ଉନ୍ନତି ଆଣି ପାରିନାହିଁ ।

ଆମେ ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧରେ ତିନୋଟି ସମସ୍ୟା ଉପରେ କିଛି ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ । ପ୍ରଥମେ ଓଡିଶାରେ ଏହା ଭିତରେ ଅର୍ଥନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କି ପ୍ରକାର ପରିବ□ନ ହୋଇଛି । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଏହି ପରିବ□ନରେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା କିଏ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ତୃତୀୟରେ ଏହି ପରିବ□ନ ଯୋଗୁଁ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ କିପରି ପଡିଛି । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଏହା ଭିତରେ ଅର୍ଥନୈତିକ ବୃଦ୍ଧି ହାରରେ ଅନେକ ପରିବ□ନ ହୋଇଛି । ଯେଉଁ ବୃଦ୍ଧି ହାର ୨୦୦୫-୦୬ ମୋଟେ ୫.୬୮ ଭାଗ ଥିଲା । ୨୦୦୭-୦୮କୁ ପ୍ରାୟ ୧୧ ଉପରୁ ସାମାନ୍ୟ କିଛି କମ୍ ହେଲା । ତେବେ ଏହା ପରେ ବୃଦ୍ଧିହାର ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କମି ୨୦୧୧-୧୨ ବେଳକୁ ୫ ଭାଗକୁ ଖସି ଆସିଲା । ୨୦୧୨-୧୩ରେ ଏହା ପ୍ରାୟ ୯ ଭାଗ ହେବ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଉଛି । ଏହା କେତେ ଦୂର ସମ୍ଭବ ବ□ମାନ କହିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏହି ହାର ବୃଦ୍ଧି ସ□େ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆୟ ମଧ୍ୟ କିଛି ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି । ୨୦୦୪-୦୫ ରେ ହାରାହାରି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆୟ ପ୍ରାୟ ୧୭,୬୫୦ ଟଙ୍କା ଥିଲା, ୨୦୧୨-୧୩ ରେ ଏହା ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୨୫,୫୮୪ ଟଙ୍କା ହୋଇଛି । ତଥାପି ଭାରତର ମୋଟାମୋଟି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆୟଠାରୁ ଏହା ଅନେକ କମ୍ ଅଛି - ୨୦୧୨-୧୩ ବେଳକୁ ଭାରତର ବ୍ୟକ୍ତିପିଛା ଆୟ ୨୪ ହଜାରରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୩୯ ହଜାରରୁ ସାମାନ୍ୟ କିଛି ଅଧିକ ଅଛି । ଏହାର ଅର୍ଥ ଭାରତର ଅନେକ ରାଜ୍ୟର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆୟ ଓଡିଶାଠାରୁ ଅଧିକ ।

କେବଳ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନାହିଁ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ମଧ୍ୟ କିଛି କମିଛି । ଯୋଜନା କମିଶନ ତେନ୍ଦୁଲକର କମିଟିଙ୍କର ସୁପାରିଶକୁ ଭି□ କରି ଯେଉଁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ହାର ଠିକ କରିଛନ୍ତି , ସେହି ଭି□ ଅନୁଯାୟୀ ଓଡିଶାରେ ଯେଉଁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହାର ୧୯୯୩-୯୪ରେ ୫୯ ଭାଗରୁ ସାମାନ୍ୟ କିଛି ଅଧିକ ଥିଲା, ତାହା ୨୦୦୯-୧୦ ବେଳକୁ ୩୭ ଭାଗ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ସେହି ୨୦୦୯-୧୦

ବେଳକୁ ଭାରତର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହାର (ମୋଟାମୋଟି) ୨୯.୮୦ ଭାଗରେ ରହିଛି । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯିବ ଯେ ଓଡିଶାର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହାର ଭାରତର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହାରଠାରୁ ଅନେକ ଅଧିକ ଏହାର ଅର୍ଥ ଭାରତର ଅନେକ ରାଜ୍ୟର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହାର ଓଡିଶାଠାରୁ ଅନେକ କମ୍ । ଆମର ଏହା ହେଉଛି ମୋଟାମୋଟି ହିସାବ । ଏହି ମୋଟାମୋଟି ହିସାବରୁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ପ୍ରକୃତ ଚିତ୍ର ମିଳିବ ନାହିଁ । ଏହି ମୋଟାମୋଟି ହିସାବରେ ଅନେକ ଗୁଡିଏ ପ୍ରଭେଦ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ପ୍ରଥମ ହେଉଛି ସହରମାନଙ୍କଠାରୁ ମଫସଲର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହାର ଅଧିକ- ସେହି ୨୦୦୯-୧୦ରେ ମଫସଲର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହାର ୩୯.୨୦ ଭାଗ ଓ ସହରର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହାର ୨୫.୯୦ ଭାଗ । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଅ□ଳ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହାର ନେଇ ପ୍ରଭେଦ । ଓଡିଶାକୁ ଯଦି ତିନୋଟି ଅ□ଳରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯିବ, ତାହାହେଲେ ଉପକୂଳ ଅ□ଳରେ ସେହି ୨୦୦୯-୧୦ ରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହାର ଦକ୍ଷିଣ ଓ ଉ□ର ଅ□ଳଠାରୁ ଅନେକ କମ୍ । ଉପକୂଳ ଅ□ଳରେ ମୋଟାମୋଟି ୨୫.୩ ଭାଗ, ଦକ୍ଷିଣ ଅ□ଳରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ୫୨.୪ ଭାଗ ଓ ଉ□ରା□ଳରେ ମଧ୍ୟ ଉପକୂଳ ଅଂଚଳଠାରୁ ଅଧିକ ୪୧.୭ ଭାଗ ଏହା ଅର୍ଥ ସବୁ ଅ□ଳ ସମାନ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ନାହିଁ । ତୃତୀୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଗୁଁ ଭିତରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ନେଇ ଅନେକ ପ୍ରଭେଦ । ସେହି ୨୦୦୯-୧୦ରେ ଆଦିବାସୀ ମାନଙ୍କର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହାର ୬୬ ଭାଗ (ଅନେକ ଅଧିକ), ଦଳିତମାନଙ୍କର ୨୫.୬ ଭାଗ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ୨୪.୫ ଭାଗ ଏହାର ଅର୍ଥ ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତିର ସବୁ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମାନ ସୁବିଧା ପାଉନାହାନ୍ତି ।

ଅର୍ଥନୈତିକ ବୃଦ୍ଧି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ପରିବ□ନ ହେଉଛି କୃଷିର ଆୟ ଅନେକ କମିଛି (ଗୁରୁତ୍ୱ କମି ନାହିଁ), ଶିଳ୍ପରୁ ଆୟର ବେଶୀ କିଛି ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି ସେବା ବିଭାଗରେ । ଯେଉଁ କୃଷି ଆୟ ଓଡିଶାରେ ଏକ ସମୟରେ ମୋଟ ଓଡିଶା ଆୟର ୫୦ ଭାଗ ଥିଲା, ତାହା ୨୦୧୨-୧୩କୁ କମି ୧୭/୧୮ ଭାଗରେ ସୀମିତ ହୋଇ ରହିଛି- ଯାହା ଭାରତରେ ଆହୁରି କମ୍- ମୋଟେ ୧୪ ଭାଗ । କିନ୍ତୁ ଶିଳ୍ପର ଆୟରେ ବେଶୀ କିଛି ପରିବ□ନ ହୋଇନାହିଁ । ୨୦୦୪-୦୫ରେ ଶିଳ୍ପର ଆୟ ଓଡିଶାରେ ଥିଲା ୨୩.୭୧ ଭାଗ- ୨୦୧୨-୧୩ କୁ ଏହା ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୨୪.୨୨ ଭାଗ ହୋଇଛି- ବୃଦ୍ଧି ହେଉଛି ଏକ ଭାଗରୁ କମ୍ । ସର୍ଭିସ୍ ବିଭାଗରେ ଅନେକ ଉନ୍ନତି ହୋଇଛି- ୨୦୦୪-୦୫ରେ ଏହାର ଆୟ ଥିଲା ୫୨.୮୦ ଭାଗ- ୨୦୧୨-୧୩ ବେଳକୁ ଏହା ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୫୮.୨୮ ଭାଗ ହୋଇଛି । କୃଷିର ଆୟ ଏତେ କମିଛି, ତଥାପି କାହିଁକି ୬୦/୬୫ ଭାଗ ଲୋକ କୃଷି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ରହିଛନ୍ତି । ଏହାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ କି ସର୍ଭିସ୍ ବିଭାଗ ଯଥେଷ୍ଟ ନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରି ପାରୁନାହିଁ । ଶିଳ୍ପ ହେଉଛି ପୁଁଜି ଭି□କ- ଏଣୁ ଏଥିରେ ଅଧିକ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସର୍ଭିସ୍ ବିଭାଗ ପାଇଁ ଅନେକ ଯୋଗ୍ୟତା ଦରକାର- ଯେଉଁଥିରେ କି ଆମର ଅନେକ ଅଭାବ ।

ଆମର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଓଡିଶା ଅର୍ଥନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁ ପରିବ□ନ ହେଉଛି ସେଥିରେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା କିଏ ଗ୍ରହଣ କରୁଛି । କୃଷିର କିଛି ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି- କିନ୍ତୁ ଚାଷୀର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିରେ କିଛି ପରିବ□ନ ହୋଇନାହିଁ । ଓଡିଶାରେ ୮୩ ଭାଗ ଚାଷୀ କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ନାମ ମାତ୍ର ଚାଷୀ । ଯେତେ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ଭି□କ ବିହନ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଚାଷରୁ ବେଶୀ କିଛି ଆୟ ଆଦାୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ପଞ୍ଜାବ, ହରିୟାଣା କି ଉ□ର ପ୍ରଦେଶରେ ଭି□ଭୂମି ଓ ଜଳସେଚନର ଯେଉଁ ସୁବିଧା ଅଛି, ଓଡିଶାରେ ତାହା ନାହିଁ । ଶିଳ୍ପରେ ଯଦି ଉତ୍ପାଦନ ଶିଳ୍ପର ଉନ୍ନତି ହୋଇ ପାରନ୍ତା, ତାହା ହେଲେ ଅନେକ ଚାଷୀ ଏହି ଉତ୍ପାଦନ ଶିଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରିପାରନ୍ତେ । ସେଥିପାଇଁ ଅଧିକ ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା, ଋଣ, ଭି□ଭୂମି ପ୍ରଭୃତି ଦରକାର । ଯେଉଁଥିରେ କି ଆମେ ଅନେକ ପଛରେ । ଏବେ ଏକ ବଡ ବିପଦ ହୋଇଛି ଖଣିଜ ଶିଳ୍ପ । ଓଡିଶାର ଦୁର୍ଗତି ପାଇଁ ଖଣିଜ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଧାନତଃ ଦାୟୀ । ଏହି ଖଣିଜ ଶିଳ୍ପ ଯୋଗୁଁ କୃଷିର ଉନ୍ନତି ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ କି ଶିଳ୍ପ (ମାନୁଫକଚରିଙ୍ଗ ଶିଳ୍ପ)ର ଉନ୍ନତି ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ୨୦୦୯-୧୦ର ଏକ ହିସାବରୁ ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ସେହି ବର୍ଷ

ଓଡିଶାର ରାଜସ୍ୱ ଆୟ ୧୨୦୦କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ୩୦୦ ଖଣି ପଟ୍ଟା ଦାର ଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ଆୟ ଥିଲା ୧୫ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା । କେତେକ ବିଶିଷ୍ଟ ସମାଜବିଜ୍ଞାନୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଖଣିଜ ଶିଳ୍ପ ଓଡିଶାର ରାଜକୋଷକୁ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି, କିନ୍ତୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିରେ କିଛି ଉନ୍ନତି ଆଣି ପାରିନାହିଁ । ୨୦୧୨ରେ ୪ ଲକ୍ଷ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ପୁଁଜିକୁ ଭି□ କରି ବୁଝାମଣା ପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର କରାଯାଇଛି- ସେଥିରୁ ବୋଧହୁଏ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୯ ହଜାର କୋଟିର ସାମାନ୍ୟ କିଛି ଅଧିକ ପୁଁଜି ବିନିଯୋଗ ହୋଇଛି- କିନ୍ତୁ ଏହାର ନିଯୁକ୍ତି ହାର କେତେ- କୋଟିଏ ଟଙ୍କାର ନିଯୁକ୍ତି ହାର ମୋଟେ ୧.୨ ଲୋକ । ସେଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜମିର ପରିମାଣ ଏକ ଲକ୍ଷ ପଚାଷ ହଜାର ଏକର । ଇ.ପି.ବ୍ଲ୍ୟୁରେ ପ୍ରଫେସର ବାଣୀକଣ୍ଠ ମିଶ୍ର ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଓ ଉଦ୍ୟୋଗୀକରଣ ନାମକ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖି ଖଣିଜ ଶିଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା କି କ୍ଷତି ହେଉଛି, ତାର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଦେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏହି ଗବେଷଣାଭି□କ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ସେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଶିଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା କେତେ ଜଙ୍ଗଲ, କେତେ ପାଣି ଓ କେତେ ଜମି ନଷ୍ଟ ହେଉଛି, ତାର ଅନେକ ହିସାବ ଅଛି । ସେ ସବୁ ଆମେ ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହୁଁ । କେବଳ ଏତିକି ଲେଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛୁ ଯେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥରୁ ଯେଉଁ ଲାଭ ହେଉଛି, ସେଥିପାଇଁ ଅନେକ ଶିଳ୍ପପତି ଓ ବ୍ୟବସାୟୀ ଓଡିଶାରେ ଖଣିଜ ଶିଳ୍ପ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି । କାରଣ ଓଡିଶାରେ ପ୍ରଚୁର ଖଣିଜ ସଂପଦ ଅଛି । ସେଥିପାଇଁ କୁହାଯାଉଛି ଯେ, Mining companies find Odisha to be the most attractive destination (MAD) for establishing mining industries.

ଏଥିରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଛି କୃଷି, ଶିଳ୍ପ ଓ ଅର୍ଥନୀତିର ବିପଦ, କୃଷିରେ ନିଯୁକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ଶିଳ୍ପରେ ହେବାର କଥା ନୁହେଁ । କେବଳ ମାନୁଫାକଚରିଙ୍ଗ ଶିଳ୍ପରେ ନିଯୁକ୍ତି ହେବା କଥା । ମାନୁଫାକଚରିଙ୍ଗ ଶିଳ୍ପରେ ଅଧିକ ନିଯୁକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ପାରିଲେ କୃଷିରେ ଯେଉଁମାନେ କାମ ନ ପାଇ ସହରକୁ ଯାଇ ବସ୍ତି ଅ□ଳରେ ପଡି ରହୁଛନ୍ତି ସେମାନେ ସେହି ଗ୍ରାମ ଭିତରେ ରହି କୃଷି ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିଛି ଧନ୍ଦା ଧରି ପାରିବେ । ଏହା ଫଳରେ କୃଷିରେ କାମ କରୁଥିବା ଶ୍ରମଜୀବୀମାନଙ୍କର ଆୟ କମ ହେବ ନାହିଁ । କୃଷି ଓ ମାନୁଫାକଚରିଙ୍ଗ ଶିଳ୍ପ ଭିତରେ ପ୍ରତିଯୋଗୀତା ନାହିଁ - ଉଭୟେ ପରିପୂରକ । ଆମର ଧାରଣା ଏହି ଖଣିଜ ଶିଳ୍ପ ଯୋଗୁଁ କୃଷିର ଉନ୍ନତି ହୋଇ ନାହିଁ କି ମାନୁଫାକଚରିଙ୍ଗ ଶିଳ୍ପର ଉନ୍ନତି ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହି ମାନୁଫାକଚରିଙ୍ଗ ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ତିନୋଟି ଦିଗରୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦରକାର । ପ୍ରଥମ ହେଉଛି ଭି□ଭୂମିର ଉନ୍ନତି, ଭି□ଭୂମି ଅର୍ଥ:- ରାସ୍ତା ଘାଟ, ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି, ପିଇବା ପାଣି ପ୍ରଭୃତି । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଟେକନିକାଲ ଶିକ୍ଷା, ପ୍ରାଇମେରୀ ଶିକ୍ଷା ଓ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ଉଭୟ ଦରକାର । ପ୍ରାଇମେରୀ ଶିକ୍ଷା ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ଓ ଟେକନିକାଲ ଶିକ୍ଷା ସାହାଯ୍ୟରେ ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଜିନିଷ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିପାରିବେ । କାରଣ ବିନା ଟେକ୍ନୋଲୋଜିରେ କୌଣସି ମାନୁଫକଚରିଙ୍ଗ ଶିଳ୍ପ ସଫଳ ହୋଇପାରିବନାହିଁ । ତୃତୀୟରେ ବ୍ୟାଙ୍କ କ୍ରେଡିଟ ଏବେ ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯାଉଛି ସେଥିରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଆୟ ପ୍ରତ୍ୟୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରୁନାହିଁ ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା କୌଣସି ସଂପ□ ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାରେ କେବଳ ଟେକନିକାଲ ଶିକ୍ଷା ରହିବ ନାହିଁ ଲିବ୍‌ରାଲ୍ ବା ଉଦାର ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ରହିବ । ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି ନ ହେଲେ ଜଣେ ନିଜ କ□ବ୍ୟ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବେ ଗାଁ ଗହଳରେ ଶିକ୍ଷା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏତେ ଅଧୋଗତି ଯେ ଅନେକ ଲୋକ ସାମାନ୍ୟ ରୋଗରେ ଚିକିତ୍ସାର ସାହାଯ୍ୟ ନ ପାଇ ବା ଅଶିକ୍ଷା ଯୋଗୁଁ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ନ କରି, ଅନେକ ସାଂଘାତିକ ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି । ଚୀନରେ ସରକାର ମାନୁଫେକ୍‌ଚରିଙ୍ଗ୍ ଶିଳ୍ପରେ ପ୍ରାୟ ୪୦ ଭାଗ ଆୟ ବିନିଯୋଗ କରି ଏତେ ଜିନିଷ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ସାରା ପୃଥିବୀରେ ସେମାନଙ୍କର ଜିନିଷ ଏବେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଛି । ଚୀନ ଏବେ ଶିକ୍ଷା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନେକ ଉନ୍ନତି କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ରାଜନୀତି ଗ୍ରହଣ କରିବା କଥା କହୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମାନୁଫକଚରିଙ୍ଗ ଶିଳ୍ପରେ ଅଧିକ ଇନଭେଷ୍ଟମେ□ କରି ସେମାନେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ନିଯୁକ୍ତି ଓ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଉନ୍ନତି କରିବାରେ ସଫଳ ହେଉଛନ୍ତି ତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଭାରତର ଗଣତନ୍ତ୍ର ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବ ନାହିଁ । ଜାପାନ ପରି ଏକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଦେଶ ମଧ୍ୟ ସେ ଦିଗରେ ଅନେକ ଅଗ୍ରଗତି କରିଛି । ମୋଟାମୋଟି ଆମେ ଏତିକି କହିବୁ ଯେ ଓଡିଶାର ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଓ ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତିର ଉନ୍ନତି କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ନିଯୁକ୍ତି ଯୁଗୋପଯୋଗୀ ଓ ଟେକନିକାଲ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଉନ୍ନତ ଧରଣର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ । ■■

** ୧୭-ଶହିଦ ନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭*

ରାଜଧାନୀରେ ଯମୁନା ନଦୀ ପରିଷ୍କରଣ : ସାଂପ୍ରତିକ ସମସ୍ୟା ଓ ପ୍ରଶମନ ପଦ୍ଧତି

• ଦୀପଶିଖା ଶର୍ମା

ଯମୁନା ନଦୀର ଦିଲ୍ଲୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଭାଗ ହେଉଛି ଯମୁନା ନଦୀର ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରଦୂଷିତ ଭାଗ । ଯମୁନା ନଦୀ ୨୨୪ କିଲୋମିଟର ଦୀର୍ଘ ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପରେ ପାଲା ଗ୍ରାମ ନିକଟରେ ଦିଲ୍ଲୀ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛି । ଦିଲ୍ଲୀକୁ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୱାଜିରାବାଦଠାରେ ବ୍ୟାରେଜ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ଏଠାରୁ ବ୍ୟାରେଜ ବାହାରକୁ ଜଳପ୍ରବାହ କରାଯାଉନାହିଁ ।

ସାରା ଦୁନିଆରେ ଅନେକ ବଡ ବଡ ନଦୀ ଭଳି ରାଇନ ନଦୀ (ୟୁରୋପ), ସେଇନ ନଦୀ (ଫ୍ରାନସ), ମନେସୋଟା ନଦୀ (ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା), ସ୍କାଣ୍ଡିନେଭୀୟ ଦେଶମାନଙ୍କର ନଦୀ ଗୁଡିକ, ପ୍ରଦୂଷିତ ହୋଇଛି । ନଦୀ ପ୍ରଦୂଷଣ ଭାରତକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି । ଗଙ୍ଗାନଦୀ ଅବବାହିକା ଓ ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ର ନଦୀ ଅବବାହିକା ପ୍ରଦୂଷିତ ହୋଇଛି । ନଦୀ ପ୍ରଦୂଷଣ ପଛରେ ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ଭି□ଭୂମି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ନୀତି ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟାପକ ବିଫଳ ହେବା । ଜାତିସଂଘ ବିଶ୍ୱ ଜଳ ଆକଳନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଦୁନିଆର ୨୨୭ଟି ବଡ ନଦୀ ମଧ୍ୟରୁ ୬୦ ପ୍ରତିଶତ ନଦୀରେ ବନ୍ଧ ଓ ଅନ୍ୟ ଭି□ଭୂମି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିର୍ମାଣ ଯୋଗୁଁ ଜଳପ୍ରବାହ ବାଧିତ ହୋଇଛି । ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଜଳପ୍ରବାହ କମ ହେବା ଫଳରେ ପଟୁମାଟି ଓ ପୁଷ୍ଟି ପ୍ରବାହ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଜଳର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ହ୍ରାସ ହେଉଛି ଏବଂ ତାହା ଇକୋସିଷ୍ଟମର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଛି । ସେଇଭଳି ଦିଲ୍ଲୀରେ ପ୍ରତ୍ୟକ ଦିନ ୩ ବିଲିୟନ ଲିଟର ବର୍ଜ୍ୟଜଳ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି । ଏମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଅଧା ବିଶୋଧିତ ହେଉଥିବା ବେଳେ ଅବଶିଷ୍ଟ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳ ଯମୁନା ନଦୀ ମଧ୍ୟକୁ ଛାଡି ଦିଆଯାଉଛି । ଯମୁନା ନଦୀ ହେଉଛି ଗଙ୍ଗାନଦୀର ଏକ ଉପ ଅବବାହିକା ।

ଭାରତରେ ନଦୀ ପରିଷ୍କାର କରିବା ୧୯୮୫ ମସିହାରେ ଆରଂଭ ହୋଇଥିଲା । ଗଙ୍ଗାନଦୀର ଜଳର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ତଥ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ଭାରତ ସରକାର ଯମୁନା ଆକସନ ପ୍ଲାନ (ୱାଇଏପି) ପର୍ଯ୍ୟାୟ-୧, ୧୯୯୩ ବର୍ଷ ଆରଂଭ କରିଥିଲେ । ଜାପାନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସହଯୋଗ ବ୍ୟାଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ ଏହି ଯୋଜନା ଆରଂଭ କରାଯାଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ର ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଅଧିନସ୍ଥ ଜାତୀୟ ନଦୀ ସଂରକ୍ଷଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏଥିପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏଜେନ୍ସି ଥିଲେ । ଉ□ର ପ୍ରଦେଶ ଜଳ ନିଗମ, ହରିୟାଣାର ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଇଂଜିନିୟରିଂ ବିଭାଗ, ଦିଲ୍ଲୀ

ଜଳବୋର୍ଡ ଏବଂ ଦିଲ୍ଲୀ ନଗର ନିଗମ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏଜେନ୍ସି ଥିଲେ । ଏହି ଯୋଜନା ତିନୋଟି ରାଜ୍ୟ ଯଥା : ହରିୟାଣା, ଉ□ରପ୍ରଦେଶ ଓ ଦିଲ୍ଲୀରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଯୋଜନା ୨୦୦୨ ଏପ୍ରିଲ ସୁଦ୍ଧା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଯୋଜନା ପ୍ରକଳ୍ପ ୨୦୦୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ଯୋଜନାରେ ୧୫ଟି ସହରରେ ପ୍ରଦୂଷଣ କମ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଥିଲା (ହରିୟାଣାରେ ଛଅଟି ସହର, ଉ□ରପ୍ରଦଶରେ ୮ଟି ସହର ଏବଂ ଦିଲ୍ଲୀ) । ଏଥିପାଇଁ ଜାପାନ ବ୍ୟାଙ୍କ ମୋଟ ୧୭.୭୭ ବିଲିୟନ ୟେନ ଋଣ ଆକାରରେ ଦେଇଥିଲେ । ହିତାଧିକାରୀ ରାଜ୍ୟଗୁଡିକ ଥିଲେ ହରିୟାଣା (ୟେନ ୬ ବିଲିୟନ) ଉ□ର ପ୍ରଦେଶ (ୟେନ ୮ ବିଲିୟନ) ଏବଂ ଦିଲ୍ଲୀ (ୟେନ୍ ୩.୭୭ ବିଲିୟନ) ତେବେ ୧୯୯୬ ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହରିୟାଣାର ଅତିରିକ୍ତ ୬ଟି ସହର ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏଥି ସହିତ ମୋଟ ୨୧ ଟି ସହର ଏହି ଯୋଜନାର ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସାମିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ମୋଟ ୭୫୩ ଏମଏଲଡି ଟ୍ରିଟମେ□ କ୍ଷମତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨୦୦୩ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ସଂପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଯମୁନା ଆକସନ ପ୍ଲାନ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ବ୍ୟୟ ମାତ୍ରା ଥିଲା ୫.୦୯ ବିଲିୟନ ଟଙ୍କା । ମୁଦ୍ରା ତୁଳନାରେ ଜାପାନୀ ୟେନ୍‌ର ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧି ହେବା ଯୋଗୁଁ ଜେ.ବି.ଆଇ.ସି ସହାୟତା ପ୍ୟାକେଜରେ ପ୍ରାୟ ୩ ବିଲିୟନ ଟଙ୍କା ସଂଚୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅର୍ଥକୁ ୧୫ଟି ସହରରେ ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଫେବୃୟାରୀ ୨୦୦୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ୨୦୦୧ ମେ ମାସରେ ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ୨.୨୨ ବିଲିୟନ ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ସହାୟତା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ୨୨୨.୮ ନିୟୁତ ଟଙ୍କା ହରିୟାଣାକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ବେଳେ, ୧.୬୬ ବିଲିୟନ ଟଙ୍କା ଦିଲ୍ଲୀକୁ, ଏବଂ ୨୯୬.୫ ନିୟୁତ ଟଙ୍କା ଉ□ର ପ୍ରଦେଶକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ୪୦.୫ ନିୟୁତ ଟଙ୍କା ଭାରତ-ଜାପାନ କନସଲଟା□ କନସୋର୍ଟିୟମିକୁ ଫି ଆକାରରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ଉଭୟ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ସମାନ ଭାବରେ ବହନ କରିଥିଲେ । ତେବେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ନିଜର ଅନୁଦାନ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ କରି ଦେଇ ଥିଲେ । ୨୦୦୧ ବର୍ଷ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମାନଙ୍କ ଅଂଶରେ ମଧ୍ୟ ୩୦ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା ।

ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିବିଧ କାର୍ଯ୍ୟ ସ□େ୍ୱ ନଦୀର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ଆଶାନୁରୂପ ମାନକର ହୋଇ ପାରିନଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଦିଲ୍ଲୀର ସିୱରେଜ ଅଂଶକୁ ସଠିକ ଭାବରେ ଆକଳନ କରାଯାଇନଥିଲା । ଯୋଜନା ସହିତ ଦିଲ୍ଲୀ ସରକାର ଯେଉଁ ଏସ୍.ଟି.ପି. କ୍ଷମତା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ରାରେ ଉପଯୋଗ ହୋଇନଥିଲା ।

ସୁତରାଂ, ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ତରର ମାନକ ହାସଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ୨୦୦୪ ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ଯମୁନା ଆକସନ ପ୍ଲାନର ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଏହା ୨୦୦୮ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ଜେ.ବି.ଆଇ.ସି. ୨୦୦୩ ମାର୍ଚ୍ଚ ୩୧ ତାରିଖ ଦିନ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ସହିତ ଏକ ନୂତନ ଋଣ ରାଜିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହାସଲ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ଏହି ଋଣ ଚୁକ୍ତି ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପାଇଁ ମୋଟ ୧୩.୩୩ ବିଲିୟନ ୟେନ୍ ଋଣ ମଂଜୁର

ସାରଣୀ- ୧ : ଯମୁନା ଆକସନ ପ୍ଲାନ ଅଧୀନରେ ପୁଂଜି ନିବେଶ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

	ଯମୁନା ଆକସନ ପ୍ଲାନ-୧			ଯମୁନା ଆକସନ ପ୍ଲାନ-୨		
	ଦିଲ୍ଲୀ	ହରିୟାନା	ଉ□ର ପ୍ରଦେଶ	ଦିଲ୍ଲୀ	ହରିୟାନା	ଉ□ର ପ୍ରଦେଶ
ପୁଂଜି ମଂଜୁରୀ ବ୍ୟୟ (ବିଲିୟନ ଟଙ୍କା)	୧.୮୧	୨.୪୨	୨.୮୨	୪.୬୯	୬.୩୪	୧.୧୫
ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଠିଦେୟ (ବିଲିୟନ ଟଙ୍କା)	୧.୭୭	୧.୭୮	୨.୪୦	୧.୨୧	୦.୪୮	୦.୫୮
ମଂଜୁର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	୧୨	୧୧୧	୧୪୬	୧୧	୧୬	୫
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂପନ୍ନ	୧୨	୧୧୧	୧୪୬	୦	୬	୧

ହୋଇଥିଲା । ଏହି ମାତ୍ରା ଥିଲା ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୋଟ ବ୍ୟୟର ୯୫ ପ୍ରତିଶତ । ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପାଇଁ ମୋଟ ୬.୨୪ ବିଲିୟନ ଟଙ୍କାର ବଜେଟ ଅଟକଳ ମଂଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରୁ ଦିଲ୍ଲୀ ପାଇଁ ୩.୮୭ ବିଲିୟନ ମଂଜୁର କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ ଉ□ର ପ୍ରଦେଶ ଲାଗି ୧.୨୪ ବିଲିୟନ ଏବଂ ହରିୟାଣା ପାଇଁ ୬୩୦ ନିୟୁତ ଟଙ୍କା ମଂଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । କ୍ଷମତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ୫୦୦ ନିୟୁତ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ମଂଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଯୋଜନାକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୧୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ମଂଜୁର ହୋଇଥିବା ମୋଟ ଏସ୍.ଟି.ପି. କ୍ଷମତା ହେଲା ୧୮୯ ଏମ୍.ଏଲ୍.ଡି. । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ଏଥିପାଇଁ ସମୟ ଓ ପୁଂଜି ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନଦୀର ପ୍ରଦୂଷଣ ସ୍ଥିତି ଆହୁରି ଅଧିକ ହୋଇଛି । ବି.ଓ.ଡି. ଲୋଡ ୧୯୮୦ ମସିହାରେ ଦୈନିକ ୧୧୭ ଟନ ଥିବାବେଳେ ୨୦୦୮ ବେଳକୁ ତାହା ଦୈନିକ ୨୭୦ ଟନକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ।

ଯମୁନା ଆକସନ ପ୍ଲାନ-୨ ର ପ୍ରଭାବକୁ ଦେଖି ଭାରତ ସରକାର ଡିସେମ୍ବର ୨୦୧୧ରେ ପ୍ଲାନର ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ୧୬.୫୬ ବିଲିୟନ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟ ମଂଜୁର କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ରିଭୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିଯୋଗୁଁ ଦିଲ୍ଲୀ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ଯମୁନା ନଦୀର ଭାଗରେ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କିଭଳି ଭାବରେ ହେଉଛି ତାହା ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଛି ।

ଦିଲ୍ଲୀରେ ଯମୁନା ନଦୀ :

ଯମୁନା ନଦୀର ଦିଲ୍ଲୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଭାଗ ହେଉଛି ଯମୁନା ନଦୀର ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରଦୂଷିତ ଭାଗ । ଯମୁନା ନଦୀ ୨୨୪ କିଲୋମିଟର ଦୀର୍ଘ ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପରେ ପାଲା ଗ୍ରାମ ନିକଟରେ ଦିଲ୍ଲୀ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛି । ଦିଲ୍ଲୀକୁ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୱାଜିରାବାଦଠାରେ ବ୍ୟାରେଜ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ଏଠାରୁ ବ୍ୟାରେଜ ବାହାରକୁ ଜଳପ୍ରବାହ କରାଯାଉନାହିଁ । ଏହାପରେ ନଦୀ କେବଳ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳ ଓ ଶିଳ୍ପରୁ ନିର୍ଗତ ନଷ୍ଟ ଜଳ ହିଁ ପାଇଥାଏ । ପୁନଶ୍ଚ ୱାଜିରାବାଦ ପରେ ୨୫ କିଲୋମିଟର ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପରେ ପୁନଃ ଓଖଲାଠାରେ ବ୍ୟାରେଜରେ ଜଳପ୍ରବାହ ଅବରୋଧ କରାଯାଇଛି ।

ଏହାପରେ ବ୍ୟାରେଜ ଜରିଆରେ ଶୁଷ୍କ ସମୟରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଜଳପ୍ରବାହ କରାଯାଏ ନାହିଁ । ଓଖଲା ବ୍ୟାରେଜ ପରେ ନଦୀରେ କେବଳ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳ ଓ ଶିଳ୍ପ ନିର୍ଗତ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳ ପ୍ରବେଶ କରିଥାଏ । ଶାହଦରା ନାଳ ଜରିଆରେ ପୂର୍ବ ଦିଲ୍ଲୀ, ନୋଏଡା, ଓ

ସାରଣୀ-୨ : ଯମୁନା ନଦୀର ଜଳର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ

ସ୍ଥାନ		ଡି.ଓ.	ବି.ଡି.ଓ.	ଡି.ଓ.
ବି.ଡି.ଓ.				
ହରିୟାନା				
ତାଜେଆଲା	୧୧.୭୦	୧.୨୦	୯.୨୨	୧.୨୫
କାଲାନୁର	୧୦.୪୦	୧.୦୫	୯.୧୦	୨.୩୩
ସୋନିପତ	୯.୭୫	୩.୦୦	୭.୬୦	୭.୦୦
ଦିଲ୍ଲୀ				
ନିଜାମୁଦ୍ଦିନ	୦.୩୦	୨୫.୦୦	୦.୦	୨୩.୦୦
ଉ□ରପ୍ରଦେଶ				
ଆଗ୍ରାକେନାଲ	୦.୩୫	୨୬.୫୦	୦.୦୦	୧୪.୭୫
ମଝାୱାଲି	୦.୫୦	୨୨.୦୦	୨.୭୫	୧୬.୭୫
ମଥୁରା	୮.୧୦	୪.୦୦	୫.୨୮	୮.୫୦
ମଥୁରା ଡି/ଏସ୍	୮.୫୦	୨.୫୦	୬.୩୦	୮.୭୫
ଆଗ୍ରା ଡି/ଏସ୍	୧.୬୫	୯.୦୦	୪.୬୭	୧୬.୨୫
ଉଡି	୯.୭୧	୨.୦୦	୯.୦୦	୧.୦୦
ଔରିଆ	୮.୧୪	୫.୦୦	୧୧.୦୫	୪.୭୫

ସାହିବାବାଦ ଅଂଚଳର ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳ ନଦୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥାଏ ।

ଶେଷରେ ଯମୁନା ନଦୀରେ କେବଳ ଶାଖା ନଦୀ ଜରିଆରେ ଜଳ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇଥାଏ । ଶେଷରେ ଯମୁନା ନଦୀ ୧୩୭୦ କିଲୋମିଟର ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପରେ ଯାଇ ପ୍ରୟାଗଠାରେ ଗଙ୍ଗା ନଦୀ ଓ ଅନ୍ତଃସଳୀଳା ସରସ୍ୱତୀ ନଦୀ ସହ ମିଶିଛି ।

ଯମୁନା ନଦୀ ଅବବାହିକା ଦେଶର ୧୦.୭ ପ୍ରତିଶତ ଅଂଚଳରେ ବ୍ୟାପ୍ତ । ନଦୀରେ ୫ଟି ନଦୀବନ୍ଧ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ସାରା ବର୍ଷ ଏହି ନଦୀର ଜଳ ପ୍ରବାହ ସ୍ଥିତି ନିୟମିତ ପରିବ□ନ ହୋଇଥାଏ । ଅକ୍ଟୋବରରୁ ଜୁନ ମଧ୍ୟରେ ନଦୀ ଶୁଷ୍କ ପ୍ରାୟ ରହିଥାଏ ମାତ୍ର ମୌସୁମୀ ଋତୁରେ ନଦୀରେ ବନ୍ୟା ଆସିଥାଏ । ସମଗ୍ର ଅବବାହିକାରେ ପ୍ରାୟ ୬ ନିୟୁତ ହେକ୍ଟର ଅଂଚଳରେ ଜଳ ସେଚନ ହୋଇଥାଏ । ଜଳସେଚନ, ଘରୋଇ ଓ ଶିଳ୍ପ ଉପଯୋଗ ଆଦି ପାଇଁ ଯମୁନା ନଦୀ ଜଳ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥାଏ ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ଉଭୟ ପଏ□ ଓ ଅଣ ପଏ□ ଉତ୍ସ ସବୁ ନଦୀ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣର କାରଣ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଦିଲ୍ଲୀ ସର୍ବାଧିକ କାରଣ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଆଗ୍ରା ଓ ମଥୁରାର ସ୍ଥାନ ଏହାପରେ ରହିଛି ।

ଜଳ ଓ ବର୍ଜ୍ୟଜଳ ଭି ିଭୂମି :

ରାଜଧାନୀ ଦିଲ୍ଲୀ ତିନୋଟି ଉତ୍ସରୁ ଜଳ ପାଇଥାଏ ଯଥା- ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳ, ଭୂତଳ ଜଳ ଓ ବୃଷ୍ଟିପାତ, ଘରୋଇ ଓ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଯେଉଁ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ତାହା ନାଳ ଦେଇ ଏସ୍.ଟି.ପି. ଓ ସି.ଇ.ଟି.ପି.ରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଜଳ ମୃ□କା ମଧ୍ୟକୁ ଯାଏ ଏବଂ ଭୂତଳ ଜଳ ସ୍ତରରେ ପ୍ରବେଶ କରେ । ସି.ଇ.ଟି.ପି.ରୁ ସମସ୍ତ ଜଳ ଏସ୍.ଟି.ପି. ମଧ୍ୟକୁ ଯାଏ । ତାପରେ ଏସ୍.ଟି.ପି.ରୁ ସମଗ୍ର ନଷ୍ଟ ଜଳ ଖୋଲା ନାଳ ଦେଇ ଯମୁନା ନଦୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥାଏ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ମୌସୁମୀ ଋତୁରେ ସହରା□ଳରୁ ଯେଉଁ ଜଳ ପ୍ରବାହ ହୁଏ ତାହା ନାଳ ଜରିଆରେ ନଦୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥାଏ । ଏହା ଅଣ ପଏ□ ପ୍ରଦୂଷଣର କାରଣ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ଏହା ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ଉଭୟ ପଏ□ ଓ ଅଣ ପଏ□ ଉତ୍ସ ନଦୀର ପ୍ରଦୂଷଣ ସ୍ତର ବୃଦ୍ଧିର କାରଣ ହୋଇଛି । ସହରରେ ଯେଉଁ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି ତାହା ଦିଲ୍ଲୀର ୧୭ଟି ଏସ୍.ଟି.ପି. ଓ ୧୩ ଟି ସି.ଇ.ଟି.ପି. ଦ୍ୱାରା ଟ୍ରିଟମେ□ ହୋଇଥିବା ଜଳର ୮୦ ପ୍ରତିଶତ । ଏହପରେ ଜଳ ଯମୁନା ନଦୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥାଏ ।

ୱାଜିରାବାଦ ବ୍ୟାରେଜ ପରଠାରୁ ଯମୁନା ନଦୀରେ ଜଳର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ଯଥେଷ୍ଟ ଖରାପ ହେଉଛି । ୱାଜିରାବାଦ ବ୍ୟାରେଜ ପରେ ୧୩ଟି ନାଳ (ସବୁ ପ୍ରକାର ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳ ପ୍ରବାହିତ) ଯମୁନା ନଦୀରେ ମିଶି ଯିବାରୁ ତଥା ମଧୁର ଜଳ ପ୍ରବେଶ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଜଳର ମାନ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ଖରାପ ହୋଇଛି । ସହରରେ ଘରୋଇ ଉପଯୋଗରୁ ଦୈନିକ ୬୫୫.୫ ନିୟୁତ ଗ୍ୟାଲନ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ବେଳେ ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ୩୧୬.୭ ନିୟୁତ ଗ୍ୟାଲନ ଜଳ ଏସ.ଟି.ପି ଜରିଆରେ ଟ୍ରିଟମେ□ ହୋଇପାରୁଛି । ଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥିତ ସି.ଇ.ଟି.ପି ଓ ଏସ.ଟି.ପିର ବିବରଣୀ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦ□ ହୋଇଛି । ଏହା ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ଏଗୁଡିକ ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମତାରେ କାର୍ଯ୍ୟକରି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ନାଳ ସଂପର୍କରେ ସୂଚନା ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଟ୍ରିଟମେ□ ପ୍ଲା□ ଦେଇ ଯେଉଁ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳର ନାଳ ଗୁଡିକ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ନଦୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛି ସେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ବିବରଣୀ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି । ହିଣ୍ଡନ କଟରୁ ମଧ୍ୟ ସିଧା ସଳଖ ଯମୁନା ନଦୀରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଛି । ଯେଉଁ ନାଳଗୁଡିକ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ବାହାରି ଖୋଲା ବ୍ୟାରେଜ ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ସେଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି କାଲକାଜି, ସରିତା ବିହାର, ତୁଗଲକାବାଦ, ଶାହଦରା, ଏଲ.ପି.ଜି ବଟଲିଂ ପ୍ଲା□, ସରୀତା ବିହାର ବ୍ରିଜ ନିକଟ ଏବଂ ତେହଖଣ୍ଡ । ଏଗୁଡିକ ଉପରେ ଏଠାରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ମୋଟ ପ୍ରବାହିତ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳ ମଧ୍ୟରୁ ୭୨.୭ ପ୍ରତିଶତ କେବଳ ନଜଫଗଡ ନାଳ ଦେଇ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି । ଦିଲ୍ଲୀରେ ନଦୀର ମୋଟ ବି.ଓ.ଡି ଲୋଡ ମଧ୍ୟରୁ ୬୦ ପ୍ରତିଶତ ଏହି ନାଳରୁ ଆସିଛି । ଦିଲ୍ଲୀରେ ବ□ମାନ ଯେଉଁଠାରେ ବର୍ଜ୍ୟ ଜମି ରିସାଇକ୍ଲିଂ ହେଉଛି ତାହା ହେଲା କରୋନେସନ ପିଲାର (୩୭.୭ ଏମ.ଜି.ଡି), କେଶୋପୁର ଏସ.ଟି.ପି

ସାରଣୀ-୩ : ନିଜାମୁଦିନ, ଦିଲ୍ଲୀଠାରେ ଯମୁନା ନଦୀରେ ଜଳର ବାର୍ଷିକ ହାରାହାରି ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ

ବର୍ଷ	ଡି.ଓ	ବି.ଡି.ଓ.	ଆ.ସି
୧୯୯୫	୩.୪	୯.୬	୩୮୬୦୯୧
୨୦୦୫	୧.୬	୧୦.୦୦	୧୨୨୦୦୦୦୦
୨୦୦୯	୦.୦	୨୩.୦୦	୨୨୫୧୬୬୬୦
ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ	୨୪	୫୩	୫୫୦୦୦

(୧୯.୯୧ ଏମ୍‌ଜିଡି ରିଥାଲା ଏସ.ଟି.ପି (୫ ଏମଜିଡି) ଏବଂ ସେନ ନର୍ସିଂହୋମ ଏସ.ଟି.ପି (୨.୨ ଏମ.ଜି.ଡି)

୨୦୧୧ ଦିଲ୍ଲୀ ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ ମୁତାବକ ଦିଲ୍ଲୀ ଜଳବୋର୍ଡ ଏସ.ଟି.ପି କ୍ଷମତା, ସି.ଇ.ଟି.ପି କ୍ଷମତା ତଥା ରିସାଇକ୍ଲିଂ ଓ ପୁନଃ ଉପଯୋଗ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି ଯଦ୍ୱାରା ଯମୁନା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା ବର୍ଜ୍ୟଜଳ ମାତ୍ରା କମ କରାଯାଇପାରିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୋନରେ ଗ୍ରୀନବେଲଟ୍ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଅଂଚଳକୁ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟ, ବନୀକରଣ, ଫାର୍ମ ହାଉସ ଆଦି ପାଇଁ ଉପଯୋଗ କରାଯିବ । ନଦୀଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ କମ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଇ□ର ସେପଟର ସିଓ୍ୱର ପ୍ଲା□ ମଧ୍ୟ ଜଳବୋର୍ଡ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଛନ୍ତି ।

ଦିଲ୍ଲୀରେ ଯମୁନା ନଦୀ ପରିଷ୍କାର ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ

* ଏସ.ଟି.ପି ଓ ସି.ଇ.ଟି.ପି କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି
* ଇ□ରସେପଟର ସିଓ୍ୱରେଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା
* ଟରସିଆରି ଟ୍ରିଟମେ□ ପ୍ଲା□ ସ୍ଥାପନ
* ରିସାଇକ୍ଲିଂ ଓ ପୁନଃଉପଯୋଗ ବିକଳ୍ପ
* ପ୍ରବାହ ବୃଦ୍ଧି

ଟରସିଆରି ଟ୍ରିଟମେ□ ବିକଳ୍ପ ତଥା ରିସାଇକଲିଂ ଓ ପୁନଃଉପଯୋଗ ଦିଗରୁ ନଦୀଜଳର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ଦିଗରୁ ଦେଖିଲେ ନଦୀ କିନ୍ତୁ ଆଶାନୁରୁପ ସ୍ତରରେ ପହଂଚିପାରୁନାହିଁ । ତେଣୁ ନଦୀରେ ମଧୁରଜଳ ପ୍ରବାହ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଡୁଛି ଯଦ୍ୱରା ଗ ଶ୍ରେଣୀ ସ୍ତର ହାସଲ କରିଯାଇ ପାରିବ । କିନ୍ତୁ, ଦିଲ୍ଲୀରେ ଜଳର ବ୍ୟାପକ ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧି ତଥା ଆନ୍ତଃ ରାଜ୍ୟ ବିବାଦ ସମାଧାନ ଦିଗରେ ରହିଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଗୁଡିକୁ ଦେଖିଲେ ନଦୀରେ ମଧୁର ଜଳ ପ୍ରବାହ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଦିଲ୍ଲୀ ପାଇଁ କଷ୍ଟକର ହେଉଛି ।

ତେଣୁ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଛି ସିଓ୍ୱରେଜ ସୃଷ୍ଟି କମ କରିବା ଏବଂ ନଦୀ ମଧ୍ୟକୁ ନଷ୍ଟଜଳ ପ୍ରବାହ କମ କରିବା, ବିକଳ୍ପ ଥିବା ଏସ.ଟି.ପି ନିର୍ମାଣ କରି କରାଯାଇପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଅତ୍ୟଧିକ ମାତ୍ରାର ନଷ୍ଟ ଜଳ ଡିସଚାର୍ଜ ହେଉଥିବା ଯୋଗୁଁ ଆମେ ଆବଶ୍ୟକ 'ଗ' ସ୍ତରରେ ପହ□ିପାରୁ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ଏହି ଯୋଜନା ପାଇଁ ଯେଉଁ ମାତ୍ରାରେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରାଯାଉଛି ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦିଲ୍ଲୀ ପାଇଁ 'ଗ' ଶ୍ରେଣୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ କେତେଦୂର ସଠିକ ତହା ପୁନର୍ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ।

ସାରଣୀ-୪ : ଦିଲ୍ଲୀରେ ଏସ୍.ଟି.ପି

ଜୋନ	ନାଳ		
ଶାହଦରା	ଶାହଦରା	ଯମୁନା ବିହାର	କାମ ଉପଯୋଗ
ରେଠାଲା - ରୋହିଣୀ	ନଜଫଗଡ	କୋଣ୍ଡଲୀ, ନରୋଲା	
		ରେଠାଲା, ରୋହିଣୀ	
ଓଖଲା	ମାଗାଜିନ ରୋଡ, ସୁଇପର କଲୋନୀ	ବସନ୍ତକୁଞ୍ଜ ୧, ୨	
	ଖେବର ପାସ, ମେଟକ୍ଲାଫ ହାଉସ, ଆଇସବିଟି,	ମେହରାଉଲି	
	ମୋରି ଗେଟ, ଟାଙ୍ଗା ଷ୍ଟାଣ୍ଡ, ସିଭିଲ ମଲ,	ଓଖଲା	
	ପାଓ୍ୱାର ହାଉସ, ଦିଲ୍ଲୀ ଗେଟ, ସେନ ନରସିଂହ ହୋମ,	ସେନନର୍ସି ହୋମ	
	ବୋରପୁଲା, ମହାରାନୀ ବାଗ, କାଲକାଜୀ,	ଦିଲ୍ଲୀ ଗେଟ	
	ସରୀତା ବିହାର, ତଗୁଲକାବାଦ,	ଗିଟୋରନି	
	ଲପିଜ ବୋଟଲିଂ ପ୍ଲା□, ସରିତା ବିହାର ବ୍ରିଜ,	ପପନକଲା	
	ତେହଖଣ୍ଡ	ନଜଫଗଡ	
କେଶୋପୁର	ନଜଫଗଡ	ପପନକଲା	
		ନଜଫଗଡ	
		କେଶୋପୁର	
		ନିଲୋଥି	
କରୋନେସନ ପିଲାର	ନଜଫଗଡ	କରୋନେସନ ପିଲାର ୧, ୨ ଓ ୩	
		ଅକ୍ସିଡେସନ ଫଣ୍ଡ ତିମରପୁର	

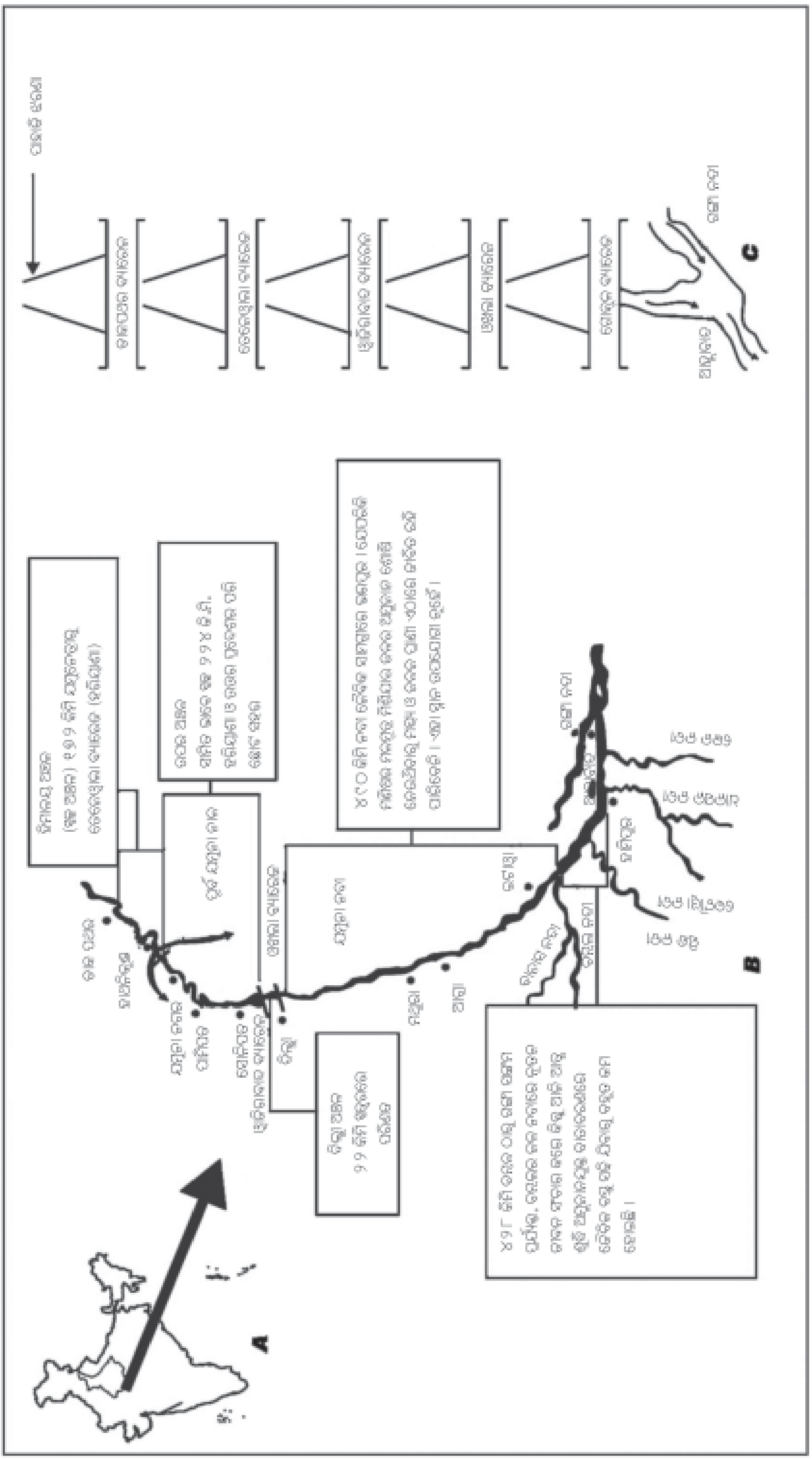

ସୁପାରିସ :

ଯମୁନା ଆକସନ ପ୍ଲାନ ଅଧିନରେ ଯେଉଁ ସବୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ତାହା ଅବଶ୍ୟ ସଠିକ ଦିଗରେ ନିଆଯାଉଛି ତେବେ ଇଂଜିନିୟରିଂ ଉପାଦନ ଦିଗରୁ ଏହାର ଫଳପ୍ରଦ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଉପରେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ହେବ । ଏଥି ସହିତ ନଦୀକୁ ମଧୁର ଜଳ ପ୍ରବାହ ଅଧିକ କରିବା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ । ଆମେ ଏଠାରେ କେତୋଟି ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିବା ।

ସିଓ୍ୱରେଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି :

ସମଗ୍ର ରାଜଧାନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସିଓ୍ୱରେଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ହେବ ତଥା ଏହି ଜରିଆରେ ଯେପରି ସମଗ୍ର ନଷ୍ଟ ଜଳ ଟ୍ରିଟମେ□ ଓ ଡିସପୋଜାଲ ପାଇଁ ଯାଏ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ନଦୀ ମଧ୍ୟକୁ ଯେପରି ବୁନ୍ଦାଏ ମଧ୍ୟ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳ ନଯାଏ ତାହା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ । ଏଥି ପାଇଁ ଏସ.ଟି.ପି ଗୁଡିକର ଉନ୍ନତ କରଣ କରିବାକୁ ହେବ । ନଦୀର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ କେନାଲ ବା ବନ୍ଧ ନିର୍ମାଣ ଜରିଆରେ ବିଭିନ୍ନ ଡ୍ରେନେଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିର୍ମାଣ କରି ଏହା ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିବ । ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଛି ସି□ଜ ପମ୍ପଷ୍ଟେସନ ଗୁଡିକୁ ୨୪ ଘ□ା ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟାକ୍ ଅପ୍ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ।

ନଦୀ ପାର୍ଶ୍ୱ ବିକାଶ ଆର୍ଥିକ ଦିଗରୁ ଲାଭଜନକ ଓ ପରିବେଶ ଦିଗରୁ ଯେପରି ଅନୁକୂଳ ହୁଏ ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କରିବାକୁ ହେବ ଯଦ୍ୱାରା 'ସବୁଜ ସହର' ଚିନ୍ତାଧାରାର ବିକାଶ କରାଯାଇ ପାରିବ । ନଦୀ କୂଳକୁ ପାର୍କ, ଫାଉ□ନ୍, କୃତ୍ରିମ ପ୍ରପାତ, ଖେଳ ପଡିଆ, ଘାସ ପଡିଆ, ଜଳକ୍ରୀଡା, ପ୍ରବାହ ଚ୍ୟାନେଲ, ପ୍ଲା□ସନ

ଆଦି ଜରିଆରେ ବିକଶିତ କରିବାକୁ ହେବ ।

ପ୍ରଦୂଷଣ କରୁଥିବା ଉତ୍ସ ଗୁଡିକ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ମିଶ୍ରଣ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି, ଏହା ମୌସୁମୀ ଋତୁର ଜଳକୁ ମହଜୁଦ କରି ଶୁଷ୍କ ସମୟରେ ନଦୀକୁ ପ୍ରବାହ କରି ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଝରଣା ପାଇଁ କୃତ୍ରିମ ବାୟବୀକରଣ ସୁବିଧା ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ହେବ । ଯଦ୍ୱାରା ପୁରୁଣା ଓ ନାଳ ସବୁ ଦେଇ ପ୍ରବାହିତ ନଷ୍ଟ ଜଳକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଆକସନ ପ୍ଲାନ ଅଧିନରେ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେପ ହାତକୁ ନେବାକୁ ହେଲେ ଜଳର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ମଡେଲିଂ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା କି ପ୍ରକାର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବ । ଟ୍ରିଟମେ□ ହୋଇଥିବା ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳର ରିସାଇକ୍ଲିଂ ଓ ପୁନଃ ଉପଯୋଗ ମଧ୍ୟ ହେଉଛି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏଥିରୁ ନିର୍ଗତ ଜଳକୁ ଜଳସେଚନ, ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଉପଯୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ଜଳ ଶକ୍ତି ପ୍ଲା□ ଗୁଡିକର ଶୀତଳକରଣ ସକାଶେ ମଧ୍ୟ ଉପଯୋଗ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଅନ୍ୟ ବିକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ଭୂତଳ ଜଳ ରିଚାର୍ଯ ଏବଂ ସୁଲେଜ ଜଳର ଟ୍ରିଟମେ□ ଓ ପୁନଃ ଉପଯୋଗ । ପ୍ରଦୂଷଣର ଅଣ ପଏ□ ଉତ୍ସ ଯଥା କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଜଳ ପ୍ରବାହ , ନଦୀରେ ସିଧାସଳଖ ପଶୁମାନଙ୍କୁ ସ୍ନାନ କରାଇବା , ମୂ□ି ବିସର୍ଜନ ଇତ୍ୟାଦିର ସମାଧାନ ମଧ୍ୟ କରାଯିବା ଦରକାର । ସହର ମଧ୍ୟରେ ତଥା ଧାରଣଶୀଳ ଡ୍ରେନେଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ବୃଷ୍ଟିଜଳ ଅମଳ ଦ୍ୱାରା କିଛିଟା ସମାଧାନ କରାଯାଇ ପାରିବ । କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରୁ ନଦୀ ମଧ୍ୟକୁ ଜଳପ୍ରବାହ କମ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଫିଲଟର ଓ ବଫରଷ୍ଟ୍ରିପ୍ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ର ଚାରିପଟେ ତଥା ନଦୀ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ନିର୍ମାଣ କରି କରାଯାଇପାରିବ । ■■

** ମ୍ୟାନେଜର - ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଆର୍‌ଏ, ଗୁଡଗାଓଁ, ହରିୟାନା*

ପୃଷ୍ଠା୫୪ର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ

ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷକରି ମହିଳା ଓ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ସହାୟତା କରୁଛନ୍ତି । କପଡା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପାରଂପରିକ ସାମଗ୍ରୀ ଯଥା ଗ୍ଲୋବସ, ମୋଜା ଓ ମଫଲର ଆଦି ବ୍ୟବସାୟରେ ତାଙ୍କ ଭଉଣୀଙ୍କ ସହାୟତା ମଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।

କାରଗିଲ ଝିଅ ପିଲା ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେ ଜଣେ ପ୍ରେରଣା ହୋଇଛନ୍ତି । ମହିଳାମାନଙ୍କ ଭୂମିକା ସମାଜରେ କମ ବୋଲି ଯେଉଁ ଧାରଣା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ସେ ପ୍ରତିହତ କରିଛନ୍ତି । ସେ ଏହା ପ୍ରମାଣ କରି ଦେଖାଇଛନ୍ତି ଯେ ମହିଳାମାନେ ଯେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପୁରୁଷଙ୍କ ସହ କାନ୍ଧରେ କାନ୍ଧ ମିଳାଇ ଚାଲି ପାରିବେ । ଏପରିକି ପୁରୁଷଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ସୁଦକ୍ଷ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବେ । କାରଗିଲ ସମାଜ ପାଇଁ ସେ ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି ତାହା ଆଜିକାଲିର ରାଜନୀତିଜ୍ଞମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଅବଶ୍ୟ ଅଧିକ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

ଆଗାମୀ ସଂଖ୍ୟା ସଂପର୍କରେ

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୧୪ :

ସହରା ଲଯୋଜନା

ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୧୪ :

ଅଣସଂଗଠିତ କ୍ଷେତ୍ର

ଗ୍ରାମସଭା

ଗ୍ରାମସଭା ଓ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ

• ଡକ୍ଟର ପୁରୁଷୋ   ମ ବିଶ୍ୱାଳ

ଗ୍ରାମସଭାମାନଙ୍କରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନରେ ଜନସହଭାଗିତା ବ୍ୟାପକ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପ   ାୟତିରାଜ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ତାଙ୍କର ୨୦୧୧ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୮ ତାରିଖର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଜ୍ଞାପନ ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପାଣିପାଗ, କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଗ୍ରାମସଭା ଆୟୋଜନା କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଭାରତ ବର୍ଷରେ ପ୍ରଚଳିତ ପ□ାୟତି ରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଗ୍ରାମ ସଭାର ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହ□ପୂର୍ଣ୍ଣ । ମହାମାନବ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧିଙ୍କ ମତରେ "The greater the power of the panchayats, the better for the people." (ହରିଜନ, ୨୧-୧୨-୧୯୪୭) । ଗାନ୍ଧିଜୀ ତାଙ୍କ ମହାପ୍ରୟାଣର ପ୍ରାୟ ଏକ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ପ□ାୟତିରାଜର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ସଂପର୍କରେ 'ହରିଜନ' ପତ୍ରିକାରେ ନିଜର ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ ପ□ାୟତକୁ ଯେତେ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ଦିଆଯିବ, ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ସେତେ ମଙ୍ଗଳ । ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର ସ୍ୱଶାସନରେ ଭାଗ ନେବା ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରାମସଭା ହେଉଛି ପ□ାୟତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ । ଭାରତର ଗ୍ରାମା□ଳରେ ସକ୍ରିୟ ଥିବା ତୃଣମୂଳ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରଥମ ସୋପାନ ହେଉଛି ଗ୍ରାମ ସଭା । ଦେଶର ଅଗଣିତ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରି ସେମାନଙ୍କ ସଶକ୍ତିକରଣ ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରାମ ସଭା ହେଉଛି ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ମାଧ୍ୟମ ।

ଆମ ଦେଶର ପ୍ରଥମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ପଣ୍ଡିତ ଜବାହରଲାଲ ନେହରୁ ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟର ନଗୌର ଜିଲ୍ଲାଠାରେ ୧୯୫୯ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୨ ତାରିଖ ପବିତ୍ର ଗାନ୍ଧି ଜୟନ୍ତୀ ଦିନ ପ□ାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଶୁଭ ଉଦଘାଟନ କରିଥିଲେ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ଆମ ଦେଶରେ ପ□ାୟତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜୟନ୍ତୀ ପାଳିତ ହୋଇ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ୫୫ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ କରିବାକୁ ଯାଉଛି ।

ଗ୍ରାମ ପ□ାୟତରେ ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର ହେଉଛି ଗ୍ରାମ ସଭା । ତ୍ରିସ୍ତରୀୟ ପ□ାୟତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳନ ଥିଲା । ୧୯୫୯ ମସିହାରୁ ୧୯୬୨ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଯେତେବେଳେ ଅନେକ ରାଜ୍ୟର ଆଇନରେ ଗ୍ରାମସଭାର ଉଲ୍ଲେଖ ନଥିଲା । ଏହିଭଳି ଅଭାବ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେବାପରେ ୧୯୬୨ ମସିହା ଜୁନ ମାସ ୨୬ ତାରିଖ ଦିନ ତତ୍କାଳୀନ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଓ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ସଂକଳ୍ପ ଜରିଆରେ ଗ୍ରାମସଭା ଗଠନ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା । ତାପରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଆର୍ ଆର୍ ଦିବାକରଙ୍କ

ଅଧକ୍ଷତାରେ ପ□ାୟତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଗ୍ରାମସଭାର ସ୍ଥିତି ସଂପର୍କରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଅନୁଧ୍ୟାନକାରୀ ଦଳ ଗଠନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଦଳ ତାଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ୧୯୬୩ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ୩୦ ତାରିଖ ଦିନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରାମସଭାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ପରେ ଅନୁଧ୍ୟାନକାରୀ ଦଳ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଗ୍ରାମ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ରକୁ ସାମାଜିକ ଆଧାର ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମସଭା ଏକ ଅନୁକୂଳ ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି କରି ପାରିବ ।

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଐତିହାସିକ ୭୩ ତମ ସଂଶୋଧନ ଫଳରେ ପ□ାୟତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାମସଭାକୁ ସାମ୍ବିଧାନିକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପ୍ରଦାନ କରିଯାଇଛି । ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୨୪୩ (ଏ) ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । "A gram sabha may exercise such powers and perform such functions at the village level as the legislature of a state may by law provide." ଅର୍ଥାତ ଗ୍ରାମସଭା ଗ୍ରାମସ୍ତରରେ ଏଭଳି କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ ଓ ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କରିବେ, ଯାହା ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ । ଉକ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ସଂବିଧାନରେ ଗ୍ରାମସଭା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବଳ ମାତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଗ୍ରାମସଭାର କ୍ଷମତା ଓ ଦାୟିତ୍ୱ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଛାଡି ଦିଆଯାଇଛି । ବହୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସମ୍ବିଧାନ ସଂଶୋଧନ ଫଳରେ ଗ୍ରାମସଭାକୁ ସାମ୍ବିଧାନିକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ମିଳିଲା ସତ, ହେଲେ ଉପଯୁକ୍ତ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଭାବରୁ ଗ୍ରାମସଭାର କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ଅନିଶ୍ଚିତତା ମଧ୍ୟକୁ ଠେଲି ହୋଇ ଯାଇଛି ।

ଗ୍ରାମପ□ାୟତ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଗ୍ରାମମାନଙ୍କର ସଭାକୁ ଗ୍ରାମସଭା କୁହାଯାଇଥାଏ । ସବୁ ଗ୍ରାମର ଭୋଟର ତାଲିକାରେ ନାମ ରହିଥିବା ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳାମାନେ ଗ୍ରାମସଭାର ସଭ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଓଡିଶା ସମେତ ଉ□ରପ୍ରଦେଶ, ପଶ୍ଚିମବଂଗ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର, ଗୁଜୁରାଟ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ଅବିଭକ୍ତ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ, ପଞ୍ଜାବ ପ୍ରଭୃତି ରାଜ୍ୟରେ ଏହିଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ରାଜସ୍ଥାନ, ବିହାର ଓ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ପ୍ରଭୃତି ରାଜ୍ୟମାନେ ଗ୍ରାମ ପ□ାୟତର ସମସ୍ତ ନାଗରିକମାନେ ଗ୍ରାମସଭାର ସଭ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବେ ବୋଲି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି ।

ଓଡିଶା ଗ୍ରାମ ପ□ାୟତ ଅଧିନିୟମ ୧୯୬୪ର ଧାରା ୫(୧)ରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଗ୍ରାମ ସଭା ବର୍ଷକୁ ଦୁଇଥର ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ବସିବ । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପରବ□ୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରାମ ପ□ାୟତମାନେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଗ୍ରାମସଭା ଡାକି ପାରିବେ । ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଗ୍ରାମ ସଭାର ବୈଠକ ଫେବୃୟାରୀ ଓ ଜୁନ ମାସରେ ବସିଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଗ୍ରାମ ସଭାର ଅତିରିକ୍ତ ବୈଠକ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜାନୁୟାରୀ ୨୬ ତାରିଖ, ମଇ ପହିଲା, ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ତାରିଖ ଓ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୨ ତାରିଖରେ ବସି ପାରିବ । ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଅଧିକ ଥର ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାମସଭାର ବୈଠକ ଡକାଯାଇ ପାରେ ।

ଅଧିକାଂଶ ରାଜ୍ୟରେ ବର୍ଷରେ ଦୁଇଥର ଗ୍ରାମସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ବିହାର, ରାଜସ୍ଥାନ, ଆସାମ, ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ଭଳି ରାଜ୍ୟରେ ବର୍ଷରେ ଚାରିଥର ଗ୍ରାମସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ତ୍ରିପୁରାରେ ବର୍ଷକୁ ଥରେ ମାତ୍ର ଗ୍ରାମସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । କେରଳ ଓ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରତିମାସ ବୈଠକ ବସିବା ପାଇଁ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଦେଶରେ ୨୦୦୯ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୨ ତାରିଖରୁ ୨୦୧୦ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ଦୁଇ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଷକୁ ଗ୍ରାମସଭା ବର୍ଷ ଭାବେ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଗ୍ରାମସଭା ବର୍ଷକୁ ଘଟଣା ବହୁଳ ଓ ସମ୍ଭାବନାମୟ ବର୍ଷ ଭାବେ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପ□ାୟତିରାଜ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।

ମହିଳାମାନଙ୍କର ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ମହିଳା ସଭା ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗ୍ରାମସଭା ଆୟୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ□ାୟତିରାଜ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ୨୦୧୨ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୧୦ ତାରିଖ ଦିନ ପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ଶାସିତ ଅ□ଳର ସରକାରମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିବର୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର ମାସର ଯେ କୌଣସି ଦିନ ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମପ□ାୟତରେ ଏହିଭଳି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗ୍ରାମସଭା ବୈଠକ ଡାକିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ଅଙ୍ଗନବାଡି କେନ୍ଦ୍ର, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ପରିମଳ, ପାନୀୟ ଜଳ, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ହେଉଥିବା ହିଂସାର ପ୍ରତିକାର, ଯୌତୁକ ପ୍ରଥାର ବିଲୋପସାଧନ, କନ୍ୟା ଭ୍ରୁଣହତ୍ୟାର ପ୍ରତିକାର ସଂପର୍କରେଏହିସବୁ ସଭାମାନଙ୍କରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜନତାଙ୍କ ସହଭାଗିତା କ୍ଷମତା ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣର ଅନ୍ୟ ଏକ ମହତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନରେ ଜନସାଧାରଣ ସାମିଲ ନ ହେଲେ

ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସଫଳ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯୋଜନାର ସୁଫଳ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ନିକଟରେ ପହ□ି ପାରିବ ନାହିଁ । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ପ□ାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନର । ସେଥିପାଇଁ ରାଜସ୍ୱ ମୌଜା ସ୍ତରରେ ପଲ୍ଲୀସଭା ଓ ଗ୍ରାମପ□ାୟତ ସ୍ତରରେ ଗ୍ରାମସଭାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ବହୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପଲ୍ଲୀସଭା ଓ ଗ୍ରାମସଭା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉ ନାହିଁ । ସରପ□ ବା କେତେକ ମୁଷ୍ଟିମେୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଫଳରେ ବୈଠକ ଡକା ନ ଯାଇ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ପ□ି ନିଆଯାଉଛି । ଗଣ ବଦଳରେ ଜଣଙ୍କ ନିଷ୍ପ□ି ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରୁଛି, ଯାହା ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପରିକଳ୍ପିତ ପ□ାୟତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିପନ୍ଥୀ ।

ଅନୁସୂଚିତ ଅ□ଳ ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଗ୍ରାମସଭାକୁ କେତେକ ବିଶେଷ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଆଇନ ୧୯୯୬ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୨୪ ତାରିଖଠାରୁ ଲାଗୁ ହୋଇଛି । ଏହି ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଗ୍ରାମସଭା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପରଂପରା, ରୀତିନୀତି, ସାଂସ୍କୃତିକ ପରିଚୟ ରକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ୟମ କରିବା ସହିତ ବିବାଦ ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଚଳିତ ପାରଂପରିକ ପ୍ରଥାକୁ ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ଯତ୍ନବାନ ହେବ । ଏହି ନିୟମ ଅନୁସାରେ ସରକାର ଯେ କୌଣସି ଯୋଜନାରେ କାହାର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ଗ୍ରାମସଭାର ପରାମର୍ଶ ନେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ।

ଗ୍ରାମସଭାମାନଙ୍କରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନରେ ଜନସହଭାଗିତା ବ୍ୟାପକ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପ□ାୟତିରାଜ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ତାଙ୍କର ୨୦୧୧ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୮ ତାରିଖର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଜ୍ଞାପନ ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପାଣିପାଗ, କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଗ୍ରାମସଭା ଆୟୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ମହିଳା ଓ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ୨୦୧୩ ମସିହା ଜୁଲାଇ ଓ ଅଗଷ୍ଟମାସରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗ୍ରାମସଭାମାନ ଆୟୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ମଧ୍ୟାହ୍ନଭୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ପୋଷଣ , ଅଙ୍ଗନବାଡି କେନ୍ଦ୍ର, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ପାନୀୟ ଜଳ, ପରିମଳ, ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା, ଭୃଣହତ୍ୟା ଇତ୍ୟାଦି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଏହିସବୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗ୍ରାମସଭାମାନଙ୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଦେଶରେ ୧୯୫୯ ମସିହାରେ ପ□ାୟତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଦ୍‌ଘାଟନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ୪୫ ବର୍ଷ ପରେ ୨୦୦୪ ମସିହା ମଇ ମାସରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ପ□ାୟତିରାଜ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ତରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଗ୍ରାମସଭା ହେଉଛି ତୃଣମୂଳ ଗଣତନ୍ତ୍ରର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ । ଏହି ସଭା ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକୃତ ପ୍ରଶାସନ, ଯୋଜନା ଓ ବିକାଶରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୋଟରଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଗ୍ରାମ ପ□ାୟତ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତଥିବା ଦାୟିତ୍ୱ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂପର୍କରେ ଗ୍ରାମସଭା ବୈଠକରେ ଆଲୋଚନା ହୁଏ । ଗ୍ରାମସଭାରେ ଯେଉଁ ଯୋଜନାମାନ ଅନୁମୋଦନ ଲାଭ କରେ, ତାହା ହେଉଛି ଚୂଡାନ୍ତ । ଗ୍ରାମସଭାରେ ଅନୁମୋଦିତ ଯୋଜନାଗୁଡିକୁ ପରେ ପରିବ□ନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ କହିଥିଲେ- "I shall work for an India in which the poorest will feel it is his country, in whose making he has an effective voice" (ୟଙ୍ଗ ଇଣ୍ଡିଆ, ୧୦, ସେପ୍ଟେମ୍ବର, ୧୯୩୦) । ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଁ ଏଭଳି ଏକ ଭାରତ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବି, ଯେଉଁଠି ଜଣେ ଦରିଦ୍ରତମ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନୁଭବ କରିବ ଯେ ଏହା ତାର ନିଜର ଦେଶ ଓ ଦେଶ ନିର୍ମାଣରେ ତାର ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ସ୍ୱର ରହିଛି । ପଲ୍ଲୀରେ ବାସ କରୁଥିବା ଜଣେ ସାଧାରଣ ମଣିଷର ସାମାଜିକ, ବୌଦ୍ଧିକ, ରାଜନୈତିକ ଓ ଆର୍ଥିକ ସଶକ୍ତିକରଣ ଦିଗରେ ଗ୍ରାମସଭା ଫଳପ୍ରଦ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିଲେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନ ସାର୍ଥକ ହୋଇପାରିବ । ■■

** ଶାନ୍ତିବଜାର, ଧର୍ମଶାଳା, ଯାଜପୁର, ଓଡିଶା*

ପୃଷ୍ଠା୩୩ର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ

ଭି□ିଭୂମି ଓ ଉତ୍ପାଦନକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଭାରତକୁ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପଥରେ ଆଗେଇନେବା ସହିତ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ଜୋର୍ ଦିଆଯାଇଛି । ସେହି ମର୍ମରେ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ ଜେଟଲୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସରକାର ଏଭଳି ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଯଦ୍ୱାରା ଆକାଂକ୍ଷିତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାସଲ ସହିତ ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ହ୍ରାସ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ବୈଦେଶିକ ଦେଣନେଣ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉନ୍ନତି ସମ୍ଭବ ହେବ । ■■

** ଅର୍ଥନୀତି ବିଭାଗ, ଜଟଣି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ. ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ଓଡିଶା*

ପୃଷ୍ଠା୪୬ର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସଂପ୍ରସାରିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ବଜେଟ୍‌ରେ ୧୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଖର୍ଚ୍ଚ ବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜେଟଲୀ ମନରେଗା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସଂସ୍କାର ଆଣିବା ବିଷୟ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଣ୍ଠିକୁ ଅଧିକ ଫଳପ୍ରଦ କରିବା ତଥା ଗ୍ରାମାଂଚଳରେ ସ୍ଥାୟୀ ଭିତ୍ତିଭୂମି ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ କରାଯିବ । ଏହାଛଡ଼ା କୃଷି ଓ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ମନରେଗା ପାଣ୍ଠିକୁ ଉପଯୋଗ କରାଯିବ । ଗ୍ରାମାଂଚଳରେ ଗୃହନିର୍ମାଣ ଯୋଜନାକୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୃହନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଚଳିତବର୍ଷ ୮ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ସେହିପରି ଜଳ ଅମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିରାଂଚଳ ଯୋଜନା ପାଇଁ ନୂତନ ବଜେଟ୍‌ରେ ୨ ହଜାର ୧୪୨ କୋଟି ଏବଂ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପାନୀୟ ଜଳଯୋଗାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ୩ ହଜାର ୬୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଅଧିକନ୍ତୁ ନାବାର୍ଡ ଅଧୀନରେ ପରିଚାଳିତ ଆରଆଇଡିଏଫ ଯୋଜନା ପାଇଁ ୨୫ ହଜାର କୋଟି, ସ୍ୱଦେଶୀ ଗୋ-ପ୍ରଜନନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ୫୦ କୋଟି, ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିଚାଳନା ପାଣ୍ଠି ସ୍ୱରୂପ ୧୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଦେଶରେ ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅଧିକ ଲୋକାଭିମୁଖୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଚଳିତ ସାଧାରଣ ବର୍ଣ୍ଟନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ କରାଯିବ ବୋଲି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ବଜେଟ୍ ଅଭିଭାଷଣରେ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି । ■■

(ପିଆଇବି)

ପୃଷ୍ଠା୫୨ର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ

ପହଞ୍ଚିଛି ବୋଲି ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଭାରତୀୟ ମୁଦ୍ରାର ବିନିମୟ ହାର ମଧ ସାମାନ୍ୟ ବଢ଼ିଛି । ୨୦୧୧-୨୦୧୨ରେ ୧ ଡଲାରର ମୂଲ୍ୟ ୪୯ଟଙ୍କା ୯୨ ପଇସା ଥିଲା । ୨୦୧୩-୧୪ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଡଲାରର ମୂଲ୍ୟ ୬୦.୫୦ ପଇସାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଇତି ମଧରେ ଦେଶର ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରା ଭଣ୍ଡାର ପରିମାଣ ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୧୪ ସୁଦ୍ଧା ବିଦେଶୀ ମୁଦ୍ରା ପରିମାଣ ୩୦୪. ୨ ବିଲିୟନ ଡଲାରରେ ପହଂଚିଛି ।

ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ଶ୍ରୀ ଜେଟଲି କହିଛନ୍ତି ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୧୩ ସୁଦ୍ଧା ଭାରତର ବୈଦେଶିକ ଋଣ ପରିମାଣ ୪୦୪.୯ ବିଲିୟନ ଡଲାର ଅର୍ଥାତ ୨,୨୦୦ , ୪୧୦କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ପୂର୍ବବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ବାହ୍ୟ ଋଣ ପରିମାଣ ୧୨.୨ ପ୍ରତିଶତ ବଢ଼ିଛି । ୨୦୧୩-୧୪ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ବୟନ ସାମଗ୍ରୀ ରପ୍ତାନି ୧୪.୬ ପ୍ରତିଶତ, ଚମଡା ସାମଗ୍ରୀ ରପ୍ତାନି ୧୬.୭ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଏହାଛଡ଼ା ଅଳଙ୍କାର, ରତ୍ନପଥର, ହସ୍ତଶିଳ୍ପ, କାର୍ପେଟ ସାମଗ୍ରୀର ରପ୍ତାନି ମଧ କ୍ରମେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିବା ରିପୋର୍ଟରୁ ଜଣାପଡିଛି । ■■

(ପିଆଇବି)

ପୃଷ୍ଠା୫୮ର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ

କରିବ । ଗ୍ରାମର ଜଣେ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି କୁହନ୍ତି ଏଭଳି ମେସିନ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ଓ ଉତ୍ସର୍ଗ ଆବଶ୍ୟକ । ପୁରା ଗ୍ରାମରେ ନାଟୁଭାଇ କେବଳ ଏହାର ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ । ମେସିନ ଉପରେ ମତାମତ ଉପରେ ମାଜେଭାଇ ବଧେର କୁହନ୍ତି ଉଦ୍ୟମ କଲେ ଫଳ ଅବଶ୍ୟ ମିଳିବ । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହନ୍ତି ଯେ ମେସିନ ଯଦି କାଟିବା, ଖୋଳିବା ଓଷ୍ଟିଙ୍ଗ କାମ କରିପାରିବ ତେବେ ଏହା କଟନ ବିଲ ପିକିଙ୍ଗ କାହିଁକି କରିପାରିବ ନାହିଁ ? ଏହା ସଫଳ ନ ହେବା ପଛରେ କାରଣ କିଛି ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ନାଟୁଭାଇ ନିଜ ମେସିନ ପାଇଁ ଏକ ବସ୍ତୁତଃ ବଜାର ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଥିଲେ ।

ଫରଗୁସନ ଟ୍ରାକଟର କଂପାନୀର ସ୍ଥାନୀୟ ଡିଲର ପ୍ରକାଶ ଭାଇ କେ. ଜୋଧିଆ ଆମକୁ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ମେସିନ ଲାଗି ଲୋକମାନେ ୧.୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବା ତାଠାରୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ସେ କୁହନ୍ତି ଯେ ଚାଷୀମାନେ ଯଦି ଗୋଟିଏ ଥ୍ରେସର ପାଇଁ ୧.୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ତେବେ ସେମାନେଏହି ମେସିନ ପାଇଁ ୨ ରୁ ୨.୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେବା ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସିବେ । ଏହି ମେସିନ ବ୍ୟୟ ଶ୍ରମ ବ୍ୟୟରୁ ସଂଚୟ କରାଯାଇପାରିବ ।

ମେସିନ ଡିଜାଇନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯିବା ପରେ ନାଟୁଭାଇ ଗ୍ରାମରେ ଏକ ଉତ୍ପାଦନ କାରଖାନା ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଜମି ଥିବାରୁ ତଥା ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତିର ଅଭାବ ନ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ସେ ଏହା ନିଜ ଗ୍ରାମରେ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି । ସେ ମଧ୍ୟ କପା ଷ୍ଟୋରେଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେହି ମେସିନରେ କରିବା ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି । ସେ ମଧ୍ୟ ଚୁମ୍ବକ ଜରିଆରେ ଯାନ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସଫଳ ହେବେ ବୋଲି ଆଶା ରଖିଛନ୍ତି । ■■